1ο ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
“ΑΣΤΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ - ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ”

Βιβλίο των Περιλήψεων

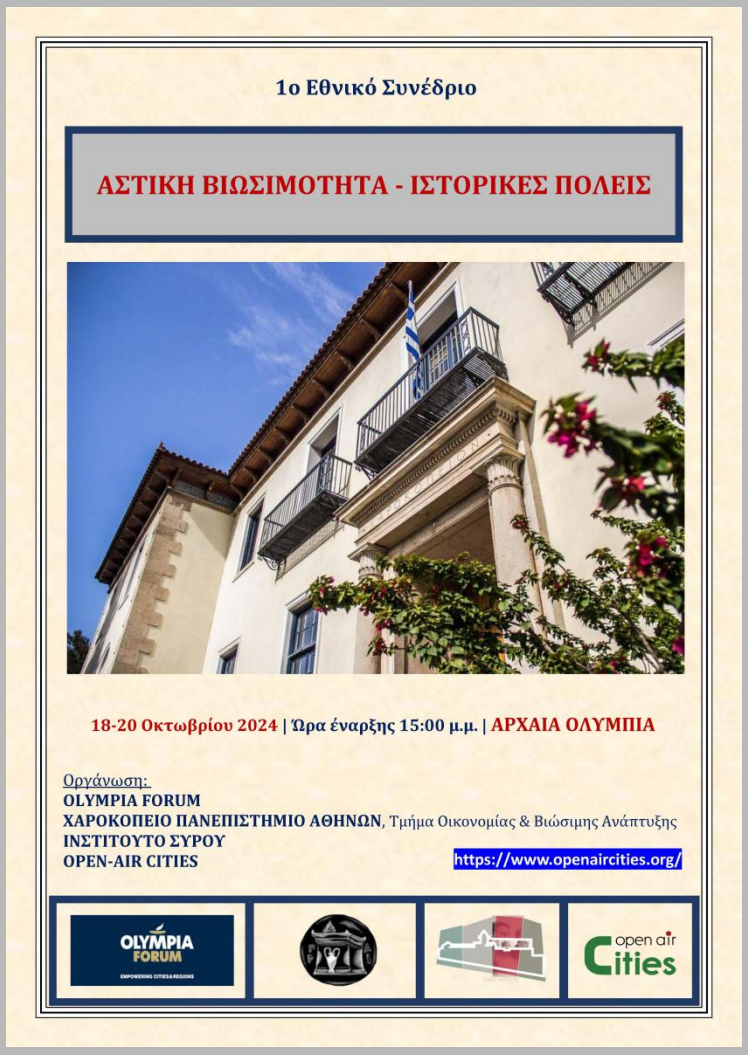

Open-Air Cities Institute

Αρχαία Ολυμπία 2024

Τίτλος του Βιβλίου:
1ο Εθνικό Συνέδριο με τίτλο “Αστική Βιωσιμότητα - Ιστορικές Πόλεις” - Βιβλίο των Περιλήψεων

Επιμέλεια: Ρόϊδω Μητούλα

Εκδότης: Open-Air Cities Institute

Αθήνα, 2024

ISBN: 978-618-87070-2-3

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ - ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Αγαπητοί προσκεκλημένοι, συνάδελφοι και φοιτητές,

Εκ μέρους της Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου, σας καλωσορίζουμε στο 1ο Εθνικό Συνέδριο με τίτλο "Αστική Βιωσιμότητα - Ιστορικές Πόλεις", το οποίο αποτελεί συνδιοργάνωση του OLYMPIAFORUM, του Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ, του ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΥΡΟΥ και του OPEN-AIRCITIES.

Το Συνέδριο στοχεύει στην παρουσίαση και τη διάδοση ερευνητικών αποτελεσμάτων σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, σχετικών με τη βιώσιμη ανάπτυξη πόλεων και περιφερειών με έμφαση στον πολιτισμό. Βασικό ζητούμενο είναι η παρουσίαση σχετικών ερευνών υπό το πρίσμα της Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Η πρακτική απέδειξε τη σημαντική συμβολή της ιστορίας και του πολιτισμού στην τοπική και περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη. Ο πολιτισμός προάγει την κοινωνική συνοχή, ενώ υποστηρίζει και τη σύγχρονη πολιτισμική βιομηχανία, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην ενίσχυση των έργων υποδομής, στην ανάπτυξη του τουρισμού κ.ά.

Όμως, για την επιτυχία οποιουδήποτε αναπτυξιακού προγράμματος, απαιτείται η συνολική βιώσιμη ανάπτυξη. Επομένως, οι θεματικές ενότητες του Συνεδρίου οργανώνονται με βάση τους τέσσερις βασικούς πυλώνες της Βιώσιμης Ανάπτυξης, που εκ των πραγμάτων είναι και βασικοί πυλώνες της Αστικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης. Δηλαδή το περιβάλλον, την οικονομία, την κοινωνία και τον πολιτισμό. Ο κάθε ένας από αυτούς τους πυλώνες εμπεριέχει και τις υποκατηγορίες του, οι οποίες με λεπτομέρεια αποτυπώνονται μέσω των θεματικών ενοτήτων των σχετικών με τους 17 Παγκόσμιους Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Ένα από τα βασικά ερευνητικά ζητούμενα του υπόψη Εθνικού Συνεδρίου είναι το περιβάλλον και η διαχείρισή του. Διότι, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπάρξει συνολική βιωσιμότητα ενός τόπου, ακόμη και ιστορικού ή παραδοσιακού, χωρίς την εξασφάλιση της πρωταρχικής και αναγκαίας συνθήκης γι' αυτό, που είναι η βιωσιμότητα του περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, στο συνέδριο συμπεριλαμβάνονται θέματα όπως η διαχείριση των απορριμμάτων, του νερού, η ηχορύπανση, η ρύπανση της ατμόσφαιρας, η προστασία της φύσης.

Ταυτόχρονα, η βιωσιμότητα των υπό έρευνα περιοχών, επηρεάζεται σε καθοριστικό βαθμό και από τη διαχείριση της ενέργειας, καθώς αυτή είναι η βασική υπεύθυνη για την υποβάθμιση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και κατ' επέκταση της γης και του νερού. Τόσο η παγκόσμια κοινότητα, όσο και η Ε.Ε., έχουν προσανατολιστεί σε μία προσπάθεια ανάπτυξης του τομέα της παραγωγής ενέργειας σε περιφερειακό επίπεδο, έτσι ώστε οι πόλεις και οι περιφέρειες να καταστούν βιώσιμες και αυτόνομες, όπως σε όλους τους άλλους τομείς (οικονομία, κοινωνία, πολιτισμό κ.ά.) και στον ενεργειακό. Εκτός, λοιπόν, από τα θέματα του περιβάλλοντος, της προσπάθειας για ομαλό εφοδιασμό και εξοικονόμηση ενέργειας, το ενδιαφέρον του παρόντος συνεδρίου στρέφεται και σε ερευνητικές εργασίες σχετικές με την εξασφάλιση και αύξηση της παραγόμενης ενέργειας σε τοπικό επίπεδο, ακόμη και σε ιστορικές/παραδοσιακές περιοχές.

Η βιωσιμότητα μιας πόλης και μιας περιφέρειας, ακόμη και παραδοσιακής, καθορίζεται, επίσης, σε μεγάλο βαθμό και από τα κοινωνικά δεδομένα, από την ανθρώπινη αλυσίδα, τις σχέσεις μεταξύ των πολιτών και την οικονομική τους κατάσταση. Επίσης, η κοινωνικο-οικονομική συνοχή οδηγεί στην άρση των κοινωνικών διακρίσεων, της εγκληματικότητας και της ανεργίας, επηρεάζει ταυτόχρονα το χωροταξικό διαχωρισμό που αντανακλάται στο χώρο και που προκύπτει από τις κοινωνικοοικονομικές διαφορές. Η ενίσχυση και των τριών τομέων παραγωγής (πρωτογενή, δευτερογενή, τριτογενή) και η εξασφάλιση του εργασιακού

αγαθού, που εκ των πραγμάτων αποτελεί βασική συνιστώσα της αστικής και περιφερειακής ανάπτυξης, συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομίας παραδοσιακών περιφερειακών περιοχών και πόλεων που αντιμετωπίζουν την παρακμή. Τα υπόψη θέματα, εντάσσονται στα ενδιαφέροντα του παρόντος Συνεδρίου και συμπεριλαμβάνονται στο τελικό πρόγραμμα.

Το Συνέδριο δίνει έμφαση στον πολιτισμό, ο οποίος αποτελεί και τον τέταρτο πυλώνα της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται θεματικές σχετικές με τις υλικές και άυλες μορφές του πολιτισμού ενός τόπου, όπως των μνημείων, των παραδοσιακών συνόλων, των εθίμων, των παραδόσεων κ.ά. Σημασία δίνεται σε έρευνες που στοχεύουν στην προσπάθεια για ανάδειξη όλων αυτών των στοιχείων του πολιτισμού, αλλά και στις αναπλαστικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται. Τα προγράμματα ανάπλασης περιλαμβάνουν και άλλους στόχους εκτός από τη συντήρηση και διατήρηση των μνημείων ενός τόπου, όπως την ανάμειξη των χρήσεων γης και την επαναχρησιμοποίηση χώρων που κατά το παρελθόν αποτελούσαν ζωντανά και χρηστικά σημεία του. Όλες οι παραπάνω δράσεις συμβάλουν στην ανάπτυξη πόλεων και περιφερειών και συμπεριλαμβάνονται στις θεματικές ενότητες του παρόντος Συνεδρίου.

Το 1ο Εθνικό Συνέδριο με τίτλο "Αστική Βιωσιμότητα - Ιστορικές Πόλεις" πραγματοποιείται στην Αρχαία Ολυμπία, 18-20 Οκτωβρίου του 2024. Όλες οι εργασίες που θα παρουσιαστούν, συμπεριλαμβάνονται στο παρόν Βιβλίο των Περιλήψεων του Συνεδρίου και μετά την αποστολή τους από τους εισηγητές, θα δημοσιευτούν στο Επιστημονικό Περιοδικό "Βιώσιμη Ανάπτυξη - Περιβάλλον, Πολιτισμός, Οικονομία, Κοινωνία" (www.sdct-journal.gr) (ISSN: 2241-4002), ή εναλλακτικά για όσους επιθυμούν, μεταφρασμένες στην αγγλική γλώσσα στο διεθνές περιοδικό SustainableDevelopment, Culture, TraditionsJournal (www.sdct-journal.com) (ISSN: 2241-4010).

Ευχαριστούμε θερμά τους κεντρικούς ομιλητές του Συνεδρίου, Ιωσήφ Στεφάνου, Ιωάννα Σπηλιοπούλου, Άλκηστις Ρόδη, Στέφανο Καραγιάννη, Μαρία Μανώλα, Κωνσταντίνο Μωραίτη και Γιώργο Πανέτσο.

Επίσης, ευχαριστούμε όλους τους συμμετέχοντες εισηγητές, καθώς και τους Συναδέλφους που προετοίμασαν τις πολύ ενδιαφέρουσες ειδικές θεματικές συνεδρίες που θα παρακολουθήσουμε στο Συνέδριο.

Ευχόμαστε ολόψυχα όλοι οι συμμετέχοντες να αποκτήσουν πολύτιμες επιστημονικές γνώσεις και να κερδίσουν από το 1ο Εθνικό Συνέδριο με τίτλο "Αστική Βιωσιμότητα - Ιστορικές Πόλεις" της Αρχαίας Ολυμπίας μια ευχάριστη και επιστημονικά επικοδομητική εμπειρία.

Chair of the Organizing & Scientific Committees
Ρόϊδω Μητούλα
Κοσμήτορας Σχολής Περιβάλλοντος,
Γεωγραφίας & Εφαρμοσμένων Οικονομικών
Καθηγήτρια Τοπικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης - Αστικής Ανασυγκρότησης
Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών
Μέλος του Ινστιτούτου Σύρου
Συνεργάτης του Olympia Forum

ΠΙΝΑΚΑΣΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ…….. **17**
ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ - ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ...……... **18**
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ……...…… **19**
ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ……...…….. **21**
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ……. **24**

Κεντρικές Ομιλίες

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ (M02098) **37**
Ιωσήφ Στεφάνου

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1821: ΔΡΟΜΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ» (ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ, ΕΣΠΑ 2018-2021) ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ: ΜΝΗΜΗ ΝΙΚΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑ (†20-03.2024) (M02034) **38**
Ιωάννα Σπηλιοπούλου

ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΟ Η ΕΥΑΙΣΘΗΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (M02026) **39**
Άλκηστις Ρόδη

ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (M02134) **40**
Ιωάννης Γιαρέντης

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (M02027) **41**
Στέφανος Καραγιάννης

ΣΥΝΔΕΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ : ΟΙ ΑΛΥΚΕΣ (M02084) **42**
Μαρία Μανώλα

ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ: ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΣ ΤΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ, ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ (M02030) **43**
Κωνσταντίνος Μωραίτης

Η ΝΕΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΩΣ ΟΔΗΓΟΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ (M02104) **44**
Γιώργος Α. Πανέτσος

Ειδική Συνεδρία:
"ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ"
Οργάνωση & Προεδρείο: Ιωάννα Σπηλιοπούλου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: Η ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ. (M02096) **46**
Ζούνη Κατερίνα, Οικονόμου Αγησίλαος

Η ΚΩΜΟΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ: ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΝΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΩΣ ΜΟΧΛΟΥ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (M02037) **47**
Λιάγκουρας Χρίστος

ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΕΤΑΛΙΔΙΟΥ (M02040) **48**
Γρουσουζάκου Δήμητρα

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΩΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΙΟΥ ΑΣΤΡΟΥΣ (M02046) **49**
ΚουτσουμπελίτηΝικολίτσα

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ, ΩΣ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ. (M02061) **50**
Κουράκλη Παναγιώτα

Ειδική Συνεδρία:
"ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΠΙΩΝ 'ΔΙΑΝΟΙΞΗ' -ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝ, ΔΙΚΤΥΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ" Οργάνωση &Προεδρείο: Κωνσταντίνος Μωραίτης & Έλενα Κωνσταντινίδου

ΔΙΚΤΥΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ: ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (M02112) **52**
Κωνσταντινίδου Έλενα

Η ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΩΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΥ» ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΤΟΠΟΥ: ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ ΒΑΣΙΚΟΥΣ ΠΥΛΩΝΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (M02079) **53**
Μαρκάτου Μαρία, Μωραίτης Κωνσταντίνος

ΤΣΙΜΕΝΤΟΦΟΒΙΑ: ΔΙΑΣΤΡΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΤΙΝΑ… **54**
Λαμπρινού Λένα

ΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΑΣ- ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ (M02080) **55**
Μαρκάτου Μαρία, Μωραίτης Κωνσταντίνος

ΤΟΠΙΑΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ (M02106) **56**
Παπαϊωάννου Μαρία

ΤΟ 'ΕΥ-ΑΘΛΟΝ' ΚΙ ΤΟ 'ΕΡΩΤΙΚΌΝ': ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ ΚΑΙ ΠΛΟΗΓΗΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΑΜΕΣΟΥ ΤΟΠΟΥ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΥ, ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΚΑΔΙΑ (M02117) **57**
Μωραίτης Κωνσταντίνος

Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΥΘΕΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ (M02118) **58**
Μωρέττη Καρολίνα

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΚΙΣΑΜΟΥ - ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟ (M02114) **59**
Νικολάου Δήμητρα

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ:Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΜΥΡΡΙΝΟΥΝΤΑ(M02133) **60**
Κουτσουμπός Λεωνίδας

ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΜΕΤΑ-ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΗ ΕΠΟΧΗ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ (M02113) **61**
Τσιουτή Άντρη

Συνεδρία:
"ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ"

Η ΜΝΗΜΟΝΙΚΗ ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΡΤΗΡΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (M02035) **63**
Μεράντζας Χρήστος

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ 15ΛΕΠΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ (M02057) **64**
Χριστοφοράκη Κατερίνα

ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ (M02063) **65**
Πελαγίδου Μαρία Αργυρώ

ΧΑΡΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ: ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ (M02090) **66**
Μπουτσελάκη Μελίνα

Συνεδρία:
"ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"

ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ ΚΑΙ ΑΠΕ ΩΣ ΠΥΛΩΝΕΣ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΤΟ 2024 (M02085) **68**
Παταργιάς Παναγιώτης

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ (M02086) **69**
Νάστου Μαρίνα-Παναγιώτα, Σαμουρκασίδου Έλενα, Ζερεφός Χ. Στέλιος

ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΟΥΔΕΤΕΡΗΣ ΖΩΝΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΕΛΛΑΔΑ (M02054) **70**
Χασιώτης Άγγελος, Γιαλαμά Σοφία, Νάστος Παναγιώτη

ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ: ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΩΝ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (M02051) **71**
Αντωνίου Αλέξανδρος

Συνεδρία:
"Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ"

Η ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ: ΜΙΑ ΤΟΠΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ (M02045) **73**
Τερκενλή Σ. Θεανώ

ΑΣΤΙΚΑ ΤΟΠΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗΣ (M02055) **74**
Πετράτου - Φραγκιαδάκη Σμαράγδα

Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΩΣ «ΕΡΓΑΛΕΙΟ» ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΜΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΑ ΑΞΙΟΒΙΩΤΗ ΠΟΛΗ (M02066) **75**
ΧατζηφραγκιόςΜακρυδάκηςΚωνσταντίνος

Η ΕΚΚΩΦΑΝΤΙΚΗ ΣΙΩΠΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ. Αναζητώντας μία βιώσιμη συνθήκη ζωής. (M02074) **76**
Κωτσή Αγγελική

AR ΚΑΙ ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΩΝ: ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (M02072) **77**
Κανελλόπουλος Παναγιώτης, Αντωνίου Δημήτρης

ΔΗΛΟΣ: ΜΙΑ ΧΩΡΟΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ (M02115) **78**
Νικολάου Δήμητρα, Παπαρούπα Αντωνία

ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΣΤΑ ΛΙΟΝΤΑΡΙΑ. ΕΝΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΤΟΠΟΣΗΜΟ, ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ ΧΩΡΟΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ. (M02058) **79**
Μοίρα Μαρία, Μακρής Δημήτριος

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΩ ΣΥΡΟ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ "CAT-WALKS" ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΟΥΝ ΤΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ (M02043) **81**
Γωγώ Ελευθεράκη, Γιώργος Τζαμαλή

Συνεδρία:
"ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"

Η ΒΙΩΣΙΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΩΣ ΜΟΧΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ RURAL INCUBATION PROGRAM ΤΟΥ IMPACT HUB ATHENS (M02033) **83**
Τσενέ Λήδα

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ ΜΕΣΩ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (M02073) **84**
Μωραϊτάκης Νικόλαος, Μανασάκης Κωνσταντίνος

CITYBRANDING ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΛΑΓΚΑΔΑ (M02070) **85**
Αθανασάκη Μαρίνα, Μητούλα Ρόϊδω, Σαρδιανού Ελένη, Θεοδωροπούλου Ελένη

Συνεδρία:
"ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ"

ΟΡΕΙΝΗ ΔΩΡΙΔΑ: ΤΟΠΟΣ - ΤΥΠΟΣ - ΔΙΑΧΡΟΝΙΑ (M02078) **87**
Αποστολάτου Ελένη

Η ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΩΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ (M02068) **88**
Δεβετζής Δημήτριος

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ (M02105) **89**
Μπουγά Χριστίνα

ΤΟ ΝΕΡΟ ΩΣ ΚΟΙΝΟ ΑΓΑΘΟ. ΤΟΠΙΚΗ ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΤΑΓΙΑΤΩΝ (M02053) **90**
Κοτζαμάνη Μαρία - Ίρις

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΫΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ: ΕΝΙΣΧΥΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ/ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ (M02047) **91**
Τσιλιμπώκου Βασιλική, Βλασσάς Βασίλειος, Κορωναίου Αικατερίνη, Βλασσάς Γρηγόριος

Συνεδρία:
"ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"

Η ΝΕΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΩΝΑ ΤΟΥ «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ» ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ. (M02029) **94**
Χρήστος (Αρχιμ. Χρυσόστομος) Θεοτοκάτος, Ελένη Θεοδωροπούλου

ΧΑΡΑΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΦΥΣΙΚΩΝ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ: ΟΡΕΙΝΗ ΟΔΟΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΗΛΙΔΑΣ - ΑΡΧΑΙΑΣ (M02103) **95**
Ηρακλής Χριστοδουλόπουλος, Αγησίλαος Οικονόμου

Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΩΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (M02048) **96**
Νικολαΐδου Ελένη, Βλασσάς Γρηγόριος, Βλασσάς Βασίλειος, Κορωναίου Αικατερίνη

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΑΛΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (M02097) **97**
Σιαφάκα Βασιλική, Νιαβής Σπύρος, Ασπρογέρακας Ευάγγελος

ΠΡΟΩΘΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (M02041) **98**
Αχίλλας Χαρίσιος, Αηδόνης Δημήτριος, Δήμου Βασίλειος

Συνεδρία:
"ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ"

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΕΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΘΗΝΑΙΩΝ (M02101) **100**
Διμέλλη Δέσποινα

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ : Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ - ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ (M02050) **101**
Μίχα Αικατερίνη

Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ (M02023) **102**
Σερέτη Ευαγγελία-Παρασκευή

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ (M02024) **103**
Αγγελίδης Μηνάς

Ειδική Συνεδρία:
"ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ: ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ"
Οργάνωση & Προεδρείο: Κωνσταντίνος Μωραίτης & Ευφροσύνη Τσακίρη

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΟΥΣ ΛΟΥΤΡΟΤΟΠΟΥΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ (M02109) **105**
Τσακίρη Ευφροσύνη

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ: ΔΙΑ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΑΡΛΙΤΖΑ ΠΑΛΑΣ, ΤΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΘΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ (M02110) **106**
Ψιλόπουλος Άγγελος

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ - Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ (M02107) **107**
Μωραίτης Κωνσταντίνος

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ – Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΙΔΗΨΟΥ(M02108) **108**
Μάρκου Μαρία

"ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΤΗΣ ΑΘΩΟΤΗΤΑΣ". ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ… ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΙΔΗΨΟΥ. (M02111) **109**
Ελευθεράκη Γωγώ

"ΥΔΑΤΙΝΕΣ ΑΝΑΖΗΣΕΙΣ". ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ "ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ" ΤΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ. (M02099) **110**
Ελευθεράκη Γωγώ, Σούγιολτζη Αικατερίνη, Κολλύρη Κωνσταντίνα, Ντόσκα Καλλιόπη, Βαμβακούση Ευγενία

POSTER - Παρουσίαση των Ερευνητικών Εργασιών:
"ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ. Η πρόκληση της ένταξης στην Αρχαία Ολυμπία" Οργάνωση & Προεδρείο: Θεόδωρος Κανταρέλης & Άλκηστις Ρόδη

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ- ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ. Η πρόκληση της ένταξης στην Αρχαία Ολυμπία (M02132) **113**
Θεόδωρος Κανταρέλης, Άλκηστις Ρόδη

REPURPOSINGXENIA: ΓΛΥΠΤΟΘΗΚΗ-ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΧΩΡΟ (M02120) **114**
Λάμπου Κωνσταντίνα, Κατάκαλος Διονύσης

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ (M02121) **115**
Σταφυλά Στυλιανή-Φιλοθέη, Τσακιρακάκης Κωνσταντίνος

ΑΣΤΙΚΟΣ ΒΕΛΟΝΙΣΜΟΣ: Η ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΣΕ ΕΝΑ ΒΙΩΣΙΜΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΒΟ (M02122) **116**
Σαλευρή Αλίκη, Τράκας Χρήστος

RIVERSIDE REFLECTIONS: OLYMPIAN PATHWAYS (M02123) **117**
Ασημακοπούλου Μαρία, Ταμπάκη Γεωργία

OLYMPIA TRAIN HUB: ΝΕΟΙΧΩΡΟΙ 'ΥΠΟΔΟΧΗΣ' ΣΤΗΝΑΡΧΑΙΑΟΛΥΜΠΙΑ (M02124) **118**
Κόλλια Ελένη, Μπαντής Χρυσόστομος

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΤΟΥ ΑΣΤΕΡΑ (THESTARMIRROR): ΤΟΠΙΑΚΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΔΥΟ ΠΟΤΑΜΩΝ (M02125) **119**
Γλωσσίδη Ελένη

THEPASSAGEOFTIME: ΜΙΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (M02126) **120**
Σταμάτη Βασιλική

ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ: ΜΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗ, ΔΕΚΑΕΠΤΑ ΣΤΑΣΕΙΣ, ΔΕΚΑΤΕΣΣΕΡΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ(M02127) **121**
Καμπάνη Μαρία Ελένη, Φλέσσα Αιμιλία-Μαρία

AWALKTHROUGH ΧΕΝΙΑ: ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΥΠΑΙΘΡΙΑΣ ΓΛΥΠΤΟΘΗΚΗΣ ΣΤΟ ΞΕΝΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (M02128) **122**
Αμπατιέλου Αντωνία, Χαραλαμποπούλου Ασημίνα

RECLAIMINGTHECITY: ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΙΣΤΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (M02129) **123**
Βαλερά Σοφία, Χρονοπούλου Ματίνα

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΟ ΕΠΟΧΩΝ: ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (M02130) **124**
Βλαχοπούλου Ειρήνη, Βοριζάνος Μιχάλης

THEOLYMPICPATH: ΕΝΑΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΌΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ (M02131) **126**
Γιαννόπουλος Ανδρέας, Καραγγέλλης Νικηφόρος

Συνεδρία:
"ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ"

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ. «ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ». (M02060) **128**
Μεζαντωνάκης Γεώργιος

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ: «ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΟΙΚΙΕΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ» (M02071) **129**
Τσαγκάρη Ιουλία

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ (M02032) **130**
Μερμίγκη Μαρίνα-Ευαγγελία

Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥ ΤΗΣ ΧΙΟΥ (M02087) **131**
Λαμπιδώνης Ιωάννης

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΒΥΡΩΝΑ (M02119) **132**
Σαΐτης Κωνσταντίνος

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΑ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΗΣ ΑΙΓΙΝΑΣ (M02049) **133**
Βασιλάκου Ευτυχία

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ (M02095) **134**
Παπαδήμας Νικόλαος

Η ΜΝΗΜΗ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ: ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ (M02082) **135**
Σαμουρκασίδου Έλενα, Νάστου Μαρίνα-Παναγιώτα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ (M02135) **136**
Οικονόμου Κωνσταντίνα

Συνεδρία:
"ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"

ΝΗΣΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ (ΘΗΡΑ): ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (M02028) **138**
Ιωάννου Ιωάννα

Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΣΥΡΟΥ (M02102) **139**
Δρόσης Σωτήριος

Η ΠΕΡΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΝΑΞΟ (M02081) **140**
Ευανθία Μιχαλάκη, Βασιλική Δεληθέου

ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΑ ΧΩΡΙΑ) ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ (M02044) **141**
Χρήστος Δραγώτης, Μαρία Λεκάκου, Ιωάννης Δάγγινης, Νικήτας Νικητάκος, Δημήτριος Παπαχρήστος

Συνεδρία:
"ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ"
Οργάνωση και Προεδρείο: Μαρία Μανώλα

Η ΙΕΡΑ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΘΗΒΑΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗ (M02064) **144**
Τρικαλίτης Κωνσταντίνος, Μανώλα Μαρία

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ ΜΟΝΤΑLΒΑΝΟ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ "VIGATA" (M02069) **145**
Τσαταλμπασόγλου Άννα-Ειρήνη, Κολτσίκογλου Γεώργιος, Μανώλα Μαρία

Η ΡΟΔΟΣ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ (M02088) **146**
Κολτσίκογλου Γεώργιος, Τσαταλμπασόγλου Άννα-Ειρήνη, Μανώλα Μαρία

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (M02092) **147**
Βουγλάνης Ταξιάρχης, Μανώλα Μαρία

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΩΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ: ΕΝΑ ΜΟΝΤΕΛΟ ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ (M02052) **148**
Ραχιώτης Θεόδωρος, Πουλάκη Πανωραία

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΟ-ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΡΑΝΑ ΣΤΗ ΓΕΡΑ ΛΕΣΒΟΥ (M02062) **149**
Μανιού Φωτεινή, Μητούλα Ρόϊδω

Συνεδρία:
"ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"

Η ΚΟΖΑΝΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΙΓΝΙΤΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ (M02059) **151**
Τσιμπούλης Γεώργιος, Ντανά Ραφαέλλα, Λέπουρα Ζωγραφιά, Καραμέτου Παναγιώτα

ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΩΣ ΜΟΡΦΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ-ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ (M02089) **153**
Αστάρα Όλγα-Ελένη, Δίπλας Σπύρος

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΟΚΡΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ (M02083) **154**
Σανιδά Παναγιώτα, Κωνσταντίνος Χαλιορής, Καραμέτου Παναγιώτα, Μητούλα Ρόϊδω

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΘΗΒΑΣ ΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ (M02100) **155**
ΛεβεντάκηΜυρτώ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ «ΕΡΕΤΡΙΑΣ» ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ (M02094) **156**
Καραγιάννης Γεώργιος, Ξύλας Αντώνιος

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (M02067) **157**
Κυριακοπούλου Βασιλική

Συνεδρία:
"ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ"

ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ: ΜΙΑ ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ. (M02036) **159**
Αλέπης Σοφοκλής, Πόλη Μαρία, Μαλάγας Κωνσταντίνος, Λίλας Θεόδωρος, Παπαχρήστος Δημήτριος

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΑΜΕΑ ΣΕ ΛΙΜΑΝΙΑ (M02042) **161**
Αλέπης Σοφοκλής, Λίλας Θεόδωρος, Πόλη Μαρία, Μαλάγας Κωνσταντίνος, Παπαχρήστος Δημήτριος

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ (M02056) **163**
Δερβέντη Μαρία, Μητούλα Ρόϊδω, Θεοδωροπούλου Ελένη, Καραγιάννη Βιλελμίνη

COWORKING SPACES, MS-MAKER SPACES ΚΑΙ FAB LABS ΣΤΗΝΑΤΤΙΚΗ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: Ο ΔΗΜΟΣ ΦΥΛΗΣ (M02076) **164**
Παγώνης Χρήστος, Παπαβασιλείου Άγγελος, Καραμέτου Παναγιώτα, Μητούλα Ρόϊδω

Συνεδρία:
"ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ"

ΚΑΛΛΙΘΕΑ: ΕΝΑΣ ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕ ΠΡΟΣΗΛΩΣΗ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ (M02038) **166**
Στούρη Βασιλική, Βελάγια Μαρία

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (M02039) **167**
Παπαδοπούλου Κλ. Βασιλική

Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ (M02077) **168**
Τσιρέκη Έλενα, Νάστος Γεώργιος, Καραμέτου Παναγιώτα, Μητούλα Ρόϊδω

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΗΓΕΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ (M02025) **169**
Δόλογλου Μαρία, Μητούλα Ρόϊδω

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ-ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ(M02075) **170**
Βλαχάδη Μαρία, Παρασκευόπουλος Ευάγγελος

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αγγελίδης Μηνάς, Ομ.Καθηγητής ΕΜΠ
Αμπελιώτης Κωνσταντίνος, Καθηγητής Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών
Αντωνοπούλου Αικατερίνη, Αν.Καθηγήτρια Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών
Αστάρα Όλγα-Ελένη, Επ.Καθηγήτρια Ιονίου Πανεπιστημίου
Βαρδόπουλος Ιωάννης, Δρ. Χαροκοπείου Πανεπιστημίου
Βερέμης Θάνος, Ομ. Καθηγητής ΕΚΠΑ
Γοσποδίνη Αναστασία-Ασπασία, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Διμέλλη Δέσποινα, Αν.Καθηγήτρια Πολυτεχνείου Κρήτης
Δούκας Ιωάννης, Καθηγητής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
Crescenzi Edith, Prof. Ecole d' Archi. Paris La Villette
Ζερεφός Χρήστος, Ομ.Καθηγητής Μέλος Ακαδημίας Αθηνών
Ζμπάϊνος Δημήτριος, Αν.Καθηγητής Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών
Ζορμπάς Αντώνης, Καθηγητής Ανοιχτού Πανεπιστημίου Κύπρου
Θεοδωροπούλου Ελένη, Καθηγήτρια Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών
Καλαντώνης Πέτρος, Αν.Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Καλδής Παναγιώτης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Καπετανάκη Μπριατσούλη Ελένη, Καθηγήτρια Πανεπισημίου Αιγαίου
Καραγιάννης Στέφανος, Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου
Κλαμπατσέα Ειρήνη, Καθηγήτρια ΕΜΠ
Κοκκώσης Χάρης, Ομ.Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Κοσμόπουλος Πάνος, Αν. Καθηγητής Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
Κουρή Μαρία, Επικ.Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
Κυβέλου-Χιωτίνη Στέλλα-Σοφία, Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου
Κωνσταντινίδου Έλενα, Καθηγήτρια ΕΜΠ
Κωστάκης Ιωάννης, Επ.Καθηγητής Χαροκοπείου Πανεπιστημίου
Κωσταρέλλη Βασιλική, Αν.Καθηγήτρια Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών
Λαγός Δημήτρης, Ομ.Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου
Μαλινδρέτος Γιώργος, Καθηγητής Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών
Μανώλα Μαρία, Αν.Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Μητούλα Ρόϊδω, Καθηγήτρια Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών
Lettinga Gatze, Em. Professor Wageningen University Netherland
Μιχαλακέλης Χρήστος, Αν.Καθηγητής Χαροκόπειου Πανεπιστημίου
Μπεριάτος Ηλίας, Ομ.Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Μπότσιου Κωνσταντίνα, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πειραιά
Μωραϊτης Κώστας, Ομ.Καθηγητής ΕΜΠ
Οικονόμου Αγησίλαος, Δρ.ΕΜΠ
Παναγιωτόπουλος Θέμης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς
Πανέτσος Γιώργος, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών
Παπαγρηγορίου Αριστείδης, Αν.Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Παρθένιος Παναγιώτης, Καθηγητής Πολυτεχνείου Κρήτης
Παταργιάς Παναγιώτης, Ομ.Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
Pinagli Gabriela, Professor Universita di Fitenze
Rimbert Sylvie, Professor Universite L. Pasteur Strasbourg
Robin Cristelle, Professor Ecole d' Archi Paris La Vilette
Ρόδη Άλκηστις, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πατρών

Σαμαράς Νίκος, Επ.Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Σαραντάτου Ευθυμία, Επικ.Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Σαρδιανού Ελένη, Αν.Καθηγήτρια Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών
Σδράλη Δέσποινα, Αν.Καθηγήτρια Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών
Σερράος Κώστας, Καθηγητής ΕΜΠ
Σκούλτσος Σοφοκλής, Επ.Καθηγητής Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών
Σπηλιοπούλου Ιωάννα, Αν.Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
Σταθακόπουλος Πάνος, Ομ.Καθηγητής ΑΠΘ
Στεφάνου Ιωσήφ, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ
Σωτηροπούλου Αναστασία, Καθηγήτρια ΑΣΠΑΙΤΕ
Τερκενλή Θεανώ, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου
Τουλιάτος Παναγιώτης, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ
Tramonti Ulisse, Professor Universita di Firenze
Τριποδάκης Αλέξανδρος, Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης
Τσαγκαράκης Κωνσταντίνος, Καθηγητής Πολυτεχνείου Κρήτης
Χατζηγρηγορίου Παύλος, Δρ.Ε.Μ.Π.
Χατζόπουλος Βασίλης, Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου
Χρόνη Χριστίνα, Επ.Καθηγήτρια Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών
Ψυχάρης Γιάννης, Καθηγητής Παντείου Πανεπιστήμιο

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ρόϊδω Μητούλα (Conference Organization Manager)

Παναγιώτα Καραμέτου (Communication Officer)

Γεώργιος Νάστος, υπ.Δρ.Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Μαρία Δερβέντη, υπ.Δρ.Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Σωτήρης Κάβουρας, υπ.Δρ.Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Δημήτρης Πετρίδης, υπ.Δρ.Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Βασιλική Παπαδοπούλου, υπ.Δρ.Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Φωτεινή Μανιού, υπ.Δρ.Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Μαρία Δόλογλου, Δρ.ΟΠΑ, Μετ.Ερευν.Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Γεώργιος Καραγιάννης, υπ.Δρ.Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

ΑγησίλαοςΟικονόμου, Δρ.ΕΜΠ (Υπεύθυνος Εκδόσεων)

Άγγελος Παπαβασιλείου, Δρ.Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (Υπεύθυνος Προγράμματος)

Κωνσταντίνος Χαλιορής, υπ.Δρ.Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (Υπεύθυνος Επικοινωνίας)

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

	1η Ημέρα - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024
12:00-12:30	Εγγραφές
12:30-13:00	Τελετή Έναρξης του Συνεδρίου
13.00-16.00	**Κεντρικές Ομιλίες**
16.00-16.30	Διάλειμμα - Καφέ
16.30-18.00	**Ειδική Συνεδρία 1:** "ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ" Οργάνωση & Προεδρείο: *Ιωάννα Σπηλιοπούλου*
18.00-20.30	**Ειδική Συνεδρία 2:** "ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΠΙΩΝ 'ΔΙΑΝΟΙΞΗ' - ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝ, ΔΙΚΤΥΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ" Οργάνωση & Προεδρείο:*Κωνσταντίνος Μωραίτης & Έλενα Κωνσταντινίδου*
18.00-19.00	**Συνεδρία 3:** "ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ" Προεδρείο: Άλκηστις Ρόδη
19.00-20.00	**Συνεδρία 4:** "ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ", Προεδρείο: *Παναγιώτης Παταργιάς*
	2η Ημέρα - ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024
09:00-11:00	**Συνεδρία 5:** "Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ" Προεδρείο: *Ιωσήφ Στεφάνου*
09:00-09:45	**Συνεδρία 6:** "ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ" Προεδρείο: *Ιωάννης Κωστάκης*
09:45-11:00	**Συνεδρία 7:** "ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ" Προεδρείο: *Διμέλλη Δέσποινα*
11.00-11.30	Διάλειμμα - Καφέ
11:30-12:45	**Συνεδρία 8:** "ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ" Προεδρείο: *Στέφανος Καραγιάννης*
12:45-14:00	**Συνεδρία 9:** "ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ: ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ" Προεδρείο: *Τερκενλή Σ. Θεανώ*
14.00-15.00	Διάλειμμα - Ελαφρύ γεύμα
15:00-16:30	**Συνεδρία 10:** "ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ: ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ" Οργάνωση & Προεδρείο: *Κωνσταντίνος Μωραίτης & Ευφροσύνη Τσακίρη*
15:00-16:25	**Ειδική Συνεδρία 11:** POSTER - Παρουσίαση των Ερευνητικών Εργασιών: "ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ. Η πρόκληση της ένταξης στην Αρχαία Ολυμπία" Οργάνωση & Προεδρείο: *Θεόδωρος Κανταρέλης&Άλκηστις Ρόδη*
	3η Ημέρα - ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024
09:00-11:00	**Συνεδρία 12:** "ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ" Προεδρείο: *Παναγιώτα Καραμέτου*

11.00-11.30	Διάλειμμα - καφέ
11:30-12:30	**Συνεδρία 13:** "ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ" Προεδρείο: *Βασιλική Δεληθέου*
12:30-14:00	**Συνεδρία 14:** "ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ" Οργάνωση και Προεδρείο: *Μαρία Μανώλα*
14.00-15.00	Διάλειμμα - Ελαφρύ γεύμα
15:00-16:30	**Συνεδρία 15:** "ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ" Προεδρείο: *Όλγα-Ελένη Αστάρα*
16.30-17.00	Διάλειμμα - καφέ
17:00-18:15	**Συνεδρία 16:** "ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ" Προεδρείο: *Κατερίνα Αντωνοπούλου*
18:15-18:45	**Συνεδρία 17:** "ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ" Προεδρείο: *Μαρία Βλαχάδη*
Κλείσιμο του Συνεδρίου	

ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Ιωσήφ Στεφάνου
Καθηγητής Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Ε.Μ.Π.
"Η Προστασία της Φυσιογνωμίας των Ιστορικών Πόλεων"

Ιωάννα Σπηλιοπούλου
Καθηγήτρια Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας & Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
"Η συμβολή του έργου «Καλαμάτα 1821: Δρόμοι Ελευθερίας»(Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ, ΕΣΠΑ 2018-2021) στη βιώσιμη ανάπτυξη τηςπόλης: Μνήμη Νίκου Ζαχαριά (†20-03.2024)"

Άλκηστις Ρόδη
Καθηγήτρια Τμήματος Αρχιτεκτόνων, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
"Νέα Αρχιτεκτονική σε Ιστορικό ή Ευαίσθητο Περιβάλλον: Έννοιες και Στρατηγικές Σχεδιασμού"

Στέφανος Καραγιάννης
Καθηγητής Τμήματος Οικονομικής & Περιφερειακής Ανάπτυξης, ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
"Οικολογικός Τουρισμός σε Ιστορικά Ευαίσθητες Περιοχές"

Μαρία Μανώλα
Αν. Καθηγήτρια Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
"Σύνδεση Φυσικών, Οικονομικών, Ιστορικών & Τουριστικών Πόρων: Οι Αλυκές"

Γιάννης Γιαρέντης
Διευθύνων Σύμβουλος ΔΑΠΕΕΠ (Διαχειριστής ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης)
Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης ΔΠΘ, MSc Sustainable Development, ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
"Η Ανάπτυξη των ΑΠΕ σε Αστικό και Περιαστικό Περιβάλλον"

Κωνσταντίνος Μωραίτης
Καθηγητής Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Ε.Μ.Π.
"Ολυμπίας Διαδρομές: Ενισχύοντας την Ταυτότητα του Τόπου με τη Συγκρότηση Διαδρομών Περιήγησης"

Γιώργος Πανέτσος
Καθηγητής Τμήματος Αρχιτεκτόνων, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
"Βιώσιμες Αρχιτεκτονικές Δημιουργίες σε Ιστορικές Πόλεις"

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1η Ημέρα - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

12.00-12.30	Εγγραφές (Ξενοδοχείο Αμαλία)
12.30-13.00	Τελετή Έναρξης του Συνεδρίου (Αίθουσα ΑΡΕΤΟΥΣΑ)
	Χαιρετισμοί
	Εισαγωγικά του Συνεδρίου από την υπεύθυνη της Επιστημονικής & Οργανωτικής Επιτροπής Ρόϊδω Μητούλα

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ - Αίθουσα ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Προεδρείο: Ρ.Μητούλα, Λ.Βαρουξής, Γ.Θωμάκος

13.00-13.30	Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ (M02098) Ιωσήφ Στεφάνου
13.30-13.50	Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1821: ΔΡΟΜΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ» (ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ, ΕΣΠΑ 2018-2021) ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ: ΜΝΗΜΗ ΝΙΚΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑ (†20-03.2024) (M02034) Ιωάννα Σπηλιοπούλου
13.50-14.10	ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΟ Η ΕΥΑΙΣΘΗΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (M02026) Άλκηστις Ρόδη
14.10-14.30	Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΑΠΕ ΣΕ ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (M02134) Ιωάννης Γιαρέντης
14.30-14.50	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (M02027) Στέφανος Καραγιάννης
14.50-15.10	ΣΥΝΔΕΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ : ΟΙ ΑΛΥΚΕΣ (M02084) Μαρία Μανώλα
15.10-15.30	ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ: ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΣ ΤΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ, ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ (M02030) Κωνσταντίνος Μωραίτης
15.30-15.50	Η ΝΕΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΩΣ ΟΔΗΓΟΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ (M02104) Γιώργος Α. Πανέτσος

15.50-16.00	Συζήτηση	
16.00-16.30		Διάλειμμα – καφέ

1. Ειδική Συνεδρία: **"ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ"** Οργάνωση & Προεδρείο: **Ιωάννα Σπηλιοπούλου**
Αίθουσα ΑΡΕΤΟΥΣΑ

16.30-16.45	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: Η ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ. (M02096) Ζούνη Κατερίνα, Οικονόμου Αγησίλαος
16.45-17.00	Η ΚΩΜΟΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ: ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΝΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΩΣ ΜΟΧΛΟΥ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (M02037) Λιάγκουρας Χρίστος
17.00-17.15	ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΕΤΑΛΙΔΙΟΥ (M02040) Γρουσουζάκου Δήμητρα
17.15-17.30	Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΩΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΙΟΥ ΑΣΤΡΟΥΣ (M02046) Κουτσουμπελίτη Νικολίτσα
17.30-17.45	Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ, ΩΣ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ. (M02061) Κουράκλη Παναγιώτα

2. Ειδική Συνεδρία: **"ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΠΙΩΝ 'ΔΙΑΝΟΙΞΗ' - ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝ, ΔΙΚΤΥΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ"** Οργάνωση & Προεδρείο: **Κωνσταντίνος Μωραίτης & Έλενα Κωνσταντινίδου**
Αίθουσα ΑΡΕΤΟΥΣΑ (παράλληλα με την Αίθουσα ΔΑΦΝΗ)

17.45-18.00	ΔΙΚΤΥΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ: ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (M02112) Κωνσταντινίδου Έλενα
18.00-18.15	Η ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΩΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΥ» ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΤΟΠΟΥ: ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ ΒΑΣΙΚΟΥΣ ΠΥΛΩΝΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (M02079) Μαρκάτου Μαρία, Μωραίτης Κωνσταντίνος

18.15-18.30	ΤΣΙΜΕΝΤΟΦΟΒΙΑ: ΔΙΑΣΤΡΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΤΙΝΑ… (M02116) Λαμπρινού Λένα
18.30-18.45	ΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΑΣ-ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ (M02080) Μαρκάτου Μαρία, Μωραίτης Κωνσταντίνος
18.45-19.00	ΤΟΠΙΑΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ (M02106) Παπαϊωάννου Μαρία
19.00-19.15	ΤΟ 'ΕΥ-ΑΘΛΟΝ' ΚΙ ΤΟ 'ΕΡΩΤΙΚΟΝ': ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ ΚΑΙ ΠΛΟΗΓΗΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΑΜΕΣΟΥ ΤΟΠΟΥ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΥ, ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΚΑΔΙΑ (M02117) Μωραίτης Κωνσταντίνος
19.15-19.30	Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΥΘΕΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ (M02118) Μωρέττη Καρολίνα
19.30-19.45	ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΚΙΣΑΜΟΥ - ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟ (M02114) Νικολάου Δήμητρα
19.45-20.00	ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΜΥΡΡΙΝΟΥΝΤΑ (M02133) Κουτσουμπός Λεωνίδας
20.00-20.15	ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΜΕΤΑ-ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΗ ΕΠΟΧΗ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ (M02113) Τσιουτή Άντρη

3. Συνεδρία: "**ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ**"
Προεδρείο: **Άλκηστις Ρόδη**
Αίθουσα ΔΑΦΝΗ (παράλληλα με την Αίθουσα ΑΡΕΤΟΥΣΑ)

18.00-18.15	Η ΜΝΗΜΟΝΙΚΗ ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΡΤΗΡΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (M02035) Μεράντζας Χρήστος
18.15-18.30	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ 15ΛΕΠΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ (M02057) Χριστοφοράκη Κατερίνα
18.30-18.45	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ (M02063) Πελαγίδου Μαρία Αργυρώ

18.45-19.00	ΧΑΡΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ: ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ (M02090) Μπουτσελάκη Μελίνα

4. Συνεδρία: **"ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"**
Προεδρείο: **Παναγιώτης Παταργιάς**
Αίθουσα ΔΑΦΝΗ (παράλληλα με την Αίθουσα ΑΡΕΤΟΥΣΑ)

19.00-19.15	ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ ΚΑΙ ΑΠΕ ΩΣ ΠΥΛΩΝΕΣ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΤΟ 2024 (M02085) Παταργιάς Παναγιώτης
19.15-19.30	ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ (M02086) Νάστου Μαρίνα-Παναγιώτα, Σαμουρκασίδου Έλενα, Ζερεφός Χ. Στέλιος
19.30-19.45	ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΟΥΔΕΤΕΡΗΣ ΖΩΝΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΕΛΛΑΔΑ (M02054) Χασιώτης Άγγελος, Γιαλαμά Σοφία, Νάστος Παναγιώτη
19.45-20.00	ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ: ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΩΝ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (M02051) Αντωνίου Αλέξανδρος

2η Ημέρα - ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

5. Συνεδρία: "**Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ"**
Προεδρείο **Ιωσήφ Στεφάνου**
Αίθουσα ΑΡΕΤΟΥΣΑ (παράλληλα με την Αίθουσα ΔΑΦΝΗ)

09.00-09.15	Η ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ: ΜΙΑ ΤΟΠΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ (M02045) Τερκενλή Σ. Θεανώ
09.15-09.30	ΑΣΤΙΚΑ ΤΟΠΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗΣ (M02055) Πετράτου - Φραγκιαδάκη Σμαράγδα
09.30-09.45	Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΩΣ «ΕΡΓΑΛΕΙΟ» ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΜΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΑ ΑΞΙΟΒΙΩΤΗ ΠΟΛΗ (M02066) Χατζηφραγκιός Μακρυδάκης Κωνσταντίνος
09.45-10.00	Η ΕΚΚΩΦΑΝΤΙΚΗ ΣΙΩΠΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ. Αναζητώντας μία βιώσιμη συνθήκη ζωής. (M02074) Κωτσή Αγγελική

10.00-10.15	AR ΚΑΙ ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΩΝ: ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (M02072) Κανελλόπουλος Παναγιώτης, Αντωνίου Δημήτρης
10.15-10.30	ΔΗΛΟΣ: ΜΙΑ ΧΩΡΟΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ (M02115) Νικολάου Δήμητρα, Παπαρούπα Αντωνία
10.30-10.45	ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΣΤΑ ΛΙΟΝΤΑΡΙΑ. ΕΝΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΤΟΠΟΣΗΜΟ, ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ ΧΩΡΟΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ. (M02058) Μοίρα Μαρία, Μακρής Δημήτριος
10.45-11.00	ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΩ ΣΥΡΟ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ "CAT-WALKS" ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΟΥΝ ΤΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ (M02043) Γωγώ Ελευθεράκη, Γιώργος Τζαμαλή
11.00-11.30	Διάλειμμα – καφέ

6. Συνεδρία: "**ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"**, Προεδρείο: **Ιωάννης Κωστάκης**
Αίθουσα ΔΑΦΝΗ (παράλληλα με την Αίθουσα ΑΡΕΤΟΥΣΑ)

09.00-09.15	Η ΒΙΩΣΙΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΩΣ ΜΟΧΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ RURAL INCUBATION PROGRAM ΤΟΥ IMPACT HUB ATHENS (M02033) Τσενέ Λήδα
09.15-09.30	Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ ΜΕΣΩ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (M02073) Μωραϊτάκης Νικόλαος, Μανασάκης Κωνσταντίνος
09.30-09.45	CITY BRANDING ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΛΑΓΚΑΔΑ (M02070) Αθανασάκη Μαρίνα, Μητούλα Ρόϊδω, Σαρδιανού Ελένη, Θεοδωροπούλου Ελένη

7. Συνεδρία: **"ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ"** Προεδρείο: **Διμέλλη Δέσποινα**
Αίθουσα ΔΑΦΝΗ (παράλληλα με την Αίθουσα ΑΡΕΤΟΥΣΑ)

09.45-10.00	ΟΡΕΙΝΗ ΔΩΡΙΔΑ: ΤΟΠΟΣ - ΤΥΠΟΣ - ΔΙΑΧΡΟΝΙΑ (M02078) Αποστολάτου Ελένη
10.00-10.15	Η ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΩΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ (M02068) Δεβετζής Δημήτριος
10.15-10.30	ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ (M02105) Μπουγά Χριστίνα

10.30-10.45	ΤΟ ΝΕΡΟ ΩΣ ΚΟΙΝΟ ΑΓΑΘΟ. ΤΟΠΙΚΗ ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΤΑΓΙΑΤΩΝ (M02053) Κοτζαμάνη Μαρία - Ίρις
10.45-11.00	ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΫΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ: ΕΝΙΣΧΥΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ/ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ (M02047) Τσιλιμπώκου Βασιλική, Βλασσάς Βασίλειος, Κορωναίου Αικατερίνη, Βλασσάς Γρηγόριος
11.00-11.30	Διάλειμμα – καφέ

8. Συνεδρία: **"ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"**
Προεδρείο: **Στέφανος Καραγιάννης**
Αίθουσα ΑΡΕΤΟΥΣΑ

11.30-11.45	Η ΝΕΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΩΝΑ ΤΟΥ «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ» ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ. (M02029) Χρήστος (Αρχιμ. Χρυσόστομος) Θεοτοκάτος, Ελένη Θεοδωροπούλου
11.45-12.00	ΧΑΡΑΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΦΥΣΙΚΩΝ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ: ΟΡΕΙΝΗ ΟΔΟΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΗΛΙΔΑΣ - ΑΡΧΑΙΑΣ (M02103) Ηρακλής Χριστοδουλόπουλος, Αγησίλαος Οικονόμου
12.00-12.15	Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΩΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (M02048) Νικολαΐδου Ελένη, Βλασσάς Γρηγόριος, Βλασσάς Βασίλειος, Κορωναίου Αικατερίνη
12.15-12.30	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΑΛΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (M02097) Σιαφάκα Βασιλική, Νιαβής Σπύρος, Ασπρογέρακας Ευάγγελος
12.30-12.45	ΠΡΟΩΘΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (M02041) Αχίλλας Χαρίσιος, Αηδόνης Δημήτριος, Δήμου Βασίλειος

9. Συνεδρία: **"ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ"**, Προεδρείο: **Τερκενλή Σ. Θεανώ**
Αίθουσα ΑΡΕΤΟΥΣΑ

12.45-13.00	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΕΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΘΗΝΑΙΩΝ (M02101) Διμέλλη Δέσποινα

13.00-13.15	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ : Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ - ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ (M02050) Μίχα Αικατερίνη	
13.15-13.30	Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ (M02023) Σερέτη Ευαγγελία-Παρασκευή	
13.30-13.45	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ (M02024) Αγγελίδης Μηνάς	
13.45-14.00	Συζητηση	
14.00-15.00		Διάλειμμα - Ελαφρύ γεύμα

10. Ειδική Συνεδρία: **"ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ: ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ"** Οργάνωση & Προεδρείο: **Κωνσταντίνος Μωραίτης & Ευφροσύνη Τσακίρη**

15.00-15.15	ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΟΥΣ ΛΟΥΤΡΟΤΟΠΟΥΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ (M02109) Τσακίρη Ευφροσύνη	
15.15-15.30	ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ: ΔΙΑ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΑΡΛΙΤΖΑ ΠΑΛΑΣ, ΤΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΘΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ (M02110) Ψιλόπουλος Άγγελος	
15.30-15.45	ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ - Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ (M02107) Μωραίτης Κωνσταντίνος	
15.45-16.00	ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ - Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΙΔΗΨΟΥ (M02108) Μάρκου Μαρία	
16.00-16.15	"ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΤΗΣ ΑΘΩΟΤΗΤΑΣ". ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ… ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΙΔΗΨΟΥ. (M02111) Ελευθεράκη Γωγώ	
16.15-16.30	"ΥΔΑΤΙΝΕΣ ΑΝΑΖΗΣΕΙΣ". ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ "ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ" ΤΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ. (M02099) Ελευθεράκη Γωγώ, Σούγιολτζη Αικατερίνη, Κολλύρη Κωνσταντίνα, Ντόσκα Καλλιόπη, Βαμβακούση Ευγενία	
16.30-17.00		Διάλειμμα – καφέ
17.00-19.00		Ξενάγηση στην Αρχαία Ολυμπία

11. POSTER - Παρουσίαση των Ερευνητικών Εργασιών: **"ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ. Η πρόκληση της ένταξης στην Αρχαία Ολυμπία"** Οργάνωση & Προεδρείο: **Θεόδωρος Κανταρέλης & Άλκηστις Ρόδη**

15.00-15.10	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ- ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ. Η πρόκληση της ένταξης στην Αρχαία Ολυμπία (M02132) Θεόδωρος Κανταρέλης, Άλκηστις Ρόδη
15.10-15.15	REPURPOSING ΧΕΝΙΑ: ΓΛΥΠΤΟΘΗΚΗ-ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΧΩΡΟ (M02120) Λάμπου Κωνσταντίνα, Κατάκαλος Διονύσης
15.15-15.20	ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ (M02121) Σταφυλά Στυλιανή-Φιλοθέη, Τσακιρακάκης Κωνσταντίνος
15.20-15.25	ΑΣΤΙΚΟΣ ΒΕΛΟΝΙΣΜΟΣ: Η ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΣΕ ΕΝΑ ΒΙΩΣΙΜΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΒΟ (M02122) Σαλευρή Αλίκη, Τράκας Χρήστος
15.25-15.30	RIVERSIDE REFLECTIONS: OLYMPIAN PATHWAYS (M02123) Ασημακοπούλου Μαρία, Ταμπάκη Γεωργία
15.30-15.35	OLYMPIA TRAIN HUB: ΝΕΟΙ ΧΩΡΟΙ 'ΥΠΟΔΟΧΗΣ' ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ (M02124) Κόλλια Ελένη, Μπαντής Χρυσόστομος
15.35-15.40	Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΤΟΥ ΑΣΤΕΡΑ (THE STAR MIRROR): ΤΟΠΙΑΚΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΔΥΟ ΠΟΤΑΜΩΝ (M02125) Γλωσσίδη Ελένη
15.45-15.50	THE PASSAGE OF TIME: ΜΙΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (M02126) Σταμάτη Βασιλική
15.50-15.55	ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ: ΜΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗ, ΔΕΚΑΕΠΤΑ ΣΤΑΣΕΙΣ, ΔΕΚΑΤΕΣΣΕΡΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ (M02127) Καμπάνη Μαρία Ελένη, Φλέσσα Αιμιλία-Μαρία
15.55-16.00	A WALK THROUGH ΧΕΝΙΑ: ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΥΠΑΙΘΡΙΑΣ ΓΛΥΠΤΟΘΗΚΗΣ ΣΤΟ ΞΕΝΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (M02128) Αμπατιέλου Αντωνία, Χαραλαμποπούλου Ασημίνα
16.00-16.05	RECLAIMING THE CITY: ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΙΣΤΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (M02129) Βαλερά Σοφία, Χρονοπούλου Ματίνα
16.05-16.10	ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΟ ΕΠΟΧΩΝ: ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (M02130) Βλαχοπούλου Ειρήνη, Βοριζάνος Μιχάλης

16.10-16.15	THE OLYMPIC PATH: ΕΝΑΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΌΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ (M02131) Γιαννόπουλος Ανδρέας, Καραγγέλλης Νικηφόρος
16.15-16.20	BOX-IN-BOX: ΕΝΤΑΤΙΚΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΟ ΑΙΘΡΙΟ ΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ ΞΕΝΙΑ (poster) Ευαγγελία Μαρία
16.20-16.25	URBAN NODE (poster) Schimia Matteo

3η Ημέρα - ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

12. Συνεδρία: **"ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ"**
Προεδρείο: **Παναγιώτα Καραμέτου**

09.00-09.15	ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ. «ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ». (M02060) Μεζαντωνάκης Γεώργιος	
09.15-09.30	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ: «ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΟΙΚΙΕΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ» (M02071) Τσαγκάρη Ιουλία	
09.30-09.45	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ (M02032) Μερμίγκη Μαρίνα-Ευαγγελία	
09.45-10.00	Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥ ΤΗΣ ΧΙΟΥ (M02087) Λαμπιδώνης Ιωάννης	
10.00-10.15	ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΒΥΡΩΝΑ (M02119) Σαΐτης Κωνσταντίνος	
10.15-10.30	ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΑ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΗΣ ΑΙΓΙΝΑΣ (M02049) Βασιλάκου Ευτυχία	
10.30-10.45	ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ (M02095) Παπαδήμας Νικόλαος	
10.45-11.00	Η ΜΝΗΜΗ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ: ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ (M02082) Σαμουρκασίδου Έλενα, Νάστου Μαρίνα-Παναγιώτα	
11.00-11.15	ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ (M02135) Οικονόμου Κωνσταντίνα	
11.15-11.30		Διάλειμμα - καφέ

13. Συνεδρία: **"ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"**
Προεδρείο: **Βασιλική Δεληθέου**

11.30-11.45	ΝΗΣΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ (ΘΗΡΑ): ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (M02028) Ιωάννου Ιωάννα
11.45-12.00	Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΣΥΡΟΥ (M02102) Δρόσης Σωτήριος
12.00-12.15	ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΝΑΞΟ (M02081) Ευανθία Μιχαλάκη, Βασιλική Δεληθέου
12.15-12.30	ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΑ ΧΩΡΙΑ) ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ (M02044) Χρήστος Δραγώτης, Μαρία Λεκάκου, Ιωάννης Δάγγινης, Νικήτας Νικητάκος, Δημήτριος Παπαχρήστος

14. Ειδική Συνεδρία: **"ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ"**
Οργάνωση και Προεδρείο: **Μαρία Μανώλα**

12.30-12.45	Η ΙΕΡΑ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΘΗΒΑΣ & Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗ (M02064) **Τρικαλίτης Κωνσταντίνος, Μαρία Μανώλα**
12.45-13.00	Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ ΜΟΝΤΑLΒΑΝΟ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ "VIGATA" (M02069) Τσαταλμπασόγλου Άννα-Ειρήνη, Κολτσίκογλου Γεώργιος, Μανώλα Μαρία
13.00-13.15	Η ΡΟΔΟΣ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ (M02088) Κολτσίκογλου Γεώργιος, Τσαταλμπασόγλου Άννα-Ειρήνη, Μανώλα Μαρία
13.15-13.30	Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (M02092) Βουγλάνης Ταξιάρχης, Μανώλα Μαρία
13.30-13.45	Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΩΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ: ΕΝΑ ΜΟΝΤΕΛΟ ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ (M02052) Ραχιώτης Θεόδωρος, Πουλάκη Πανωραία
13.45-14.00	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΟ-ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΡΑΝΑ ΣΤΗ ΓΕΡΑ ΛΕΣΒΟΥ (M02062) Μανιού Φωτεινή, Μητούλα Ρόϊδω
14.00-15.00	Διάλειμμα - Ελαφρύ γεύμα

15. Ειδική Συνεδρία: **"ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"**
Προεδρείο: **Όλγα-Ελένη Αστάρα**

15.00-15.15	Η ΚΟΖΑΝΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΙΓΝΙΤΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ (M02059) Τσιμπούλης Γεώργιος, Ντανά Ραφαέλλα, Λέπουρα Ζωγραφιά, Καραμέτου Παναγιώτα	
15.15-15.30	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΩΣ ΜΟΡΦΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ-ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ (M02089) Αστάρα Όλγα-Ελένη, Δίπλας Σπύρος	
15.30-15.45	Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΟΚΡΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ (M02083) Σανιδά Παναγιώτα, Κωνσταντίνος Χαλιορής, Καραμέτου Παναγιώτα, Μητούλα Ρόϊδω	
15.45-16.00	Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΘΗΒΑΣ ΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ (M02100) Λεβεντάκη Μυρτώ	
16.00-16.15	Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ «ΕΡΕΤΡΙΑΣ» ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ (M02094) Καραγιάννης Γεώργιος, Ξύλας Αντώνιος	
16.15-16.30	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (M02067) Κυριακοπούλου Βασιλική	
16.30-17.00		Διάλειμμα - καφέ

16. Ειδική Συνεδρία: **"ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ"**
Προεδρείο: **Κατερίνα Αντωνοπούλου**

17.00-17.15	ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ: ΜΙΑ ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ. (M02036) Αλέπης Σοφοκλής, Πόλη Μαρία, Μαλάγας Κωνσταντίνος, Λίλας Θεόδωρος, Παπαχρήστος Δημήτριος
17.15-17.30	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΑΜΕΑ ΣΕ ΛΙΜΑΝΙΑ (M02042) Αλέπης Σοφοκλής, Λίλας Θεόδωρος, Πόλη Μαρία, Μαλάγας Κωνσταντίνος, Παπαχρήστος Δημήτριος

17.30-17.45	ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ (M02056) Δερβέντη Μαρία, Μητούλα Ρόϊδω, Θεοδωροπούλου Ελένη, Καραγιάννη Βιλελμίνη
17.45-18.00	COWORKING SPACES, MS-MAKER SPACES ΚΑΙ FAB LABS ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: Ο ΔΗΜΟΣ ΦΥΛΗΣ (M02076) Παγώνης Χρήστος, Παπαβασιλείου Άγγελος, Καραμέτου Παναγιώτα, Μητούλα Ρόϊδω
18.00-18.15	Συζήτηση

17. Συνεδρία: **"ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ",** Προεδρείο: **Μαρία Βλαχάδη**

18.15-18.30	ΚΑΛΛΙΘΕΑ: ΕΝΑΣ ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕ ΠΡΟΣΗΛΩΣΗ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ (M02038) Στούρη Βασιλική, Βελάγια Μαρία
18.30-18.45	Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (M02039) Παπαδοπούλου Κλ. Βασιλική
18.45-19.00	Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ (M02077) Τσιρέκη Έλενα, Νάστος Γεώργιος, Καραμέτου Παναγιώτα, Μητούλα Ρόϊδω
19.15-19.30	Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΗΓΕΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ (M02025) Δόλογλου Μαρία, Μητούλα Ρόϊδω
19.30-19.45	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ-ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (M02075) Βλαχάδη Μαρία, Παρασκευόπουλος Ευάγγελος
19.45-20.00	ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ

Στεφάνου Ιωσήφ
Ομότιμος Καθηγητής, Ε.Μ.Π. Σχολή Αρχιτεκτονικής
josephstefanou@gmail.com

Περίληψη
Σήμερα ο όρος βιωσιμότητα φαντάζει κυρίαρχος, ως εκφραστής της ικανότητας ενός τόπου να επιβιώνει εξασφαλίζοντας και επαυξάνοντας τις ποιότητες, τις οποίες έχει επιτύχει να παρουσιάσει μέσα από την ιστορική πορεία του. Έτσι στην πολεοδομική γλώσσα, η βιωσιμότητα νοείται ως η δυνατότητα υγειούς επιβίωσης μιας πόλης, η οποία καλύπτει τις προϋποθέσεις ώστε αυτή να θεωρείται «τόπος». Μια ζωντανή δηλαδή οντότητα η οποία, εκτός από τη χωρο-χρονική της υπόσταση, διαθέτει και μια αναπτυγμένη συλλογική συνείδηση.

Πράγματι, η πόλη-τόπος με αυτή τη συνείδηση έχει αναπτύξει τον δικό της λόγο, τον δικό της μύθο, τη δική της ταυτότητα, η οποία της εξασφαλίζει τη μοναδική φυσιογνωμία της, δηλαδή τη γνώμη που σχηματίζουν για αυτή οι κάτοικοι, οι επισκέπτες, ή οι εν δυνάμει εραστές της. Είναι το πολιτιστικό και πολιτισμικό της απόθεμα, το οποίο διαμορφώνει ένα κλίμα δημιουργικό, που συν-κινεί τους πολίτες σε συμμετοχικές δράσεις, για οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική συμμετοχή, αξιοποίηση των πολιτιστικών πόρων, απαραίτητες προϋποθέσεις για τη βιωσιμότητα της πόλης.

Στην πορεία της ιστορίας, πόλεις με ευρέως αναγνωρίσιμη ταυτότητα, με θετική και ισχυρή φυσιογνωμία, και επομένως με αναπτυγμένη συλλογική συνείδηση υπήρξαν ανέκαθεν αυτές που σήκωσαν επωνύμως, στις περιόδους ακμής τους, το βάρος της εξέλιξης του παγκόσμιου πολιτισμού (Αθήνα, Ρώμη, Φλωρεντία, Παρίσι, Βιέννη κ.ά.).

Ο πολιτισμός, ως έκφραση της συλλογικής συνείδησης και των επιτευγμάτων της για κάθε τόπο, είναι η βάση και η απαραίτητη προϋπόθεση για τη βιωσιμότητά του. Επομένως κάθε πολιτική, η οποία στοχεύει στην οικονομική του ανάπτυξη και στη διασφάλιση συνθηκών επιβίωσής του, οφείλει να στηρίζεται πρωτίστως στην προστασία, ανάδειξη, αξιοποίηση των πολιτιστικών και πολιτισμικών αποθεμάτων του.

Λέξεις κλειδιά: φυσιογνωμία, τόπος, συλλογική συνείδηση, πολιτισμός, βιωσιμότητα

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1821: ΔΡΟΜΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ» (ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ, ΕΣΠΑ 2018-2021) ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ: ΜΝΗΜΗ ΝΙΚΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑ (†20-03.2024)

Ιωάννα Σπηλιοπούλου
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών της Καλαμάτας
Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών
iaspi@uop.gr

Περίληψη
Έναυσμα για την παρούσα ανακοίνωση αποτέλεσε η συμμετοχή μου στο πρόγραμμα «Καλαμάτα 1821: Δρόμοι Ελευθερίας», χρηματοδοτούμενου από την Ενιαία Δράση Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)», ΕΣΠΑ 2014 ‘ 2020. Πυρήνα του προγράμματος αποτέλεσε η ιστορική τεκμηρίωση της φυσιογνωμίας της προεπαναστατικής Καλαμάτας (παροχή πληροφοριών για τη συγγραφή του σεναρίου του δραματοποιημένου ντοκιμαντέρ «Ο Άνεμος της Ελευθερίας») και η χάραξη πολιτιστικών διαδρομών στην πόλη και το λιμάνι προς υλοποίηση ψηφιακών πολυμεσικών εφαρμογών για τον επισκέπτη.Τις παραπάνω εφαρμογές οραγματοποίησαν συνάδελφοι του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Τρίπολη) και Ψηφιακών Συστημάτων (Σπάρτη) για τη δημιουργία του Ψηφιακού Μουσείου Καλαμάτα 1821, που στεγάζεται από τα τέλη Οκτωβρίου 2020 στην ομώνυμη αίθουσα του Παλαιού Δημαρχείου της πόλης, έργο για το οποίο βραβεύθηκαν στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψηφιοποίησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς-EuroMed 2021. Τα παραδοτέα του «Καλαμάτα 1821» συμπεριλάμβαναν και Δρώμενα πολιτισμού («Παραμύθια στο σεργιάνι», αφήγηση λαϊκών παραμυθιών σε σοκάκια και χώρους συνάθροισης του ιστορικού κέντρου της Καλαμάτας, διαγωνισμός ζωγραφικής για μαθητές δημοτικού με τίτλο «Ήρωες χθες και σήμερα» κ.ά.). Οι πολιτιστικές και ιστορικές δράσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος, αποτέλεσαν ένα σημαντικό σημείο αναφοράς τόσο για τους ξένους επισκέπτες όσο και για τους κατοίκους της πόλης. Μέσω της διάδοσης λιγότερο γνωστών και ιδιαίτερων ιστορικών πτυχών με επίκεντρο την περιοχή της Μεσσηνίας και την αναβίωση της καθημερινότητας της επετειακής για την πόλη 23ης Μαρτίου 1821, επιτεύχθηκε η ενίσχυση της συλλογικής μνήμης και η αύξηση της αναγνωρισιμότητας της Καλαμάτας διεθνώς, με επακόλουθες θετικές συνέπειες στην ΄βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής. Εμπνευστής και επιστημονικός υπεύθυνος του Προγράμματος υπήρξε ο αείμνηστος συνάδελφος και φίλος Νίκος Ζαχαριάς, τότε Κοσμήτωρ της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών της Καλαμάτας, που έφυγε πρόσφατα από τη ζωή, στη μνήμη του οποίου αφιερώνεται και η παρούσα ανακοίνωση.

Λέξεις κλειδιά: Καλαμάτα 1821, Δρόμοι Ελευθερίας, Βιώσιμη Ανάπτυξη

ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΟ Η ΕΥΑΙΣΘΗΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Άλκηστις Ρόδη
Καθηγήτρια, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πανεπιστήμιο Πατρών
aprodi@upatras.gr

Περίληψη
Σκοπός της παρουσίασης είναι η ανάδειξη σύγχρονων εννοιών και στρατηγικών αρχιτεκτονικού και αστικού σχεδιασμού που οδηγούν σε μια ουσιαστική συνύπαρξη του νέου και του παλαιού μέσα στον αστικό ιστό και βελτιώνουν την περιβαλλοντική και οικονομική επίδοση της πόλης.

Ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός προστατευόμενων κτηρίων και τοποθεσιών στον κατάλογο της πολιτιστικής κληρονομιάς, η εντεινόμενη πολυπλοκότητα τόσο των προστατευόμενων έργων όσο και των μεθόδων προστασίας, καθώς και η ευρεία υιοθέτηση στρατηγικών επανάχρησης, αποτελούν νέες προκλήσεις για τους εμπλεκόμενους στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του αστικού χώρου. Αρχιτέκτονες, αστικοί σχεδιαστές και πολεοδόμοι καλούνται αφενός να εισάγουν το νέο σε φυσική εγγύτητα με το παλαιό ώστε οι πόλεις να συνεχίσουν να ανανεώνονται και να εξελίσσονται σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες και αφετέρου να το κάνουν αυτό επιδεικνύοντας το περιβαλλοντικό ήθος που η κλιματική κρίση απαιτεί λόγω της υψηλού αποτυπώματος άνθρακα της οικοδομικής βιομηχανίας.

Η απάντηση στις παραπάνω προκλήσεις με έμφαση στις τεχνικές και κανονιστικές λύσεις δεν είναι πλέον επαρκής. Ο σχεδιασμός ενός νέου αρχιτεκτονήματος, όχι μόνο διαμορφώνει μια οπτική και χωρική σχέση με το παλαιό, αλλά ταυτόχρονα, συμβάλει στην αστική βιωσιμότητα επαναπροσδιορίζοντας το παλιό που έχει παρακμάσει, ξεχαστεί ή αφαιρεθεί. Μέσω μιας εννοιολογικής και δημιουργικής σχεδιαστικής προσέγγισης, το νέο μπορεί να επανενεργοποιήσει, να ολοκληρώσει ή να ανακαλέσει την ιστορία και, ταυτόχρονα, να ερμηνεύσει εκ νέου το παλιό.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η παρουσίαση εντοπίζει, αναδεικνύει και κατηγοριοποιεί σχεδιαστικές έννοιες και στρατηγικές που προσδίδουν νόημα σε σύγχρονες αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις σε ιστορικά ή ευαίσθητα πλαίσια. Προσδιορίζει, κωδικοποιεί και παρουσιάζει σημαντικά έργα δημιουργικού αρχιτεκτονικού και αστικού σχεδιασμού που επιδιώκουν, μέσω της διαλεκτικής του νέου και του παλιού, όχι μόνο την αναγνώριση, την αξιολόγηση και την προστασία των δομών και των αξιών του παλαιού αλλά και της εννοιολογικής οικειοποίησης του από την νέα αρχιτεκτονική.

Λέξεις κλειδιά: αρχιτεκτονική κληρονομιά, ιστορικά κτήρια και σύνολα, σχεδιαστικές επεμβάσεις, στρατηγικές σχεδιασμού, ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΑΠΕ ΣΕ ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ιωάννης Γιαρέντης
Διευθύνων Σύμβουλος ΔΑΠΕΕΠ (Διαχειριστής ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης)
Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης ΔΠΘ, Msc Βιώσιμης Ανάπτυξης Χαροκοπείου
Yiannis.Yiarentis@dapeep.gr

Περίληψη
Είναι πλέον κοινή παραδοχή, ότι οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, αποτελούν τον μονόδρομο στο δρόμο για την ενεργειακή μετάβαση προς ένα καθαρό πλανήτη.

Οι στόχοι που έχουν τεθεί από την παγκόσμια κοινότητα, μέσα από τις διεθνείς διασκέψεις του ΟΗΕ, ομιλούν για σημαντικές παρεμβάσεις, με κυριότερες τη μεγαλύτερη διείσδυση των ΑΠΕ, τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, την απορρόφηση άνθρακα καθώς και άλλους επιμέρους στόχους.

Γίνεται, λοιπόν, επιτακτικός ο επανασχεδιασμός που θα μεγιστοποιήσει τη χρήση των ΑΠΕ και όχι μόνο θα επιτρέπει αλλά και θα προτρέπει την εγκατάσταση μονάδων-σταθμών που θα παράγουν καθαρή ενέργεια. Και εάν η συνήθης θέση αυτών των παραγωγικών μονάδων είναι σε απομακρυσμένους υπαίθριους χώρους όσον αφορά στην ηλιακή ενέργεια, δηλαδή ενέργεια παραγόμενη από Φωτοβολταικά πάρκα και σε βουνοκορφές για τα αιολικά πάρκα, γίνεται ακόμη μεγαλύτερη συζήτηση για αξιοποίηση χώρων κοντά στον αστικό και περιαστικό ιστό. Έτσι, η παραγωγή ενέργειας θα έρθει πιο κοντά στη ζήτηση-κατανάλωση που βρίσκεται στην ανθρώπινη δραστηριότητα της πόλης, μειώνοντας τις απώλειες των μεγάλων γραμμών μεταφοράς αυτής της ενέργειας.

Υπό το πρίσμα αυτό, έχουν δημιουργηθεί προγράμματα για εγκατάσταση φωτοβολταικών στις στέγες κτηρίων, αλλά και σε ελεύθερους χώρους πλησίον των οικοδομικών γραμμών. Πάντα, όμως, με γνώμονα το σεβασμό στο περιβάλλον, αλλά και στην αισθητική των χώρων και στην αρμονική συνύπαρξη αυτής της ήπιας παραγωγικής δραστηριότητας με το αστικό περιβάλλον.

Ας μην ξεχνούμε ότι σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, έχουν ενσωματωθεί στον αστικό και περαστικό ιστό, ήπιες παραγωγικές μονάδες Ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, που επεξεργάζονται τα αστικά απόβλητα μέσα από προηγμένα συστήματα, συνδυάζοντας την παραγωγή ενέργειας με την ανακύκλωση.

Θα πρέπει, λοιπόν, να επεξεργασθούμε τρόπους και μεθόδους μεγαλύτερης ενσωμάτωσης της πράσινης παραγωγής ενέργειας, αλλά και καλύτερης και αποδοτικότερης συνύπαρξης των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας με την οικιστική περιοχή.

Λέξεις κλειδιά: ΑΠΕ, Αστικό και Περιαστικό Περιβάλλον.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Στέφανος Καραγιάννης
Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικής & Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πάντειο Πανεπιστήμιο
stephanoskar@yahoo.gr

Περίληψη

Ο Οικολογικός - οικοτουρισμός ως επινόηση

Αποτελεί την εναλλακτική μορφή τουρισμού, που προέκυψε ως αντίδραση κατά των συνεπειών του μαζικού τουρισμού, που δυστυχώς προκάλεσε πλήθος ανεπανόρθωτων βλαβών, στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Η ανάπτυξη του, στοχεύει: στην ανάδειξη προστασία και αξιοποίηση των σπάνιων βιότοπων, στην εξερεύνηση της πανίδας και της χλωρίδας, στην περιπλάνηση στη φύση, στην εξερεύνηση των παρθένων δασών και περιοχών με ιδιαίτερο αισθητικό κάλλος, στις ανώδυνες και απλές διαδρομές σε οικότοπους, στις επισκέψεις σε ιστορικές περιοχές, σε αρχαία μνημεία, σε περιοχές με ισχυρή *τοπική παράδοση*.

Πώς προέκυψε ο οικοτουρισμός

Σήμερα οι άνθρωποι δίνουν μία αυξανόμενη προτεραιότητα στην *οικολογική και στην πολιτιστική ποιότητα,* όταν αποφασίζουν, για το πού θα περάσουν τις διακοπές τους όταν καλούνται να επιλέξουν έναν τουριστικό προορισμό. Επιζητούν καθαρό και υγιεινό περιβάλλον, πράσινα δάση, καθαρά ποτάμια και λίμνες, τοπικά προϊόντα, τοπική κουλτούρα, μνημεία φυσικά ή ιστορικά και έναν φυσικό τρόπο ζωής. Οι άνθρωποι που ζουν στις πόλεις θέλουν να *γευτούν* τη φύση με τον ντόπιο πολιτισμό, την ντόπια ιστορία, αποζημιώνονται δε πλήρως, όταν απολαμβάνουν τον καθαρό αέρα, και την ηρεμία, με τοπικά εδέσματα, την ιστορία του τόπου, τον πολιτισμό και τα αρχαία ιστορικά μνημεία, σε αντίθεση με τις διανυκτερεύσεις στα μεγάλα αστικά κέντρα. Έτσι ο *μαζικός τουρισμός σταδιακά υποχωρεί* και οι *οικότυποι καθώς και οι περιοχές με* ιστορικό - *πολιτιστικό ενδιαφέρον* και *τοπική παράδοση,* φαίνεται να ενεργοποιούν τους σύγχρονους τουρίστες. Στην Ελλάδα τα *πολιτιστικά ιστορικά τοπία,* αποτελούν ένα συγκριτικό πλεονέκτημά, διότι ο τουρίστας συναντάει τη γεωγραφία, με την ιστορία, τον πολιτισμό, κάτι που δεν συμβαίνει σε πολλούς τουριστικούς προορισμούς.

Μάλιστα στην προώθηση του οικολογικού- *οικοτουρισμού* εμπλέκονται: επιχειρηματίες, ιδιώτες, κράτος, τοπικές κοινότητες, νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, περιβαλλοντικές και πολιτιστικές οργανώσεις, ενεργοί πολίτες οικολόγοι, πολιτισμόφιλοι, που ενδιαφέρονται για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Η Αρχαία Ολυμπία, χάρη στην πρωτοβουλία του παρόντος Συνεδρίου, αναδεικνύεται τουριστικά, κυρίως λόγω της κατανόησης και η εκτίμηση ενός εξαιρετικά δοξασμένου ιερού της αρχαίας Ελλάδας, που ήταν αφιερωμένο στον Δία. Ήταν επίσης ο τόπος διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων οι οποίοι τελούνταν και τελούνται σήμερα παγκοσμίως στο πλαίσιο των Ολυμπίων. Επομένως παραμένει ένας δημοφιλής προορισμός που διατηρεί την αυθεντική ιστορική του αξία και δεν είναι η διατήρηση της ιστορικής στάχτης, αλλά η μεταφορά της ιστορικής φλόγας παντού…

Λέξεις κλειδιά: Οικολογικός τουρισμός, βιώσιμη ανάπτυξη, ιστορικές περιοχές, Αρχαία Ολυμπία

ΣΥΝΔΕΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ : ΟΙ ΑΛΥΚΕΣ

Μανώλα Μαρία
Αναπλ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
mmanola@uniwa.gr

Περίληψη
Οι αλυκές συνθέτουν μοναδικής ομορφιάς τοπία από τον Ατλαντικό ως τη Μαύρη Θάλασσα, την Ευρώπη, αλλά και όλον τον πλανήτη. Πέρα από την καθαρά πρακτική τους αξία, την παραγωγή αλατιού, μπορούν επιπλέον να αξιοποιηθούν για πολιτιστικές και τουριστικές δραστηριότητες, καθώς προσφέρουν στον επισκέπτη μια μοναδική ευκαιρία να εξερευνήσει τα χαρακτηριστικά των τόπων τους και να βιώσει εμπειρίες σε χώρους ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, που αποτελούν πολιτιστικά και τουριστικά προϊόντα. Η παρούσα μελέτη αναφέρεται σε παραδείγματα αλυκών από όλο τον κόσμο και πως κατάφεραν οι διάφοροι λαοί να αξιοποιήσουν αυτό το δώρο της φύσης, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ώστε να αποτελεί φυσική, οικονομική, ιστορική και κυρίως τουριστική πηγή. Οι Αλυκές συνδέονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη, δηλαδή με την περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των τόπων που τις διαθέτουν και αποτελούν ένα σημαντικό πεδίο έρευνας Στόχος της παρούσας εισήγησης είναι να υπογραμμίσει τη συμβολή των αλυκών στην πολιτισμική φυσιογνωμία των τόπων, η οποία λειτουργεί ταυτόχρονα και ως φυσικός, οικονομικός, ιστορικός & τουριστικός πόρος.

Λέξεις κλειδιά: Αλυκές, τουριστικοί πόροι, οικοσύστημα, πολιτισμός, ανάπτυξη

ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ: ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΣ ΤΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ, ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ

Δρ. Κωνσταντίνος Μωραΐτης
Ομότιμος Καθηγητής, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π.
mor@arsisarc.gr

Περίληψη
Η επιλογή του τίτλου συνδέεται, βεβαιότατα, με τον ιδιαίτερο τόπο αυτού του συνεδρίου στο οποίο απευθύνεται η εισήγησή μας. Τόπος ιδιαίτερος, όχι μόνο εξαιτίας της σχέσης του με αυτήν την εκδήλωση, αλλά κύρια εξαιτίας της σχέσης του με την ιστορία – την ευρωπαϊκή ιστορία, τη δυτική ιστορία, την παγκόσμια ιστορία. Είναι λοιπόν η Ολυμπία τόπος μοναδικής πολιτιστικής, κεντρικής πολιτιστικής εμβέλειας που απευθύνεται στην καλλιέργεια του σώματος και στην εκεχειρία των πολεμικών συγκρούσεων. Εκεχειρία αδιανόητη για τις συνθήκες της σημερινής πολιτιστικής και πολιτικής μας έκπτωσης, εκεχειρίας προς τιμήν μιας κοινής παρουσίας εκπροσώπων από πολλές πόλεις τότε, από πολλούς λαούς αν ήταν δυνατό σήμερα.

Αλλά η επίσκεψη στην Ολυμπία, η περιηγητική και διδακτική επίσκεψη στην Ολυμπία, δεν αποτελεί παρά έναν μόνο από τους πολλούς σημαντικούς προορισμούς που μπορεί να μας προσφέρει αυτός ο μυθικός τόπος, ο ιστορικός επίσης τόπος, της Πελοποννήσου. Σκοπός της εισήγησής μας είναι αυτήν την πολιτιστική και πολιτική κεντρικότητα της Πελοποννήσου να τονίσει, επιμένοντας στην οργάνωση διαδρομών περιήγησης και, ας το τονίσουμε, διαδρομών διδασκαλίας. Διδασκαλίας ανάλογης με αυτήν που προτείνει, που μπορεί να προτείνει το συνέδριο στο οποίο συμμετέχουμε. ***Με τη διδακτική αυτή πρόθεση, η προβολή της ταυτότητας των τόπων επίσκεψης σκοπό της δεν θα είχε μόνο την οικονομική ενίσχυση των περιοχών αναφοράς, τη «μεγέθυνση» των προσόδων τους, αλλά με τρόπο καθοριστικό την ουσιαστική «ανάπτυξή» τους: την ανάπτυξη της αυτοσυνειδησίας των κατοίκων τους, της «αξιοπρέπειας της κατοίκησής τους».***

Λέξεις κλειδιά: διαδρομές περιήγησης, ταυτότητα τόπων, διδακτική περιήγηση, αξιοπρέπεια της κατοίκησης, Ολυμπίας παράδειγμα, επισκεψιμότητα Πελοποννήσου.

Η ΝΕΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΩΣ ΟΔΗΓΟΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΠανέτσοςΑ. Γεώργιος
Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων
georgiospanetsos@hotmail.com, panetsos@upatras.gr

Περίληψη
Ήδη από την Αναγέννηση οι λόγιοι αρχιτέκτονες ως παραγωγοί αστικών και αρχιτεκτονικών μορφών επιχειρηματολογούσαν για την εγκυρότητα των σχεδιαστικών επιλογών τους με βάση το μυθικό ή το ιστορικό παρελθόν, επικαλούμενοι την κλασσική θεωρία της μίμησης ή τις ποικίλες εκδοχές της καταγεγραμμένης σε θεωρητικές πραγματείες ή τεκμηριωμένης από αποτυπώσεις ιστορικής αρχιτεκτονικής.

Η πρωτοτυπία και η επινοητικότητα, ιδιότητες σχετιζόμενες με την ιστορική κατηγορία της καλλιτεχνικής πρωτοπορίας, αποτέλεσαν αξίες της αρχιτεκτονικής και στοιχεία διάκρισης του αρχιτέκτονα μόνο με την έλευση του Μοντερνισμού, στις αρχές του 20ου αιώνα.

Λίγο νωρίτερα, τοπικές παραδοσιακές αρχιτεκτονικές, αρχιτεκτονικές χωρίς θεωρητική υπόσταση ή ενδιαφέρον για την καινοτομία, βασιζόμενες στην οικοδομική πράξη και τη διακοσμητική, είχαν αρχίσει να αναδύονται ως μια εκ των δυνητικών πηγών νέας λόγιας αρχιτεκτονικής με επιχειρήματα ηθικολογικά και, κάποτε, πολιτικά.
Η διελκυστίνδα μεταξύ (λόγιου) Μοντερνισμού και της όποιας (λόγιας νέο-)Παραδοσιακής Αρχιτεκτονικής κατέληξε στην αναγωγή της δεύτερης σε ύφος, το οποίο ανελάμβανε να επενδύσει Μοντερνιστικές κατά τα λοιπά δομές. Η τελική σύμφυση των δύο, ιδίως υπό την επίδραση του αιτήματος για συντήρηση της κληρονομιάς, παρήγαγε παντελώς ανούσια υβρίδια, που ανταποκρίνονται μόνο στις απαιτήσεις της βιαστικής κατανάλωσης εικόνων.

Στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, μια Νέα Παραδοσιακή Πολεοδομία και Αρχιτεκτονική αναδύεται όχι ως εμμονή στο κατά περίπτωση τοπικό ύφος, αλλά ως διεθνής σχεδιαστική προσέγγιση. Βασισμένη στην λογική της συνεχούς τελειοποίησης, που διείπε την Κλασσική αρχιτεκτονική, επιδιώκει να συνδυάσει την ατομική ευφυΐα με την παραδεδομένη γνώση. Κυρίως πρόκειται για πολιτισμική επιλογή που επιδιώκει να ενσωματώσει στοιχεία εν πολλοίς ξένα προς τη "γνήσια" παράδοση: την ειλικρινή ανοχή στη διαφοροποίηση των υφολογικών προσεγγίσεων και των υπερβατικών θεωρήσεων της αρχιτεκτονικής, την γνώση και τη σκέψη, τον ορθό λόγο και το όραμα, την ακριβή απόδοση, την οικονομία και την αειφορία, την πολιτική ευθύνη, το χρέος προς τα κοινά και την συμβολική αναπαράσταση, που δημιουργούν κοινότητες και ταυτότητες, την πολιτισμική πολλαπλότητα και ποικιλία, και βεβαίως την υπεύθυνη, ηθική και δεοντολογική άσκηση των αντίστοιχων επαγγελματικών πρακτικών.

Λέξεις κλειδιά: Λόγια αρχιτεκτονική, παραδοσιακή αρχιτεκτονική, κλασσική παράδοση, μίμηση, αειφορία.

Ειδική Συνεδρία:

"ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ"

Οργάνωση & Προεδρείο:
Ιωάννα Σπηλιοπούλου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: Η ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ.

Ζούνη Κατερίνα
Αρχιτέκτονας μηχανικός ΕΜΠ, MSc Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων & Κτιρίων ΕΑΠ
kzouni@gmail.com

Οικονόμου Αγησίλαος
Καθηγητής, Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών ΕΜΠ, Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας ΕΑΠ
aghs@mail.ntua.gr

Περίληψη
Στον ελλαδικό χώρο συχνά συναντώνται διάσπαρτοι αρχαιολογικοί χώροι και η αποσπασματικότητα αυτή ενισχύεται από τη συνήθη πρακτική της διαχείρισής τους καθώς αντιμετωπίζονται ως περίκλειστοι υπαίθριοι εκθεσιακοί χώροι. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναδείξει την ανάγκη διαχείρισης των αρχαιολογικών χώρων, μέσα από τη διερεύνηση των στοιχείων που συνθέτουν το πολιτισμικό τους τοπίο. Σε αντιδιαστολή με τον οριοθετημένο αρχαιολογικό χώρο, η έννοια του πολιτισμικού τοπίου αναφέρεται στο σύνολο των αντιλήψεων του πολιτισμού που διαμόρφωσε ή ερμήνευσε το τοπίο και περιλαμβάνει πέρα από το υλικό υπόβαθρο, ένα σύνολο άυλων στοιχείων και αξιών.

Ως μελέτη περίπτωσης επιλέχθηκε η Αρχαία Ολυμπία, που αποτέλεσε και την αφορμή για τον παραπάνω προβληματισμό, καθώς η ιστορική έρευνα αποκάλυψε σημαντικές πτυχές που δεν γίνονται αντιληπτές μέσα από τη σημερινή χωρική οργάνωση.

Η μεθοδολογική προσέγγιση αφορά α) σε βιβλιογραφική έρευνα, κατά την οποία αναζητήθηκαν σχετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, εξετάστηκαν αντίστοιχα παραδείγματα και επιχειρήθηκε η μελέτη του πολιτισμικού τοπίου της Ολυμπίας, β) στη διερεύνηση του θεσμικού πλαισίου και των διεθνών κατευθυντήριων οδηγιών που αφορούν στη διαχείριση μνημείων της πολιτιστικής κληρονομιάς, με έμφαση στους αρχαιολογικούς χώρους καθώς και γ) στην έρευνα πεδίου μέσω περιηγήσεων και επιτόπιας παρατήρησης του τρόπου λειτουργίας του αρχαιολογικού χώρου, της κίνησης και της εμπειρίας των επισκεπτών, των προβλημάτων που δημιουργούνται τις ώρες αιχμής, των υφιστάμενων μονοπατιών και των πιθανών συνδέσεων.

Αξιοποιώντας τα παραπάνω δεδομένα και μέσω του χωρικού σχεδιασμού, προτείνονται πολιτιστικά δίκτυα και πολιτιστικές διαδρομές, που αποτυπώνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του πολιτισμικού τοπίου της Αρχαίας Ολυμπίας, ενώ παράλληλα συγκροτούν ένα ευρύτερο υπόβαθρο για τη βιώσιμη τουριστική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής.

Η εργασία φιλοδοξεί να συμβάλλει στην ανάγκη διερεύνησης του πλαισίου διαχείρισης και ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων, αξιοποιώντας την έννοια του πολιτισμικού τοπίου και επεκτείνοντας τη βιωματική εμπειρία επισκεπτών και κατοίκων πέρα από τα στενά χωρικά όρια του ανασκαμμένου χώρου και χρονικά, πέραν του ωραρίου λειτουργίας.

Λέξεις κλειδιά: αρχαιολογικοί χώροι, πολιτισμικό τοπίο, πολιτιστικές διαδρομές, Αρχαία Ολυμπία

Η ΚΩΜΟΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ: ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΝΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΩΣ ΜΟΧΛΟΥ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Χρίστος Λιάγκουρας
Δρ. Αρχαιολόγος, Υπουργείο Πολιτισμού, Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας
christosliagkour@gmail.com

Περίληψη
Η Ανδρίτσαινα, κτισμένη αμφιθεατρικά στην αγκαλιά του όρους της Μίνθης, στα όρια Ηλείας – Αρκαδίας μαγνητίζει το βλέμμα του επισκέπτη με τα παλιά αρχοντικά, τα καλντερίμια και τις πέτρινες βρύσες.

Η Ανδρίτσαινα, αποτέλεσε για μεγάλο διάστημα πρωτεύουσα της Επαρχίας Ολυμπίας, ενώ το 1835 ιδρύθηκε και ο αντίστοιχος Δήμος Ανδρίτσαινας. Τον 19ο αιώνα η πόλη αποτέλεσε σταθμό για την ανάπτυξη της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της ευρύτερης περιοχής. Η οικονομική άνθιση της περιόδου αυτής αποκρυσταλλώνεται στην ανέγερση πολυτελών αρχοντικών και οικιών με την χαρακτηριστική τεχνική των Λαγκαδιανών μαστόρων, γνωστών για την οικοδομική τους τεχνική δεξιότητα. Επίσης, από το 1924 έως και το 1940 λειτούργησαν πολλές τεχνικές σχολές, όπως ταπητουργικής, ελαιοκλαδευτών, κοπτικής-ραπτικής, ακόμη και χοροδιδασκαλείο.

Ένα από τα πλέον γνωστά και ιστορικά κτήρια της πόλης είναι η Βιβλιοθήκη της, η οποία ιδρύθηκε το 1840 χάρη στη δωρεά του ακάματου πατριώτη Κωνσταντίνου Αγαθόφρωνος Νικολόπουλου, η οποία περιλαμβάνει σπάνια βιβλία και εκδόσεις.

Σε κοντινή απόσταση από την Ανδρίτσαινα, αναπτύσσεται ένα σημαντικό πολιτιστικό και φυσικό κεφάλαιο, ο ναός του Επικουρίου Απόλλωνα και οι καταρράκτες της Νέδα, ενώ σε μια ευρύτερη ακτίνα εντοπίζονται και άλλα σημαντικά μνημεία διαφόρων ιστορικών περιόδων. Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι στην Ανδρίτσαινα κτίστηκε η παλαιότερη βρύση της Πελοποννήσου, η «Τρανή Βρύση», η οποία χρονολογείται το 1724.

Μολονότι, ωστόσο, η περιοχή συγκεντρώνει ευδιάκριτα συγκριτικά πλεονεκτήματα, παρατηρείται εδώ και αρκετά χρόνια μια συνεχής κοινωνική και οικονομική υποβάθμιση, η οποία επιτείνεται και με τη φυγή των νέων ανθρώπων προς τα μεγάλα αστικά κέντρα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της έλλειψης αναπτυξιακής πολιτικής βασιζόμενης στο πολιτιστικό και φυσικό κεφάλαιο της Ανδρίτσαινας, αποτελεί η πρόσφατη εξαγγελία για την ίδρυση φυλακών στην περιοχή, η οποία παρά το γεγονός ότι είχε απορριφθεί το 1999 με πρωτοβουλία των κατοίκων, σήμερα προβάλλει ως μοναδική ευκαιρία αντιστροφής της παρούσας κατάστασης.

Λέξεις κλειδιά: Ανδρίτσαινα, Ηλεία, πολιτιστικό απόθεμα, βιώσιμη ανάπτυξη

ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΕΤΑΛΙΔΙΟΥ

Γρουσουζάκου Δήμητρα
Διευθύντρια Λυκείου Πεταλιδίου
dimigrous@gmail.com

Περίληψη
Το Πεταλίδι, μία περιοχή με αξιόλογο ιστορικό και αρχαιολογικό πλούτο και ιδιαίτερο ενδιαφέρον κατά την κλασική και νεότερη ιστορική του φάση επανιδρύεται από τους Μανιάτες αγωνιστές μετά την Επανάσταση και αρχίζει η οικοδόμησή του βασισμένη σε ένα ορθολογικά οργανωμένο σχέδιο των Βαυαρών μηχανικών Κόλμαν και Στράους, κατά το ιπποδάμειο πολεοδομικό σύστημα της Αρχαιότητας, με ορθογώνια διάταξη και πρόβλεψη των κοινόχρηστων χώρων. Ο οικισμός άρχισε να κτίζεται το 1835, διατηρώντας κάποια παραδοσιακά χαρακτηριστικά, ακολουθώντας όμως κυρίως τις νεοκλασικές τάσεις της πολεοδομίας και αρχιτεκτονικής της Οθωνικής περιόδου (1833-1862).

Ο οικισμός ακόμα και σήμερα, 190 χρόνια περίπου από την επανίδρυσή του διατηρεί πολλά στοιχεία από το παρελθόν, τα οποία συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξή του. Πρόκειται για έναν αστικό οικισμό, ο οποίος παρουσιάζει, όπως και η Μεσσηνιακή πρωτεύουσα, Καλαμάτα, δείγματα αξιόλογης αρχιτεκτονικής, τα οποία εκπροσωπούνται κυρίως από έναν αστικό αρχιτεκτονικό τύπο, που ανήκει μορφολογικά στη μετάβαση από την παραδοσιακή στη νεοκλασική αρχιτεκτονική και που ακόμα και σήμερα εξυπηρετούν λειτουργικές ανάγκες της περιοχής, αλλά ικανοποιούν παράλληλα και την ανάγκη του οικισμού για τουριστική ανάπτυξη. Το διατηρητέο κτήριο του Γυμνασίου-Λυκείου, η τετράγωνη πλατεία έκτασης 10 στρεμμάτων, η ορθολογική διάταξη των δρόμων γύρω από αυτήν και η προσπάθεια για ολοκλήρωση της κατασκευής νέου περιφερειακού δρόμου που θα αποσυμφορήσει την κυκλοφοριακή κίνηση στο κέντρο της πόλης, καθώς και η μελλοντική δημιουργία βιολογικού καθαρισμού των λυμάτων μπορούν να αποτελέσουν το εφαλτήριο για τη βιώσιμη ανάπτυξη της πόλης, συνδυάζοντας το παλαιό με το νέο στοιχείο. Από την άλλη, η προστασία του άυλου πολιτισμού της περιοχής, των ηθών, εθίμων, και γλωσσικού ιδιώματος, καθώς και η συνεχιζόμενη πολιτισμική ώσμωση των διαφορετικών πληθυσμών θα συμβάλουν με τη σειρά τους στηβιώσιμη αναπτυξιακή πολιτική με στόχο τη βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ευημερία του τόπου, χωρίς να υπάρχει ο κίνδυνος της πολιτισμικής αλλοίωσης.

Λέξεις κλειδιά: Πεταλίδι, Ιπποδάμειο πολεοδομικό σύστημα, Οθωνική περίοδο, ανάπτυξη.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΩΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΙΟΥ ΑΣΤΡΟΥΣ

Κουτσουμπελίτη Νικολίτσα
Αρχαιολόγος Εφορείας Αρχαιοτήτων Αχαΐας, MSc Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων, Υποψήφια Διδάκτωρ Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
nkoutsoumpeliti@culture.gr

Περίληψη
Η μετατροπή των μνημείων και των ιστορικών διατηρητέων κτηρίων σε μουσεία συνεισφέρει στην τοπική βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών στις οποίες εντάσσονται λειτουργώντας ως τοπόσημα. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Άστρους στεγάστηκε από το 1985 έως τον Μάρτιο του 2008 στη Σχολή Καρυτσιώτη στο Άστρος Κυνουρίας. Το συγκεκριμένο διατηρητέο κτήριο με τον χώρο του Αγροκηπίου και τον ιστορικό χώρο της Β΄ Εθνοσυνέλευσης αποτελούν ένα σημαίνον μνημείο της χώρας με ιδιαίτερη ταυτότητα και αυτονομία, καθώς συμβολίζει τον αγώνα του ελληνικού λαού για την ελευθερία και τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσω της παιδείας, που του έδωσε τα κατάλληλα εφόδια. Παράλληλα πρόκειται για έναν χώρο στον οποίο έδρασαν σπουδαίες προσωπικότητες, όπως ο Δημήτριος Καρυτσιώτης και ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.

Για τους λόγους αυτούς είναι αναγκαία η ανάδειξη και προβολή του ιερού αυτού χώρου εθνικής μνήμης, ώστε οι επισκέπτες όλων των ηλικιών να μπορούν με εύληπτο τρόπο να ενημερώνονται για την ιστορία του τόπου τους. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η μετατροπή του κτηρίου της Σχολής Καρυτσιώτη σε Μουσείο Διαχρονικής Ιστορίας του Άστρους και η μεταστέγαση του νυν αρχαιολογικού μουσείου στις οικίες των αδελφών Ζαφειρόπουλων στο Κάστρο του παράλιου Άστρους.Η ανάδειξη του Κάστρου, η μετατροπή των οικιών Ζαφειρόπουλων και της Σχολής Καρυτσιώτη σε Αρχαιολογικό Μουσείο και σε Διαχρονικό Μουσείο Άστρους αντίστοιχα θα αποτελέσει πόλο έλξης για τους τουρίστες, δίνοντας συγκριτικά πλεονεκτήματα στο Άστρος συμβάλλοντας στην ανάδειξη του ευρύτερου Νομού Αρκαδίας και κατατάσσοντας το παράλιο Άστρος ανάμεσα στους πολιτιστικούς προορισμούς της περιοχής.

Λέξεις κλειδιά: Επανάχρηση, τοπόσημο, Αρχαιολογικό Μουσείο Άστρους, οικίες αδελφών Ζαφειρόπουλων, τοπική βιώσιμη ανάπτυξη, ανάδειξη.

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ, ΩΣ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.

Κουράκλη Παναγιώτα
Διευθύντρια Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Ευρωπαϊκών Θεμάτων Δήμου Καλαμάτας
Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια Δήμου Καλαμάτας
panagiotakourakli@hotmail.com

Περίληψη
Η Καλαμάτα χαρακτηρίζεται από πλούσια ιστορία, είναι έδρα σημαντικών πολιτιστικών θεσμών, μουσείων και ιδρυμάτων με πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα.

Γνώρισε μεγάλη ακμή κατά την περίοδο της αστικοποίησής της, (τέλη 19ου - αρχές 20ου αι.) και ο νεοκλασικισμός, σε όλες τις φάσεις και τις εκδοχές του, καθόρισε τη φυσιογνωμία της. Η πόλη διατήρησε σε μεγάλο βαθμό τον πλούτο της αρχιτεκτονικής της έκφρασης μέχρι τους καταστροφικούς σεισμούς του 1986, που αποτέλεσαν τομή και διακύβευμα για την ιστορική της συνέχεια.

Η υποδειγματική δεκαετής ανασυγκρότηση που ακολούθησε, μοναδική για τα ελληνικά δεδομένα, στηρίχθηκε στον πολεοδομικό σχεδιασμό και είχε στο επίκεντρό της τη διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την ανθρωποκεντρική ανάταξη, «στοίχημα», που κέρδισε η πόλη με μεγάλη προσπάθεια.

Έκτοτε, αξιοποιώντας όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους, έχει διαγράψει μία σημαντική πορεία στην κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης και αειφορίας, της αστικής αναζωογόνησης, του εκσυγχρονισμού βασικών λειτουργιών, του ψηφιακού μετασχηματισμού και της καινοτομίας, με κορυφαίο σταθμό την ένταξή της στην « ΑΠΟΣΤΟΛΗ» («MISSION») των 100 κλιματικά ουδέτερων και έξυπνων πόλεων της Ε.Ε έως το 2030».

Σύμφωνα με τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της πόλης, καθοριστικοί παράγοντες για το μέλλον της είναι η ύπαρξη μίας διακριτής ταυτότητας και η διεθνής αναγνωρισιμότητά της, και τελικός στόχος, μία Καλαμάτα βιώσιμη, εξωστρεφής και δίκαιη, που θα αξιοποιεί την παράκτια θέση, την ιστορία και το πολιτιστικό της κεφάλαιο, σε σύνδεση με την τοπική οικονομία, την ποιότητα ζωής και την κοινωνική συνοχή.

Η ανάδειξη της ταυτότητας της πόλης (υλικής και άυλης), στη βάση των αρχών της «έξυπνης πόλης», επιχειρείται συστηματικά τα τελευταία χρόνια από τον Δήμο, με την υλοποίηση και τον σχεδιασμό σημαντικών ψηφιακών έργων στον τομέα του πολιτισμού, που θα συμβάλουν στην αναγνώρισή της ως τουριστικού προορισμού.

Λαμβανομένου υπόψη του υπερτοπικού ρόλου της Καλαμάτας, η επίτευξη του στόχου θα έχει θετικές συνέπειες σε ευρύτερες χωρικές ενότητες και σε διαπεριφερειακή κλίμακα.

Λέξεις κλειδιά: Πολιτιστική κληρονομιά, νέες τεχνολογίες, βιώσιμη ανάπτυξη, Καλαμάτα.

Ειδική Συνεδρία:

"ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΠΙΩΝ 'ΔΙΑΝΟΙΞΗ' -ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝ, ΔΙΚΤΥΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ"

Οργάνωση & Προεδρείο:
Κωνσταντίνος Μωραίτης
& Έλενα Κωνσταντινίδου

ΔΙΚΤΥΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ:ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Κωνσταντινίδου Έλενα
Αναπλ. Καθηγήτρια, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ
elconstantinidou@gmail.com

Περίληψη
Η έννοια της συλλογικής μνήμης, ως βασικό στοιχείο της ταυτότητας ενός λαού, συσχετίζεται τόσο με την κοινωνία όσο και με τους τόπους αναφοράς. Η ιστορική μνήμη δημιουργείται, αναπτύσσεται, εγγράφεται και συσχετίζεται πάντα με ένα συγκεκριμένο χωρικό πλαίσιο, ενώ οι τόποι της μνήμης αφορούν συμβολικούς τόπους που έχουν εγγραφεί στη συλλογική μνήμη και οι αναπαραστάσεις των οποίων την ενεργοποιούν. Οι ιστορικοί χώροι, ως μνημονικοί χώροι, περιέχουν μια διαρκώς μεταβαλλόμενη οπτική καταγραφή της ιστορικής μνήμης που ενσωματώνεται στον τόπο και στα μνημεία του, ως υλικό αλλά και άυλο τεκμήριο.

Η παρούσα εργασία επιχειρεί να αναδείξει το ζήτημά της μνήμης ως καθοριστικό παράγοντα της συγκρότησης ιστορικών τόπων, αλλά και ως εργαλείο για το σχεδιασμό της προστασίας και ανάδειξης τους. Ειδικότερα, επιχειρεί να αναδείξει σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις, αλλά και βασικές κατευθύνσεις στρατηγικών, οι οποίες μπορούν να συσχετιστούν με το σχεδιασμό της προστασίας, ανάδειξης, προβολής και προώθησης της ταυτότητας πολιτισμικών τοπίων – τοπίων μνήμης. Τόπων με ιστορική μοναδικότητα και ισχυρότατη πολιτισμική ταυτότητα που θα πρέπει να αναδειχθούν όχι μόνο με όρους οικονομικής βιωσιμότητας, αλλά σε συσχέτιση με ουσιαστικότερους στόχους ανάπτυξης, πολιτισμικής, πολιτιστικής και πολιτικής. Με όρους και προϋποθέσεις διατήρησης του κοινωνικοοικονομικού, φυσικού και πολιτιστικού υποβάθρου τους, όρους ενίσχυσης του 'χωρικού προνομίου', ως τόποι ιστορικής μνήμης, που θα πρέπει να αποκαλυφθούν εκ νέου και να αποδοθούν στα «κοινά», ενισχύοντας τη σύγχρονη ιστορία.

Ειδικότερα, η παρουσίαση θα εστιάσει σε ερευνητικές προσεγγίσεις ιστορικών τόπων, όπως το Σούλι, η Κέρκυρα, η Μονεμβασία, η Αρχαία Μεσσήνη κ.α. , επιχειρώντας να διατυπώσει ένα πρότυπο 'σχήμα' που μπορεί να προσφέρει για άλλες, ανάλογες περιοχές. Στις βασικές κατευθύνσεις στρατηγικών, οι οποίες μπορούν να συσχετιστούν με την ανάδειξη και προβολή της ταυτότητας των πολιτισμικών τοπίων, η οργάνωση δικτύων (επισκεψιμότητας, συστημάτων αναφοράς, πλέγματος σημασιών κ.α.) αλλά και οσυσχετισμός με υπερτοπικά και διεθνή δίκτυα και τον ευρύτερο χωρικό και τοπιακό σχεδιασμό αποτελούν κρίσιμη παράμετρο του σχεδιασμού.

Λέξεις κλειδιά: Μνήμη, ιστορική μνήμη, ιστορικοί τόποι, δίκτυα ανάδειξης, ταυτότητα

Η ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΩΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΥ» ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΤΟΠΟΥ: ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ ΒΑΣΙΚΟΥΣ ΠΥΛΩΝΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Μαρκάτου Μαρία
Υπ. Διδάκτωρ ΕΜΠ, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών/ Δήμος Λαρισαίων, Διεύθυνση Πολεοδομίας,
markatou@uth.gr

Μωραίτης Κωνσταντίνος
Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών,
mor@arsisarc.gr

Περίληψη
Κάθε τόπος ορίζεται ως ο χώρος που δημιουργείται, εξελίσσεται και αποκτά υλική υπόσταση, ιστορία, νόημα, ιδιαιτερότητα και μοναδικότητα, και φυσικά καταλαμβάνεται από πρόσωπα ή πράγματα. Υπό την έννοια αυτή η Θεσσαλία είναι ένας πολύ σημαντικός τόπος: Δημιουργήθηκε πριν χιλιάδες χρόνια και σε αυτόν κυριαρχεί ο «κάμπος» ο οποίος αποτέλεσε και αποτελεί βασικό παραγωγικό πόρο συμβάλλοντας στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, αλλά και ολόκληρης της χώρας. Ανέδειξε το σιτάρι, το βασικότερο αγαθό της διατροφικής αλυσίδας, αλλά και βασικό συστατικό της γνωστής μεσογειακής τριλογίας μαζί με την ελιά και το αμπέλι. Συνδέθηκε με σημαντικά ιστορικά γεγονότα, αφού στη Θεσσαλία ξεκίνησε αφενός το αγροτικό κίνημα του Μαρίνου Αντύπα αλλά και η αναδιανομή της αγροτικής γης. Συνεπώς η Θεσσαλία διαθέτει μια τεράστια ιστορική, κοινωνική, οικονομική, πολιτική και πολιτιστική σημασία.

Κάθε τόπος όμως πλέον λειτουργεί σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, αντιμετωπίζεται σαν κοινό προϊόν που θα πρέπει να αποκτήσει μια ανταγωνιστική και ελκυστική εικόνα, «μάχεται» για να κερδίσει ολοένα και μεγαλύτερο τμήμα της αγοράς στόχου και αναζητά αλλά και προσπαθεί να αναπτύξει κατάλληλα εργαλεία ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της ελκυστικότητάς του. Και όλα τα παραπάνω θα πρέπει να λάβουν χώρα εντός του πλαισίου της βιώσιμης ανάπτυξης και των βασικών πυλώνων της. Η Θεσσαλία είναι ένας τόπος όπου συναντώνται και αλληλοεπιδρούν οι βασικοί πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης. Είναι όμως ένας βιώσιμος τόπος και αν όχι πως μπορεί να αποτελέσει έναν μελλοντικά βιώσιμο τόπο;

Η εργασία αναφέρεται στη Θεσσαλία και πραγματεύεται τις προϋποθέσεις δημιουργίας ενός βιώσιμου τόπου ισχυριζόμενη πως η βιωσιμότητα μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από τη συνολική διαχείριση του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα μετά και από τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου του 2023, την κοινωνική συμμετοχή και την πολιτιστική ενσωμάτωση. Σε αυτό το πλαίσιο, η προστασία των ιδιαίτερων παραμέτρων που συνθέτουν τον θεσσαλικό τόπο είναι αυτονόητη αλλά το ζητούμενο είναι ο «εκμοντερνισμός» και η προσαρμογή της ιστορίας και του πολιτισμού στο σήμερα και κυρίως στο αύριο.

Λέξεις κλειδιά: Αγροτικό τοπίο, Βιώσιμη ανάπτυξη, Επιχειρηματικότητα, Θεσσαλία, Οικονομία, Περιβάλλον, Τόπος

ΤΣΙΜΕΝΤΟΦΟΒΙΑ: ΔΙΑΣΤΡΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΤΙΝΑ…

Λαμπρινού Λένα
Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
elamprinou@arch.ntua.gr

Περίληψη
Στην παρουσίαση αυτή διερευνάται ο διπολισμός των νεοελλήνων σε σχέση με ένα υλικό, το οποίο έχει μακρά και ένδοξη κατασκευαστική και οικοδομική παράδοση από την αρχαία του ανακάλυψη, αλλά κυρίως, την ανα-ανακάλυψη του, τον 19ου αιώνα, στην Ευρώπη και Αμερική. Σαν υλικό είναι υπεύθυνο για θαυμαστά επιτεύγματα στην ανθρώπινη οικοδομική ιστορία, ενώ θα λέγαμε ότι η ανακάλυψη του συναγωνίζεται την ίδια την ανακάλυψη της λίθινης αρχιτεκτονικής. Ο λόγος, για το τσιμέντο, και κατ' επέκταση, το οπλισμένο σκυρόδεμα.

Θα προσδιορίζαμε την βάση του νεοελληνικού διπολισμού απέναντι στο τσιμέντο, καταρχήν, στην απέχθεια προς αυτό τμήματος της ελληνικής αρχιτεκτονικής διανόησης, παρά, ή μάλλον εξαιτίας, της καθολικής του χρήσης στην ανοικοδόμηση της μεταπολεμικής Ελλάδας. Η στάση αυτή ταυτίζεται μάλλον, με μια σύγχρονη διερεύνηση για μια αρχιτεκτονική παραδοσιακή αυθεντικότητα και την τάση επιστροφής σε οικοδομικές μεθόδους και υλικά της ελληνικής παράδοσης, που ήδη είχε εμφανιστεί στις μεσοπολεμικές δεκαετίες (από τον Δημήτρη Πικιώνη) – μια καθυστερημένη ελληνική απάντηση στο αγγλοσαξονικό κίνημα των Arts & Crafts, ένα ρεύμα που στις μεταπολεμικές δεκαετίες θα πάρει σαφείς ιδεολογικές και πολιτικές διαστάσεις κατά της αρχιτεκτονικής αλλοτρίωσης και της εμπορευματοποίησης της οικοδομικής δραστηριότητας.

Μια τέτοια ιδεολογική πλατφόρμα, οδήγησε το 1976, αμέσως μετά την μεταπολίτευση - το χρονικό ορόσημο φυσικά δεν είναι τυχαίο - στην αποδοχή και έγκριση νέων επεμβάσεων στα μνημεία της Ακρόπολης, με βασική φιλοδοξία την επίτευξη της υλικής «αυθεντικότητας» στην αναστήλωση και πρακτικό στόχο την απομάκρυνση των παλαιότερων αναστηλώσεων των αρχών του 20ου αιώνα, οι οποίες είχαν χρησιμοποιήσει κατά κύριο λόγο τσιμέντο, ως υλικό πλήρωσης των κενών των αρχιτεκτονικών μελών των αρχαίων κτηρίων της Ακρόπολης.

Η διγλωσσία ανάμεσα στην περιβάλλουσα σύγχρονη πόλη και στο υλικό των επεμβάσεων στα αρχαία μνημεία, αλλά και μια ιδεολογική σύγχυση σε σχέση με τι είναι δόκιμο, που χρησιμοποιείται και ειδικά με τι τρόπο και μορφή, θα μπορούσε να ερμηνεύσει εν μέρει και την «έκρηξη» των τελευταίων επικρίσεων και μιας εκλαϊκευμένης αποδοκιμασίας των τσιμέντινων διαστρώσεων των διαδρόμων επίσκεψης του αρχαιολογικού χώρου της ανώτερης επιφάνειας της Ακρόπολης.

Το παρόν κείμενο διερευνά αυτήν τη διγλωσσία, αλλά και τα ζητήματα που αυτή γεννά στη διαχείριση των μνημείων της Ακρόπολης, στις επεμβάσεις σε αυτά και στον περιβάλλοντα χώρο τους.

Λέξεις κλειδιά: Τσιμεντοφοβία, Τσιμέντο, Ακρόπολη, Αναστήλωση, Ανάδειξη, Διαχείριση Μνημείων.

ΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΑΣ- ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μαρκάτου Μαρία
Υπ. Διδάκτωρ ΕΜΠ, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών/ Δήμος Λαρισαίων, Διεύθυνση Πολεοδομίας
markatou@uth.gr

Μωραίτης Κωνσταντίνος
Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
mor@arsisarc.gr

Περίληψη
Ιστορικό ονομάζεται κάθε τι που συνδέεται με την ιστορία κάθε τόπου. Συνεπώς, όλες τις ενέργειες και δράσεις του ανθρώπου που είναι αποτυπωμένες στο χώρο και αποτελούν μέρος της ιστορίας και του πολιτισμού εκείνων που διαμόρφωσαν την εκάστοτε εποχή, «συνθέτουν» την ιστορία κάθε τόπου, και αν γίνεται αναφορά σε μια πόλη, την ιστορία της κάθε πόλης. Κάθε εποχή έχει εκφραστεί με το δικό της τρόπο μέσα στο δομημένο περιβάλλον με αποτέλεσμα η πόλη να είναι σήμερα ένα μείγμα δημιουργημάτων πολλών εποχών. Κάθε πόλη έχει μια συγκεκριμένη πολεοδομική και αρχιτεκτονική δομή όπως αυτή έχει προκύψει με την πάροδο του χρόνου και της ιστορίας και κατόπιν ζυμώσεων των αναγκών των κατοίκων της με τα φυσικά δεδομένα της πόλης, δηλαδή τη μορφή του ανάγλυφου και τα γεωμορφολογικά στοιχεία της περιοχής. Η οργάνωση του χώρου και η μορφή του πολεοδομικού ιστού αποτελούν χαρακτηριστικά στοιχεία της πόλης και παρέχουν πληροφορίες για τον τρόπο οργάνωσης του δημόσιου και του ιδιωτικού χώρου.

Στο πλαίσιο αυτό η εργασία που ακολουθεί εστιάζει στην πόλη της Λάρισας και στοχεύει στο να αναδείξει σημαντικά και ιδιαίτερα στοιχεία που «στιγμάτισαν την πόλη» μέσα από την παράθεση δεδομένων, βιβλιογραφικών αναφορών και μαρτυριών τα οποία αφορούν στην πολεοδομική εξέλιξη και την αστική της ανάπτυξη. Προφανώς, το περιεχόμενο της εργασίας βασίζεται σε μια ιστορική αναδρομή και διαδρομή, η οποία ξεκινά από την αρχαία εποχή και καταλήγει στην νεότερη ιστορία της. Ωστόσο, ιδιαίτερο βάρος δίδεται σε μαρτυρίες, δημοσιευμένο υλικό σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα και φυσικά φωτογραφίες της εποχής, μιας και η εργασία καλύπτει μια πολύ μεγάλη χρονική περίοδο, κατά την διάρκεια της οποίας είναι πολύ δύσκολο να βρεθούν τεκμηριωμένες επιστημονικά έρευνες. Τελικός στόχος της εργασίας είναι η εικονική και πραγματική περιήγηση μέσα στην πόλη, ένα «ταξίδι» στη Λάρισα του παρελθόντος που δεν υπάρχει πια και στη διασύνδεσή της με τη Λάρισα του σήμερα και του μέλλοντος.

Λέξεις κλειδιά: Διαδρομές περιήγησης, Δομημένο περιβάλλον, Ιστορία, Λάρισα, Πολεοδομική ανάπτυξη, Πολιτισμός

ΤΟΠΙΑΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ

Παπαϊωάννου Μαρία
ΓεωπόνοςΑΠΘ, Αρχιτέκτων μηχανικός–MSc Πολεοδόμος, Υπ. Διδ. ΕΜΠ,ΤομέαςΠολεοδομίας Χωροταξίας, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
mariaspr@otenet.gr

Περίληψη
Η Αρχαία Ολυμπία είναι ένας τόπος με ιδιαίτερες ιστορικές, πολιτισμικές, αθλητικές και τοπιακές αναφορές. που σχετίζονται κυρίως με την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων στην αρχαιότητα. Έχει επίσης μοναδική τοπιακή ταυτότητα, καθώς αποτελεί ενδιαφέροντα συνδυασμό αυτοφυούς μεσογειακής βλάστησης, εντός του αρχαιολογικού χώρου αλλά και στον ιδιαίτερου συμβολισμού Κρόνιο λόφο και στους ποταμούς Αλφειό και Κλαδαίο. Με τη μελέτη του ιερού αλλά και της γύρω περιοχής έχει ασχοληθεί ο Παυσανίας και μετά τη δημιουργία του Νέου Ελληνικού Κράτους το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο που διενήργησε τις ανασκαφές στην περιοχή.

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι να προτείνει τρόπους συγκρότησης, ανάδειξης και ευρύτερης προβολής της μοναδικότητας της ταυτότητας της συγκεκριμένης περιοχής μέσα από αξιοποίηση όλων των επιμέρους στοιχείων που την συγκροτούν. Οι τοπιακές διαδρομές προτείνονται ως εργαλείο σύνθεσης των επιμέρους αυτών ιδιαιτεροτήτων με στόχο πέρα από την περαιτέρω ιστορική και πολιτισμική ανάδειξη τις περιοχής και της υλικής και άυλης κληρονομιάς της, την ανάδειξη, την ουσιαστική διαχείριση, την ανάπτυξη και οικονομική μεγέθυνσή της και τελικά τη βιωσιμότητα και την αειφορία της.

Η μεθοδολογία που ακολουθείται είναι η μελέτη, των επιμέρους στοιχείων συγκρότησης της τοπιακής ταυτότητας, η σύνδεση και σύνθεσή τους στη δημιουργία τοπιακών διαδρομών που αποτυπώνουν τη σχέση των ανθρώπων και της ιστορίας τους με τη φύση που τους περιβάλλει και η οποία αποτελεί σημαντικό πόρο, αλλά απαραίτητη συνθήκη για την επιβίωσή των ίδιων και της κοινότητάς τους.

Προτείνονται επίσης για μελλοντική, και οπωσδήποτε ευρύτερης κλίμακας διερεύνηση, ερωτήματα όπως εάν ο διαδρομές αυτές θα μπορούν να λειτουργήσουν μελλοντικά ως μοντέλα/τρόποι ανάδειξης, διαχείρισης και βιώσιμης ανάπτυξης περιοχών με ανάλογες και σύνθετες ιδιαιτερότητες.

Λέξεις κλειδιά: Αρχαία Ολυμπία, τοπιακές διαδρομές, άυλη κληρονομιά, βιωσιμότητα, αειφορία

ΤΟ 'ΕΥ-ΑΘΛΟΝ' ΚΙ ΤΟ 'ΕΡΩΤΙΚΌΝ': ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ ΚΑΙ ΠΛΟΗΓΗΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΑΜΕΣΟΥ ΤΟΠΟΥ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΥ, ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΚΑΔΙΑ

Δρ. Κωνσταντίνος Μωραΐτης
Ομότιμος Καθηγητής, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π.
mor@arsisarc.gr

Περίληψη
Είναι χαρακτηριστική η θεωρητική περιγραφή του χώρου και του χρόνου που τους παρουσιάζει ως τις αξεχώριστες μορφές της εποπτείας. Αν όμως οι διαδρομές στον τόπο, στον πραγματικό τόπο, προσφέρουν περιορισμένες συνθήκες εστίασης του ενδιαφέροντος και της πιθανής περιήγησής μας, οι διαδρομές στον ιστορικό χρόνο επιτρέπουν, έστω και στρεβλώνοντας τις αναφορές, τη νοητική, άυλη έστω, σύναψη των τόπων. Τόπων που η πραγματική, υλική τους απόσταση μπορεί να υπερβαίνει την άμεση σύναψη των περιοχών. Οι 'διαδρομές΄ αυτές τότε, η πιθανή πλοήγηση ανάμεσα σε διαδοχικές εστίες ενδιαφέροντος, δε χαρακτηρίζονται από υλική αμεσότητα αλλά από την 'άυλη', χρησιμοποιήσαμε ήδη τον όρο, πολιτιστική και πολιτική συνάφεια.

Καθώς το συνέδριο αυτό πραγματοποιείται στην Ολυμπία, μας προσφέρεται η ευκαιρία να επιμείνουμε σε ένα χαρακτηριστικό ανάλογο παράδειγμα, σε αναφορές που διατρέχουν τις χιλιετίες και 'επιστρέφουν΄, έστω παραποιώντας την απόλυτη αρχική ποιότητα, ώστε να επανεγγράψουν την αρχαιότατη πολιτιστική και πολιτική παιδεία. Αγωνιστική αθλητική παιδεία που το αρχαίο κύρος της εμφανιζόταν ικανό να αναστείλει ακόμη και αυτές τις πολεμικές συγκρούσεις.

Οι άυλες πλοηγήσεις στις υπομνήσεις των ελληνικών πολιτισμικών τοπίων, αποτελούν σημαντικά παραδείγματα διαδρομών μνημονικής επιστροφής γενικά. Υποδεικνύουν πως η επιρροή τους δε συνδέεται αναγκαστικά με τη χωρική αμεσότητα, με την αμεσότητα του τοπίου και πως πέρα από το γενικότερο τους ενδιαφέρον προσφέρουν, σε περιπτώσεις όπως αυτές της Ολυμπίας ή της Αρκαδίας, την ειδικότερη εστίαση σε ότι θα περιγράψουμε με τους όρους 'Εύ-αθλον' και 'Ερωτικόν'. Με το ενδιαφέρον για την πολιτιστική αγωγή και την ερωτική ευδαιμονία του σώματος, με προσεγγίσεις δηλαδή οι οποίες, αναπάντητες έστω, εξακολουθούν να μας απασχολούν και πιθανότατα να μας ταλανίζουν.

Λέξεις κλειδιά: Ολυμπία, υλικό πολιτισμικό τοπίο, άυλη πολιτισμική αναφορά, Εύ-αθλον, σώματος πολιτιστική αγωγή, Ερωτικόν, σώματος ερωτική ευδαιμονία, Αρκαδία.

Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΥΘΕΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ

Μωρέττη Καρολίνα
Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ, Υπ.Δρ. ΕΜΠ
kanel8car@yahoo.com

Περίληψη
Η ταυτότητα ενός τόπου, δεν είναι πάντοτε εύκολο να προσδιοριστεί με σαφήνεια καθώς εξαρτάται από εγγενείς ιδιότητες του χώρου, οι οποίες μεταβάλλονται συνέχεια. Ειδικότερα η ταυτότητα της πόλης καθορίζεται από πολλές παραμέτρους, όπως το αστικό και φυσικό τοπίο και τη σχέση που αναπτύσσουν μεταξύ τους,το κτιριακό απόθεμα, τα ιστορικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά, αλλά και το ιδιαίτερο ανθρωπογενές περιβάλλον που φέρει. Οι πόλεις θεωρούνται τόποι πολυσυλλεκτικοί, πολύ-λειτουργικοί, χώροι ανάπτυξης της ετερογένειας, τοπία αντιθέσεων, αλλά και τόποι κοινής έκφρασης διαφορετικών απόψεων.

Τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται, έντονη τουριστική δραστηριότητα στα αστικά κέντρα. Ειδικότερα οι μεγάλες Ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, αλλά και πόλεις με έντονο ιστορικό χαρακτήρα, αποτελούν πόλο έλξης για εκατομμύρια επισκέπτες κάθε χρόνο. Ο όρος αστικός τουρισμός που πρωτοεμφανίζεται τη δεκαετία του 1990, περιγράφει διαφορετικά είδη τουριστικής περιήγησης μέσα στην πόλη. Ποικίλα δίκτυα συγκροτούνται, υλικά και άυλα, για να προτείνουν επισκέψεις σε μουσεία, εκθεσιακούς χώρους και χώρους αρχαιολογικού, ιστορικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, γαστρονομικούς και εμπορικούς προορισμούς, παρέχοντας μια διαφορετική βιωματική εμπειρία στον επισκέπτη. Παράλληλα αναπτύσσεται ο λεγόμενος εναλλακτικός τουρισμός, ο οποίος προϋποθέτει την ελεύθερη περιπλάνηση του επισκέπτη στον αστικό ιστό, προς αναζήτηση της αυθεντικής εμπειρίας της πόλης.

Η τουριστική δραστηριότητα στις πόλεις, σε όποια μορφή κι αν εμφανίζεται, προβάλλει νέα μοντέλα οικονομικής ανάπτυξης. Οι νέες στρατηγικές ανάπλασης και ανάδειξης του αστικού προϊόντος, κατασκευάζουν μια νέα ταυτότητα του αστικού χώρου, δημιουργώντας συχνά πόλεις δύο ταχυτήτων, μετατρέποντας ισχυρά την αντίληψη της εικόνας της πόλης όχι μόνον για τους επισκέπτες αλλά και για αυτούς που την κατοικούν.

Λέξεις κλειδιά: Ταυτότητα, πόλη, δίκτυα, αστικός τουρισμός

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΚΙΣΑΜΟΥ - ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟ

Νικολάου Δήμητρα
Καθηγήτρια, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, ΕΜΠ
dnikolaou@arch.ntua.gr

Περίληψη
Ο δημόσιος χώρος αποτελεί το πεδίο έκφρασης της ατομικότητας αλλά και της συλλογικότητας, τον τόπο ανθρώπινων συνευρέσεων, δράσεων και συμβάντων τυχαίων ή όχι, που τον νοηματοδοτούν και του προσδίδουν ταυτότητα. Ο σχεδιασμός των ανοικτών χώρων που συγκροτούν τον αστικό ιστό, δηλαδή των δρόμων, των πλατειών, των αστικών κήπων και των πάρκων, μπορεί να διευκολύνει τις ανθρώπινες δραστηριότητες και συνευρέσεις, να ενδυναμώσει τις συλλογικότητες ή ακόμη και να τις εμποδίσει.

Το πεδίο ανάλυσης της παρουσίασης αφορά στο **ιστορικό κέντρο της Κισάμου**, περιλαμβάνει τις περιοχές ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, με σημαντικά στοιχεία μοναδικότητας ως προς τις χρήσεις, την ιστορική εξέλιξη, την παρουσία στοιχείων χωρικής μνήμης, το αποτύπωμα των εποχών της δράσης και ιδιοσυγκρασίας των κατοίκων της πόλης, διατυπώνοντας προτάσεις σύνδεσης και προδιαγραφές για την λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση τους, με στόχο να καταστούν κομβικά και ενεργά στοιχεία του ιστορικού κέντρου της Κισάμου.

Η προτεινόμενη κατεύθυνση στρατηγικών επιλογών επιχειρεί να προσδώσει μία νέα ταυτότητα στην πόλη μέσα από τη συγκρότηση ενός πλαισίου κατανόησης της ιστορίας της πόλης, που είναι η ανάδειξη του παλίμψηστου που τη συγκροτεί και παράλληλα, να αναδείξει τα μνημεία, τη φύση, την αρχιτεκτονική και πολεοδομική της φυσιογνωμία, στοιχεία που σηματοδοτούν την νέα της ταυτότητα μέσω της ενίσχυσης και εμπλουτισμού του υφιστάμενου πολεοδομικού χαρακτήρα της περιοχής, ως **«πιλοτική γραφή»** για την βελτίωση της ποιότητας ζωής της κεντρικής περιοχής και εν γένει της πόλης.

Με βασική υπόθεση εργασίας την αναγκαιότητα συλλειτουργίας των διακριτών τμημάτων της πόλης, η ενίσχυση των κύριων υφιστάμενων χρήσεων και λειτουργιών (εμπορίου, αναψυχής, πολιτισμού και κατοικίας). η αλλαγή της κυκλοφοριακής πραγματικότητας στο κέντρο της πόλης και η περιβαλλοντική προσέγγιση, διαμορφώνουν ένα νέο κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο, οικονομικής ανάπτυξης, σηματοδοτώντας μια ριζική ανατροπή της σημερινής εικόνας της Κισάμου και κατ' επέκταση προάγουν την βελτίωση των συνθηκών ζωής των κατοίκων.

Τα εργαλεία σχεδιασμού που ορίζουν τις συνθετικές αρχές της πρότασης προκύπτουν από την ιστορία της ίδιας της πόλης και χρησιμοποιούνται ως μηχανισμοί αναγνώρισης και ανάκλησης της μνήμης. Αυτά, αποδιδόμενα οπτικά αποτελούν ταυτόχρονα και την ταυτότητα της πόλης, δύνανται να λειτουργήσουν ως στοιχεία αναγνώρισης του Brand Name της Κισάμου.

Λέξεις κλειδιά: δημόσιος χώρος ,ιστορικό κέντρο, τόπος, μνήμη , Brand Name, Κίσαμος.

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΜΥΡΡΙΝΟΥΝΤΑ

Κουτσουμπός Λεωνίδας
Επίκουρος Καθηγητής, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
lkoutsoumpos@mail.ntua.gr

Περίληψη
Η εισήγηση παρουσιάζει μια περίπτωση μελέτης συγκρότησης, ανάδειξης και προβολής της ταυτότητας ενός εστιασμένου αρχαίου αστικού τοπίου που σήμερα είναι πια φυσικό. Πρόκειται για συνολική πρόταση, για την ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου του αρχαίου δήμου Μυρρινούντα, που βρίσκεται στην περιοχή της Μερέντας, στο Μαρκόπουλο Μεσογαίας, στην Αττική. Στα όρια της περιοχής σήμερα βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του Ολυμπιακού Ιππικού Κέντρο και του Νέου Ιπποδρόμου Αθηνών που περιέχουν κτιριακές επεμβάσεις που κρίνονται εντελώς εκτός κλίμακας σε σχέση με το ιστορικό, πολιτισμικό και φυσικό τοπίο της περιοχής. Αποτελεί δηλαδή μια σύμπλοκη και πολυεπίπεδη διαστρωμάτωση διαφορετικών επιπέδων ιστορικών φάσεων ανάπτυξης που αυτή τη στιγμή παραμένει χωρίς σαφή ταυτότητα και ανενεργός.

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής (*ΕφΑΑΝΑΤ*)* προτείνοντας τη δημιουργία ενός πρότυπου αρχαιολογικού πάρκου που θα αναδεικνύει τον διαχρονικό αγροτικό χαρακτήρα της περιοχής μελέτης διαμέσου των αιώνων. Από τον αρχαίο δήμο μέχρι το σημερινό Μαρκόπουλο υπάρχουν ευρήματα και μαρτυρίες που καταδεικνύουν τη διαρκή ενασχόληση των ανθρώπων που έζησαν στη περιοχή με τις γεωργικές και κτηνοτροφικές παραγωγικές δραστηριότητες, ως βασικό και αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής τους ζωής.

Με βάση αυτό τον άξονα προτάθηκε, σε επίπεδο στρατηγικού σχεδιασμού (*masterplan*), η δημιουργία μιας σειράς θεματικών ενοτήτων και ενός δικτύου επισκέψιμων διαδρομών και σημείων στάσης που θα συνδέουν επιλεγμένα ανεσκαμμένα αρχαία μνημεία, καθιστώντας τα προσβάσιμα στο ευρύ κοινό. Πιο συγκεκριμένα, οι αγροτικές δραστηριότητες διακρίθηκαν σε δυο βασικές κατηγορίες: γεωργικές και κτηνοτροφικές. Αυτόνομες ενότητες-θύλακες από την κάθε κατηγορία προτάθηκε να διασπαρούν σε όλο το εύρος της περιοχής, δημιουργώντας ένα ρυθμό επίσκεψης και ενημέρωσης. Μια βασική περιμετρική διαδρομή, εν είδη κλειστού βρόγχου, επιτρέπει την περιδιάβαση του συνόλου της περιοχής και την επίσκεψη των κύριων ενοτήτων. Ένα δευτερεύον δίκτυο μονοπατιών εσωτερικά της επιτρέπει την γεφύρωση κλάδων της κεντρικής διαδρομής και τη δημιουργία εναλλακτικών διαδρομών επίσκεψης. Κατά μήκος των διαδρομών αυτών ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να επισκεφτεί τα αρχαιολογικά κατάλοιπα που υπάρχουν στο χώρο και να πληροφορηθεί για τον τρόπο οργάνωσης του αρχαίου Μυρρινούντα.

Λέξεις κλειδιά: Ταυτότητα, ανάδειξη, αγροτικός χαρακτήρας, γεωργία, κτηνοτροφία, αρχαιολογικό πάρκο

* Γενική επιμέλεια μελέτης: Δρ Α. Λαζαρίδου, τέως Διευθύντρια ΕΦΑΑΝΑΤ. Ομάδα μελέτης ΕΦΑ Ανατολικής Αττικής: Μ.-Χ. Κατσαβού, Ε. Σκέρλου, Ει. Συριανού: αρχαιολόγοι ΕΦΑΑΝΑΤ. Έ.-Κ. Πορτελάνου: αγρονόμος-τοπογράφος μηχανικός, προϊσταμένη Τμήματος Αρχαιολογικών Έργων και Μελετών ΕΦΑΑΝΑΤ,Ν. Μαστρονικόλας: τοπογράφος ΕΦΑΑΝΑΤ

.

ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΜΕΤΑ-ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΗ ΕΠΟΧΗ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

Τσιουτή Άντρη
Αρχιτέκτονας ΕΜΠ, υποψήφια διδάκτωρ ETSAB-Barcelona, Department of Urbanism, Territory and Landscape (DUTP). Master's degree in Advanced Studies in Architecture-Barcelona (MBArch), ETSAB-UPC, double specialisation in Urbanism and Architectural renovation and conservation
andritsiouti@hotmail.com

Περίληψη
Η πρόταση βασίζεται σε μια ευρύτερη έρευνα, σε επίπεδο διδακτορικής διατριβής, που μελετά τις μεθόδους αναβίωσης εγκαταλελειμμένων μεταλλείων και λατομείων στην Ισπανία κατά τις τελευταίες δεκαετίες, μετά το κλείσιμο των περισσότερων εγκαταστάσεων και τις συνεπαγόμενες κοινωνικοοικονομικές συνέπειες στις περιοχές που μέχρι πρόσφατα βρίσκονταν σε άμεση εξάρτησηαπό τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Ήδη από τη δεκαετία του 90, σημειώνονται αξιόλογες προσπάθειες αναβίωσης μεταλλευτικών συμπλεγμάτων και διάσωσης της πολιτιστικής τους αξίας, υλικής και άυλης, σε διάφορες περιοχές της χώρας, παρουσιάζοντας ενδιαφέρουσες τάσεις εξέλιξης και ανανέωσης που συνεχίζονται μέχρι τις μέρες μας. Αρχικά σημειώνονται κάποιεςαπόπειρεςδημιουργίας μικρών τοπικών μουσείων με σχετικά εκθέματα, ενώ παρατηρείται μια αυξανόμενη τάση δημιουργίας εκτενών συμπλεγμάτων που εντάσσουν ολοένα και περισσότερα στοιχεία, αντιπροσωπευτικά του μεταλλευτικού παρελθόντος και σύμβολα συλλογικής μνήμης, αναζητώντας νέες προοπτικές ανέλιξης και βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των εκάστοτε κοινωνικών συνόλων, μέσω του πολιτιστικού τουρισμού.

Στην παρούσα εισήγηση, παρουσιάζονται αντιπροσωπευτικά παραδείγματα που επιβεβαιώνουν την παραπάνω θέση, καικαθίστανται, ως εκ τούτου, πρότυπα για αντίστοιχες παρεμβάσεις.Διακρίνονται ανάμεσα σε άλλα τα μεταλλευτικά πάρκα του Riotinto στην Ανδαλουσία και του Almaden (Castilla-LaMancha), το πολιτιστικό πάρκο Montaña de Sal de Cardonaστην Καταλονία, το μεταλλευτικό οικο-μουσείο Ecomuseo minero Valle de Samuño (Asturias), τα λατομείο Canteras de S'Hostal στη Μενόρκακαιτο αλατωρυχείο ValleSaladodeAñana(País Vasco).Από τα συγκεκριμένα παραδείγματα, προκύπτουν ενδιαφέρουσες ιδέες και καινοτόμες πρακτικές αναφορικά με την αναβίωση πολιτιστικών τοπίων και συνόλων, καθώς και συμπεράσματα ως προς τις εφαρμοζόμενες τεχνικές και πρακτικές σχεδιασμού, τις προϋποθέσεις και τα διεπιστημονικά κριτήρια που ευνοούν τέτοιου είδους παρεμβάσεις, τα θετικά αποτελέσματα που αποφέρουν στις περιοχές όπου εντάσσονται ή αντιθέτως, τους τυχόν περιορισμούς που καλούνται να αντιμετωπίσουν αντίστοιχες πρωτοβουλίες.

Λέξεις κλειδιά: μεταλλευτική κληρονομιά, πολιτιστικά τοπία, αποκατάσταση, πολιτιστικός τουρισμός

Συνεδρία:

"ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ"

Η ΜΝΗΜΟΝΙΚΗ ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΡΤΗΡΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Χρήστος Μεράντζας
Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών, Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Ιστορίας - Αρχαιολογίας
hmerantz@upatras.gr

Περίληψη
Η χαρτογράφηση της κεντρικής αρτηρίας της πόλης των Ιωαννίνων στην Ήπειρο με το πλήθος των γλυπτών της (αγάλματα και μνημεία), εκκινώντας από την πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου και καταλήγοντας στην πλατεία Μαβίλη δίπλα στη λίμνη, μια διαδρομή μήκους 2,5 χιλιομέτρων, αναδεικνύει επί συνόλου 39 αναπαραστατικών τεκμηρίων ένα πλήθος ιδεολογικών τοποσήμωνμνημειοποίησης του χώρου που συγκαθορίζουν την πνευματική ιδιοσυστασία της πόλης, όπως αυτή αποτυπώνεται ως μνημειακή καταγραφή στην κεντρική της αρτηρία. Η γλυπτική επιτελεστικότητα της μνήμης αρθρώνει μια εξαιρετικά πλούσια σε μνημονικούς καθορισμούς προσδιοριστικότητα μιας ταυτότητας, την οποία συγκροτεί η επενέργεια ενός πλήθους δημόσιων τοποσήμων που ανασυνθέτουν μνημονικά στην πλειονότητά τους ιστορικές στιγμές του παρελθόντος. Πρόκειται για μια τοπιογραφία μορφοποίησης του κοινωνικού χώρου, η οποία κατασκευάζει μια κυρίαρχη συλλογική μνήμη κι όπου εντός των κυρίαρχων ηγεμονικών αφηγημάτων μνήμης μπορούν να συνυπάρχουν και αντικρουόμενες πολιτισμικές και ιδεολογικές συμπαραδηλώσεις. Αυτή η μνημειακή τοπιογραφία θα μπορούσε να ιδωθεί ως μια κειμενική αποτύπωση ιστορικών διαστρώσεων, δίχως να αγνοούνται τα πολιτικά παιχνίδια εξουσίας που αποφασίζουν για τους τρόπους εγγραφής εντός του δημόσιου χώρου τού μέρους εκείνης της ιστορικής μνήμης που οι θεσμικοί εκπρόσωποί της θεωρούν άξιο να αναπαρασταθεί.

Ωστόσο, οι αποφάσεις της αναπαράστασης συνιστούν ηθελημένες επινοήσεις που προκαθορίζονται με αυστηρά πολιτικά και εθνικά κριτήρια, με προεξάρχον κριτήριο την εθνική κυριαρχία που κατασκευάζει μια συνθήκη ιδεατού, το οποίο απαιτεί και προϋποθέτει την ατομική θυσία. Η ανάγκη συμπερίληψης και κατασκευής ηρωικών μορφών εντός του δημόσιου χώρου υπηρετεί το φαντασιακό μιας εθνικής μυθοπλασίας, αλλά και ενσαρκώνει και υπερβατικές αξίες που ενδυναμώνουν το πραξιακό ιδεώδες μιας αυτοθυσίας με εθνικό χαρακτήρα. Υπό αυτή την οπτική, δηλαδή ότι τα γλυπτά εκφράζουν την ιδέα μιας αυτοθυσίας, η παρουσία της συμπυκνώνει και το μέτρο μιας ιδεατής ορθοπραξίας. Έτσι, ο δημόσιος χώρος της πόλης δύναται να εκφράζει και να αντιπροσωπεύει έναν πλεονασμό οριακών καταστάσεων, ηρωικών πράξεων και θυσιών, δηλαδή βρισκόμαστε ενώπιον και μιας αισθητικοποίησης της θυσίας ως οργανικού μέρους συγκρότησης της ταυτότητας της σύγχρονης πόλης.

Λέξεις κλειδιά: Ιωάννινα, δημόσια γλυπτά, μνημονική ταυτότητα, εθνικό ιστορικό κεφάλαιο, τοπική ιστοριογραφία

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ 15ΛΕΠΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

Χριστοφοράκη Κατερίνα
Δρ. Αρχιτέκτων Μηχανικός - Πολεοδόμος ΕΜΠ
ka.christof@gmail.com

Περίληψη
Η πανδημία COVID-19 αποτέλεσε σημείο καμπής για τον επαναπροσδιορισμό του τρόπου με τον οποίο οι χρήστες αλληλεπιδρούν με τα αστικά περιβάλλοντα. Οι ταχείες μεταβολές που επιβλήθηκαν όχι μόνο στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα, αλλά και στην καθημερινή ζωή της πόλης ώθησαν μεγάλες πόλεις ανά τον κόσμο στην επανεξέταση της λειτουργίας τους υπό αυτές τις νέες συνθήκες. Την ίδια στιγμή, η απαίτηση ανάληψης δράσης κατά της κλιματικής αλλαγής έχει επίσης ενισχύσει την έρευνα για το βέλτιστο λειτουργικό μοντέλο της σύγχρονης πόλης, επανεξετάζοντας καθημερινές λειτουργίες και ανάγκες, τη χρήση αυτοκινήτων, την δικτύωση και επικοινωνία.

Το μοντέλο πολυκεντρικής λειτουργίας της πόλης παρουσιάζεται ως πιθανή απάντηση σε αυτές τις προκλήσεις. Η σύγχρονη εκδοχή της θεωρίας των πολλαπλών κέντρων ενσωματώνει νέες τεχνολογίες και είναι προσανατολισμένη στον χρήστη, με στόχο να καλλιεργήσει έναν πιο πράσινο, φιλικό προς το περιβάλλον αστικό χώρο που συμβάλλει στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Δεδομένης της ανάγκης μετάβασης προς ένα πιο βιώσιμο περιβάλλον και μιας φιλικής προς τον χρήστη αστικής δομής που ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, μια δομή πόλης με πολλαπλά κέντρα, μίξη λειτουργιών και εκτεταμένη δικτύωση μπορεί να δημιουργήσει μια νέα αστική τοπιογραφία βασισμένη στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις του 21ου αιώνα.

Το παρόν κείμενο αποτελεί συνέχεια προηγούμενης έρευνας στην οποία με την βοήθεια της οικονομικής θεωρίας, προσδιορίστηκε ένα μοντέλο αξιολόγησης του κόστους εφαρμογής της δομής της πολυκεντρικής πόλης, σε σχέση με τον βαθμό επίτευξης των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Εδώ παρουσιάζεται συγκεκριμένα η περίπτωση του Δήμου Ηλιούπολης. Κάνοντας χρήση του εργαλείου που αναπτύχθηκε στην προηγούμενη έρευνα, αξιολογείται η δυνατότητα εφαρμογής της νέας αυτής αναδυόμενης μορφής, παράγοντας μια σειρά από παρατηρήσεις και αποτελέσματα σχετικά με τα πραγματικά κόστη και τα οφέλη της πολυκεντρικής λειτουργίας της πόλης.

Λέξεις κλειδιά: πολυκεντρική πόλη, βιώσιμη ανάπτυξη, 15λεπτη πόλη

ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

Πελαγίδου Μαρία Αργυρώ
Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Τουρισμού και Πολιτισμού», Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
mariaapelagidou@gmail.commpelagidou@uth.gr

Περίληψη
Τα τελευταία χρόνια, το ενδιαφέρον για την αστική βιωσιμότητα οξύνεται όλο και περισσότερο λόγω της διόγκωσης των αστικών κέντρων και της κλιματικής κρίσης. Η σημασία, όμως, της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς για την αστική βιωσιμότητα δεν τονίζεται τόσο στη βιβλιογραφία. Αντικείμενο της εργασίας είναι η σχέση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς με την αστική βιωσιμότητα. Στόχος της εργασίας είναι να αποδείξει ότι η επανάχρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς συμβάλει στην αστική βιωσιμότητα, συγκεκριμένα στην περίπτωση του Άμστερνταμ. Για την εκπόνηση της εργασίας, επιλέχθηκε η διεξαγωγή ποιοτικής έρευνας, μέσω της βιβλιογραφικής επισκόπησης και τη μελέτης περίπτωσης.

Το Άμστερνταμ αναγνωρίζει τη σημασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στην ιστορική συνέχεια, στην ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας, στον διδακτικό της ρόλο και στη φυσιογνωμία της πόλης, καθώς επίσης και την αξία της επανάχρησης για τη διαχείρισή της. Θέτει στο προσκήνιο την αρχιτεκτονική κληρονομιά του, επαναχρησιμοποιώντας την. Στην εργασία αναλύονται ορισμένες περιπτώσεις επανάχρησης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του Άμστερνταμ, παλαιές εκκλησίες, πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις και κτίρια διοικητικών λειτουργιών.

Από τα εξεταζόμενα παραδείγματα προκύπτει ότι η επανάχρηση συνάδει με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, κυκλικής οικονομίας και την πολιτική για τον πολιτισμό του Δήμου Άμστερνταμ και ότι αφορά κυρίως στη μετατροπή του χώρου σε κέντρο συνάθροισης των κατοίκων, ιδίως σε πολιτιστικά κέντρα. Συμπερασματικά, η επανάχρηση είναι ένας βιώσιμος τρόπος διαχείρισης και ανάδειξης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, αφού διασφαλίζει ότι οι επόμενες γενεές θα απολαμβάνουν το πολιτισμικό αγαθό εντάσσοντάς το στην καθημερινότητά τους, δεν επιβαρύνεται το περιβάλλον με νέα οικοδόμηση, και αναπτύσσεται η οικονομία από τις νέες θέσεις εργασίας για τη συντήρηση και για τη νέα χρήση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

Λέξεις-Κλειδιά: Αρχιτεκτονική Κληρονομιά, Αστική Βιωσιμότητα, Επανάχρηση, Άμστερνταμ

ΧΑΡΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ: ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ

Μπουτσελάκη Μελίνα
Μεταπτυχιακή φοιτήτρια ΠΜΣ «Βιώσιμη Ανάπτυξη», Τμήμα Οικονομίας & Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών.
mboutselaki@gmail.com

Περίληψη
Οι πολιτιστικές διαδρομές αποτελούν μια από τις πιο δημοφιλείς κατηγορίες του κλάδου του τουρισμού και παρουσιάζουν ταχεία ανάπτυξη. Ο ρόλος των πολιτιστικών διαδρομών είναι πολύ σημαντικός, αφενός για τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου και αφετέρου για τη σύνδεσή τους με τον τουρισμό. Φαίνεται να εγγυώνται συγκεκριμένα αποτελέσματα και υπόσχονται επιτυχημένη τουριστική ανάπτυξη, ενώ βλέποντάς τες ως σύνθετα πολιτιστικά προϊόντα, μπορούν να προσδώσουν αξία σε κάθε τοπικό πολιτισμό μετατρέποντας τα τοπικά ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία σ' ένα σύνολο δικτύων οικονομικών πόρων. Οι Πολιτιστικές Διαδρομές αναδεικνύονται σήμερα ως ένα σημαντικό διαχειριστικό και χρηστικό εργαλείο για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και την περαιτέρω προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού μιας πόλης. Μέσα από μία χαραγμένη πορεία, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να βιώσει την ιστορία και τον πολιτισμό της πόλης και να γνωρίσει την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της. Η παρούσα εργασία αναφέρεται στην πόλη του Πειραιά και καταλήγει σε συγκεκριμένη πρόταση πολιτιστικής διαδρομής, η οποία αποτυπώνεται σε χάρτη. Η προσέγγιση στα κύρια πολιτιστικά σημεία της πόλης γίνεται με κριτήριο τη γειτνίαση και τη σπουδαιότητα των μνημείων, κτιρίων και των τοπίων φυσικής αισθητικής.

Λέξεις Κλειδιά: Πολιτιστικές διαδρομές, Αρχιτεκτονική Κληρονομία, Δήμος Πειραιά, Εκκλησίες, 19ος Αιώνας.

Συνεδρία:

"ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"

ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ ΚΑΙ ΑΠΕ ΩΣ ΠΥΛΩΝΕΣ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΤΟ 2024

Παναγιώτης Αλ. Παταργιάς
Δρ. Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
patargiasp@yahoo.gr

Περίληψη
Είναι κοινή διαπίστωση τις τελευταίες δεκαετίες, ότι η ενέργεια αποτελεί το βασικό πυλώνα της Βιώσιμης Ανάπτυξης και της ευημερίας της σημερινής ανθρωπότητας. Με δεδομένο, ότι τα κοιτάσματα πετρελαίου και λιγνίτη έχουν ορατό τέλος, για το πετρέλαιο σε 40 χρόνια και το λιγνίτη σε 45, οι προσπάθειες στρέφονται στο Φυσικό Αέριο και στις ΑΠΕ, ενώ αρχίζει να εμφανίζεται στην παγκόσμια σκακιέρα και το Υδρογόνο.

Στόχος για όλες τις χώρες της ΕΕ είναι μέχρι το 2050 να γίνουν κλιματικά ουδέτερες, που σημαίνει να σταματήσουν να εκλύουν αέρια του θερμοκηπίου, η να δεσμεύουν από την ατμόσφαιρα ισοδύναμα αέρια με αυτά που εκλύουν.

Η αστική βιωσιμότητα βέβαια και το 2050 θα βασίζεται καθοριστικά στην ενέργεια που θα παράγεται και θα καταναλώνεται. Σήμερα ο τομέας της ενέργειας παράγει το 40% των αερίων του θερμοκηπίου.

Προς το παρόν και για αρκετό διάστημα ΑΠΕ και Φυσικό Αέριο και όσο θα μειώνονται τα πετρελαϊκά και λιγνιτικά αποθέματα, θα είναι οι κύριες πηγές παραγωγής ενέργειας.

Η ενέργεια στην Ε.Ε. το 2023 προήλθε κατά 44,7% από ΑΠΕ , κατά 32,5% από ορυκτά καύσιμα και 22,8 από πυρηνικούς σταθμούς.

Αντίστοιχα, στην Ελλάδα η ενέργεια προήλθε, σύμφωνα με στοιχεία ΑΔΜΗΕ για το πρώτο εξάμηνο 2024, κατά 58,2% από ΑΠΕ , 35,6% από Φυσικό αέριο, 6,2% από λιγνίτη.

Η Ελλάδα έχει θαλάσσια σύνορα με 6 χώρες, Αλβανία - Ιταλία - Λιβύη - Αίγυπτο - Κύπρο - Τουρκία, στοιχείο που δημιουργεί δύσκολες συνθήκες στην οριοθέτηση των θαλασσίων ζωνών δικαιοδοσίας της, σε συνδυασμό με τα υπάρχοντα κοιτάσματα Φυσικού Αερίου.

Και ενώ το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας καθορίζει με σαφήνεια τον τρόπο ορισμού των συγκεκριμένων θαλασσίων ζωνών, η εμμονή της Τουρκίας στη μη τήρηση του, αποτελεί τη γενεσιουργό αιτία όλων των όσων συμβαίνουν στην περιοχή.

Λέξεις κλειδιά: Αστική βιωσιμότητα, φυσικό αέριο, ΑΠΕ

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ

Νάστου Μαρίνα-Παναγιώτα
Διδακτορική Φοιτήτρια, Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο, Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Βιώσιμου Σχεδιασμού
nastou.marina@ac.eap.gr

Σαμουρκασίδου Έλενα
Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια-Εντεταλμένη Διδασκαλίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
esamourk@arch.duth.gr

Ζερεφός Χ. Στέλιος
Αρχιτέκτων Μηχανικός, Καθηγητής, Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο, Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Βιώσιμου Σχεδιασμού
zerefos@eap.gr

Περίληψη
Η κλιματική αλλαγή αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας, με εμφανείς επιπτώσεις σε κάθε τομέα της καθημερινής ζωής. Το ζήτημα της βιώσιμης ανάπτυξης γίνεται ολοένα και πιο κρίσιμο, σχεδιάζοντας στρατηγικές αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής με μέτρα περιορισμού και προσαρμογής στις νέες κλιματικές συνθήκες ανά τόπο. Καθώς η ιστορία του πολιτισμού είναι από τους πιο σημαντικούς πυλώνες της ανθρώπινης ιστορίας, γίνεται επιτακτική η ανάγκη ενασχόλησης με τη βιωσιμότητα της κληρονομιάς και των πολιτιστικών της αξιών, η οποία αποτελείται από πολιτιστική και φυσική πτυχή, υλική και άυλη. Η κλιματική αλλαγή απαιτεί διαχείριση και προστασία για τα μνημεία, το φυσικό περιβάλλον, τις υλικές αποδείξεις λαμπρότητας παρελθόντος καθώς και τις άυλες αρετές, όπως η τεχνογνωσία, οι πρακτικές, η γλώσσα. Ως εκ τούτου, η παρούσα μελέτη στρέφεται στο παράδειγμα του αρχαίου θεάτρου ως τύπου κληρονομιάς που συνδυάζει μια αναγνωρίσιμη αρχιτεκτονική δομή με ιστορική, πολιτιστική, κοινωνική και εκπαιδευτική αξία και η ένταξη στο περιβάλλον πλάθει ένα πολιτιστικό τοπίο, το οποίο αντιμετωπίζει έκθεση στο μεταβαλλόμενο κλίμα, με επιπτώσεις στα υλικά μέρη του και στη συνολική εντύπωση. Η συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης εστιάζει στο θέατρο της αρχαίας Μεσσήνης, στη Μεσσηνία, το οποίο αποτελεί χώρο συγκέντρωσης ιστορικής και πολιτιστικής σημασίας στη Βορειοδυτική πλευρά του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Μεσσήνης, μέσα στα διοικητικά όρια του δημαρχιακού διαμερίσματος Μαυροματίου (σημερινή Αρχαία Μεσσήνη), με την πρώτη φάση του να χρονολογείται στον 3ο αι. π.Χ. Προκειμένου να προχωρήσουμε σε σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης του θεάτρου, χρειάζεται να αντιληφθούμε την τρωτότητα του μνημείου στην έκθεσή του στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής του τόπου του και να ερμηνεύσουμε τη διαχείριση κινδύνων που ελλοχεύουν. Για τις προαναφερθείσες ανάγκες αυτής της στρατηγικής, συλλέγουμε κλιματικά δεδομένα από τον Μετεωρολογικό Σταθμό της Καλαμάτας, ώστε να σημειωθεί η αλλαγή των μετρήσεων, να εντοπιστούν οι ακραίες τιμές με τη συγκέντρωσή τους μέσα στο έτος και με τη συχνότητα εμφάνισης και να προσεγγιστούν οι ακραίες τιμές. Με τη σημείωση των ακραίων καιρικών φαινομένων στην περιοχή, τον συνήθη χρόνο εμφάνισής τους, καθώς και την έκταση, τη συχνότητα και την ένταση του φαινομένου, μπορούμε να διαμορφώσουμε μια καταγραφή των κινδύνων του θεάτρου της μελέτης και να συντονίσουμε ένα πλάνο προστασίας. Επομένως, με την κατάλληλη πολιτική διαχείρισης είναι εφικτή η προσέγγιση της βιωσιμότητας της πολιτιστικής κληρονομιάς στην εποχή της κλιματικής αλλαγής.

Λέξεις κλειδιά: βιώσιμη ανάπτυξη, πολιτιστική και φυσική κληρονομιά, κλιματική αλλαγή, πολιτιστικές αξίες, τρωτότητα μνημείου, διαχείριση κινδύνων, προστασία και διαχείριση

ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΟΥΔΕΤΕΡΗΣ ΖΩΝΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΕΛΛΑΔΑ

Χασιώτης Άγγελος
Μηχανολόγος Μηχανικός, MSc, MA, Υποψήφιος Διδάκτωρ, Εργαστήριο κλιματολογίας και Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος, ΕΚΠΑ, WEST Consulting OE, Ιωάννινα
achasiotis@geol.uoa.gr

Γιαλαμά Σοφία
Διεθνολόγος, MA, Υποψήφια Διδάκτωρ ΠΑΔΑ, Εργαστήριο κλιματολογίας και Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος, ΕΚΠΑ
sgialama@uniwa.gr

Νάστος Παναγιώτης
Καθηγητής Κλιματολογίας, Εργαστήριο κλιματολογίας και Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος, ΕΚΠΑ
nastos@geol.uoa.gr

Περίληψη
Η κλιματική αλλαγή θέτει σημαντικές προκλήσεις για το αστικό περιβάλλον, απαιτώντας καινοτόμες στρατηγικές για τον μετριασμό των επιπτώσεών και την ενίσχυση της βιωσιμότητας. Τα Ιωάννινα, μια γραφική πόλη στην περιοχή της Ηπείρου της Ελλάδας, βραβεύτηκαν με το σήμα Mission CitiesLabel της ΕΕ για να γίνουν μία από τις «100 Κλιματικά Ουδέτερες και Έξυπνες Πόλεις έως το 2030». Η παρούσα μελέτη εστιάζει στη βιοκλιματική εκτίμηση με στόχο τη δημιουργία μίας Κλιματικής Ουδέτερης Ζώνης (CNZ) εντός της πόλης των Ιωαννίνων που αποτελεί και τον πρώτο στόχο, καθώς έχει χρηματοδοτηθεί για το έργο "CRISP - Creating and monitoring of ClimateNeutralZones (CNZs) in IoanninaCityDistrict".

Σκοπός αυτής της έρευνας είναι η αξιολόγηση των βιοκλιματικών συνθηκών επιλεγμένων περιοχών και ο εντοπισμός κατάλληλων παρεμβάσεων για τη δημιουργία μιας Κλιματικά Ουδέτερης Ζώνης, με στόχο τη μείωση της επίδρασης της αστικής θερμικής νησίδας, τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και στην προώθηση της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

Η αξιολόγηση θα χρησιμοποιεί έναν συνδυασμό ανάλυσης κλιματικών δεδομένων, χαρτογράφησης GIS και βιοκλιματικής μοντελοποίησης. Βασικές παράμετροι όπως η θερμοκρασία, η υγρασία, τα μοτίβα του ανέμου και η ηλιακή ακτινοβολία θα αναλυθούν για την κατανόηση της τοπικής δυναμικής του κλίματος. Η χαρτογράφηση θα χρησιμοποιηθεί για τον εντοπισμό κρίσιμων περιοχών εντός της πόλης που είναι πιο ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή. Οι βιοκλιματικοί δείκτες, θα υπολογιστούν για την αξιολόγηση των επιπέδων θερμικής άνεσης του ανθρώπου.

Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα δείχνουν σημαντική χωρική μεταβλητότητα στη θερμική άνεση στα Ιωάννινα. Οι περιοχές με πυκνό αστικό ιστό και περιορισμένους χώρους πρασίνου παρουσιάζουν υψηλότερες θερμοκρασίες και μειωμένη θερμική άνεση. Αντίθετα, περιοχές με άφθονη βλάστηση και υδάτινα σώματα επιδεικνύουν ένα δροσιστικό αποτέλεσμα, ενισχύοντας τα επίπεδα άνεσης. Η ανάλυση προσδιορίζει πιθανές ζώνες για CNZ, δίνοντας προτεραιότητα στις περιοχές που θα ωφεληθούν περισσότερο από τις βιοκλιματικές παρεμβάσεις.

Λέξεις κλειδιά: Κλιματική Ουδετερότητα, Αέρια Θερμοκηπίου, Κλιματική Αλλαγή, Έξυπνες Πόλεις

Ευχαριστίες: Η έρευνα αυτή υποστηρίζεται από το έργο "CRISP", το οποίο χρηματοδοτείται από το NetZeroCities, μέρος του Προγράμματος Έρευνας και Καινοτομίας Horizon 2020 για την υποστήριξη της Πράσινης Συμφωνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ: ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΩΝ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αντωνίου Αλέξανδρος
Διδάκτωρ Τμήματος Αρχιτεκτόνων ΑΠΘ, Διπλ. (MSc) Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής Πανεπιστημίου Λονδίνου - UCL, Διπλ. Αρχιτέκτων ΑΠΘ, Μεταπτυχ. Φοιτητής Σχολής Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου,
alexandros.antoniou2@st.ouc.ac.cy,antonioualexandros@hotmail.com

Περίληψη
Στην εισήγηση παρουσιάζονται άγνωστα στοιχεία για την αρχιτεκτονική αξιόλογων σχολικών κτηρίων του Μεσοπολέμου που κτίστηκαν σε ιστορικές πόλεις και περιφέρειες της Πελοποννήσου (Πάτρα, Κόρινθος, Τρίπολη, Πύργος, Άργος, Σπάρτη, Ναύπλιο κ.ά.).Πρόκειται για σχολικά κτήρια, τα οποία συχνά βρίσκονται σε περιβάλλοντα ιστορικών τόπων και μνημείων, αποτελώντας αγαθά της πολιτιστικής κληρονομιάς του 20ού αιώνα. Τα περισσότερα από αυτά κατασκευάστηκαν στο πλαίσιο σημαντικών εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων που υλοποιήθηκαν από τις κυβερνήσεις του Ελ. Βενιζέλου (1928-32), με υπουργούς Παιδείας τους Κ. Γόντικα και Γ. Παπανδρέου. Σχεδιάστηκαν από ταλαντούχους αρχιτέκτονες, όπως οι Π. Γεωργακόπουλος, Π. Καραντινός, Ν. Μητσάκης, Κ. Παναγιωτάκος, υιοθετώντας στοιχεία του Μοντέρνου Κινήματος. Συνδέθηκαν στενά με τις τοπικές κοινωνίες: η ανέγερσή τους ενισχύθηκε αφενός από δωρεές ευεργετών, αφετέρου από εθελοντική εργασία πολιτών. Τα περισσότερα από τα σχολικά κτήρια που παρουσιάζονται, διατηρούνται σε καλή κατάσταση. Αρκετά από αυτά διατηρούν την αρχική τους χρήση, ενώ ελάχιστα έχουν κατεδαφισθεί.

Στόχος της εισήγησης είναι, μέσα από την παρουσίαση στοιχείων, (α) η επισήμανση της πολυδιάστατης αξίας των σχολικών κτηρίων - ιστορικής, πολιτισμικής, καλλιτεχνικής, αρχιτεκτονικής, κοινωνικής - και της δυνατότητας να αποτελέσουν πόλους βιώσιμης ανάπτυξης στις περιοχές που βρίσκονται, (β) η συμβολή προς την κατεύθυνση της διατήρησης, αποκατάστασης και ανάδειξής τους, καθώς και της διεκδίκησης ευκαιριών για μια ισότιμη «συμμετοχή» των τοπικών κοινωνιών, στις οποίες τα κτήρια ανήκουν, σε βιώσιμη, περιφερειακή ανάπτυξη.

Η εισήγηση βασίζεται σε βιβλιογραφική έρευνα, έρευνα πεδίου και αρχειακή έρευνα σε δημόσια/ ιδιωτικά αρχεία.

Ως προς τη μεθοδολογία της εργασίας, παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία ιστορίας πόλεων/ περιφερειών της Πελοποννήσου, στις οποίες κτίστηκαν σχολικά κτήρια, η αρχιτεκτονική τους ιστορία και ανάλυση των γνωρισμάτων τους.

Συμπερασματικά, διαπιστώνεται η ανάγκη προστασίας, προβολής, αναβάθμισης και πλήρους αξιοποίησης των σχολικών κτηρίων (ειδικότερα, όσων έχουν χάσει την αυθεντική τους χρήση), με προοπτική την ενεργό συμβολή τους στη δημιουργία πόλων βιώσιμης ανάπτυξης.

Λέξεις κλειδιά: Σχολικά κτήρια, Μεσοπόλεμος, Πελοπόννησος, μοντέρνα αρχιτεκτονική, βιώσιμη/ περιφερειακή ανάπτυξη.

Συνεδρία:

"Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ"

Η ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ: ΜΙΑ ΤΟΠΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Θεανώ Σ. Τερκενλή
Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Γεωγραφίας
t.terkenli@aegean.gr

Περίληψη
Συχνά περιβεβλημένα με αφηγήσεις και προκλήσεις απομόνωσης, τρωτότητας και περιφερειακότητας, τα νησιά και τα αρχιπέλαγα αντιπροσωπεύουν γεωγραφικά hotspots συνδεσιμότητας και αίσθησης των κοινών, υπονοούμενα και αποτυπωμένα στα τοπία τους. Εάν τα νησιά και τα αρχιπέλαγα αντιμετωπίζουν σύγχρονες προκλήσεις με περιορισμένες δυνατότητες αντιμετώπισής τους, αυτό οφείλεται στην ιστορικά καθοδηγούμενη από τα κράτη (μετα)-βιομηχανική κυριαρχία της ηπειρωτικής υπεροχής έναντι μιας νησιο-κεντρικής άποψης του κόσμου, με σημαντικές συνέπειες στην συλλογική αίσθηση της κοινότητας, της ταυτότητας και του τοπίου τους ως κοινά. Η εισήγηση αυτή επιδιώκει να αναστρέψει αυτόν τον λόγο, υποστηρίζοντας τον κρίσιμο ρόλο της νησιωτικότητας στην ανάπτυξη μιας εναλλακτικής αίσθησης των κοινών, που δεν βασίζεται σε έγγεια και ηπειρωτικά τοπιακά σημεία αναφοράς, αλλά σε μια πιο ανοιχτού-ορίζοντα, κοσμοπολίτικη συγγένεια με τον κόσμο γενικότερα. Εφαρμόζοντας αυτές τις έννοιες στην περίπτωση της Ελλάδας και συγκεκριμένα του κυκλαδικού αρχιπελάγους, το άρθρο προτείνει μια νησιοκεντρική/ αρχιπελαγική κατανόηση της αξιοσημείωτης έλλειψης αίσθησης των κοινών, ακόμη και της αίσθησης του τοπίου ως κοινών, στην σύγχρονη ελληνική κοινωνία.

Η εργασία στηρίζεται σε θεωρητικά σχήματα και εμπειρικά δεδομένα από την διεπιστημονική αυτή περιοχή έρευνας, μέσα από μια τοπιακή πολιτισμική προσέγγιση, και προχωρά σε μια πρόταση αντιμετώπισης των προβλημάτων και προκλήσεων, αλλά κυρίως σε μια αναδιατύπωση των αρχών σχεδιασμού, του ελλαδικού νησιωτικού χώρου, με βάση το τοπίο. Η πρόταση αυτή στηρίζεται σε θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της επιστήμης του τοπίου, οι οποίες παρέχουν όλα τα εργαλεία και τις τεχνικές για μια ολιστική, τοπο-κεντρική, βιώσιμη και συμμετοχική ανα-διεκδίκηση του νησιωτικού χώρου, με παραδείγματα καλών πρακτικών από τις Κυκλάδες. Η πρόταση αυτή εντάσσεται στην προσπάθεια ανάπτυξηςμεταξύ των Ελλήνων/ίδων μιας αίσθησης συλλογικής ευθύνης, ταυτότητας και συνείδησης του τόπου και του τοπίου, μιας αναγέννησης ιστορικά ριζωμένων και προσανατολισμένων-στη-θάλασσα αρχιπελαγικών συμμετοχικών τρόπων σκέψης και δράσης, στη θέση της επικρατούσας αίσθησης ύπαρξης 'στο κέντρο-του-κόσμου' και μιας 'δεδομένης' έννοιας του ανήκειν.

Λέξεις κλειδιά: νησιά, αρχιπελάγη, τοπίο, ταυτότητα, αίσθηση των κοινών, Κυκλάδες

ΑΣΤΙΚΑ ΤΟΠΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗΣ

Σμαράγδα Πετράτου - Φραγκιαδάκη
Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ,
smaragda.frag@gmail.com

Περίληψη
Ήθισται, ο όρος «βιωσιμότητα» να σχετίζεται με την ανάπτυξη ενός τόπου με απώτερο σκοπό την αειφορία του τόπου αυτού.

Εν προκειμένω διερευνούμε τη **βιωσιμότητα ως τη δυνατότητα αντοχής** στις μεταβολές που προκύπτουν στον αστικό ιστό των πόλεων, εξαιτίας κρίσεων (πχ μιας πανδημίας), βίαιων και ανεξέλεγκτων πολιτικοκοινωνικών και οικονομικών γεγονότων (πχ ένας πόλεμος), φυσικών ή ανθρωπογενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, χωρίς να αποκλείεται και το ιδεολόγημα της τουριστικής βιομηχανίας ως κινητήριας οικονομικής δύναμης.

Οι μεταβολές αυτές και οι επιπτώσεις τους αφορούν τόσο στις υλικές όσο και στις άυλες (ψυχονοητικές και συμβολικές) διαστάσεις των τόπων υποδοχής, όπως αυτές γίνονται πρακτικά και βιωματικά αντιληπτές από τους μόνιμους και τους περιστασιακούς κατοίκους τους. Θεωρούμε ότι οι μεταβολές αυτές άπτονται της **Φέρουσας Ικανότητας των Τόπων και των Τοπίων** που έχουν προκύψει είτε από την εγκατάσταση προσφύγων και μεταναστών γύρω από ένα πρώτο πυρήνα, είτε από κύματα τουριστών σε κτίρια του ιστορικού κέντρου, με αλλαγή της αρχικής χρήσης. Επομένως ο τόπος αποκτά **χαρακτήρα transit** - γίνεται ένας τόπος διέλευσης, ένας τόπος **εφήμερης διαμονής**,

Οι αστικές περιοχές που χαρακτηρίζονται από στοιχεία σταθερότητας, τάξης, οργάνωσης ιεράρχησης και μέτρου, ενσωματώνουν τη συνθήκη της ιδρυτικής τους πράξης (η Ερμούπολη πχ) και λειτουργούν σαν ένας «ήρεμος» σταθερός ελκυστής, ένας οριακός κύκλος, το διαχρονικό όριο ενός αρχέτυπου αστικού τοπίου. Τα σημεία αλληλοτομίας του οριακού κύκλου μιας διαχρονικής αστικότητας με τις ελικοειδείς γραμμές (αφίξεις ή/και αναχωρήσεις μεταναστών, προσφύγων, τουριστών) μιας εφήμερης διαμονής, μέσα και έξω από τον οριακό κύκλο θα μπορούσαν να απεικονίζουν τη **διαλεκτική σχέση ανάμεσα στο διαχρονικό και τον εφήμερο χαρακτήρα ενός τόπου.**

Αυτοί οι «θύλακες υποδοχής» δίνουν τη δυνατότητα διερεύνησης των χωρικών προϋποθέσεων προαγωγής της επικοινωνίας και της ανάπτυξης μέσα από πρακτικές ευνομίας δικαιοσύνης και ειρήνης με σκοπό **τη βιώσιμη συνύπαρξη ανθρώπων.**

Λέξεις κλειδιά: τόπος, φέρουσα ικανότητα, ελκυστής, διαχρονικό, εφήμερο.

Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΩΣ «ΕΡΓΑΛΕΙΟ» ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΜΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΑ ΑΞΙΟΒΙΩΤΗ ΠΟΛΗ

ΧατζηφραγκιόςΜακρυδάκης Κωνσταντίνος
Δρ. Μηχανικός Πολεοδομίας & Χωροταξίας ΕΜΠ
conhatzi@gmail.com

Περίληψη
Σύμφωνα με τον JorgeLuisBorges «η πόλη είναι πάντα σε αναζήτηση μιας ποιητικής». Η κινηματογραφική αναπαράσταση αποτελεί ένα ιδιαίτερο μέσο διερεύνησης του τρόπου με τον οποίο φανταζόμαστε τις πόλεις ως εμπειρία, αλλά και ως θεωρητική κατασκευή. Οι ταινίες μας επιτρέπουν να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα για το πως βιώνουμε τον πραγματικό αστικό χώρο, πως θα θέλαμε να είναι, τι φοβόμαστε ή τι ελπίζουμε ότι μπορεί να γίνει στο μέλλον. Άλλωστε ο κινηματογράφος δεν έχει το δικαίωμα να παραμερίζει τη ζωή, πρέπει να βλέπει, να ακούει και να αμφιβάλει...

Όπως αναφέρει ο ιστορικός της αρχιτεκτονικής FrancoisLoyer «για να μάθουμε τι είναι μια πόλη, δεν θα έπρεπε να ρωτήσουμε τον LeCorbusier, αλλά τον MichelangeloAntonioni, τον FrancescoRosi ή ακόμη, τον Jean-LucGodard». Η ανάγνωση κι ερμηνεία της πόλης στον κινηματογράφο αναζητά στις αναπαραστάσεις της, εκείνη τη κοινωνική δυναμική, που θα επιτρέψει να εκφραστεί ένας στοχασμός για την πόλη. Ουσιαστικά πρόκειται για μια ευκαιρία εμβάθυνσης σε μια θεωρία αναπαράστασης, για χάρη μιας θεωρίας χωρικής πράξης.

Ο κινηματογραφικός φακός περιδιαβαίνει τους δρόμους της πόλης, διαπερνά τα τοιχώματα των κτισμάτων και αγγίζει την ψυχή της και το νου της, τον μύθο και τον λόγο της στη διαχρονία. Προσφέρει μια δυνατότητα εμβάθυνσης και μετουσίωσης της αποσπασματικής κι εφήμερης αστικής εμπειρίας σε συστηματοποιημένη και ενιαία γνώση, που μας καθιστά ικανούς ακόμη και για πολεοδομική δράση σε μια προσπάθεια για μια βιώσιμη και τελικά αξιοβίωτη πόλη.

Λέξεις κλειδιά: κινηματογράφος, αναπαράσταση, αστικός, σχεδιασμός, βιώσιμη, αξιοβίωτη, πόλη

Η ΕΚΚΩΦΑΝΤΙΚΗ ΣΙΩΠΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ. Αναζητώντας μία βιώσιμη συνθήκη ζωής.

Αγγελική Κωτσή
Καθηγήτρια Εφ., Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού, Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής
Επιστημονικός Συνεργάτης στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Ε.Μ.Π.
akot@uniwa.gr

Περίληψη
Το ευ ζην του ανθρώπου προϋποθέτει την εύροια βίου, την καλή, αδιατάρακτη ροή της ζωής φυσικού, κοινωνικού περιβάλλοντος και της φύσης του ατόμου με το περιβάλλον του το κοσμικό, κοινωνικό, πολιτισμικό, σήμερα και τεχνολογικό. Ένα περιβάλλον διαμορφωμένο ιστορικά, διαχρονικά, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά, πολιτισμικά, το οποίο θα αναγνωρίζεται από το άτομο ως **τόπος** του μέσα από το **τοπίο** του, την «εικόνα» του, η οποία διαθέτει αισθητική, αναπαραστατική και ηθική διάσταση.

Δημιουργημένη, αυτή, πολιτισμικά ανάγεται σε εικόνα-γραφή (λεκτική, ηχητική, παραστατική, εικονική) του «προσώπου» τού τόπου. Μέσα από τη «φλυαρία» τής εκκωφαντικής σιωπής της καταθέτει ένα «λεξ-εικών» ***περιγραφής*** της οργάνωσης και ***ανάδειξης*** των χωρικών και χρονικών χαρακτηριστικών της ταυτότητάς του, ***αποτύπωσης*** της σχέσης κοινωνίας-Κόσμου διαχρονικά, αλλά και ***συγκάλυψης*** προθέσεων, τρόπων διαχείρισης και χειραγώγησής του.

Με αυτό το πολύπλοκο, πολυδιάστατο περιβάλλον, το άτομο συνδιαλέγεται και συνδέεται μέσω της δικής του πολυπλοκότητας -σωματικής, νοητικής, ψυχικής, και της χρονικής του διάστασης. Δημιουργεί νοητικές και έγχρονες πραγματικότητες, μέσα από την ανταλλαγή και σύζευξη «έσω» και «έξω» τόπου, αναζητώντας το ***χρονικό συνεχές*** του και τη διασφάλιση μιας ***βιωματικής και υπαρξιακής σχέσης***, μέσα από υλικές και άυλες ***πολιτισμικές εκφορές***.

Κάθε δημιούργημα, κάθε οργάνωση χώρου, με τη σιωπή τού λόγου τους αφηγούνται την ιστορικότητα του παρόντος, ατόμων και κοινωνιών, την καταγωγή, τις καταβολές, τις παραδόσεις τους, πριμοδοτώντας την *αυτογνωσία* τους. Συγχρόνως αποκαλύπτουν την ταυτότητά τους, προκρίνοντας τον *αυτοπροσδιορισμό* τους, που ευνοεί τον πολιτισμικό διάλογο.

Στο σημερινό περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης, του ψηφιακού χώρου, των ροών πληθυσμών και νέο-νομάδων, της απεδαφοποιημένης κοινωνίας, η σιωπή των ιστορικών χώρων και πολιτιστικών τόπων αρθρώνει ένα λόγο αρχών, αξιών, συμβόλων, του παρωχημένου ή πρόσφατου παρελθόντος.

Παραδίδεται, έτσι, ένα πολιτιστικό απόθεμα προς αξιοποίηση απαιτώντας σεβασμό στην ανάδειξη των πολιτιστικών αρετών του, μέσα από κατάλληλες μορφές αναπτυξιακής πολιτικής, με στόχο τη διασφάλιση βιώσιμων συνθηκών ζωής, επομένως και της αειφορίας των τόπων.

Λέξεις κλειδιά: Τοπίο, μνήμη, ταυτότητα, πολιτιστικοί τόποι, βιώσιμη ανάπτυξη, αειφορία

AR ΚΑΙ ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΩΝ: ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Κανελλόπουλος Παναγιώτης
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
pan.kanell.1996@gmail.com

Αντωνίου Δημήτρης
Επίκουρος Καθηγητής Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
dantoniou@onoffice.gr

Περίληψη
Η σύγχρονη τεχνολογία της Επαυξημένης Πραγματικότητας (AR: AugmentedReality) συνεργεί σε ένα εύρος δράσεων ανάδειξης τόσο της υλικής, όσο και της άυλης πολιτισμικής κληρονομιάς. Η συνεισφορά της στην συμβιωτική γειτνίαση του φυσικού περιβάλλοντος με πρόσθετα επ' αυτού εικονικά στοιχεία, οδήγησε στην χρήση της για αναπλήρωση ελλειμματικών μουσειακών εκθεμάτων, μνημείων ακόμα και αρχαιολογικών χώρων. Δια μέσου της AR με μια έξυπνη συσκευή όπως κινητό ή τάμπλετ η άμεση οπτική του χρήστη αφού ανακόπτεται ακολούθως εμπλουτίζεται με μη υπάρχοντα στοιχεία. Η εν λόγω διαμεσολάβηση είναι δυνατόν να εναλλάξει το παραδοσιακό βίωμα χωρικών ενοτήτων υψηλής πολιτισμικής αξίας, οι οποίες έχουν χάσει σημαντικά στοιχεία της ιστορικής τους φυσιογνωμίας. Η τελευταία λοιπόν είναι δυνατόν να αποκατασταθεί εικονικά και έτσι κατά την περιήγηση του χρήστη να υπάρχει οπτική επαφή με άυλα στοιχεία και συνθήκες, που συνιστούν πυκνωτές της παλαιάς, ακόμη και της αρχαίας φυσιογνωμίας της. Επί παραδείγματι οι τουρίστες χρησιμοποιώντας τα έξυπνα κινητά τους μπορούν να έχουν εμπλουτισμένες θεάσεις τόπων από στοιχεία δανεισμένα από την ιστορία αυτών (πχ. φιγούρες πολιτών της αρχαιότητας με ανάλογο ενδυματολογικό κώδικα ή αντικείμενα αρχαίας τεχνολογίας όπως εργαλεία, κάρα, όπλα κλπ.), τα οποία έχουν υψηλή διδακτική αξία. Γίνεται λοιπόν μια ψηφιακή, εικονική αναβίωση του ιστορικού χαρακτήρα ενός τόπου φυσικά σε τμηματικό επίπεδο λόγω της συμβολικής επικάλυψης των θεάσεων του φυσικού περιβάλλοντος από πληροφορία. Περιπτωσιολογικά επιλέγεται το περιβάλλον της αρχαίας Ολυμπίας ως ενδεικτική περίπτωση συνέργειας φυσικού και εικονικού, με το δεύτερο να μιμείται το ιστορικό. Τα νέα αυτά κράματα ύλης και πληροφορίας προσεγγίζονται μέσω ανάλυσης SWOT με βάση κυρίως την χρησιμότητά τους στο πλαίσιο ενός καινοτόμου μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης. Κατόπιν αυτής γίνεται η απαραίτητη οριοθέτηση αφενός των ισχυρών, ασθενών σημείων όσο και των ευκαιριών και των απειλών και ως εκ τούτου δημιουργείται ένα αφετηριακό υπόβαθρο προ της εφαρμογής σχετικών ελληνικών εγχειρημάτων. Έτσι γίνεται μια πρώτη τεκμηρίωση συμβουλευτικής διαστάσεως ως προς τις δυνητικές εικονικές επαυξήσεις στις συμβατικές τουριστικές εμπειρίες στην Ολυμπία.

Λέξεις κλειδιά: εικονική πραγματικότητα, επαυξημένη πραγματικότητα, εμβύθιση, ψηφιακός πολιτισμός, τουρισμός

ΔΗΛΟΣ: ΜΙΑ ΧΩΡΟΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

Νικολάου Δήμητρα
Καθηγήτρια, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, ΕΜΠ
dnikolaou@arch.ntua.gr

ΠαπαρούπαΑντωνία
Αρχιτέκτων, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, ΕΜΠ
tonia-paparoupa@hotmail.com

Περίληψη
Το κύριο θέμα της παρουσίασης είναι η πρόταση ενός μεθοδολογικού πλαισίου ανάλυσης, ως βάση για τις **νέες επεμβάσεις** σε έναν υφιστάμενο **αρχαιολογικό χώρο**. Τονίζει τη σημασία του GeniusLoci, ως βασική παράμετρο για τη σχεδιαστική παρέμβαση, αναλύοντας την έννοια του τόπου και των συνιστωσών του, καθιερώνοντας ένα μεθοδολογικό εργαλείο, ως συνδετικό κρίκο μεταξύ των πεδίων της αρχιτεκτονικής, της αρχαιολογίας και του αστικού σχεδιασμού.

Η εργασία αναπτύσσεται χρησιμοποιώντας ως πεδίο έρευνας το Ιερό νησί της Δήλου, ένα μικρό νησί στο κέντρο του Αιγαίου. Ολόκληρο το νησί έχει χαρακτηριστεί ως Μνημείο Πολιτιστικής κληρονομιάς από το 1990 από την UNESCO.

Προτείνεται η ανάλυση των τμημάτων και της τυπολογίας του αστικού ιστού, ως λειτουργικών ενοτήτων αλλά και ως στοιχείων που καθορίζουν την αισθητική του αστικού περιβάλλοντος, τη δικτύωση, τις χαράξεις, τις τυπολογίες των κτιρίων, το γενικό πολεοδομικό σχέδιο, τις χρήσεις γης και τη συγκρότηση των αρχαίων αστικών ερειπίων.

Κυριαρχεί η έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αστικής δομής, όπως η σχέση μεταξύ μερών και όλου, πλήρους και κενού στον αστικό ιστό, τα οικοδομικά τετράγωνα, ο δημόσιος και ιδιωτικός χώρος, οι δρόμοι, οι άξονες σύνδεσης και οι αστικοί ανοιχτοί χώροι.

Χρησιμοποιώντας το εργαλείο της χαρτογράφησης, ως τεκμηριωμένη μέθοδο και ως μεθοδολογία για τη διαδικασία σχεδιασμού, προσπαθεί να αναγνωρίσει σε βάθος την ταυτότητα του αρχαιολογικού χώρου και παρέχει κανόνες που προσδιορίζουν τοπικά χωρικά χαρακτηριστικά που μπορούν να αναπαραχθούν.

Έτσι, οι χωρικοί κανόνες, μέσω της χαρτογράφησης και των διαγραμμάτων, είναι σαφή εργαλεία στα χέρια του αρχιτέκτονα, τα οποία μπορούν να παράσχουν μια χρήσιμη σχεδιαστική βάση μεταφράζοντας και μετατρέποντας τον υπάρχοντα χώρο, στην περίπτωση της ενσωμάτωσης νέας δομής στο περιβάλλον του, και αυτά μπορούν να προταθούν ως ένα είδος προσέγγισης για την αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς στη συγκεκριμένη περίπτωση των νέων παρεμβάσεων.

Λέξεις-κλειδιά: διαχείριση πολιτιστικής κληρονομιάς Δήλος, νέες παρεμβάσεις,· χαρτογράφηση

ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΣΤΑ ΛΙΟΝΤΑΡΙΑ ΕΝΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΤΟΠΟΣΗΜΟ, ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ ΧΩΡΟΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Μοίρα Μαρία
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού, Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής
mmoira@uniwa.gr

Μακρής Δημήτριος
Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης
demak@uniwa.gr

Περίληψη
Το Ηράκλειο, η Κάντια, ο Χάνδαξ, το Μεγάλο Κάστρο: η πολυώνυμη πόλη στα βορειοανατολικά παράλια της Κρήτης με αστικότητα πολλών αιώνων, έχει μια ιδιαίτερα βαρύνουσα ιστορική μνήμη. Η μινωική, η βυζαντινή, η αραβική πόλη, αλλά κυρίως η ενετική, η οθωμανική και τέλος η σύγχρονη ελληνική, τα διάδοχα πολιτισμικά, οικονομικά, ιδεολογικά και κοινωνικά περιεχόμενα, επιβιώνουν και διαθλώνται στον αστικό ιστό μιας πόλης-φρουρίου, νησιωτικής, δυσανάγνωστης, με πορώδη χαρακτήρα και συγκρουσιακές εκφάνσεις, σπαρμένης με κατάλοιπα της ιστορίας, ορατά και αόρατα πολιτισμικά κοιτάσματα που επιβιώνουν στον χρόνο.

Η πλατεία της Κρήνης που διαμορφώθηκε υπό την επίβλεψη του Ενετού Γενικού Προβλεπτή Francesco Morosini (1626-1628), στο κέντρο του Ηρακλείου, πάνω στον οδικό άξονα που οδηγεί από το λιμάνι στην πόλη, είναι ο χώρος που ενσαρκώνει την ιστορικότητα και συμβολίζει τη θεσμική της οντότητα. Το γλυπτικό σύνολο της ενετικής Κρήνης των Λεόντων ή αλλιώς «Τα Λιοντάρια», είναι ένα από τα πλέον σημαντικά αφηγηματικά περιβάλλοντα, καθώς συνιστά ένα σημείο ζύμωσης της ατομικής αστικής εμπειρίας με το συλλογικό βίωμα, των καθημερινών πρακτικών των κατοίκων και των πολιτισμικών αλληλεπιδράσεων με τους επισκέπτες και τους περιηγητές. Πρόκειται για περίτεχνη λίθινη κρήνη ελεύθερα ενταγμένη στο χώρο συμμετρικής κατασκευής, από ντόπιο ασβεστόλιθο και μάρμαρο, πιθανόν έργο των Ρεθύμνιων γλυπτών Μπενέτων. Στην κυκλική βαθμιδωτή βάση υπάρχει οκτάλοβη περίκεντρη δεξαμενή με ανάγλυφο διάκοσμο. Στο κέντρο της δεξαμενής, πάνω σε οκταγωνικό βάθρο, κάθονται σε ακτινωτή διάταξη τέσσερα ολόγλυφα λιοντάρια. Στις πλάτες τους υποβαστάζουν ρηχή λεκάνη με τέσσερις υδρορροές. Αρχικά στο κέντρο της κατασκευής υψωνόταν το υπερφυσικού μεγέθους άγαλμα του Ποσειδώνα, το οποίο όμως απομακρύνθηκε λίγα χρόνια μετά την κατασκευή του. Η κρήνη με το άγαλμα του θεού Ποσειδώνα απεικονίζεται στο αναμνηστικό μετάλλιο που κόπηκε για την κατασκευή του έργου και στον στο χάρτη του Χάνδακα του Μανέα Κλόντζα.

Τα ιστορικά μνημεία ανάλογης σημασίας αποτελούν «αστικούς δείκτες» ικανούς να εκπροσωπήσουν τα σημαίνοντα γνωρίσματα της αστικής ταυτότητας καθώς συνδέουν το φανερό και το αναγνωρίσιμο του φυσικού περιβάλλοντος με το αφανές και το αδιόρατο της συνείδησης και της μνήμης. Διασυνδέουν τη φυσική δομή, το συντακτικό σχήμα και τα αστικά εμβληματικά τοπόσημα, όλα όσα δηλαδή αποτυπώνονται στον πολιτικό χάρτη, με τους υβριδικούς, ανεντόπιστους χωρικά, τόπους της μνήμης και της εμπειρίας, των ιχνών των διαφορετικών ιστορικών περιόδων και των αποτυπωμάτων των διαδοχικών πολιτισμικών

διαμεσολαβητών, των συλλογικών οραμάτων και των καθημερινών πρακτικών των κατοίκων και των πολιτισμικών αλληλεπιδράσεων.

Η πλατεία των λιονταριών αποτελεί διαχρονικά το κορυφαίο χωροσύμβολο της κοινωνικής έκφρασης του Ηρακλείου που καθοδηγεί τις πολιτισμικές ροές της πόλης. Ένα αστικό γλυπτικό σύνολο που υπόκειται σε συνεχείς μετασχηματισμούς, αλλά παραμένει το κεντρικό σημείο συνάντησης και επικοινωνίας κατοίκων και επισκεπτών. Καθόσον η κοινή παρουσία όλων στην πλατεία και η θέαση των ενετικών πέτρινων λιονταριών είναι μια τελετουργία ανάκλησης του συλλογικού και του ατομικού βιώματος. Η επιβεβλημένη επαναλαμβανόμενη πράξη ενσωμάτωσης στο συμβολικό σώμα της ιστορικής πόλης.

Λέξεις κλειδιά: Αστικό τοπόσημο, αφηγηματικό περιβάλλον, κρήνη Μοροζίνη, πλατεία λιονταριών, Ηράκλειο Κρήτης, τρισδιάστατη ψηφιοποίηση, ψηφιακή ανάδειξη

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΩ ΣΥΡΟ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ "CAT-WALKS" ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΟΥΝ ΤΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

Γωγώ Ελευθεράκη
Υπ. Διδάκτωρ, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
ΑρχιτέκτωνΤοπίου-Πολεοδόμος MLA, MArch, MSc
elefgogo@gmail.com

Γιώργος Τζαμαλής
ΜΑ "Ζώα: Ηθική, Δίκαιο και Ευζωία", Τμήμα Φιλοσοφίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc, MBA
ggengineer1@gmail.com

Περίληψη

Ο όρος "φυσιογνωμία του τόπου" αναφέρεται σε όλα τα ιστορικά, μορφολογικά, αρχιτεκτονικά, πολιτιστικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του, που τον καθιστούν μοναδική οντότητα και πρέπει να αποτελεί το κλειδί για την προώθησή του. Οι σύγχρονοι πολιτισμικοί γεωγράφοι, στην προσπάθειά τους να αποτυπώσουν τη συνεχή μεταβολή του τόπου, υιοθέτησαν πιο δημιουργικές μεθόδους. Έτσι έχουν εργαστεί με πρακτικές εντός του πλαισίου των παραστατικών και εικαστικών τεχνών, που κατατάσσονται στις "δημιουργικές βιομηχανίες" κατά τον R.Caves (2000).

Οι απόψεις περί πόλης αναλύονται πάνω σε ένα κεντρικό άξονα που στηρίζεται στην ιδέα της περιπλάνησης, της εξερεύνησης ως έναν τρόπο για να την βιώσει κάποιος. Ο σύγχρονος περιπλανώμενος στην πόλη ακολουθεί το χαρακτήρα του πλάνητα ("*Flâneur*"), όπως αυτός διαμορφώθηκε τον 19ο αιώνα. Ο παρατηρητής είναι υποκειμενικός σε πολύ μεγάλο βαθμό κι έτσι κάθε απόπειρα να αποτυπώσει ("χαρτογραφήσει") μία κατάσταση, ένα τόπο, εμπεριέχει πάντα υποκειμενικά στοιχεία, παρά τα όποια καθιερωμένα πρότυπα που ακολουθούνται. Ωστόσο, η επιζητούμενη πολύ-αισθητηριακή χαρτογράφηση ενός τόπου γίνεται περισσότερο αντικειμενική έχοντας ως παρατηρητές τις γάτες, καθώς χρησιμοποιούν εξίσου καλά όλες τις αισθήσεις τους για την κατανόηση του περιβάλλοντός τους και με σαφώς λιγότερες συναισθηματικές επιρροές.

Στο πλαίσιο αυτό και με την ευρέως αποδεκτή άποψη ότι οι γάτες αποτελούν ισχυρό και αναγνωρίσιμο στοιχείο που μπορεί να συμβάλει ενεργά στην προώθηση και αποδοχή των έργων στα οποία συμμετέχουν, δημιουργήθηκε μια "εναλλακτική χαρτογράφηση" του τοπίου της Άνω Σύρου με πρωταγωνιστές τις γάτες. Η μελέτη διεξήχθη από τους συγγραφείς στο 7ο Διεπιστημονικό Σεμινάριο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, τον Πολιτισμό και την Παράδοση από το Ινστιτούτο Σύρου. Επίσης, η προσέγγιση της φυσιογνωμίας του τόπου με μια "άλλη ματιά", ίσως πιο καθαρή και αντικειμενική, ακολουθήθηκε με τη χαρτογράφηση (δια μέσου) των γατών, στην έκθεση "LondonCATography. Η περιπλάνηση", η οποία σχεδιάστηκε από την πρώτη συγγραφέα στα πλαίσια του ΜΠΣ "Επιμέλεια Εκθέσεων: Θεωρητικές και Πρακτικές Προσεγγίσεις της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και έχει λάβει διεθνή διάκριση στην κατηγορία ExhibitionDesign.

Στην παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζονται τα προαναφερόμενα "cat-walks", τα οποία αποτελούν δημιουργικούς τρόπους και παιχνίδια εξερεύνησης και διερεύνησης του τόπου που μπορούν να αναδείξουν με εύληπτο και ευχάριστο τρόπο τη φυσιογνωμία του και παράλληλα όπως στην περίπτωση της Άνω Σύρου, έχουν τη δυνατότητα να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξή του.

Λέξεις κλειδιά: Φυσιογνωμία τόπου, δημιουργικότητα, τοπίο, βιώσιμη ανάπτυξη, Άνω Σύρος, Λονδίνο.

Συνεδρία:

"ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"

Η ΒΙΩΣΙΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΩΣ ΜΟΧΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ RURALINCUBATION PROGRAMTOY IMPACTHUBATHENS

Λήδα Τσενέ
PhD, Διδάσκουσα ΕλληνικόΑνοικτό Πανεπιστήμιο- MSc Innovation Management and Entrepreneurship
Συνεργάτης, ImpactHubAthens
ltsene@gmail.com

Περίληψη
Το 50% του πληθυσμού της Ελλάδας συγκεντρώνεται μόλις στο 4,3% της επικράτειάς της, ασκώντας υπερβολική πίεση σε μεγάλα αστικά κέντρα, όπως η Αττική, λόγω υπερπληθυσμού, ενώ οι περιοχές της περιφέρειας αποδυναμώνονται. Αυτό το μοτίβο δεν συναντάται μόνο στην Ελλάδα. Το UN-Habitat αναφέρει ότι περίπου τα τρία τέταρτα των Ευρωπαίων ζουν σε πόλεις, καθιστώντας τις αστικές περιοχές ιδιαίτερα ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή και στις περιβαλλοντικές πιέσεις όπως καύσωνες, ξαφνικές πλημμύρες, ρύπανση, θόρυβο και μόλυνση του εδάφους. Αυτές οι προκλήσεις, παράλληλα επιδεινώνουν κοινωνικά ζητήματα όπως ο διαχωρισμός, η κοινωνική αποξένωση, η φτώχεια και η ανισότητα, επηρεάζοντας ιδιαίτερα τους ευάλωτους πληθυσμούς.

Το Impact HubAthens με την υποστήριξη του ιδρύματος της Google υλοποίησε ένα πρόγραμμα επιχειρηματικής ενίσχυσης της περιφέρειας, δημιουργώντας θερμοκοιτίδες σε 7 διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές της Ελλάδας σε συνεργασία με τοπικούς φορείς (Βόρεια/Νότια Πίνδος/ ΠΕ Ήπειρος, Χανιά/ΠΕ Κρήτης, Φλώρινα/ΠΕ Δυτικής Μακεδονίας, Καρδίτσα/ ΠΕ Θεσσαλίας, Καλαμάτα/ ΠΕ Μεσσηνίας, Αλεξανδρούπολη & Ορεστιάδα/ ΠΕ Ανατολικής Μακεδονίας, Σαντορίνη/ ΠΕ Κυκλάδων) με στόχο την ενίσχυση της βιώσιμης επιχειρηματικότητας και της πράσινης μετάβασης των τοπικών οικοσυστημάτων σε περιοχές με λιγότερους από 70.000 κατοίκους.

Η παρούσα έρευνα παρουσιάζει τα κύρια αποτελέσματα μιας μικτής μεθοδολογικής προσέγγισης- ποσοτικής με τη συγκέντρωση δεδομένων από τους ωφελούμενους του προγράμματος και ποιοτικής με συνεντεύξεις σε βάθος σε τοπικούς επιχειρηματίες και άλλους stakeholders- με στόχο τη διερεύνηση των παρακάτω ερευνητικών ερωτημάτων:

- Μπορεί η βιώσιμη επιχειρηματικότητα να ενισχύσει την απασχολησιμότητα στην ελληνική περιφέρεια και να προσελκύσει νέο ανθρώπινο δυναμικό;
- Ποιος ο ρόλος της πράσινης μετάβασης στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού οικοσυστήματος σε τοπικό και διατοπικό επίπεδο;
- Συμβάλει η βιώσιμη επιχειρηματικότητα στην άμβλυνση των κοινωνικών και οικονομικών προκλήσεων μιας περιφερειακής περιοχής;
- Ποιες είναι οι προϋποθέσεις και τα εργαλεία για την ενίσχυση των τοπικών οικοσυστημάτων καινοτομίας και την ανάπτυξη της βιώσιμης επιχειρηματικότητας;

Λέξεις κλειδιά: βιώσιμη ανάπτυξη, περιφερειακή ανάπτυξη, επιχειρηματικότητα, πράσινη μετάβαση, αποκέντρωση

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ ΜΕΣΩ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Μωραϊτάκης Νικόλαος
Υποψήφιος Διδάκτορας,Πανεπιστήμιο Κρήτης,Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης,
nemoraitakis@yahoo.com

Μανασάκης Κωνσταντίνος
Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικής Ανάλυσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης,
manasakis@uoc.gr

Περίληψη
Η παρούσα μελέτη διερευνά τη δυνατότητα σύνδεσης της επιχειρηματικής υπευθυνότητας (ΕΥ) με τη βιώσιμη ανάπτυξη στη Βόρεια Εύβοια, ως απάντηση στις αναπτυξιακές προκλήσεις της περιοχής, λόγω των πυρκαγιών του Αυγούστου του 2021.

Ο κύριος στόχος της έρευνας είναι να αναλυθούν οι δυνατότητες των πρωτοβουλιών κοινωνικής και περιβαλλοντικής ΕΥ στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, μέσα από την οικονομική ενίσχυση, την κοινωνική συνοχή και την περιβαλλοντική προστασία στην περιοχή.

Η μεθοδολογία της έρευνας βασίζεται σε ανάλυση δεδομένων από αναπτυξιακά προγράμματα και ανασκόπηση σχετικών μελετών για την περιοχή. Τα ευρήματα της μελέτης αποδεικνύουν ότι οι πρωτοβουλίες ΕΥ μπορούν να διαδραματίσουν κρίσιμο ρόλο στη βιώσιμη ανάπτυξη της Βόρειας Εύβοιας. Συγκεκριμένα, έργα που επικεντρώνονται στην ενίσχυση των τοπικών επιχειρήσεων, στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στη βελτίωση των υποδομών έχουν ήδη αρχίσει να αποδίδουν θετικά αποτελέσματα. Η συμμετοχή των τοπικών επιχειρηματιών και η συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και ΜΚΟ αναδεικνύεται ως καίρια για την επιτυχή εφαρμογή των έργων αυτών.

Η μελέτη προτείνει την ενίσχυση των συνεργασιών μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, τη δημιουργία κινήτρων για επενδύσεις σε βιώσιμες πρακτικές και την προώθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Η βιώσιμη ανάπτυξη της Βόρειας Εύβοιας μπορεί να επιτευχθεί μέσω μιας ολιστικής προσέγγισης που συνδυάζει οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες.

Η επιχειρηματική υπευθυνότητα και η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελούν κεντρικούς άξονες αυτής της προσέγγισης. Οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που εστιάζουν στην υπευθυνότητα και τη βιωσιμότητα μπορούν να λειτουργήσουν ως καταλύτες για την τοπική ανάπτυξη, προσφέροντας νέες ευκαιρίες απασχόλησης και βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Επιπλέον, η εφαρμογή πρακτικών ΕΚΕ συμβάλλει στη δημιουργία ενός θετικού κλίματος εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ των τοπικών κοινοτήτων και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή και την περιβαλλοντική διαχείριση.

Λέξεις κλειδιά: Βιώσιμη ανάπτυξη, επιχειρηματική υπευθυνότητα, Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Βόρεια Εύβοια, οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική συνοχή, περιβαλλοντική προστασία.

CITYBRANDING ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΛΑΓΚΑΔΑ

Αθανασάκη Μαρίνα
Τμηματάρχης Τεχνικός στην Διεύθυνση Τεχνικής και Διοικητικής Υποστήριξης της Τράπεζας της Ελλάδος
Τίτλος Μεταπτυχιακών Σπουδών Βιώσιμη Ανάπτυξη - Διαχείριση Περιβάλλοντος, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
mathanasaki@bankofgreece.gr

Μητούλα Ρόϊδω
Καθηγήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης
mitoula@hua.gr

Σαρδιανού Ελένη
Καθηγήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης
esardianou@hua.gr

Θεοδωροπούλου Ελένη
Καθηγήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης
etheodo@hua.gr

Περίληψη
Η πόλη του Λαγκαδά βρίσκεται στην βόρεια πλευρά –ΒΑ- του Νομού Θεσσαλονίκης, ανήκει στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και καταλαμβάνει το κέντρο μιας περιοχής που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον από ιστορικής, γεωλογικής και οικιστικής άποψης.

Το μεγαλύτερο συγκριτικό πλεονέκτημα της πόλης του Λαγκαδά και κατ' επέκταση όλης της ευρύτερης περιοχής, είναι η στρατηγική του θέση σε σχέση με τον άξονα της Εγνατίας οδού και η γειτνίασή του με το μητροπολιτικό κέντρο της Θεσσαλονίκης. Το πλεονέκτημα αυτό υπήρχε από τα βάθη των αιώνων, όπως αποδεικνύεται και μέσα από την μελέτη και αυτό ήταν η αιτία να αναπτύξει ένα σημαντικό πολιτισμό που σε συνδυασμό με το πλούσιο φυσικό περιβάλλον του προσέδωσαν σημαντική θέση στην Κεντρική Μακεδονία. Ο Λαγκαδάς είναι μια πόλη με πλούσιο φυσικό περιβάλλον, τεράστια αποθέματα φυσικών πόρων, πλούσια ιστορική, πολιτιστική αλλά και αρχιτεκτονική κληρονομιά και όλα τα στοιχεία αυτά είναι σε θέση να αποτελέσουν σημαντικό πόλο έλξης και να λειτουργήσουν σε ευρύτερο επίπεδο ανάπτυξης της περιοχής.

Αντικείμενο της μελέτης αυτής αποτελεί ο σχεδιασμός και η οργάνωση του citybranding της πόλης του Λαγκαδά, ως αστικό εργαλείο ανάπτυξης της πόλης. Στόχος της μελέτης είναι η ανάδειξη των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της πόλης έτσι ώστε να δημιουργηθεί μια βάση δεδομένων στην οποία θα στηριχθεί η διαδικασία προσδιορισμού του «citybranding της πόλης του Λαγκαδά».

Επίσης, με περισσότερη κινητικότητα και έδαφος για επιχειρηματικές ιδέες θα υπάρξει ενδιαφέρον και από επενδυτές. Τόσο ο αυξημένος τουρισμός όσο και πιθανές επενδύσεις θα δημιουργήσουν αρκετές θέσεις εργασίας για τους ντόπιους αλλά μπορεί να προσελκύσουν και νέους πολίτες. Σε γενικό πλαίσιο θα επέλθει οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική αναπτυξη της πόλης.

Λέξεις κλειδιά: Λαγκαδάς, Ιαματικά Λουτρά Λαγκαδά, Citybranding, Βιώσιμη Ανάπτυξη, Ενναλακτικός Τουρισμός, Καινοτομία.

Συνεδρία:

"ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ"

ΟΡΕΙΝΗ ΔΩΡΙΔΑ: ΤΟΠΟΣ - ΤΥΠΟΣ - ΔΙΑΧΡΟΝΙΑ

Αποστολάτου Ελένη
Απόφοιτη Αρχιτέκτονας Μηχανικός, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών,
e0apostolatou@gmail.com

Περίληψη
Στο πλαίσιο αναζήτησης και διερεύνησης του παραδοσιακού στοιχείου της κεντρικής ορεινής Δωρίδας του νομού Φωκίδας, καθίσταται απαραίτητη η μελέτη των παραδοσιακών οικισμών, καθώς και του φυσικού τοπίου της περιοχής.

Στο πρώτο στάδιο της έρευνας, αποτυπώνεται η θέση του φυσικού τοπίου στην ευρύτερη περιοχή, καθώς και η σχέση του υδάτινου στοιχείου με το περιβάλλον. Επιπλέον, εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η ανθρώπινη παρέμβαση άφησε το αποτύπωμά της στο τοπίο.

Ύστερα, ακολουθεί η μελέτη των παραδοσιακών οικισμών γύρω από την λίμνη του Μόρνου. Ειδικότερα, περιγράφονται οι αρχές δημιουργίας του οικισμού και παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο οργανώνεται και εξελίσσεται το κάθε οικιστικό σύνολο. Τέλος, καταγράφεται, η σχέση που δημιουργείται ανάμεσα στο οικιστικό περιβάλλον και τον άνθρωπο.

Στο τρίτο στάδιο η έρευνα εμβαθύνει με στόχο τη οργάνωση και καταγραφή των τυπολογιών κατοίκησης. Ενώ ακόμα, παρουσιάζονται και οι δευτερεύουσες κατασκευές που απαρτίζουν τον κάθε οικισμό. Σε συνέχεια με τα παραπάνω, οργανώνονται και τα οικοδομικά στοιχεία που συγκροτούν τις παραδοσιακές κατασκευές, καθώς τις τεχνικές με τις οποίες αυτές ξεχωρίζουν. Τέλος, πραγματοποιείται η καταγραφή των νεόδμητων κατασκευών της περιοχής και εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο αυτές εντάσσονται στους οικισμούς.

Έτσι, αποδεικνύεται το αν υπάρχει το παραδοσιακό στοιχείο στην περιοχή, πως αυτό σώζεται, πως αυτό οργανώνεται σήμερα και πως θα πρέπει να εξελίσσεται.

Λέξεις κλειδιά: Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική, τόπος, τοπίο, αναβίωση παραδοσιακού στοιχείου

Η ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΩΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ

Δεβετζής Δημήτριος
Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Frederick, Σχολή Νομικής και Διοίκησης Επιχειρήσεων, Τμήμα Νομικής
law.dd@frederick.ac.cy

Περίληψη
Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι μια μορφή ανάπτυξης που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να υπονομεύει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες. Ο όρος αυτός εισήχθη ευρέως με την Έκθεση Brundtland το 1987 και περιλαμβάνει τρεις βασικούς πυλώνες την **Οικονομική Βιωσιμότητα**, την **Κοινωνική Βιωσιμότητα** και την **Περιβαλλοντική Βιωσιμότητα**. Η επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης επιδιώκεται δια της επίτευξης της ισορροπίας μεταξύ των τριών τούτων πυλώνων, ώστε να θεραπεύονται λυσιτελώς οι σκοποί που επιδιώκονται δια της συλλειτουργίας τους.

Η επίτευξη του στόχου αυτού αναζητείται συχνά είτε στο πλαίσιο των θετικών επιστημών, μεμονωμένα, είτε – καθόσον αφορά τη θεσμική της διάσταση – στο πλαίσιο του δημοσίου δικαίου και δη του θεσμικού πλαισίου που θέτει «αμυντικά» τα όρια του θεμιτού χαρακτήρα των ανθρωπίνων δράσεων με (δυνητικά) επιβλαβή αντίκτυπο στην αειφορία.

Η εργασία επιδιώκει να παρουσιάσει τον τρόπο με τον οποίο γενικές ρήτρες που καθιερώνονται στον πυρήνα του ιδιωτικού δικαίου, όπως στο άρθρο 57 του Αστικού Κώδικα, αναφορικά με την προστασία της προσωπικότητας, δύνανται να ερμηνευθούν με τρόπο που να περικλείει και τα ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης, ώστε η υλοποίησή της να επιτυγχάνεται με τρόπο διευρυμένο και πληρέστερο, μέσα από νομικές δράσεις των υποκειμένων δικαίου έναντι άλλων υποκειμένων δικαίου, σε επίπεδο ατομικό.

Λέξεις κλειδιά: βιώσιμη ανάπτυξη, αστικό δίκαιο, δικαίωμα στην προσωπικότητα, ανθρώπινα δικαιώματα, περιβαλλοντική προστασία.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Μπουγά Χριστίνα
Διδάκτωρ του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
xbouga@gmail.com

Περίληψη
Ο πολιτισμός αποτελεί τον κύριο παράγοντα που διαφοροποιεί έναν τόπο από έναν άλλο. Το διαθέσιμο πολιτιστικό απόθεμα, είτε με τη μορφή υλικού προϊόντος είτε ως άυλο κατάλοιπο, αποτελεί το συγκριτικό πλεονέκτημα και το στοιχείο αυτοπροσδιορισμού ενός τόπου. Είναι πολύτιμο για την ευημερία του, εφόσον μπορεί να διασφαλίσει μία βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, η οποία βελτιώνει την ποιότητα ζωής των ανθρώπων και ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο το μέλλον των επερχόμενων γενεών. Δεδομένου ότι οι πολιτιστικές διαδρομές αποτελούν ένα από τα μέσα ανάπτυξης του πολιτιστικού τουρισμού, είναι βέβαιο ότι ενισχύουν την εξωστρέφεια ενός τόπου, συμβάλλοντας καταλυτικά στη βιώσιμη περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξή του.

Για την πόλη της Ζακύνθου χαράσσονται δύο πολιτιστικές διαδρομές, στις οποίες εντάσσονται μνημεία και χώροι που πληρούν τα κριτήρια της μοναδικότητας, της κατάστασης διατήρησης και της δυνατότητας πρόσβασης κυρίως με πεζοπορία, τα περισσότερα με δυτικές επιρροές από τις περιόδους της Ενετοκρατίας και της Αγγλοκρατίας, κατά τις οποίες δημιουργήθηκε η ιδιαίτερη φυσιογνωμία του νησιού. Πρόκειται για πολιτιστικές διαδρομές με ιδιαίτερη αξία για την ενίσχυση της αναπτυξιακής προοπτικής της πόλης.

Λέξεις κλειδιά: Πολιτιστική διαδρομή, βιώσιμη ανάπτυξη, Ζάκυνθος.

ΤΟ ΝΕΡΟ ΩΣ ΚΟΙΝΟ ΑΓΑΘΟ. ΤΟΠΙΚΗ ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΤΑΓΙΑΤΩΝ

Κοτζαμάνη Μαρία - Ίρις
Τελειόφοιτη μεταπτυχιακή φοιτήτρια του Τμήματος Γεωγραφίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου, της κατεύθυνσης "Χωρικές Πολιτικές και Ανάπτυξη στην Ευρώπη"
gp222205@hua.gr

Περίληψη
Η UNESCO αναγνωρίζει το νερό ως μέρος της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας, και η πρόσβαση και χρήση του είναι θεσμοθετημένο ανθρώπινο δικαίωμα. Το νερό αποτελεί κοινό πόρο (commons) τοπικής, εθνικής, και παγκόσμιας σημασίας, τον οποίο οι τοπικές κοινότητες έχουν αποδείξει συχνά ότι γνωρίζουν πώς να τον διαχειρίζονται ως κοινό αγαθό, εξασφαλίζοντας τη δίκαιη πρόσβαση, χρήση, βιώσιμη διαχείριση, και διατήρηση του, ως αναπόσπαστο μέρος της τοπικής παράδοσης, ιστορίας και κοινωνικής σφαίρας. Ωστόσο, στο πλαίσιο του νεοφιλελευθερισμού και της τεχνοδιαχειριστικής διακυβέρνησης, η ιδιωτικοποίηση του νερού έχει περιορίσει ή απορρίψει την τοπική γνώση και κουλτούρα διαχείρισης των υδάτων, αποστερώντας συχνά ακόμα και τη δυνατότητα πρόσβασης τοπικών κοινοτήτων στον εντόπιο πόρο, συντελώντας έτσι τελικά στην παρεμπόδιση της βιώσιμης ανάπτυξης, και πυροδοτώντας τον ακτιβισμό των πολιτών με ποικίλες διεκδικήσεις για το δικαίωμα στο νερό. Πρόσφατο ελληνικό τέτοιο παράδειγμα είναι το κοινοτικό κίνημα "Ελεύθερα Νερά" των ΣταγιατώνΠηλίου, ενάντια στην προσπάθεια ιδιωτικοποίησης της τοπικής τους πηγής "Κρύα Βρύση", καθώς και της σύνδεσης του συστήματος ύδρευσης τους με εκείνο του γειτονικού χωριού της Πορταριάς. Η παρούσα εργασία, εξετάζει το πώς μπορεί να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του νερού μέσω της διαχείρισης του από τοπικές κοινότητες, αξιοποιώντας το υπάρχον θεωρητικό πλαίσιο για τα κοινά και τη διακυβέρνηση τους, ανθρωπολογικές και εθνογραφικές μελέτες που αναδεικνύουν το νερό ως αναπόσπαστο τμήμα της κοινωνικής ζωής και ταυτότητας μιας κοινότητας, καθώς και την υπάρχουσα βιβλιογραφία,για την εμπορευματοποίηση των υδάτων και τις διεκδικήσεις τοπικών κοινωνιών για τη διαχείρισητους, όπως στην περίπτωση του "Πολέμου του Νερού" στην Κοτσαμπάμπα (Βολιβία). Τα ευρήματα της έρευνας, αναλύουν το πλαίσιο διαχείρισης των υδάτων στην Ελλάδα, αντλούν από ημιδομημένες συνεντεύξεις με κατοίκους των Σταγιατών μεταξύ Νοεμβρίου 2023 και Ιουλίου 2024, και καταδεικνύουν την αδιάρρηκτη σύνδεση της τοπικής κοινότητας με τη ντόπια πηγή, καθώς η προσπάθεια τους για κοινοτική διαχείριση των υδάτων της και εξασφάλιση της επάρκειας τους για τα μέλη της τοπικής κοινότητας, το φυσικό περιβάλλον και τους επισκέπτες, επιβεβαιώνει τη δυναμική τους.

Λέξεις κλειδιά: νερό, κοινά, βιωσιμότητα, τοπικές κοινότητες, κίνημα, Σταγιάτες

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΫΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ: ΕΝΙΣΧΥΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ/ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Τσιλιμπώκου Βασιλική
Υποψήφια διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών,Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
vtsilimpokou@uniwa.gr

Βλασσάς Βασίλειος
Διδακτικό Προσωπικό, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών,Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
vvlassas@uniwa.gr

Κορωναίου Αικατερίνη
Υποψήφια διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών,Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
akoronaiou@uniwa.gr

Δρ. Βλασσάς Γρηγόριος
Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών,Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
vlassasg@uniwa.gr

Περίληψη
Το ερευνητικό άρθρο διερευνά τον ρόλο των φωτογραφικών αφηγήσεων στην αποτύπωση της άυλης κληρονομιάς της Ελλάδας και τη συμβολή τους στη βιώσιμη ανάπτυξη σε παραδοσιακές περιοχές μέσω του εναλλακτικού τουρισμού. Η μελέτη υπογραμμίζει τη σημασία της οπτικής τεκμηρίωσης για τη διατήρηση πολιτιστικών πρακτικών, παραδόσεων και τρόπων ζωής που συχνά παραβλέπεται στον κύριο τουρισμό. Εστιάζοντας στην Ελλάδα, μια χώρα πλούσια σε πολιτισμική ποικιλομορφία και ιστορικό βάθος, η έρευνα υπογραμμίζει πώς η σύγχρονη φωτογραφική επικοινωνία μπορεί να χρησιμεύσει ως ισχυρό εργαλείο πολιτιστικής προβολής που υποστηρίζει τις περιοχές με παραδοσιακό ή ιστορικό πλούτο .

Η μεθοδολογία της έρευνας περιλαμβάνει τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές ερευνητικές προσεγγίσεις. Αρχικά διεξήχθη ανάλυση περιεχομένου φωτογραφικών συλλογών από διάφορες ελληνικές περιοχές σε διάφορες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, δίνοντας έμφαση σε άυλα πολιτιστικά στοιχεία όπως παραδοσιακές γιορτές, φεστιβάλ και τελετουργίες καθημερινής ζωής. Αυτά τα οπτικά ντοκουμέντα εξετάζονται ως προς τη δυνατότητά τους να προσελκύσουν τουρίστες που αναζητούν «αυθεντικές» πολιτιστικές εμπειρίες. Παράλληλα, διανεμήθηκε ερωτηματολόγιο σε δείγμα 142 τουριστών (Ελλήνων και αλλοδαπών) που αφορά την προτίμησή τους ή την επίσκεψή τους σε παραδοσιακές περιοχές.

Τα ευρήματα υποδηλώνουν ότι οι οπτικές αφηγήσεις όχι μόνο διατηρούν την άυλη κληρονομιά αλλά διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στην προώθηση πρακτικών βιώσιμου τουρισμού. Η μελέτη συζητά επίσης τις επιπτώσεις για τις τοπικές κοινωνίες, τονίζοντας πώς οι προορισμοί που βασίζονται στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς μπορούν να οδηγηθούν σε οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Συμπερασματικά, το άρθρο υποστηρίζει τον καταλυτικό ρόλο των φωτογραφικών μαρτυριών σε στρατηγικές εναλλακτικού τουρισμού για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης σε παραδοσιακές/ιστορικές ελληνικές περιοχές. Σε αυτό το πλαίσιο, καλεί τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τους επαγγελματίες του τουρισμού και τους οργανισμούς πολιτιστικής κληρονομιάς να συνεργαστούν με στόχο την ορθή επεξεργασία και προώθηση των φωτογραφικών μαρτυριών, διασφαλίζοντας ότι η πλούσια άυλη κληρονομιά της Ελλάδας διατηρείται και αξιοποιείται σε βιώσιμα παραγωγικά αναπτυξιακά μοντέλα.

Λέξεις-κλειδιά: Φωτογραφία, εναλλακτικός τουρισμός ,άυλη πολιτιστική κληρονομιά, Ελλάδα

Συνεδρία:

"ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"

Η ΝΕΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΩΝΑ ΤΟΥ «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ» ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ.

Χρήστος (Αρχιμ. Χρυσόστομος) Θεοτοκάτος
Μεταδιδακτορικός ερευνητής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών
chtheotokatos@hua.gr

Ελένη Θεοδωροπούλου
Καθηγήτρια Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών
etheodo@hua.gr

Περίληψη
Οι προσκυνηματικές διαδρομές στα σπήλαιο-ασκητήρια είναι μια ιδιαίτερη μορφή θρησκευτικού τουρισμού με σημαντικά πλεονεκτήματα, σημαντικές δυνατότητες εξέλιξης αλλά και μεγάλες προκλήσεις. Οι μεγάλες αυτές προκλήσεις μπορούν να ξεπεραστούν μέσω των επενδύσεων στις εφαρμογές των νέων τεχνολογιών. Η εργασία αυτή κάνει προτάσεις για την υπέρβαση αυτών των προκλήσεων, χρησιμοποιώντας ως μοντέλο μια νέα προσκυνηματική διαδρομή, αυτή του Αγίου Νίκωνος του «Μετανοείτε» προστάτου της πόλης της Σπάρτης. Η χρησιμοποίηση σ' αυτή αυτών των εφαρμογών, μπορούν να προσφέρουν στους προσκυνητές της, ακόμη και στα άτομα που έχουν κινητικά προβλήματα υπηρεσίες υψηλού επιπέδου.

Οι εφαρμογές των τεχνολογιών (GIS), (VR), (AR), (MR), (LBS), προσφέρουν μεγαλύτερη ασφάλεια, διευκολύνσεις της πρόσβασης, καλύτερη ξενάγηση με μεγαλύτερο όγκο και ποιότητα υλικού για τη γνώση του θρησκευτικού, αρχαιολογικού, ιστορικού, παραδοσιακού και αρχιτεκτονικού πολιτισμού των ασκητηρίων και της πόλης της Σπάρτης. Οι εφαρμογές αυτές ταυτόχρονα μπορούν να είναι χρήσιμες και στους κατοίκους της πόλης της Σπάρτης, προσφέροντας τους διευκολύνσεις που θα βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής τους, με αποτέλεσμα η Σπάρτη να μετατραπεί σε Έξυπνη Πόλη.

Λέξεις κλειδιά: Σπήλαιο-ασκητήρια, προσκυνηματικός τουρισμός, θρησκευτικός τουρισμός, νέες τεχνολογίες, βιώσιμη ανάπτυξη, Έξυπνες Πόλεις.

ΧΑΡΑΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΦΥΣΙΚΩΝ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ: ΟΡΕΙΝΗ ΟΔΟΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΗΛΙΔΑΣ - ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Χριστοδουλόπουλος Ηρακλής
MSc, Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτηρίων, Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
hercul1974@yahoo.gr

Οικονόμου Αγησίλαος
Phd, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
aghs@mail.ntua.gr,aghs.economou@gmail.com

Περίληψη
Στη δύσκολη οικονομική συγκυρία που βρίσκεται η χώρα μας ο τουρισμός αποτελεί τον σημαντικότερο πυλώνα στήριξής της. Η δεδομένη, λοιπόν, σημαντικότητα του τουρισμού για την ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη αλλά και η ανάγκη του ανθρώπου για εναλλακτικές μορφές τουρισμού μας οδήγησαν στην εκπόνηση της παρούσας εργασίας.

Η εναλλακτική μορφή τουρισμού που θα αποτελέσει και το αντικείμενο αυτής της εργασίας είναι οι φυσικές - πολιτιστικές διαδρομές. Αρχικά γίνεται η γνωριμία με αυτή την μορφή τουρισμού όπου ο επισκέπτης δεν μένει στην απλή θέαση του αρχαιολογικού χώρου, αλλά μέσα από την πολιτιστική διαδρομή γνωρίζει όλα τα πολιτιστικά στοιχεία που συνθέτουν την πολιτιστική κληρονομιά ενός τόπου.

Επόμενο αντικείμενο της εργασίας αποτελεί η μελέτη περίπτωσης, η οποία συνίσταται στη χάραξη και ανάδειξη της πολιτιστικής διαδρομής «Ορεινή οδός Αρχαία Ήλιδα - Αρχαία Ολυμπία». Η Αρχαία Ολυμπία και η Αρχαία Ήλιδα αποτελούν δυο ιδιαίτερους τόπους με πλούσια αρχαιολογικά ευρήματα και η διασύνδεσή τους μέσω της πολιτιστικής διαδρομής θα δώσει στον επισκέπτη την ευκαιρία να σχηματίσει μια πιο σφαιρική άποψη αξιολογώντας τον πολιτιστικό πλούτο σε βάθος.

Το τελευταίο μέρος της εργασίας ασχολείται με τα πρακτικά ζητήματα της υλοποίησης της διαδρομής, όπως είναι η σύσταση του φορέα υλοποίησης και διαχείρισης της διαδρομής, η χρηματοδότηση της πρότασης καθώς και τα μέσα προβολής της.

Λέξεις κλειδιά: Πολιτιστικές διαδρομές, Αρχαία Ολυμπία, Αρχαία Ήλιδα, Αειφορική τουριστική ανάπτυξη, πολιτισμική-φυσική κληρονομιά.

Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΩΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Νικολαΐδου Ελένη
Υποψήφια Διδάκτορας & Έκτακτο Διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών Τεχνών της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών & Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής:
enikolaidou@uniwa.gr

Δρ. Γρηγόριος Βλασσάς
Καθηγητής του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού της Σχολής Διοικητικών ,Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών :
vlassasg@uniwa.gr

Βασίλειος Βλασσάς
Υποψήφιος Διδάκτορας του Τμήματος Οινολογίας της Σχολής Επιστημών Τροφίμων και Έκτακτο Διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού της Σχολής Διοικητικών ,Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών :
vvlassas@uniwa.gr

Αικατερίνη Κορωναίου
Υποψήφια Διδάκτορας του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού της Σχολής Διοικητικών ,Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών :
kkoronaiou@uniwa.gr

Περίληψη
Ο κύριος σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η συμβολή της διαφημιστικής φωτογραφικής εικόνας στην ανάδειξη του Ελληνικού Γαστρονομικού και Οινικού Τουρισμού στην Ελλάδα . Αποτυπώνοντας την Ελληνική πραγματικότητα στον χώρο των εντύπων, καταθέτουμε ταυτόχρονα ένα δυναμικό αποτύπωμα για την συμβολή της διαφημιστικής φωτογραφικής εικόνας και την απόδοση της Ελληνικότητας στον **Ελληνικό γαστρονομικό και οινικό τουρισμό**. Η διαφημιστική φωτογραφία συγκεντρώνει στοιχεία της ανθρώπινης δραστηριότητας μέσα από ένα σύνολο σημείων και συμβόλων που χρησιμοποιεί, πείθοντας τους θεατές της φωτογραφίας η τους αναγνώστες των περιοδικών και των εφημερίδων για αυτή τη νέα πραγματικότητα με φωτογραφίες σύμβολα. Ενδιαφέρεται ξεκάθαρα να δημιουργήσει στον θεατή δημιουργική συνείδηση< αξία> κάνοντας τον ταυτόχρονα ικανό να μπορεί να πεισθεί από τα μηνύματα που του στέλνει. Η παρούσα έρευνα τεκμηριώνει ότι η διαφημιστική εικόνα στην Ελλάδα στο πέρασμα των δεκαετιών συνέβαλε καθοριστικά μια σημαντική προώθηση του Ελληνικού γαστρονομικού και οινικού τουρισμού. Το ζητούμενο στον χώρο της διαφημιστικής φωτογραφίας είναι να δημιουργήσουμε μέσα του μια κατάσταση που η ανάγνωση της φωτογραφίας θα του μεταδώσει τόσο την κατανόηση-ερμηνεία της πραγματικότητας ,όσο και την αίσθηση συμμετοχής στα δρώμενα.

Λέξεις Κλειδιά: *Ελλάδα, Διαφημιστική Φωτογραφία, Γαστρονομικός Τουρισμός, Οινικός Τουρισμός*

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΑΛΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σιαφάκα Βασιλική
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης
sivasiliki@uth.gr

Νιαβής Σπύρος
Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης
spniavis@uth.gr

Ασπρογέρακας Ευάγγελος
Αναπλ. Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης
asprogerakas@uth.gr

Περίληψη
Η ενάλια πολιτιστική κληρονομιά (ΕΠΚ) αποκτά σταδιακά ιδιαίτερη σημασία για την διαμόρφωση του τουριστικού προϊόντος μιας περιοχής και συνεπώς αναδεικνύεται σε παράγοντα ανάπτυξης. Παράλληλα, αναπτύσσεται ο επιστημονικός διάλογος γύρω από την προστασία, ανάδειξη, διαχείριση και τη βιώσιμη αξιοποίησή της. Ο καταδυτικός τουρισμός στην Ελλάδα μπορεί να αποτελέσει μια αποτελεσματική επιλογή για την προβολή της ΕΠΚ και ταυτόχρονα να συμβάλει στην διαμόρφωση ενός εναλλακτικού τουριστικού προϊόντος.

Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στην διερεύνηση των δυνατοτήτων και προϋποθέσεων αξιοποίησης της ΕΠΚ μέσω του καταδυτικού τουρισμού στην Ελλάδα. Αρχικά επιχειρείται η αναγνώριση του ρόλου της ΕΠΚ στην ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος μιας περιφέρειας. Στη συνέχεια μέσω ανασκόπησης της επιστημονικής βιβλιογραφίας, σχετικών πολιτικών αλλά και συγκεκριμένων παραδειγμάτων επιδιώκεται η καταγραφή συγκεκριμένων παραμέτρων για την ανάδειξη και αξιοποίηση θέσεων ΕΠΚ. Στην Ελλάδα λειτουργούν περισσότερα από 250 καταδυτικά κέντρα. Σε σχέση με την ΕΠΚ το ενδιαφέρον στρέφεται στην αξιοποίηση των Επισκέψιμων Ενάλιων Αρχαιολογικών Χώρων (ΕΕΑΧ). Με βάση τις παραμέτρους που προκύπτουν από τη διεθνή βιβλιογραφία θα αξιολογηθούν οι προοπτικές ανάπτυξης του καταδυτικού τουρισμού στις θέσεις αυτές. Τα συμπεράσματα θα εμπλουτιστούν με την εμπειρία από τις πρώτες προσπάθειες αξιοποίησης με ιδιαίτερη αναφορά στην περίπτωση του κλασικού ναυαγίου της «Περιστέρας» στην Αλόννησο.

Λέξεις κλειδιά: Ενάλια Πολιτιστική Κληρονομιά (ΕΠΚ), Καταδυτικός Τουρισμός

ΠΡΟΩΘΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Χαρίσιος Αχίλλας
Αν. Καθηγητής, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος, Τμήμα Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας,
c.achillas@ihu.edu.gr

Δημήτριος Αηδόνης
Καθηγητής, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος, Τμήμα Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας,
daidonis@ihu.gr

Βασίλειος Δήμου
Πιερικός Οργανισμός Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής,
mitropolipr@gmail.com

Περίληψη
Ο συμπεριληπτικός τουρισμός αποτελεί μια προσέγγιση που εξασφαλίζει ότι όλοι οι άνθρωποι, ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου, αναπηρίας ή άλλων κοινωνικών παραγόντων, μπορούν να συμμετέχουν και να απολαμβάνουν τον τουρισμό χωρίς περιορισμούς. Στην Ελλάδα, ο συμπεριληπτικός τουρισμός έχει ιδιαίτερη σημασία, καθώς πέρα από την κοινωνική του διάσταση, μπορεί να ενισχύσει σημαντικά την τοπική οικονομία μέσω της προσέλκυσης μεγαλύτερου εύρους επισκεπτών, αυξάνοντας τα έσοδα και προωθώντας την ανάπτυξη μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Παράλληλα, η ενίσχυση της προσβασιμότητας συμβάλλει στην αναβάθμιση της ποιότητας των τουριστικών υπηρεσιών και της συνολικής εμπειρίας των επισκεπτών, σε μια περιοχή της οικονομίας -τον τουρισμό- που αποτελεί τη βαριά βιομηχανία της χώρας.

Παρά τα οφέλη, η εφαρμογή του συμπεριληπτικού τουρισμού αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις. Η έλλειψη υποδομών, όπως προσβασιμότητα σε μέσα μεταφοράς και εγκαταστάσεις, αποτελεί σημαντικό εμπόδιο. Επιπλέον, η έλλειψη εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών του τουρισμού για τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες και άλλων ευπαθών ομάδων περιορίζει τη δυνατότητα παροχής ποιοτικών υπηρεσιών.

Προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του συμπεριληπτικού τουρισμού, το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος έχει αναπτύξει μια καινοτόμο εφαρμογή με σκοπό την ενίσχυση της προσβασιμότητας, την προβολή των διαθέσιμων υποδομών και την υποβοήθηση των φορέων πολιτικής και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στη λήψη αποφάσεων. Πιο συγκεκριμένα, η εφαρμογή OlympusRiviera, η οποία είναι διαθέσιμη μέσω της ιστοσελίδας https://www.olympus-riviera.gr, παρέχει πληροφορίες για προσβάσιμα τουριστικά αξιοθέατα, καταλύματα και υπηρεσίες στην περιοχή της Πιερίας, βοηθώντας τους επισκέπτες να προγραμματίσουν το ταξίδι τους με βάση τις ανάγκες τους. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία στοχεύει στην ανάδειξη της ευρύτερης περιοχής της Πιερίας ως «Προσβάσιμου Προορισμού» και συμβάλλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής, καθιστώντας την παράδειγμα για άλλες τουριστικές περιοχές στην Ελλάδα.

Λέξεις κλειδιά: Προσβασιμότητα, OlympusRiviera, συμπεριληπτικός τουρισμός.

Συνεδρία:

"ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ"

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΕΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Διμέλλη Δέσποινα
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πολυτεχνείο Κρήτης, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
ddimelli@tuc.gr

Περίληψη
Ο τουρισμός αποτελεί μια ραγδαία αναπτυσσόμενη βιομηχανία η οποία τις τελευταίες δεκαετίες στις πόλεις με ιστορικό περιβάλλον γνωρίζει ιδιαίτερη ανάπτυξη. Σε κάποιες πόλεις της Ευρώπης που αποτελούν δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς η ανάπτυξη του τουρισμού έχει οδηγήσει σε περιβαλλοντική υποβάθμιση, ζητήματα στέγασης των κατοίκων αλλά και σημαντική αύξηση των εσόδων. Το φαινόμενο του υπερτουρισμού, κατά το οποίο η τουριστική ανάπτυξη υπερβαίνει τα όρια της φέρουσας ικανότητας μιας περιοχής αποτελεί μια νέα πραγματικότητα, η οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστεί πριν οδηγήσει στην αλλοίωση των τουριστικών προορισμών.

Η παρούσα εργασία, εξετάζει την τουριστική ανάπτυξη του δήμου Αθηναίων μετά από την εξέταση των κατάλληλων μεθοδολογιών και δεικτών για την αξιολόγηση της. Μελετά το πλαίσιο που έχει αναπτυχθεί για την αξιολόγηση της φέρουσας ικανότητας τουριστικών προορισμών και με βάση τα διατιθέμενα στοιχεία επιλέγονται οι δείκτες για την αξιολόγηση της φέρουσας ικανότητας του Δήμου της Αθήνας. Επιλέγονται ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι ώστε να διαπιστωθεί ο βαθμός ανάπτυξης του τουρισμού στο Δήμο Αθηναίων και η αντίληψη των κατοίκων για την ανάπτυξη αυτή. Τέλος προτείνονται μέτρα και στρατηγικές για τον έλεγχο της τουριστικής ανάπτυξης προκειμένου να προστατευθεί ο σημαντικός αυτός τουριστικός πόρος.

Λέξεις κλειδιά: υπερτουρισμός, φέρουσα ικανότητα, Δήμος Αθηναίων

ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΌΤΗΤΑΣ : Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ - ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Μίχα Αικατερίνη
Υποψήφια Διδάκτωρ, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Σχολή Περιβάλλοντος Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης
amicha@hua.gr

Περίληψη
Ναύπλιο: Αλλοτινή πρωτεύουσα της Ελλάδας, μια πόλη σφυρηλατημένη στην καρδιά της ιστορίας, ένα κράμα πολιτισμικών επιρροών και ένα ταξίδι στο χρόνο για κάθε επισκέπτη της. Πρωτογνώρισε την τουριστική ανάπτυξη τη δεκαετία του ΄50 και έκτοτε αποτελεί έναν από τους πλέον τουριστικούς προορισμούς στην Ελλάδα. Το παρόν άρθρο καλείται να εξετάσει πώς ο τουρισμός και η πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής, υλική και άυλη, μπορούν να συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη της πόλεως και στην προστασία του μοναδικού χαρακτήρα της. Αρχικά θα παρουσιαστούν οι πυκνωτές φυσιογνωμίας και προσδιοριστικοί παράγοντες που εξασφαλίζουν την εισροή τουριστών στο αστικό αυτό τοπίο. Έπειτα θα εξεταστεί πως το ανθρωπογενές περιβάλλον, το φυσικό τοπίο και η κοινωνικοοικονομική διάρθρωση της περιοχής συμβάλλουν στην βιώσιμη ανάπτυξη. Θα παρουσιαστούν οι προοπτικές, οι προκλήσεις και οι πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί μέχρι τώρα προκειμένου το Ναύπλιο να ευθυγραμμιστεί με το βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης. Κατά καιρούς έχουν τεθεί ζητήματα που προκύπτουν από την αυξανόμενη επισκεψιμότητα τουριστών όπως είναι η στάθμευση των οχημάτων, η αύξηση ρύπων και η αλλοίωση της εικόνας της πόλης. Στόχος του παρόντος άρθρου είναι να εξετάσει πως ο τουρισμός αντί να λειτουργήσει ως τροχοπέδη στη βιώσιμή ανάπτυξη, μπορεί να λειτουργήσει ως προστάτης της. Συμπερασματικά, η ορθολογική ανάπτυξη του τουρισμού στα πλαίσια πάντα της φέρουσας ικανότητας του τόπου βελτιώνει την ποιότητα ζωής των πολιτών, διαφυλάττει την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής και δημιουργεί θέσεις εργασίας. Πολιτιστικές διαδρομές, εκδηλώσεις, δρώμενα ευαισθητοποίησης και η χρήση της τεχνολογίας και των τεχνών αποτελούν πολύτιμους συμμάχους στην επίτευξη μιας αρμονικής συνύπαρξης μεταξύ τοπικού πληθυσμού και τουριστών. Μέσα από εργαλεία ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας θα καταγραφούν απόψεις ντόπιων και επισκεπτών σχετικά με το θέμα και θα εκτιμηθούν οι μελλοντικές δυνατότητες ανάπτυξης. Τέλος θα εξεταστεί η συμβολή των φορέων και των τοπικών παραγόντων και η σημασία της συνεργασίας τους. Η ενίσχυση της κοινωνικής συνείδησης και της ενεργούς συμμετοχής των πολιτών σύμφωνα με ένα πρότυπο συμμετοχικής διακυβέρνησης, δύναται να εξασφαλίσει την ομαλή μετάβαση σε ένα πιο βιώσιμο Ναύπλιο.

Λέξεις κλειδιά: Ναύπλιο, πολιτισμός, βιώσιμη ανάπτυξη, τουρισμός.

Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ

Σερέτη Ευαγγελία-Παρασκευή
Γεωγράφος με Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης
στη «Στρατηγική Διοίκηση Τουριστικών Προορισμών και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας»
και κατεύθυνση στη Διοίκηση Φιλοξενίας (Hospitality)
evisereti995@gmail.com

Περίληψη
Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, βάσει τοπικών χαρακτηριστικών, συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ευκαιριών για καινοτόμες δράσεις, είναι κεντρικός, καθώς το μέγεθος, η μορφή, οι γεωγραφικές, αναπτυξιακές, πολιτισμικές ιδιαιτερότητες κάθε πόλης και κοινότητας εμπίπτουν στο γνωστικό, θεσμικό και επιχειρησιακό πλαίσιο λειτουργίας της και αποτελούν προνομιακό πεδίο των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ αναγνωρίζει το δυναμικό των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, να μεταμορφώνουν, μέσω ενός σχεδιασμού από κάτω προς τα πάνω, το αστικό και υπαίθριο περιβάλλον και να συμβάλλουν στην βελτίωση των συνθηκών βιωσιμότητας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η βιωσιμότητα ως μία συνεχής δέσμευση θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης και την βάση για κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική αειφορία.

Σκοπός της έρευνας είναι η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης ως προς την ενίσχυση της καινοτομίας, τη στρατηγική, την υλοποίηση και την προτεραιοποίηση δράσεων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης του Δήμου Αμαρουσίου καθώς και τα πεδία στα οποία θα μπορούσαν να αναπτυχθούν περαιτέρω πρωτοβουλίες με έμφαση ως προς την περιβαλλοντική και στη συνέχεια ως προς την κοινωνική, οικονομική και διακυβερνητική διάσταση της βιωσιμότητας.

Λέξεις κλειδιά: Βιώσιμη αστική ανάπτυξη, καινοτομία, τοπική αυτοδιοίκηση, Δήμος Αμαρουσίου

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Μηνάς Αγγελίδης
Ομότιμος Καθηγητής, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
angelimi763@gmail.com

Περίληψη
Ο τουρισμός έχει, αναμφίβολα, συμβάλει σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη των ιστορικών / παραδοσιακών πόλεων την τελευταία εκατονταετία.

Το κατά πόσον όμως συμβάλει στην κατεύθυνση μιας βιώσιμης ανάπτυξης των ιστορικών πόλεων αποτελεί ερώτημα. Το ερώτημα αυτό έχει σχετικά μεγαλύτερη σημασία για την Ελλάδα, η οποία διαθέτει πολύ μεγάλο αριθμό ιστορικών πόλεων με πολύ υψηλή πολιτιστική σημασία. Ευλόγως, ακόμα μεγαλύτερη σημασία έχει αυτό το ερώτημα στην περίπτωση της Αθήνας. Η τελευταία και υποδέχεται πολύ μεγάλους αριθμούς τουριστών και εμπεριέχει πολύ υψηλό αριθμό ιστορικών τόπων , οι οποίοι πρέπει να προστατεύονται κατά προτεραιότητα.

Η εισήγηση θα συζητήσει τις επιμέρους πτυχές του ερωτήματος που τέθηκε – με παράδειγμα την περίπτωση της Αθήνας.

Έμφαση θα δοθεί στην συζήτηση: (α) των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ για τον τουρισμό, τον πολιτισμό και τις πόλεις (β) των πτυχών των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες επηρεάζουν τα χαρακτηριστικά της ανάπτυξης του τουρισμού στις ευρωπαϊκές ιστορικές πόλεις (γ) των εξελίξεων του τουρισμού και της βιώσιμης ανάπτυξης της ιστορικής περιοχής της Αθήνας τις δυο τελευταίες δεκαετίες

Λέξεις κλειδιά: Τουρισμός, βιώσιμη ανάπτυξη, ιστορικές πόλεις, Αθήνα, Ευρωπαϊκή Ένωση

Ειδική Συνεδρία:

"ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ: ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ"

Οργάνωση & Προεδρείο:
Κωνσταντίνος Μωραίτης
& Ευφροσύνη Τσακίρη

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΟΥΣ ΛΟΥΤΡΟΤΟΠΟΥΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

Τσακίρη Ευφροσύνη
Μεταδιδάκτορας, Ακαδημαϊκή Υπότροφος, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής,
eftsakiri@gmail.com

Περίληψη
Το ερευνητικό έργο «Λουτρότοπος» διερευνά μέσω κριτικής χαρτογράφησης και εικαστικής αφήγησης τους τόπους με θερμικό πόρο στην Ελλάδα, εντοπίζοντας δυναμικές και προβλήματα και προβάλλοντας το γεγονός ότι οι ιαματικές πηγές είναι γεωγραφικοί τόποι με μοναδική φυσιογνωμία. Ενισχύει ακόμη τη θεμελιώδη σύνδεσή τους με την ιδέα της θεραπείας, ως μια διαπολιτισμική ολιστική πρακτική ευημερίας με αδιάλειπτη ιστορική συνέχεια. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκε ένα οδοιπορικό σειαματικές πηγές της Κεντρικής, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, όπου εντοπίστηκαν τα ιδιαίτερα αναπτυξιακά τους πλεονεκτήματα καθώς και τα μειονεκτήματα και προβλήματά τους.

Οι τόποι αυτοί διακρίνονται για την εξαιρετική ομορφιά του φυσικού τους τοπίου (όπως τα λουτρά Πόζαρ και οι Ελευθερές), την αρχιτεκτονική τους φυσιογνωμία (όπως οι βυζαντινές και οθωμανικές εγκαταστάσεις στο Άγκιστρο και τον Λαγκαδά) ή το ιδιαίτερο καθεστώς άτυπης, δημόσιας χρήσης (όπως τα Λουτρά Εχίνου και Παρανέστιο στην Ξάνθη). Ωστόσο, εντοπίζονται και αρκετά προβλήματα, όπως η εγκατάλειψη, η ερήμωση και η αποσύνδεσή τους από το αρχιτεκτονικό και φυσικό τοπίο, τα οποία συνδέονται με ορισμένες επιλογές που αιτιολογούνται από μια 'παλαιού τύπου' αναπτυξιακή στρατηγική, η οποία είχε υιοθετηθεί για δεκαετίες και παραμένει μέχρι σήμερα σε ισχύ χωρίς μια οργανωμένη, σφαιρική αξιολόγηση και σύνταξη εναλλακτικών προτάσεων.

Στην έρευνα συντάχθηκε μια σειρά 16 κριτηρίων αξιολόγησης των ιαματικών πηγών βάσει παραμέτρων, όπως ιστορικές, γεωγραφικές, πολιτιστικές, κοινωνικές, αρχιτεκτονικές, αισθητικές, τοπιακές, αστικές, λειτουργικές, κ.ά.Η αξιολόγηση με βάση τα κριτήρια ανέδειξε μια επικαιροποιημένη και σφαιρική εικόνα για τους λουτρότοπους. Υιοθετώντας προσωπική βιωματική προσέγγιση το οδοιπορικό αυτό θα συναντήσει, θα συμπληρώσει και είτε θα επαληθεύσει, είτε θα αμφισβητήσει την πολύ-κριτηριακή αξιολόγηση των ιαματικών πηγών.

Λέξεις κλειδιά: θερμαλισμός, κριτική χαρτογράφηση, Μακεδονία, Θράκη, τοπίο, εικόνα τόπου

Το ερευνητικό έργο «ΛΟΥΤΡΟΤΟΠΟΣ: Κριτική χαρτογράφηση & εικαστική αφήγηση ιαματικών πηγών του Ελλαδικού Χώρου», (Αριθμός Έργου 18421) υλοποιείται στο πλαίσιο της δράσης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. «Χρηματοδότηση της Βασικής Έρευνας (Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών), του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)» με την χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU στην περιοχή (Ε.Π.7) «Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες» με Φορέα Υποδοχής το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και διαχειριστική ομάδα: Γεωργία Τουλιάτου (συντονίστρια ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.), Ευφροσύνη Τσακίρη & Ευφροσύνη Μουζακίτου.

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ: ΔΙΑ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΑΡΛΙΤΖΑ ΠΑΛΑΣ, ΤΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΘΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

Ψιλόπουλος Άγγελος
Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού, Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής
angpsi@uniwa.gr

Περίληψη
Σε αντίθεση με τις κυρίαρχες αντιλήψεις περί του θερμαλιστικού ιαματικού τουρισμού, που επικεντρώνονται κατά κανόνα στις πτυχές της θεραπείας και της ευεξίας, όπως και της πιστοποίησής τους με επιστημονικά τεκμηριωμένα αντικειμενικά κριτήρια, η παρούσα διερεύνηση χρησιμοποιεί την έννοια του 'Λουτρότοπου' για να περιγράψει τον κάθε τέτοιο προορισμό ως ένα σύμπλεγμα τοπιακών, πολιτισμικών, ιστορικών και φαντασιακών στοιχείων, που συγκροτούν μια οντότητα η οποία γίνεται κατανοητή περισσότερο μέσα από μια ολιστική θεώρηση του 'τόπου', παρά μέσα από ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες που απλώς πιστοποιούν τον ιατροθεραπευτικό τους ρόλο.

Στο πλαίσιο αυτό, η παραδειγματική περίπτωση του ξενοδοχείου ΣαρλιτζάΠαλάς στη Λουτρόπολη των Λουτρών Θερμής στη Λέσβο θα εξεταστεί υπό το πρίσμα ενός διαχρονικού παλίμψηστου με βαθιές ιστορικές ρίζες όσο και λαογραφικές αναφορές, θεραπευτική αξία όσο και αξία συλλογικής μνήμης, θρησκευτικές και μυθολογικές αναγωγές όσο και φαντασιακές προβολές. Συνεχίζοντας την ερευνητική γραμμή που ορίζει το έργο «ΛΟΥΤΡΟΤΟΠΟΣ», θα εστιάσουμε στα ποιοτικά χαρακτηριστικά που εντοπίστηκαν μέσα από ένα διεθνές workshop, που χρησίμευσε ως εργαλείο ελέγχου κριτικής αποτίμησης του εν λόγω αντικειμένου μέσα από σχεδιαστικές και εικαστικές λογικές. Κάτω από αυτό το πρίσμα, θα δούμε πως η ποικιλομορφία των διαφορετικών αναγνώσεων μπορεί να αποδώσει συγκεντρωτικά μια κοινή φυσιογνωμία, που επαυξάνει και ανασυστήνει την διάσταση της ίασης στο επίπεδο ενός κοινωνικού / πολιτισμικού, όσο και φαντασιωματικού / ψυχοθεραπευτικού ορίζοντα. Παρομοίως, θα δούμε πως η αντιπαραβολή των προσωπικών προβολών ενός ατόμου απέναντι σε αυτόν τον νοηματικό ορίζοντα μπορεί να εκληφθεί ως μια εμμενής γεννήτρια νοηματοδότησης του τόπου, που εξασφαλίζει τη διαχρονική του ταυτότητα και αξία ανεξάρτητα από την οιαδήποτε τρέχουσα η περιστασιακή συνθήκη. Τέλος, θα δούμε πως η διαχρονική συγκρότηση ενός τέτοιου τόπου ως παλίμψηστο τον αναδεικνύει σαν δια-πολιτισμικό παράγοντα, που αμφισβητεί εμπράκτως την απόλυτη ιδιοκτησία του από έναν και μόνο πολιτισμό.

Λέξεις κλειδιά:Λουτρότοπος, θερμαλισμός, κριτικές προσεγγίσεις, ταυτότητα του τόπου, πολιτιστική κληρονομιά, δια-πολιτισμική συγκρότηση

Το ερευνητικό έργο «ΛΟΥΤΡΟΤΟΠΟΣ: Κριτική χαρτογράφηση & εικαστική αφήγηση ιαματικών πηγών του Ελλαδικού Χώρου», (Αριθμός Έργου 18421) υλοποιείται στο πλαίσιο της δράσης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. «Χρηματοδότηση της Βασικής Έρευνας (Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών), του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)»με την χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU στην περιοχή (Ε.Π.7) «Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες» με Φορέα Υποδοχής το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και διαχειριστική ομάδα: Γεωργία Τουλιάτου (συντονίστρια ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.), Ευφροσύνη Τσακίρη & Ευφροσύνη Μουζακίτου.

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ - Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

Δρ. Κωνσταντίνος Μωραΐτης
Ομότιμος Καθηγητής, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π.
mor@arsisarc.gr

Περίληψη
Δύο περιοχές, δύο πολιτισμικά τοπία στον ελληνικό χώρο μπορούν να διεκδικήσουν τη στενότατη αναφορά στην ερωτική ευδαιμονία και την ελευθερία του σώματος, Το πρώτο από αυτά είναι το τοπίο της Αρκαδίας, το βασίλειο του Πάνα και της βουκολικής σωματικής αμεσότητας. Το δεύτερο είναι μάλλον το τοπίο της Λέσβου, συσχετισμένο για τη νεότερη, μετά την Αναγέννηση ιστορία, με μία σειρά σημαντικές αναφορές. Με την ποιητική ερωτική προσέγγιση της δέκατης μούσας, της Σαπφούς, με την άφιξη στα παράλια της νήσου της λύρας του Ορφέα και της αποτετμημένης κεφαλής του μετά την ερωτική του μεταστροφή, με την ελληνιστική απαίτηση της εφηβικής σωματικής αφύπνισης όπως αποδίδεται από τη μυθιστορία του Δάφνη και της Χλόης ή, σε νεότερη άμεσα συσχετισμένη με εμάς περίοδο. με τα *Ρο του Έρωτα*, την αισθησιακή πρόσληψη του Οδυσσέα Ελύτη.

Αλλά αυτήν τη νησιωτική λατρεία του σώματος, μπορούμε να την προσεγγίσουμε επίσης με μία άλλη συναφή δραστηριότητα, άμεσα συσχετισμένη με την ιστορία του νησιού της Λέσβου και το παλίμψηστο των επάλληλων πολιτισμικών εγγραφών στο τοπίο του. Πρόκειται για δραστηριότητα η οποία προσφέρεται, επιπλέον, για δυνατότητα ισχυρότατης, σύγχρονης, περιηγητικής αξιοποίησης, πολιτιστικής προβολής και ταυτόχρονης οικονομικής ενδυνάμωσης. ***Αναφερόμαστε στην εκτεταμένη ιστορικά παράδοση του θερμαλισμού, της λουτροθεραπείας σε νεράφυσικώ νπηγών, όπως και την πιθανή αξιοποίηση ανενεργών hammam της οθωμανικής περιόδου.***

Στο πλαίσιο αυτό, το νησί της Λέσβου παρουσιάζει μία σειρά από ανάλογες ευκαιρίες κόμβων λουτρικής λειτουργίας που μπορούν να αξιοποιηθούν, σε ένα ευρύτερο πλέγμα επισκεψιμότητας. Ενδεικτικά μπορούμε αν επιμείνουμε στο παράδειγμα τη περιοχής της Θερμής, συγκρίνοντας τη σημερινή δυνατότητα χρήσης και αξιοποίησης, με το αρχαίο λατρευτικό παρελθόν των λουτρών της Θερμίας Αρτέμιδος και τη ρωμαϊκή, ελληνιστική και οθωμανική χρήση του χώρου. Στη συνέχεια,με την ανέγερση του νέο-οθωμανικού ξενοδοχείου SarlidjePalace, τη χρήση του μετά την ένταξη του νησιού στο ελληνικό κράτος, την απαξίωση του χώρου και την νέα απαίτηση ουσιαστικής επανάχρησης.

Λέξεις κλειδιά: θερμαλισμός, Λέσβος, δίκτυα θερμών πηγών και λουτροθεραπείας, Θερμή Λέσβου, SarlidjePalace, σωματική ευδαιμονία, θεραπευτική προσέγγιση.

Το ερευνητικό έργο «ΛΟΥΤΡΟΤΟΠΟΣ: Κριτική χαρτογράφηση & εικαστική αφήγηση ιαματικών πηγών του Ελλαδικού Χώρου», (Αριθμός Έργου 18421)υλοποιείται στο πλαίσιο της δράσης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. «Χρηματοδότηση της Βασικής Έρευνας (Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών), του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)» με την χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU στην περιοχή (Ε.Π.7) «Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες» με Φορέα Υποδοχής το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και διαχειριστική ομάδα: Γεωργία Τουλιάτου (συντονίστρια ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.), Ευφροσύνη Τσακίρη & Ευφροσύνη Μουζακίτου.

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΙΚΟΥ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ - Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΙΔΗΨΟΥ

Μαρία Μάρκου
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, ΕΜΠ, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών,
mmarkou@arch.ntua.gr

Περίληψη
Η επιλογή της Αιδηψού ως της πρώτης λουτρόπολης της Ελλάδας στα τέλη του 19ου αιώνα (την ίδια στιγμή που, στον Ευρωπαϊκό χώρο, η μαζικοποίηση της λουτροθεραπείας σηματοδοτούσε τις απαρχές του τουριστικού φαινομένου) έχει προφανώς να κάνει με το ασυνήθιστα πλούσιο ιαματικό της δυναμικό, καθώς τα θερμά νερά αναβλύζουν από πολλά σημεία της σημερινής πόλης, αφήνοντας το ίχνος των μεταλλικών αλάτων τους στους δρόμους, τους ελεύθερους χώρους και την παραλία της. Έχει επίσης να κάνει με την ιστορική μνήμη των περιώνυμων ρωμαϊκών θερμών, αλλά και το επιβλητικό τοπίο μεταξύ βουνού και θάλασσας, δυο συνθήκες που καθόρισαν και την ευρωπαϊκή ιστορία του παραθερισμού και του τουρισμού, πάνω στους αρχαίους δρόμους προσκυνήματος.

Τα Λουτρά της Αιδηψού, στους πρόποδες του Τελέθριου όρους στη Βόρεια Εύβοια, βρίσκονται στην απόληξη του θερμαλιστικού τόξου που ακολουθεί (από την απέναντι πλευρά του Ευβοϊκού) το νότιο όριο της κοιλάδας του Σπερχειού, στους πρόποδες των βουνών του Καλλιδρόμου και της Οίτης. Η περιοχή ταυτίζεται με την κοιτίδα των Αχαιών, υπήρξε το κέντρο της λατρείας του Ηρακλή, του μυθολογικού εγγυητή της θεραπευτικής και αναζωογονητικής λειτουργίας των θερμοπηγών, τόπων αρχέγονης λατρείας της γονιμότητας, και παραμένει μέσα στον χρόνο προσφιλής προορισμός του λαϊκού ιαματικού τουρισμού, παρά τις διακυμάνσεις της σχετικής προσφοράς και ζήτησης που έπληξαν την Αιδηψό, όπως και τα κέντρα λουτροθεραπείας που αναπτύχθηκαν στη Φθιώτιδα, καθώς άλλαζαν οι αντιλήψεις των ανθρώπων για τη φροντίδα του σώματος και τη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου, αλλά και οι πολιτικές αξιοποίησης του ιαματικού δυναμικού της χώρας.

Η εισήγησή μας θα αναφερθεί στα στοιχεία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς που διαρθρώνουν το παραπάνω δίκτυο θερμών πηγών, ως στοιχεία μιας συλλογικής εμπειρίας με μεγάλο ιστορικό βάθος, εμπειρία της ιερότητας και της φθαρτότητας του ανθρώπινου σώματος και της αρχέγονης ανάγκης του για εμβύθιση στη φύση, εμπειρία που δείχνει ότι η ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού θα έπρεπε να λάβει υπ' όψη πολλούς παράγοντες πέρα από το επενδυτικό ενδιαφέρον.

Λέξεις κλειδιά: Λουτροθεραπεία, Ιαματικός τουρισμός, Πολιτιστική κληρονομιά, Συλλογική μνήμη

Το ερευνητικό έργο «ΛΟΥΤΡΟΤΟΠΟΣ: Κριτική χαρτογράφηση & εικαστική αφήγηση ιαματικών πηγών του Ελλαδικού Χώρου», (Αριθμός Έργου 18421) υλοποιείται στο πλαίσιο της δράσης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. «Χρηματοδότηση της Βασικής Έρευνας (Οριζόντια υποστήριξη όλων των Επιστημών), του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)» με την χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU στην περιοχή (Ε.Π.7) «Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες» με Φορέα Υποδοχής το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και διαχειριστική ομάδα: Γεωργία Τουλιάτου (συντονίστρια ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.), Ευφροσύνη Τσακίρη & Ευφροσύνη Μουζακίτου.

"ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΤΗΣ ΑΘΩΟΤΗΤΑΣ". ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ… ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΙΔΗΨΟΥ

Ελευθεράκη Γωγώ
Υπ. Διδάκτωρ, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
elefgogo@gmail.com

Περίληψη
Ένα παραμύθι σε video, με πρωταγωνίστρια την κοσμοπολίτικη, κατά το παρελθόν, λουτρόπολη Αιδηψό, δημιουργημένο από collage αφηγήσεων και φωτογραφίες αρχείου. Χρονικά εντάσσεται στο καλοκαίρι, την πιο ζωντανή περίοδο του χρόνου για τα Λουτρά, δομείται σε "κεφάλαια" και επιδιώκει να προσεγγίσει τον χαρακτήρα και να αναδείξει τη φυσιογνωμία της πόλης.

Το έργο δεν αποτελεί μία προσπάθεια δημιουργίας ενός ντοκιμαντέρ για αυτό τον τόπο θεραπείας, κοινωνικής συνεύρεσης και αναψυχής, αλλά ενός videoart, όπου οι εικόνες "πλέκονται" με τις αφηγήσεις χρονολογικά, θέλοντας να αναδειχθεί η αισθητηριακή διάσταση του τοπίου μέσα από την έννοια της "συναισθηματικής πόλης". Στη συναισθηματική άποψη προσέγγισης της πόλης, η ίδια δεν είναι ένα παθητικό σκηνικό όπου διαδραματίζεται η κοινωνική συμπεριφορά, αλλά αποτελεί έναν ενεργό παράγοντα σε ένα υβριδικό πλέγμα ανθρώπινων, κοινωνικών και χωρικών αλληλεξαρτήσεων.

Μέσα από απαγγελία και γραπτή παρουσίαση λαϊκών μύθων, αποσπασμάτων από λογοτεχνικά έργα -διηγήματα και ποιήματα-, παλαιότερες και πιο πρόσφατες προσωπικές μαρτυρίες κατοίκων και επισκεπτών της, συνθέτουμε ένα "ενιαίο" διαχρονικό αφήγημα για την Αιδηψό, που περιλαμβάνει τη μυθολογία που τη συνοδεύει, αλλά και τη βιωμένη ιστορία της, όπως την έζησαν οι άνθρωποι που μιλούν για τη σχέση τους μαζί της και τα συναισθήματά τους. Αναπολούν και περιγράφουν καλοκαιρινές εικόνες, οσμές, ήχους, γεύσεις, υφές και βιώματα, κυρίως, από τις οικογενειακές διακοπές των νεανικών τους χρόνων. Η αφήγηση συνοδεύεται από αρχειακό φωτογραφικό υλικό από τις αρχές του 20ου αιώνα μέχρι πρόσφατα, γκραβούρες, εικαστικές αναπαραστάσεις, χάρτες, μουσική και τραγούδια, με στόχο ο θεατής να λάβει μία"συμπυκνωμένη" ερμηνεία του τοπίου.

Μία τέτοια πολυτροπική "χαρτογράφηση", αφενός, παρουσιάζει την ταυτότητα του τόπου, αφετέρου, ίσως μπορεί να εμπλουτίσει τον τρόπο που σχεδιάζουμε και διαχειριζόμαστε τους χώρους διαβίωσης και σύγχρονου μύθου.

Λέξεις κλειδιά: Ταυτότητα τόπου, δημιουργικότητα, τοπίο, συναισθηματική πόλη, βιώσιμη ανάπτυξη

"ΥΔΑΤΙΝΕΣ ΑΝΑΖΗΣΕΙΣ". ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ "ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ" ΤΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ.

Ελευθεράκη Γωγώ
Ph.D (c) , Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
elefgogo@gmail.com

Σούγιολτζη Αικατερίνη
(BSc+MSc) Πολυτεχνείο Κρήτης, αρχιτέκτων μηχανικός
aikaterinisougioltzi@gmail.com

Κολλύρη Κωνσταντίνα
BA Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Videoartist
konstadinakoll@gmail.com

Ντόσκα Καλλιόπη
(BSc+MSc) Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, αρχιτέκτων μηχανικός
kalliontos7@gmail.com

Βαμβακούση Ευγενία
MSc(s) urbanism, Delft University of Technology, Netherlands
vamvakousievgenia@gmail.com

Περίληψη
Σύμφωνα με το UNSTAD (2010), «*η δημιουργικότητα μπορεί να οριστεί ως η διαδικασία με την οποία οι ιδέες γεννιούνται, συνδέονται και μετατρέπονται σε πράγματα που εκτιμώνται*». Ο R. Caves (2000) πιστεύει ότι οι «*δημιουργικές βιομηχανίες*» είναι οι κλάδοι που παρέχουν υπηρεσίες και αγαθά που ευρέως συνδέονται με καλλιτεχνικές, πολιτιστικές ή απλώς ψυχαγωγικές αξίες και η UNESCO (2021) επισημαίνει ότι η δημιουργικότητα είναι η βιομηχανία του αύριο.

Σε αυτό το κείμενο παρουσιάζουμε μια σειρά από διαφορετικές δημιουργικές προσεγγίσεις που επιδιώκουν να συμβάλουν στην ανάδειξη της φυσιογνωμίας του ιστορικού συνόλου της Άνω Σύρου (Σύρος, Ελλάδα) και έχουν παρουσιαστεί σε artgalleries και συνέδρια. Ο όρος «*φυσιογνωμία του τόπου*» αναφέρεται σε όλα τα μορφολογικά, ιστορικά, αρχιτεκτονικά, κοινωνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά του, που τον καθιστούν μοναδική οντότητα. Αυτό το στοιχείο κάνει κάθε τόπο να ξεχωρίζει και πρέπει να αποτελεί και το μέσο για την ανάδειξη και προώθησή του.

Λαμβάνοντας ως πηγή την έρευνα που διεξήχθη κατά τη διάρκεια του 9ου Διαπανεπιστημιακού Σεμιναρίου Βιώσιμης Ανάπτυξης, Πολιτισμού και Παράδοσης του Ινστιτούτου Σύρου, με θέμα «Τοπίο: Φυσικές και Πολιτισμικές Προσλήψεις» και με στόχο την ανάδειξη του χαρακτήρα του παραδοσιακού οικισμού, προτείνεται η δημιουργία μιας πολιτιστικής διαδρομής (φυσικής και ψηφιακής) με επίκεντρο το νερό, ένα φυσικό στοιχείο συνυφασμένο με την ανθρώπινη ζωή και με πολλαπλές συμβολικές διαστάσεις. Για την προώθηση της πρότασης δημιουργήθηκαν ψυχογεωγραφικοί και νοητικοί χάρτες, μια «λογοτεχνική αφήγηση», ψηφιακά κολάζ και δύο videoart. Το ένα είναι ένα καλλιτεχνικό ντοκιμαντέρ, μια περιπλάνηση στο τοπίο της Άνω Σύρου με αφορμή την αναζήτηση της κρήνης «Πηγή». Στο άλλο, η «Πηγή» εμπλουτίζεται με μια άλλη διάσταση, αυτή του

συμβόλου μιας νέας εποχής, στην οποία η ισότητα των φύλων θα είναι μια αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα.

Στόχος μας είναι, με απτό τρόπο, να καταστήσουμε σαφές ότι οι δημιουργικές βιομηχανίες μπορούν, αφενός, να αναδείξουν τη φυσιογνωμία ενός τόπου και, αφετέρου, έχουν τη δυνατότητα να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξή του.

Λέξεις κλειδιά: Δημιουργικότητα, Φυσιογνωμία Τόπου, Πολιτιστική Διαδρομή, Τοπίο, Νερό, Άνω Σύρος

POSTER - Παρουσίαση των Ερευνητικών Εργασιών:

"ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ. Η πρόκληση της ένταξης στην Αρχαία Ολυμπία"

Οργάνωση & Προεδρείο:
Θεόδωρος Κανταρέλης
& Άλκηστις Ρόδη

ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ. Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ

Θεόδωρος Κανταρέλης
Υποψήφιος Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
thekantarelis@gmail.com

Άλκηστις Ρόδη
Καθηγήτρια Αστικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
aprodi@upatras.gr

Περίληψη
Τα αρχαιολογικά μνημεία και σύνολα πυροδοτούν --ως τουριστικοί προορισμοί και συνεπώς σημαντική πηγή εισόδων για τις τοπικές κοινωνίες και την χώρα-- την ανάπτυξη παρακείμενων οικισμών ή τη δημιουργία νέων αστικών συγκεντρώσεων και την κατασκευή σύγχρονων κτηρίων για την κάλυψη των αναγκών των επισκεπτών.

Ωστόσο, η εισαγωγή νέων αρχιτεκτονημάτων που βρίσκονται σε φυσική εγγύτητα με το παλαιό όχι μόνο διαμορφώνει μια οπτική και χωρική σχέση μαζί του αλλά επιφέρει την λειτουργική, οικονομική και εννοιολογική αναβίωση του ιστορικού περιβάλλοντος.

Η οικιστική ανάπτυξή στο ιστορικό τοπίο γίνεται, τις περισσότερες φορές, χωρίς στρατηγική σχεδιασμού αλλοιώνοντας το πολλές φορές ακούσια μέσω της ραγδαίας αστικοποίησης και της τουριστικής ανάπτυξης, και παράγοντας ένα κτισμένο περιβάλλον χαμηλής αισθητικής και περιβαλλοντικής ποιότητας.

Υπό αυτό το πρίσμα τα ζητήματα ένθεσης-παράθεσης-αντιπαράθεσης του παλαιού και νέου, που έχουν να αντιμετωπίσουν οι σχεδιαστές σε μια νέα επέμβαση γίνονται εντονότερα και πολυπλοκότερα.

Η ειδική συνεδρία θα εστιάσει στην συνύπαρξη των αρχαιολογικών χώρων με σύγχρονα αστικά περιβάλλοντα. Ο χώρος διεξαγωγής του 1ου Εθνικού Συνεδρίου «Αστική βιωσιμότητα-Ιστορικές Πόλεις», η Αρχαία Ολυμπία, επιλέγεται ως περίπτωση ένταξης νέας αρχιτεκτονικής σε ιστορικά περιβάλλοντα.

Τα ζητήματα που θα συζητηθούν στην ειδική συνεδρία περιλαμβάνουν:

- τη διερεύνηση του τουριστικού φαινομένου και τις επιπτώσεις του στο ιστορικό, αστικό και φυσικό τοπίο,
- την λειτουργική και αισθητική συνύπαρξη του ιστορικού συνόλου με τις σύγχρονες αρχιτεκτονικές και αστικές παρεμβάσεις,
- την αναβίωση της μνήμης και την μετάδοση της αρχαιολογικής πληροφορίας στον επισκέπτη,
- τις πρότυπες σχεδιαστικές παρεμβάσεις σε ιστορικά και ευαίσθητα περιβάλλοντα, και
- τις σχεδιαστικές προσεγγίσεις που επιδιώκουν την ανάδειξη του παλαιού και, ταυτόχρονα, την αστική βιωσιμότητα του νέου.

Λέξεις κλειδιά: πολιτιστική κληρονομιά, αστική βιωσιμότητα, Αρχαία Ολυμπία

REPURPOSING ΧΕΝΙΑ: ΓΛΥΠΤΟΘΗΚΗ-ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΧΩΡΟ

Λάμπου Κωνσταντίνα
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών. Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091176@upnet.gr

Κατάκαλος Διονύσης
Φοιτητής, Πανεπιστήμιο Πατρών. Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091172@upnet.gr

Περίληψη
Η προσαρμοστική επανάχρηση αξιόλογων κτηρίων όταν αυτά δεν καλύπτουν πλέον σύγχρονες οικονομικές, λειτουργικές, ή αισθητικές απαιτήσεις θα απασχολεί όλο και περισσότερο τους σχεδιαστές εφόσον η λίστα προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς συνεχώς αυξάνεται και το σχετικό θεσμικό πλαίσιο εντείνεται και επεκτείνεται.

Στην περίπτωση του εγκαταλελειμμένου ξενοδοχείου Ξενία, η επανένταξή του στον οικιστικό και κοινωνικό ιστό της Ολυμπίας παρουσιάζει πολλαπλές προκλήσεις: την σχεδιαστική προσέγγιση διατηρώντας την μνήμη και την αρχιτεκτονική αξία του υφιστάμενου κελύφους, την ένταξη στο ιδιαίτερα σημαντικό φυσικό αρχαιολογικό τοπίο, την ανάδειξή του ως τοπόσημο και την εύρεση ενός νέου ρόλου στην οικονομική και πολιτισμική ζωή της σύγχρονης πόλης. Η συνθετική διαδικασία της προτεινόμενης παρέμβασης βασίστηκε σε ένα χρονικό και ένα χωρικό τρίπτυχο. Το πρώτο, αφορά τη σχέση παρελθόντος-παρόντος-μέλλοντος και το δεύτερο, τη διαλεκτική σχέση επισκέπτη-εκθέματος και κτηρίου. Οι δυο αυτές συνθήκες γίνονται αντιληπτές ως διαδρομές με εκθέματα με κομβικό σημείο το κτήριο.

Οι διαδρομές στον άξονα Ανατολής-Δύσης δημιουργούν έναν συνεχή διάλογο ανάμεσα στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, και στην πνευματική και υλική ανθρώπινη υπόσταση. Η διαδρομή από το Ξενία στο βουνό έχει οργανική μορφή και είναι λιθόστρωτη. Σε αυτήν, ο επισκέπτης θα έχει την δυνατότητα να συνδιαλλαγεί με αντίγραφα των γλυπτών του δυτικού αετώματος από τον ναό του Δια σε υπαίθριο χώρο όπως αρχικά εκθέτονταν.

Αντίθετα, η διαδρομή προς τον Κλαδέο έχει γραμμική μορφή που προκύπτει από τον κάναβο φύτευσης του πορτοκαλαιώνα. Τα εκθέματα της είναι έργα γλυπτικής σύγχρονων καλλιτεχνών με πηγή έμπνευσης τα γλυπτά και πάλι του δυτικού αετώματος.

Λέξεις κλειδιά: Προσαρμοστική επανάχρηση, αρχιτεκτονική κληρονομιά, Αρχαία Ολυμπία, ξενοδοχεία Ξενία, γλυπτοθήκη.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ

Σταφυλά Στυλιανή-Φιλοθέη
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών. Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091205@upnet.gr

Τσακιρακάκης Κωνσταντίνος
Φοιτητής, Πανεπιστήμιο Πατρών. Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
ktsakirakakis@gmail.com

Περίληψη
Η σύγχρονη πόλη της Ολυμπίας διαθέτει ελάχιστες αθλητικές εγκαταστάσεις παρά το γεγονός ότι οφείλει τόσο την ύπαρξη όσο και την ανάπτυξή της στον αθλητισμό και στα ιδεώδη τα οποία εκφράζει. Το κενό αυτό έρχεται να καλύψει η παρούσα σχεδιαστική πρόταση μέσω της δημιουργία ενός διαδραστικού υπαίθριου μουσείου Ολυμπιακών Αγώνων στην πόλη της Αρχαίας Ολυμπίας.

Η σχεδιαστική παρέμβαση εστιάζει στη βιωματική εμπειρία του αθλητισμού και της σωματικής άσκησης. Έχει ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα που βασίζεται στα τρία στοιχεία: άτομο -φύση -αθλητισμός. Συμπληρωματικά της περιήγησής τους στον αρχαιολογικό χώρο και τα μουσεία της Αρχαίας Ολυμπίας, οι επισκέπτες έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε αθλοπαιδιές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες μέσα στη φύση. Για τον σκοπό αυτό δημιουργούνται τύποι αρχιτεκτονημάτων αντίστοιχοι με τους χώρους εκγύμνασης και κοινωνικοποίησης των αρχαίων Ελλήνων όπως, για παράδειγμα, το γυμνάσιο και η παλαίστρα. Οι χώροι αυτοί προορίζονται όχι μόνο για τους επισκέπτες αλλά και για τους κατοίκους, ενσωματώνοντας έτσι την άθληση στην καθημερινότητα των πολιτών της Ολυμπίας.

Η προτεινόμενη διαδρομή περιλαμβάνει χώρους άθλησης, κίνησης, στάσης και παρατήρησης. Στα δύο άκρα της διαδρομής διαμορφώνονται πλατώματα για ελεύθερη άθληση και ευεξία (π.χ. καλαθοσφαίριση, yoga, pilates, χορός, ατομική άσκηση), ενώ κατά μήκος αυτής ξύλινα περίπτερα επιτρέπουν την στάση από το περπάτημα ή την αθλητική δραστηριότητα και την παρατήρηση του τοπίου. Σημεία ημιβραχώδη ανάμεσα από τα μονοπάτια ενδείκνυνται για αναρρίχηση , πεζοπορία στο φυσικό τοπίο .

Στο υψηλότερο σημείο της διαδρομής προτείνεται κατασκευή από πορόλιθο κατάλληλο για αθλήματα που απαιτούν σωματική δύναμη όπως η πάλη με εμφανή την αναφορά στην τυπολογία της αρχαίας παλαίστρας. Αντίστοιχα, ένας διάδρομος μεγάλου μήκους για τρέξιμο , περπάτημα, ασκήσεις στίβου στεγασμένος κατά τμήματα παραπέμπει στο αρχαίο στάδιο ενώ ένας άλλος χώρος ιδανικός για νέα ολυμπιακά αθλήματα όπως η τροχοσανίδα παραπέμπει στην αρχιτεκτονική των αρχαίων λουτρών και τη ροή μέσα σε αυτά. Η περιήγηση και η βιωματική εμπειρία του ολυμπισμού ολοκληρώνεται στον υπαίθριο χώρο του σύγχρονου μουσείου Ολυμπιακών Αγώνων.

Λέξεις κλειδιά: Υπαίθριο μουσείο, θεματικό μουσείο, αθλητικοί χώροι, τυπολογία αρχαίων αθλητικών εγκαταστάσεων, Αρχαία Ολυμπία.

ΑΣΤΙΚΟΣ ΒΕΛΟΝΙΣΜΟΣ: Η ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΣΕ ΕΝΑ ΒΙΩΣΙΜΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΒΟ

Σαλευρή Αλίκη
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1081465@upnet.gr

Τράκας Χρήστος
Φοιτητής, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
mousoudakas@gmail.com

Περίληψη
Η Ολυμπία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους και δημοφιλέστερους τουριστικούς προορισμού της Ελλάδας, ωστόσο, ελάχιστες υποδομές υφίστανται για την ψυχαγωγία ή την παράταση της διαμονής των τουριστών εκτός της επίσκεψης στον αρχαιολογικό χώρο και τα μουσεία καθώς και, ενίοτε, την μετέπειτα εστίαση.

Ως αποτέλεσμα, η εμπειρία των επισκεπτών είναι περιορισμένη και η τοπική κοινωνία είναι περισσότερο ευάλωτη στις διακυμάνσεις του τουρισμού εφόσον απευθύνεται σε περιορισμένη ομάδα τουριστών οι οποίοι παραμένουν για μικρό χρονικό διάστημα.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η πρόταση επιδιώκει τη δημιουργία ενός συστήματος αστικών υποδομών και δραστηριοτήτων σε νευραλγικά σημεία του αστικού ιστού της Ολυμπίας με στόχο την ενίσχυση των πολλαπλασιαστικών επιδράσεων του τουρισμού και την μακροπρόθεσμη ωρίμανση και ανάπτυξη του ποιοτικού τουρισμού.

Βασικό εργαλείο για την επίτευξη αυτού του στόχου στόχος αποτελεί η αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της εμπειρίας του πεζόδρομου Κανδύλη μέσω της ένταξης κατάλληλων προγραμμάτων. Προτείνεται η προσθήκη της διαγώνιας οδού Γ. Δούμα στο πεζοδρομημένο τμήμα και η τοποθέτηση ενός Ολυμπιακού Περιπτέρου στην είσοδο της Ολυμπίας, που λειτουργεί ως τοπόσημο κατευθύνοντας τους επισκέπτες στους διάφορους πόλους έλξης εντός του αστικού ιστού. Στη συνέχεια, εντοπίζονται 'ανενεργά' σημεία αστικού χώρου εκατέρωθεν του πεζοδρόμου, όπως εγκαταλελειμμένα ισόγεια κτηρίων, άδεια οικόπεδα ή ημιτελή κτίσματα όπου εντάσσονται τα παρακάτω νέα προγράμματα και δραστηριότητες: (α) ένα μικρό μουσείο σύγχρονης ιστορίας της πόλης και των Ολυμπιακών αγώνων, (β) ένα πολιτιστικό κέντρο με κατάλληλες υποδομές για διοργάνωση εκδηλώσεων, (γ) ένα μικρό υπαίθριο θέατρο για παραστάσεις, (δ) μια μικρή μονάδα παραγωγής και πώλησης τοπικών προϊόντων στο οποίο οι επισκέπτες μπορούν να παρακολουθούν και να λαμβάνουν μέρος στις διαδικασίες και (ε) ένα περίπτερο περιβαλλοντικής αγωγής που ενημερώνει και ευαισθητοποιεί για την φυσική βιοποικιλότητα της Ολυμπίας.

Λέξεις κλειδιά: Αστικός βελονισμός, αστική ανάπλαση, αστικά κενά, μικρής κλίμακας σχεδιαστικές παρεμβάσεις, Αρχαία Ολυμπία.

RIVERSIDE REFLECTIONS: OLYMPIAN PATHWAYS

ΑσημακοπούλουΜαρία
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1097118@upnet.gr

Ταμπάκη Γεωργία
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091204@upnet.gr

Περίληψη
Παρόλο που βασικό κριτήριο για την ανάπτυξη των αρχαιολογικών χώρων της Ελλάδας αποτελούσε το φυσικό τους τοπίο, συχνά αυτό σήμερα δεν είναι εύκολα προσβάσιμο ακόμα και όταν η επισκεψιμότητα των ίδιων των αρχαιολογικών χώρων είναι μεγάλη. Η συνθήκη αυτή παρατηρείται και στην Αρχαία Ολυμπία όπου η πρόσβαση την περιοχή του ποταμού Κλαδέου εμποδίζεται από την φυσική βλάστηση και την έλλειψη σχεδιασμού και συντήρησης.

Στόχος της παρούσας σχεδιαστικής πρότασης είναι η ανάδειξη του ποταμού και η δημιουργία χώρων αναψυχής όπου οι επισκέπτες και οι κάτοικοι όλων των ηλικιών και όλων των ικανοτήτων θα έχουν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με το υδάτινο στοιχείο καθώς και την χλωρίδα και πανίδα που αναπτύσσεται σε αυτό. Μέσω της συνύπαρξης του περιπάτου, της στάσης και της πληροφόρησης δημιουργούνται διαφορετικές χωρικές ποιότητες κατά μήκος του ποταμού. Η παρέμβαση οριοθετείται από τις δύο υφιστάμενες γέφυρες και περιέχει τρεις διαφορετικές διαδρομές, τις οποίες χαρακτηρίζει η συνεχής εναλλαγή του πράσινου και του υδάτινου στοιχείου. Η πρώτη --δυτικά του ποταμού και από την μεριά της σύγχρονης πόλης-- περιβάλλεται από βλάστηση. Η δεύτερη δημιουργείται κατά μήκος του ποταμού και χρησιμοποιείται για περίπατο και για θέαση του αστικού και φυσικού τοπίου. Η τρίτη, ανατολικά του Κλαδέου, περιλαμβάνει χώρους στάσης και πληροφόρησης. Οι περισσότερες κατασκευές είναι αναδιπλούμενες, εφήμερες, αντιστρέψιμες ή από φυσικά υλικά παραπέμποντας στην αέναη αλλαγή που παρατηρείται στην φύση.

Λέξεις κλειδιά: προσβασιμότητα σε υδάτινα στοιχεία, εφήμερες κατασκευές, ευαίσθητα φυσικά περιβάλλοντα, Αρχαία Ολυμπία.

OLYMPIATRAINHUB: ΝΕΟΙ ΧΩΡΟΙ 'ΥΠΟΔΟΧΗΣ' ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ

Κόλλια Ελένη
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1097115@upnet.gr

Μπαντής Χρυσόστομος
Φοιτητής, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
bantischrisostomo@gmail.com

Περίληψη
Η παρούσα σχεδιαστική πρόταση έχει στόχο την αναδιαμόρφωση και ενίσχυση του κόμβου που περιλαμβάνει τον σιδηροδρομικό σταθμό της πόλης της Αρχαίας Ολυμπίας με σκοπό την ευρύτερη αναβάθμιση της περιοχής. Εάν και η Αρχαία Ολυμπία αποτελεί σημαντικό διεθνής προορισμό, το διατηρητέο κτήριο του σταθμού και η έκταση των 3.500 τ.μ. όπου βρίσκεται παραμένουν αναξιοποίητα. Επιπλέον, σε συνδυασμό με τον πλησίον χώρο στάθμευσης δημιουργεί μια αρνητική πρώτη εντύπωση στον επισκέπτη της περιοχής. Ανάγκη βελτίωσης μέσω κατάλληλου επανασχεδιασμού επιζητεί και η συνδεσιμότητα του σταθμού με τον αρχαιολογικό χώρο.

Έχοντας εντοπίζει τα παραπάνω προβλήματα, στόχος της σχεδιαστικής παρέμβασης είναι η δημιουργία ενός κτηρίου 'υποδοχής' για τους επισκέπτες, που τους 'καλωσορίζει' στην πόλη της αρχαίας Ολυμπίας και τους κατευθύνει στον αρχαιολογικό χώρο. Ο νέος κόμβος που περιλαμβάνει το παλαιό και το νέο κτήριο του σταθμού, την πλατεία και τον πύργο του ωρολογίου επιδιώκει να ενταχθεί και ταυτόχρονα να αναδείξει το αστικό, αρχαιολογικό και φυσικό περιβάλλον της Αρχαίας Ολυμπίας και να ενισχύσει τόσο τον τουρισμό όσο και την τοπική κοινωνία και οικονομία. Το ρολόι αποτελεί ένα τοπόσημο για την ευρύτερη περιοχή και σηματοδοτεί την είσοδο στο νέο κτήριο μέσα στον χώρο της πλατείας. Εντός της πλατείας υπάρχουν σημεία στάσεις και ελεύθερος χώρος για διάφορες αστικές λειτουργίες και εκδηλώσεις ενώ εκατέρωθεν από αυτήν υπάρχει έκταση με φύτευση που προσφέρει ξεκούραση και επαφή με την φύση.

Το συνολικό κτηριακό συγκρότημα του σταθμού διαιρείται σε δύο μέρη τα οποία συνδέονται μέσω κοινής οροφής που αναπτύσσεται σε διαφορετικές στάθμες. Το βόρειο τμήμα λειτουργεί ως σταθμός τρένου μέσω της επαναχρησιμοποίησης του διατηρητέου κτηρίου του σταθμού ως εκδοτήριο εισιτηρίων καθώς και την αποβάθρα με καθιστικά για τους επιβάτες. Το νότιο τμήμα διαθέτει στο ισόγειο έναν θεματικό εκθεσιακό χώρο για την ιστορία της Ολυμπίας. Στον πρώτο όροφο υπάρχει χώρος εστίασης και πρόβολος/εξέδρα για την ανεμπόδιστη θέαση του αστικού και φυσικού τοπίου της Ολυμπίας.

Λέξεις κλειδιά: αστική ανάπλαση, επαναχρησιμοποίηση, συνύπαρξη νέου και παλαιού, σιδηροδρομικός σταθμός Αρχαίας Ολυμπίας, τοπόσημο.

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΤΟΥ ΑΣΤΕΡΑ (*THESTARMIRROR*): ΤΟΠΙΑΚΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΔΥΟ ΠΟΤΑΜΩΝ

Γλωσσίδη Ελένη
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091197@upnet.gr

Περίληψη
Εννοιολογική αναγωγή για την χωρική παρέμβαση 'Ο Καθρέπτης του Αστέρα' αποτέλεσε η συνάντηση των καλύτερων αθλητών της αρχαιότητας κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών αγώνων. Η δημιουργία ενός τοποσήμου μέσω μιας εικαστικής τοπιακής και ταυτόχρονα συμβολικής παρέμβασης επιδιώκει την ενεργοποίηση και την επισκεψιμότητα της περιοχής όπου ο Κλαδέος ποταμός εκβάλει στον Αλφειό. Το σχήμα της παρέμβασης κατοψικά μιμείται με δημιουργικό τρόπο το σχήμα των άστρων έχοντας ως κέντρο το νοητό σημείο τομής των κεντρικών αξόνων των δύο ποταμών.

Η επέμβαση αποκτά τρίτη διάσταση μέσω της δημιουργίας κερκίδων σε διαφορετικά επίπεδα και αναλόγως την εποχιακή στάθμη του νερού μπορούν να είναι εν μέρει εμφανή ή όχι. Τα επίπεδα-κερκίδες πληρούν διττό σκοπό εφόσον προσελκύουν τον επισκέπτη να πλησιάσει τον ποταμό και ταυτόχρονα λειτουργούν ως αντιπλημμυρικό έργα για την προστασία των καλλιεργειών και του αρχαιολογικού χώρου όταν η στάθμη των δύο υδάτινων στοιχείων ανεβαίνει (ένα χρόνιο πρόβλημα της περιοχής που οδήγησε και στην βύθιση αρχαίων μνημείων και ευρημάτων)

Ως αναπόσπαστο τμήμα του περιβάλλοντος της Αρχαίας Ολυμπίας, ο αστεροειδής γεωμορφικός νέος σχηματισμός θα μπορεί να φιλοξενήσει ποικίλες δραστηριότητες είτε πολιτισμικές μέσω της δημιουργίας παραστάσεων και εκδηλώσεων είτε ακόμα και αγροτικές. Για την προσέγγιση στο σημείο από τον σύγχρονο οικισμό και τον αρχαιολογικό χώρο προτείνεται μια υπερυψωμένη διάτρητη μεταλλική κατασκευή που επιτρέπει από κάτω την ροή του νερού, την ανάπτυξη της χλωρίδας και την μετακίνηση μικρών έμβιων οργανισμών. Σημείο εκκίνησης της διαδρομής είναι το μονοπάτι που οδηγούσε στους ξενώνες των αθλητών. Στη συνέχεια, ο επισκέπτης μέσω της ανατολικής όχθης του Κλαδέου οδηγείται στην εικαστική παρέμβαση στη συμβολή των δύο ποταμών.

Λέξεις κλειδιά:land-art, παρόχθιες σχεδιαστικές παρεμβάσεις, πρότυπα αντιπλημμυρικά έργα, Αρχαία Ολυμπία.

THEPASSAGEOFTIME: ΜΙΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Σταμάτη Βασιλική
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091181@upnet.gr

Περίληψη
Η παρεμβολή του σύγχρονου δομημένου τοπίου κατά την προσπέλαση σε αρχαιολογικούς χώρους δημιουργεί συχνά μη επιθυμητές αντιπαραθέσεις στην εμπειρία του επισκέπτη. Η παρούσα σχεδιαστική προσέγγιση επιδιώκει την απευθείας μετάβαση παρακάμπτοντας οτιδήποτε σύγχρονο.

Ως αντικείμενο σχεδιασμού επιλέγεται η μετάβαση από τον χώρο στάθμευσης των επισκεπτών έως τον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Ολυμπίας. Η διαδρομή που προτείνεται μέσω του ιδιαίτερου κάλλους φυσικού τοπίου αποτελεί έναν εναλλακτικό τρόπο πρόσβασης, ο οποίος παρακάμπτει εξολοκλήρου την σύγχρονη πόλη της Ολυμπίας. Ως συνέπεια, επιχειρείται η δημιουργίας μίας ετεροχρονιστικήςπροσλαμβάνουσα εμπειρία που παραπέμπει στην ψευδαίσθηση του αρχαίου περιβάλλοντος.

Μέσα σε αυτό πλαίσιο, η χάραξη μιας διαδρομής πεζών 4 km διαμορφώθηκε βάσει της ιδιαίτερης μορφολογίας του εδάφους και την επιλογή σημείων που δεν έχουν οπτική επαφή με στοιχεία που μαρτυρούν την σύγχρονη εποχή. Επιπλέον, ελήφθη υπόψιν η προστασία του επισκέπτη από τους επικρατούντες ανέμους κατά τη διάρκεια της πορείας του προς τον αρχαιολογικό χώρο καθώς και η προστασία του από τα καιρικά φαινόμενα στους χώρους στάσης και του αναψυκτηρίου. Η ίδια προσέγγιση υιοθετείται και στην περιοχή της αρχαίας Ολυμπίας.

Ως υλικό των κατασκευών επιλέγεται το τσιμέντο και το οπλισμένο σκυρόδεμα ως ένδειξη μονιμότητας. Το πλατύσκαλο της σκάλας κατάβασης στον χώρο στάθμευσης ορίζει την αφετηρία της διαδρομής, ενώ η γέφυρα πάνω από τον Κλαδέο σηματοδοτεί την είσοδο στον αρχαιολογικό χώρο από το νότιο τμήμα του όπου γινόταν και η πρόσβαση στην περιοχή κατά την αρχαιότητα. Κατά το μήκος της διαδρομής τοποθετούνται στοιχεία όπως στέγαστρα, τοιχεία και γέφυρες. Διακρίνονται δύο είδη στάσεων, τα αναψυκτήρια, που τοποθετούνται μεταξύ των λόφων και τα παρατηρητήρια, τα οποία βρίσκονται στα υψηλότερα σημεία των λόφων, επιτρέποντας θεάσεις προς το φυσικό και το αρχαίο τοπίο.

Η εν λόγω διαδρομή επιδιώκει να αποτελέσει μια 'μετάβαση στον χρόνο' προετοιμάζοντας τον επισκέπτη για το ιστορικό δομημένο και φυσικό περιβάλλον του αρχαιολογικού χώρου προσομοιάζοντας την προσέγγιση των αρχαίων Ελλήνων και μνημονεύοντας τα Ολυμπιακά ιδεώδη του αθλητισμού.

Λέξεις κλειδιά: μνήμη, ιστορικό τοπίο, αρχιτεκτονική κληρονομιά, σχεδιαστική παρέμβαση σε ιστορικό περιβάλλον, ένταξη στο τοπίο, Αρχαία Ολυμπία

ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ: ΜΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗ, ΔΕΚΑΕΠΤΑ ΣΤΑΣΕΙΣ, ΔΕΚΑΤΕΣΣΕΡΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ

Καμπάνη Μαρία Ελένη
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091183@upnet.gr

Φλέσσα Αιμιλία-Μαρία
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
aim.flessa@gmail.com

Περίληψη
Η παρούσα μελέτη θέτει το ερώτημα: Θα μπορούσε η πόλη της αρχαίας Ολυμπίας μέσω κατάλληλων σχεδιαστικών παρεμβάσεων να μετατραπεί σε ένα συνεχές ιστορικό βίωμα και να μία ξεχωριστή χωρική εμπειρία για τους επισκέπτες της;

Η απάντηση έγκειται στη δημιουργία ενός υπαίθριου Ολυμπιακού μουσείου. Συγκεκριμένα, η δημιουργία μιας υπαίθριας διαδρομής με ποικίλες αστικές παρεμβάσεις εντάσσει την ιστορία των αγώνων στον αστικό ιστό, εμπλουτίζοντας την εμπειρία του επισκέπτη και συμβάλλοντας στην αστική ανάπτυξη. Για τον σκοπό αυτό, επιλέχθηκαν 17 σημεία, με αφετηρία το Παλαιό Αρχαιολογικό Μουσείο και τελικό προορισμό το Σύγχρονο Μουσείο Ολυμπιακών Αγώνων. Αυτά τα σημεία λειτουργούν είτε αθροιστικά, ως μέρος μιας διαδρομής, είτε αυτόνομα ως σημειακές αστικές παρεμβάσεις.

Κριτήριο επιλογής των σημείων αποτέλεσε η αξιοποίηση ανενεργών χώρων και η ομαλή ένταξη των παρεμβάσεων στις υπάρχουσες συνθήκες του δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος. Κατά μήκος της διαδρομής, ο πεζός εξοικειώνεται με διάφορες υλικότητες, μορφές, μικρότερες διαδρομές και χώρους στάσης. Για παράδειγμα, η δημιουργία ενός περιπτέρου σε ένα κεντρικό οικόπεδο μικρούς μεγέθους εντός της σύγχρονης πόλης το καθιστά χώρο στάσης και παρατήρησης. Εκεί, ένα βατό γυάλινο δώμα επιτρέπει την παρατήρηση αγαλμάτων αρχαίων παλαιστών.

Στη συνέχεια της διαδρομής, ο επισκέπτης αντιμετωπίζει μια επιμήκη "νησίδα" από ανισόπεδους κύβους τοποθετημένη κεντρικά ενός πεζοδρόμου, επιτρέποντας διαφορετικές πορείες και στάσεις. Η επόμενη παρέμβαση διατηρώντας την τοπογραφία της περιοχής εντάσσει ελαφριές κατασκευές στα χρώματα του ολυμπιακού συμβόλου σε μια δενδρόφυτη περιοχή, δημιουργώντας μια πορεία μέσα στο πάρκο που αποδίδει τιμή στους αθλητές.

Ολοκληρώνοντας τη διαδρομή, ο επισκέπτης ανακαλύπτει εικαστικά έργα σε ένα ημιτελές κτήριο εντάσσοντάς το δυναμικά στα αστικά δρώμενα. Τα εκθέματα είναι ορατά από τον δημόσιο χώρο μέσω κατόπτρων, προσκαλώντας με αυτό τον τρόπο τον επισκέπτη να εισέλθει στον χώρο και ταυτόχρονα επαναπροσδιορίζοντας και επεκτείνοντας τα χωρικά όρια της έκθεσης.

Οι σχεδιαστικές παρεμβάσεις της πρότασης αποσκοπούν στην διεύρυνση του ρόλου της πόλης της Ολυμπίας, καθιστώντας την πηγή και μέσο εκμάθησης της ιστορίας της. Έτσι, ο επισκέπτης βιώνει την αστική δομή και την ιστορία των ολυμπιακών αθλημάτων και της ειρήνης.

Λέξεις κλειδιά: υπαίθριο μουσείο, σημειακές αστικές παρεμβάσεις, αστικός βελονισμός, μνήμη, ιστορικό τοπίο, Αρχαία Ολυμπία

AWALKTHROUGH ΧΕΝΙΑ: ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΥΠΑΙΘΡΙΑΣ ΓΛΥΠΤΟΘΗΚΗΣ ΣΤΟ ΞΕΝΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Αμπατιέλου Αντωνία
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091200@upnet.gr

Χαραλαμποπούλου Ασημίνα
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1095332@upnet.gr

Περίληψη
Τα ξενοδοχεία Αμαλία και Ξενία 1 οριοθετούν τα δύο άκρα της πόλης της Αρχαίας Ολυμπίας. Ωστόσο, το Ξενία 2, ενδιάμεσα από αυτά, δεν λαμβάνει την προσοχή που του αναλογεί. Κατόπιν τούτου, στόχος της παρούσας πρότασής είναι η μετατροπή του Ξενία 2 σε ένα τοπόσημο που θα σηματοδοτεί την είσοδο στην πόλη της Αρχαίας Ολυμπίας. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, προτείνεται η επανάχρηση του πρώην ξενοδοχείου ως ερευνητικό κέντρο και υπαίθρια γλυπτοθήκη.

Ως αφετηρία της συνθετικής διαδικασίας σχεδιασμού επιλέχθηκε ο προεκτεταμένος άξονας του κτηρίου που καθόριζε την πρόσβαση στην είσοδο του ξενοδοχείου. Διαπιστώθηκε ότι η προέκταση αυτού τέμνει κάθετα σημαντικά στοιχεία του φυσικού τοπίου και του οδικού δικτύου της Αρχαίας Ολυμπίας.

Τα γεωμορφολογικά στοιχεία ορίζουν τα άκρα του άξονα, με το πρώτο να βυθίζεται στον λόφο και το δεύτερο να καταλήγει στο ποτάμι. Δημιουργείται μια διαδρομή που διασχίζει επίσης τον κεντρικό δρόμο καθώς και τις σιδηροδρομικές γραμμές. Γλυπτά τοποθετούνται κατά μήκος του άξονα, που διαπέρνα μέρος της στοάς του Ξενία και επικαλύπτεται με τη δαπεδόστρωση του υφιστάμενου κτιρίου.

Μία από τις βασικές συνθετικές προθέσεις ήταν η δημιουργία του «κατωφλιού». Για τον σκοπό αυτό κρίθηκε αναγκαίο να υπάρξει ένα δυνατό στοιχείο στην άλλη πλευρά του δρόμου, απέναντι από το Ξενία. Αυτό είναι ένα περίπτερο στο οποίο υιοθετείται ο κάνναβος υποστυλωμάτων του Ξενία. Το δε τετράγωνο σχήμα και οι διαστάσεις της οροφής προκύπτουν από αυτές του αιθρίου του ξενοδοχείου. Η οροφή στρέφεται έτσι ώστε να εμφανίζεται μετωπικά στον επισκέπτη και τοποθετείται στο κατάλληλο ύψος ώστε να τραβάει το βλέμμα του.

Λέξεις κλειδιά: γλυπτοθήκη, Ξενία Αρχαίας Ολυμπίας, επανάχρηση κτηρίου, αρχιτεκτονική κληρονομιά, Αρχαία Ολυμπία

RECLAIMING THE CITY: ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΙΣΤΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Βαλερά Σοφία
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
valera_sofia@outlook.com

Χρονοπούλου Ματίνα
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
matinachrono@gmail.com

Περίληψη
Η υφιστάμενη κατάσταση του αστικού ιστού στην Αρχαία Ολυμπία παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα. Η πόλη δεν προσφέρει προγράμματα που αφορούν τους κατοίκους της, ενώ οι περισσότερες λειτουργίες και δραστηριότητες είναι συγκεντρωμένες εκτός των ορίων της πόλης. Κατά συνέπεια, δημιουργείται ένα αστικό περιβάλλον που εξυπηρετεί κυρίως τον τουρισμό, παραγκωνίζοντας τις ανάγκες του μόνιμου πληθυσμού.

Βασικός στόχος της σχεδιαστικής πρότασης είναι η επαναπόδοση της πόλης στους κατοίκους της, δημιουργώντας μια πόλη ζωντανή, με υπηρεσίες και χώρους που ανταποκρίνονται στις καθημερινές τους ανάγκες και επιθυμίες. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός κρίνεται αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός του κέντρου της πόλης, χωρίς ωστόσο να χάσει τον αρχικό χαρακτήρα του. Η πρόταση συμπεριλαμβάνει τον δημόσιο χώρο του κεντρικού πεζόδρομου, ο οποίος καταλαμβάνεται κυρίως από δραστηριότητες σχετικές με τον τουρισμό. Διατηρώντας τον χαρακτήρα αυτό, προσθέτονται στους κάθετους δρόμους στέγαστρα όπου «παραλαμβάνουν» τον κόσμο προς τις νέες λειτουργίες.

Δημιουργούνται σημεία-στάσεις, τα οποία συνθέτουν μια διαδρομή μέσα στην πόλη, και λειτουργούν ως κόμβοι κοινωνικής και πολιτιστικής δραστηριότητας. Τέσσερις ανενεργοί χώροι περιμετρικά της πόλης θα φιλοξενήσουν έναν υπαίθριο κινηματογράφο-θέατρο-εικαστικό χώρο, δύο πάρκα που θα λειτουργούν ως χώροι αναψυχής, δανειστικές βιβλιοθήκες, και μία αγορά όπου θα πραγματοποιούνται υπαίθριες εμπορικές δραστηριότητες. Οι χώροι αυτοί θα μπορούν να χρησιμοποιούνται ως χώροι συγκέντρωσης και κοινωνικής συναναστροφής και θα αποτελούν σημεία έλξης για τους κατοίκους καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Με αυτόν τον τρόπο, εισάγονται νέα στοιχεία στην πόλη που θα αναζωογονήσουν πολιτιστικά, κοινωνικά και οικονομικά την τοπική κοινότητα αναβαθμίζοντας σημαντικά την ποιότητα ζωής των κατοίκων και την εμπειρία των επισκεπτών.

Λέξεις κλειδιά: αστική ανάπλαση, σχεδιαστικές παρεμβάσεις στον δημόσιο χώρο, αστικά κενά, Αρχαία Ολυμπία

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΟ ΕΠΟΧΩΝ: ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Βλαχοπούλου Ειρήνη
Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091208@upnet.gr

Βοριζάνος Μιχάλης
Φοιτητής, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091198@upnet.gr

Περίληψη
Τα προβλήματα που εντοπίζονται στην πόλη της Αρχαίας Ολυμπίας είναι, μεταξύ άλλων, η έλλειψη δημόσιων χώρων, η μη σαφής μετάβαση από το παλιό στο νέο και αντίστροφα, η μη αξιοποίηση υπαίθριων χώρων με ενδιαφέρουσες οπτικές φυγές, η απουσία σημείων στάσης και η απουσία κατάλληλων παρεμβάσεων για την εξυπηρετηση αναγκαίων χρήσεων στον αρχαιολογικό χώρο.

Στόχος της παρούσας σχεδιαστικής πρότασης είναι η επίλυση των παραπάνω προκλήσεων με κύριο γνώμονα τη σχέση του παλιού με το νέο και την ανάδειξη της ιστορικότητας του τόπου.

Κρισιμότερο και κυρίαρχο στοιχείο της αρχιτεκτονικής παρέμβασης που προτείνεται είναι η διάπλαση της διαδρομής από τη πόλη στον αρχαιολογικό χώρο. Έργα- αναφοράς για την πρόταση αποτέλεσαν το εθνικό μουσείο του Βερολίνου του. MiesVanDeRohe και το μονοπάτι του Πικιώνη στο λόφο του Φιλοπάππου. Βάσει του τελευταίου επιλέχθηκε ο συνδυασμός του σκυροδέματος (που συμβολίζει το νέο) με τη πέτρα (που συμβολίζει το παλαιό) για τη δαπεδόστρωση της διαδρομής. Πλατώματα από σκυρόδεμα που σπάνε τη γραμμικότητα της διαδρομής και δημιουργούν περιοχές στάσης ή γραμμικά στοιχεία από τσιμέντο που αποτελούν νοητές ενδείξεις κίνησης καθορίζουν την κίνηση κατά τη διάρκεια της διαδρομής. Η κατασκευή και η επεξεργασία των επιφανειών θα γίνει με χειρονακτική εργασία για να επιτευχθεί το ανάλογο αισθητικό αποτέλεσμα. Αντίστοιχα με το έργο του Πικιώνη, επιλέχθηκαν τα σχήματα που δημιουργούν οι μπετονένιες ζώνες να διακόπτονται από το συνολικό "κάδρο" της διαδρομής δίνοντας την αίσθηση ότι η συνέχεια ανάγεται σε ένα αόριστο και γενικό χώρο.

Στις επιμέρους παρεμβάσεων, υιοθετήθηκαν και επαναπροσδιορίστηκαν βασικές κτηριακές τυπολογίες των κτισμάτων του αρχαιολογικού χώρου. Και ενώ κάποια από αυτά μεταφέρθηκαν αναλλοίωτα στις παρεμβάσεις επηρεάζοντας τη λύση τους και τη μορφή τους (όπως τις αναλογίες μήκους- πλάτους, το περιστύλιο και τον αριθμό των κιόνων, τον σχεδιασμό της κάτοψης με βάση το τρίπτυχο πρόναος-σηκός-οπισθόδομος, τον στυλοβάτη στο κάτω μέρος των δοκών), σε άλλα μεταβλήθηκε μερικώς η μορφή ή η εν γένει χωρική δομή τους (διατηρείται η διάταξη των κιόνων, ενώ αλλάζει η μορφή, ο αντίστοιχος χώρος με τον σηκό διατηρεί ένα μυστικισμό μέσα των εκθεμάτων). Τα δύο πρώτα περίπτερα που συναντώνται καθώς ο επισκέπτης απομακρύνεται από την νέα πόλη παραπέμπουν στον αρχαίο δωρικό ναό. Αποτελούν σημεία στάσης- αναπαυτήρια, όσο και μέρη ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου, αφού εντός τους εκτίθενται έργα τέχνης με καταγωγή από την Αρχαία Ολυμπία. Κρίναμε το σημείο που βρίσκονται ως καίριο, τόσο γιατί αποτελεί

μέρος της αρχικής μετάβασης από τη νέα πόλης προς το αρχαίο ιερό, όσο και γιατί προσφέρει το μοναδικό ίσως σημείο ανεμπόδιστης παρατήρησης του Κρόνιου λόφου.

Η επόμενη παρέμβαση, τα εκδοτήρια εισιτηρίων και τα καταστήματα τουριστικών ειδών, βρίσκονται στην είσοδο του αρχαιολογικού χώρου και αντλούν στοιχεία από το κτηριακό συγκρότημα των θησαυρών του αρχαίου ιερού. Κάτι που ισχύει και για την τελευταία ομάδα περιπτέρων στην διαδρομή προς το νέο αρχαιολογικό μουσείο στα βόρεια του αρχαιολογικού χώρου που κι αυτά εξυπηρετούν ίδιες χρήσεις με τα προηγούμενα.

Λέξεις κλειδιά: επαναπροσδιορισμός της τυπολογίας αρχαίων ναών, σχεδιαστικές παρεμβάσεις σε ιστορικά περιβάλλοντα, πολιτιστική κληρονομιά, Αρχαία Ολυμπία

THE OLYMPIC PATH: ΕΝΑΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Γιαννόπουλος Ανδρέας
Φοιτητής, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091194@upnet.gr

Καραγγέλλης Νικηφόρος
Φοιτητής, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
up1091202@upnet.gr

Περίληψη
Η παρούσα πρόταση επικεντρώνεται στη δημιουργία μίας εναλλακτικής διαδρομής με αφετηρία την στάση των λεωφορείων και τερματισμό το Μουσείο Αρχαίας Ολυμπίας.

Βασικός στόχος της παρέμβασής ήταν η δημιουργία μίας αδιάρρηκτης επαφή του επισκέπτη με τον αρχαιολογικό χώρο, χωρίς ωστόσο να βρίσκεται μέσα σε αυτόν. Για να επιτευχθεί αυτό αναζητήθηκαν μερικά κομβικά σημεία, τα οποία θα λειτουργούσαν παράλληλα και ως στάσεις στον περίπατο. Με αναφορά πάντα τον Κρόνιο Λόφο, ο οποίος μετατρέπεται σε πυρήνα της σχεδιαστικής παρέμβασης, οργανώθηκε το OlympicPath.

Στην διαδρομή, ο επισκέπτης συναντά διαδοχικά τρεις πολύ σημαντικές στάσεις.

Η πρώτη στάση είναι όταν ο επισκέπτης αντιλαμβάνεται τον αρχαιολογικό χώρο γύρω του, χωρίς ωστόσο να περιηγείται μέσα σε αυτόν. Τόσο οι οπτικές φυγές από τον περίπατο προς τον αρχαιολογικό χώρο όσο και τα καθιστικά της στάσης, με σαφή αναφορά στις αρχαίες οδούς, εντείνουν την επικοινωνία του επισκέπτη με την Αρχαία Ολυμπία. Η δεύτερη στάση γίνεται όταν ο επισκέπτης πλέον βρίσκεται στο ύψος του Ολυμπιακού Σταδίου, ενός από τα πιο σημαντικά σημεία του αρχαιολογικού χώρου αλλά και ολόκληρης της Ολυμπίας.

Το σύγχρονο κοινό της Ολυμπίας μέσα από την παρέμβαση μας μπορεί να καθίσει στις 'κερκίδες' που οργανώνονται στον χώρο και να αναβιώσει το αίσθημα των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων έχοντας μπροστά του το Αρχαίο Ολυμπιακό Στάδιο. Στην βορειοανατολική πλευρά του Κρονίου Λόφου και ο επισκέπτης συναντά την τρίτη στάση μακριά από τον αρχαιολογικό χώρο. Ωστόσο αν και μακριά από αυτόν, η επανάληψη της τυπολογίας των καθισμάτων και η ροϊκή τοποθέτηση τους στον χώρο, αναβιώνουν στον επισκέπτη τα αρχαιολογικά ευρήματα.

Τέλος, φτάνοντας στο Μουσείο οι επισκέπτες επιστρέφουν στην αφετηρία διασχίζοντας τον Κλαδέο ποταμό στην επαφή με το νερό, μέσα από την τοποθέτηση μεγάλων τεχνητών λίθων. Ιδιαίτερη σημασία για την παρούσα πρόταση αποτέλεσε η υλικότητα όλων αυτών των όγκων που οργανώνουν τις στάσεις. Με σεβασμό τόσο στον αρχαιολογικό χώρο όσο και το περιβάλλον επιλέχθηκε η δημιουργία αυτών των όγκων με δύο διαφορετικούς τρόπους: με την κατάλληλη χρήση οργανικής ύλης και με την επεξεργασία ανακυκλώσιμων υλικών τα οποία θα συλλέγονται από τα απορρίμματα των επισκεπτών.

Λέξεις κλειδιά: δημιουργική ανακύκλωση, σχεδιαστικές παρεμβάσεις σε ιστορικά και ευαίσθητα περιβάλλοντα, πολιτιστική κληρονομιά, Αρχαία Ολυμπία

Συνεδρία:

"ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ"

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ. «ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ».

Μεζαντωνάκης Γεώργιος
Φοιτητής ΠΜΣ «Βιώσιμη Ανάπτυξη», Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης.
hp12235108 @hua.gr, gmezantonakis@yahoo.gr

Περίληψη
Οι πολιτιστικές διαδρομές είναι μια από τις πιο δημοφιλείς κατηγορίες του κλάδου του τουρισμού και απολαμβάνει ταχεία ανάπτυξη. Ο ρόλος των πολιτιστικών διαδρομών είναι πολύ σημαντικός, αφενός μεν για τη διαχείριση της πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς ενός τόπου, αφετέρου δε για τη σύνδεσή τους με τον τομέα του τουρισμού. Φαίνεται να εγγυώνται συγκεκριμένα αποτελέσματα και υπόσχονται επιτυχημένη τουριστική ανάπτυξη, ενώ βλέποντάς τες ως σύνθετα πολιτιστικά προϊόντα, μπορούν να προσδώσουν αξία σε κάθε τοπική κοινωνία μετατρέποντας τα τοπικά ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία σε ένα σύνολο δικτύων οικονομικών πόρων.

Οι Πολιτιστικές Διαδρομές αναδεικνύονται σήμερα ως ένα σημαντικό διαχειριστικό και χρηστικό εργαλείο για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και την περαιτέρω προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού μιας πόλης. Μέσα από μία χαραγμένη πορεία, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να βιώσει την ιστορία και τον πολιτισμό της πόλης και να γνωρίσει την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της .

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στην πόλη της Καλλιθέας και καταλήγει σε συγκεκριμένη πρόταση πολιτιστικής - ιστορικής διαδρομής που αποτυπώνεται σε χάρτη. Εστιάζει σε γεγονότα και προσωπικότητες της πόλης κατά τη περίοδο του 2^{ου} Π.Π. και της κατοχής, ενώ η προσέγγιση σε κύρια ιστορικά σημεία της πόλης γίνεται με κριτήριο τη γειτνίαση και τη σπουδαιότητα των μνημείων και κτιρίων.

Λέξεις Κλειδιά: Πολιτιστικές διαδρομές, Ιστορική κληρονομιά Καλλιθέας, Τοπική Ανάπτυξη.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ: «ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΟΙΚΙΕΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ»

Ιουλία Τσαγκάρη
Οικονομολόγος, μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο ΠΜΣ «Βιώσιμη Ανάπτυξη», Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
jtsagari@yahoo.com

Περίληψη
Σκοπός του παρόντος άρθρου είναι η χάραξη μιας πολιτιστικής διαδρομής, η οποία θα συνεισφέρει στην ανάδειξη και ανάπτυξη του υπό εξέταση τόπου. Για το λόγο αυτό, επιλέχθηκε ο παραδοσιακός οικισμός Σταυρός στο νησί της Κέρκυρας, ο οποίος αποτελείται από έξι συνοικίες με μεγάλο ιστορικό παρελθόν. Ωστόσο, τις τελευταίες δεκαετίας παρουσιάζει σημάδια εγκατάλειψης, οπότε και κρίνεται καίρια η ανάγκη ανάδειξης και υποστήριξής του.

Για την καλύτερη κατανόηση του σκοπού και της χρησιμότητας των πολιτιστικών διαδρομών, αρχικά εξετάζεται η βιβλιογραφία που αφορά τόσο αυτές, όσο και τις γενικότερες προοπτικές ανάπτυξης ενός τόπου μέσω του τουρισμού - ιδίως μέσω της εναλλακτικής μορφής του πολιτιστικού τουρισμού. Στη συνέχεια, γίνεται η χάραξη της πολιτιστικής διαδρομής και η παρουσίαση κάθε στάση της ξεχωριστά. Η εργασία καταλήγει στα προσδοκώμενα θετικά αποτελέσματα που αναμένονται να προκληθούν στον τόπο, με την υλοποίηση της προτεινόμενης πολιτιστικής διαδρομής.

Λέξεις κλειδιά: εναλλακτικές μορφές τουρισμού, πολιτιστικός τουρισμός, πολιτιστικές διαδρομές, Σταυρός Κέρκυρας

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Μερμίγκη Μαρίνα-Ευαγγελία
Φοιτήτρια ΠΜΣ, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Περιβάλλοντος- Γεωγραφίας & Εφαρμοσμένης Οικονομίας, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Ειδίκευση: "Τοπική Ανάπτυξη"
hp12236109@hua.gr

Περίληψη
Οι πολιτιστικές διαδρομές είναι μια από τις πιο δημοφιλείς κατηγορίες του κλάδου του τουρισμού και απολαμβάνει ταχεία ανάπτυξη. Ο ρόλος των πολιτιστικών διαδρομών είναι πολύ σημαντικός, αφενός για τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου και αφετέρου για τη σύνδεσή τους με τον τομέα του τουρισμού. Φαίνεται να εγγυώνται συγκεκριμένα αποτελέσματα και υπόσχονται επιτυχημένη τουριστική ανάπτυξη, ενώ βλέποντάς τες ως σύνθετα πολιτιστικά προϊόντα, μπορούν να προσδώσουν αξία σε κάθε τοπικό πολιτισμό μετατρέποντας τα τοπικά ιστορικο-πολιτισμικά στοιχεία σε ένα σύνολο δικτύων οικονομικών πόρων.

Οι Πολιτιστικές Διαδρομές αναδεικνύονται σήμερα ως ένα σημαντικό διαχειριστικό και χρηστικό εργαλείο για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και την περαιτέρω προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού μιας πόλης. Μέσα από μία χαραγμένη πορεία, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να βιώσει την ιστορία και τον πολιτισμό της πόλης και να γνωρίσει την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της.

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στην πόλη του Ναυπλίου και καταλήγει σε συγκεκριμένη πρόταση πολιτιστικής διαδρομής, η οποία αποτυπώνεται σε χάρτη. Η προσέγγιση στα κύρια πολιτιστικά σημεία της πόλης γίνεται με κριτήριο τη γειτνίαση και τη σπουδαιότητα των μνημείων, κτιρίων και των τοπίων φυσικής αισθητικής.

Λέξεις Κλειδιά: Πολιτιστικές διαδρομές, πολιτιστικά χαρακτηριστικά, πολιτιστική κληρονομιά, Ναύπλιο.

Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

Λαμπιδώνης Ιωάννης
ΠΜΣ Βιώσιμη Ανάπτυξη, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
hp12235107@hua.gr, jslampid@hotmail.com

Περίληψη
Η πολιτιστική διαδρομή στον Κάμπο της Χίου αποτελεί ένα συναρπαστικό ταξίδι στην ιστορία, τον πολιτισμό, την παράδοση και στην πλούσια αρχιτεκτονική της περιοχής. Με τη μοναδική της γεωγραφία και την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά, ο Κάμπος της Χίου προσφέρει μια ευρεία ποικιλία θεμάτων που κεντρίζουν το ενδιαφέρον, δημιουργώντας ένα πολυδιάστατο πεδίο εξερεύνησης. Από τα αρχαία χρόνια μέχρι τις σύγχρονες εκδηλώσεις και παραδόσεις, ο Κάμπος αντιπροσωπεύει έναν πολιτισμό που αξίζει να εξερευνηθεί. Αυτή η εργασία διερευνά τα κύρια στοιχεία του πολιτισμού του Κάμπου της Χίου μέσα από μια πολιτιστική διαδρομή η οποία συμπεριλαμβάνει παραδοσιακές εκδηλώσεις, αρχαιολογικά ευρήματα και τέχνες, προσφέροντας μια ολοκληρωμένη εικόνα του πολιτιστικού πλούτου αυτής της εκπληκτικής περιοχής μέσα. Επιπλέον, τα σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα και τα αναπαλαιωμένα αρχοντικά του Κάμπου προσφέρουν μοναδικές ευκαιρίες για την κατανόηση της ιστορικής εξέλιξης της περιοχής. Τέλος, η πολιτιστική διαδρομή στον Κάμπο της Χίου ενισχύει την τοπική ταυτότητα και προάγει τον πολιτιστικό τουρισμό, συμβάλλοντας στην κοινωνική συνοχή και την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

Λέξεις κλειδιά: Πολιτιστική διαδρομή, Κάμπος της Χίου, Πολιτιστική Κληρονομιά

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΒΥΡΩΝΑ

Σαΐτης Κωνσταντίνος
Μηχανικός Περιβάλλοντος, Πολυτεχνείο Κρήτης
Saitis.kos@gmail.com

Περίληψη
Οι πολιτιστικές διαδρομές είναι μια από τις πιο δημοφιλείς κατηγορίες του κλάδου του τουρισμού και απολαμβάνει ταχεία ανάπτυξη. Ο ρόλος των πολιτιστικών διαδρομών είναι πολύ σημαντικός, αφενός για τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου και αφετέρου για τη σύνδεσή τους με τον τομέα του τουρισμού. Φαίνεται να εγγυώνται συγκεκριμένα αποτελέσματα και υπόσχονται επιτυχημένη τουριστική ανάπτυξη, ενώ βλέποντάς τες ως σύνθετα πολιτιστικά προϊόντα, μπορούν να προσδώσουν αξία σε κάθε τοπικό πολιτισμό μετατρέποντας τα τοπικά ιστορικοπολιτισμικά στοιχεία σε ένα σύνολο δικτύων οικονομικών πόρων.

Οι Πολιτιστικές Διαδρομές αναδεικνύονται σήμερα ως ένα σημαντικό διαχειριστικό και χρηστικό εργαλείο για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και την περαιτέρω προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού μιας πόλης. Μέσα από μία χαραγμένη πορεία, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να βιώσει την ιστορία και τον πολιτισμό της πόλης και να γνωρίσει την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στην πόλη του Βύρωνα και καταλήγει σε συγκεκριμένη πρόταση πολιτιστικής διαδρομής, η οποία αποτυπώνεται σε χάρτη. Η προσέγγιση στα κύρια πολιτιστικά σημεία της πόλης γίνεται με κριτήριο τη γειτνίαση και τη σπουδαιότητα των μνημείων, κτιρίων και των τοπίων φυσικής αισθητικής.

Λέξεις Κλειδιά: Πολιτιστικές διαδρομές, πολιτιστικά χαρακτηριστικά, πολιτιστική κληρονομιά, πόλη, Βύρωνας, πλατείες

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΑ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΗΣ ΑΙΓΙΝΑΣ

Ευτυχία Βασιλάκου
Πτυχιούχος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στη Φιλοσοφία και Διοίκηση του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στη Βιώσιμη Ανάπτυξη του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου (σε εξέλιξη)
efi_vasilakou@hotmail.com

Περίληψη
Οι πολιτιστικές διαδρομές είναι μια από τις πιο δημοφιλείς κατηγορίες του κλάδου του τουρισμού και απολαμβάνει ταχεία ανάπτυξη. Ο ρόλος των πολιτιστικών διαδρομών είναι πολύ σημαντικός, αφενός για τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου και αφετέρου για τη σύνδεσή τους με τον τομέα του τουρισμού. Φαίνεται να εγγυώνται συγκεκριμένα αποτελέσματα και υπόσχονται επιτυχημένη τουριστική ανάπτυξη, ενώ βλέποντάς τες ως σύνθετα πολιτιστικά προϊόντα, μπορούν να προσδώσουν αξία σε κάθε τοπικό πολιτισμό μετατρέποντας τα τοπικά ιστορικοπολιτισμικά στοιχεία σε ένα σύνολο δικτύων οικονομικών πόρων.

Οι Πολιτιστικές Διαδρομές αναδεικνύονται σήμερα ως ένα σημαντικό διαχειριστικό και χρηστικό εργαλείο για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και την περαιτέρω προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού μιας πόλης. Μέσα από μία χαραγμένη πορεία, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να βιώσει την ιστορία και τον πολιτισμό της πόλης και να γνωρίσει την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στην πόλη της Αίγινας και καταλήγει σε συγκεκριμένη πρόταση πολιτιστικής διαδρομής, η οποία αποτυπώνεται σε χάρτη. Η προσέγγιση στα κύρια πολιτιστικά σημεία της πόλης γίνεται με κριτήριο τη γειτνίαση και τη σπουδαιότητα των μνημείων, κτιρίων και των τοπίων φυσικής αισθητικής.

Λέξεις Κλειδιά:Πολιτιστικές διαδρομές, βιώσιμη ανάπτυξη, Αίγινα, Καποδιστριακά κτίρια

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Νικόλαος Παπαδήμας
Μεταπτυχιακός φοιτητής ΠΜΣ «Βιώσιμη Ανάπτυξη», Τμήμα Οικονομίας & Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών
hp12235111@hua.gr

Περίληψη
Οι πολιτιστικές διαδρομές είναι μια από τις πιο δημοφιλείς κατηγορίες του κλάδου του τουρισμού και απολαμβάνει ταχεία ανάπτυξη. Ο ρόλος των πολιτιστικών διαδρομών είναι πολύ σημαντικός, αφενός για τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου και αφετέρου για τη σύνδεσή τους με τον τομέα του τουρισμού. Φαίνεται να εγγυώνται συγκεκριμένα αποτελέσματα και υπόσχονται επιτυχημένη τουριστική ανάπτυξη, ενώ βλέποντάς τες ως σύνθετα πολιτιστικά προϊόντα, μπορούν να προσδώσουν αξία σε κάθε τοπικό πολιτισμό μετατρέποντας τα τοπικά ιστορικοπολιτισμικά στοιχεία σε ένα σύνολο δικτύων οικονομικών πόρων.

Οι Πολιτιστικές Διαδρομές αναδεικνύονται σήμερα ως ένα σημαντικό διαχειριστικό και χρηστικό εργαλείο για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και την περαιτέρω προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού μιας πόλης. Μέσα από μία χαραγμένη πορεία, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να βιώσει την ιστορία και τον πολιτισμό της πόλης και να γνωρίσει την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στην πόλη της Αθήνας και καταλήγει σε συγκεκριμένη πρόταση πολιτιστικής διαδρομής, η οποία αποτυπώνεται σε χάρτη. Η προσέγγιση στα κύρια πολιτιστικά σημεία της πόλης γίνεται με κριτήριο τη γειτνίαση και τη σπουδαιότητα των μνημείων, κτιρίων και των τοπίων φυσικής αισθητικής.

Λέξεις Κλειδιά: Πολιτιστικές διαδρομές, πολιτιστικά χαρακτηριστικά, πολιτιστική κληρονομιά

Η ΜΝΗΜΗ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ: ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Σαμουρκασίδου Έλενα
Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια-Εντεταλμένη Διδασκαλίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
esamourk@arch.duth.gr

Νάστου Μαρίνα-Παναγιώτα
Διδακτορική Φοιτήτρια, Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο, Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Βιώσιμου Σχεδιασμού
nastou.marina@ac.eap.gr

Περίληψη
Η στέγαση των προσφύγων του 1922 αποτέλεσε ένα ζήτημα που διαμόρφωσε σε σημαντικό βαθμό τις πόλεις τόσο σε επίπεδο φυσιογνωμίας όσο και σε επίπεδο σύνθεσης και λειτουργίας. Μετά την έλευση χιλιάδων προσφύγων και την εγκατάστασή τους, δημιουργούνται οι πρώτοι προσφυγικοί συνοικισμοί. Αυτοί, άλλοτε προκύπτουν μέσα από οργανωμένες παρεμβάσεις του Ελληνικού κράτους και άλλοτε μέσα από αυτοσχέδιες πρωτοβουλίες. Οι πρόσφυγες εγκαθίστανται σε διαφορετικές περιοχές, με κριτήριο τη διαθέσιμη γη, τη γειτνίαση με βιομηχανικές ζώνες, παραγωγικές δραστηριότητες και λιμάνια για εύρεση εργασίας και το κοινωνικό και οικονομικό προφίλ των κατοίκων των οικιστικών περιοχών που θα τους υποδεχτούν.

Σήμερα, αρκετοί από τους προσφυγικούς οικισμούς έχουν χαρακτηριστεί ως «Ιστορικοί Τόποι» αφενός για να προστατευτούν από την έντονη ανοικοδόμηση λόγω της ραγδαίας αστικοποίησης και αφετέρου, διότι αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της συλλογικής μνήμης, και της αστικής ταυτότητας των περιοχών. Το παρόν άρθρο εστιάζει στους τρεις αστικούς προσφυγικούς συνοικισμούς της Καβάλας, δηλαδή τα Χίλια, τα Πεντακόσια και τα Δεκαοχτώ. Το άρθρο αποσκοπεί: α) να παρουσιάσει τη διαχρονική πολεοδομική εξέλιξη των προσφυγικών οικισμών και τον τρόπο που επέδρασσαν οι συνθήκες κάθε εποχής στη μορφή και τη δομή τους και β) να αναδείξει τη σημασία προστασίας τους και τη συνδρομή τους στη διατήρηση της συλλογικής μνήμης των κατοίκων και της δημιουργίας ισχυρής αστικής ταυτότητας.

Η μεθοδολογία του άρθρου περιλαμβάνει την πολεοδομική και αναπτυξιακή διερεύνηση των τριών συνοικισμών σε τρεις επιμέρους φάσεις. Στην πρώτη φάση, εξετάζονται τα αρχικά σχέδια που έχουν εκπονηθεί και οι βασικές αρχές της πολεοδομικής τους οργάνωσης μέσα από το υφιστάμενο αρχειακό υλικό και υφιστάμενες έρευνες. Η δεύτερη, εξετάζει τις μεταβολές που διαχρονικά έχουν συντελεστεί στη φυσιογνωμία των εν λόγω περιοχών και η τρίτη, ερευνά τη μορφή, τις χρήσεις και τη δομή των περιοχών αυτών σήμερα, μέσα από τη συνύπαρξη των παλαιών και των νέων κατασκευών και ιδιαίτερα μετά τον χαρακτηρισμό τους από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Το συμπέρασμα που προκύπτει υπογραμμίζει την αναγκαιότητα προστασίας αυτών των τόπων και την καθοριστική συνεισφορά του χαρακτηρισμού τους στη διαφύλαξή τους. Εξάλλου, η ύπαρξη της πολιτιστικής κληρονομιάς δύναται να ενισχύσει την αίσθηση της τοπικής ταυτότητας μιας πόλης, σε μία περίοδο αυξανόμενου ανταγωνισμού μεταξύ των πόλεων αλλά και «επανερμηνείας» της σχέσης μεταξύ παγκοσμιοποίησης και τοπικότητας.

Λέξεις κλειδιά: συλλογική μνήμη, αστική ταυτότητα, προσφυγικοί οικισμοί, πολεοδομική εξέλιξη, κοινωνική συμπερίληψη

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Οικονόμου Κωνσταντίνα
Φοιτήτρια, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Πατρών
konstantinaa.oik@gmail.com

Περίληψη
Οι πολιτιστικές διαδρομές είναι μια από τις πιο δημοφιλείς κατηγορίες του κλάδου του τουρισμού και απολαμβάνει ταχεία ανάπτυξη. Ο ρόλος των πολιτιστικών διαδρομών είναι πολύ σημαντικός, αφενός για τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου και αφετέρου για τη σύνδεσή τους με τον τομέα του τουρισμού. Φαίνεται να εγγυώνται συγκεκριμένα αποτελέσματα και υπόσχονται επιτυχημένη τουριστική ανάπτυξη, ενώ βλέποντάς τες ως σύνθετα πολιτιστικά προϊόντα, μπορούν να προσδώσουν αξία σε κάθε τοπικό πολιτισμό μετατρέποντας τα τοπικά ιστορικοπολιτισμικά στοιχεία σε ένα σύνολο δικτύων οικονομικών πόρων.

Οι Πολιτιστικές Διαδρομές αναδεικνύονται σήμερα ως ένα σημαντικό διαχειριστικό και χρηστικό εργαλείο για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και την περαιτέρω προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού μιας πόλης. Μέσα από μία χαραγμένη πορεία, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να βιώσει την ιστορία και τον πολιτισμό της πόλης και να γνωρίσει την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της . Η παρούσα εργασία αναφέρεται στην πόλη της Πάτρας και καταλήγει σε συγκεκριμένη πρόταση πολιτιστικής διαδρομής, η οποία αποτυπώνεται σε χάρτη. Η προσέγγιση στα κύρια πολιτιστικά σημεία της πόλης γίνεται με κριτήριο τη γειτνίαση και τη σπουδαιότητα των μνημείων, κτιρίων και των τοπίων φυσικής αισθητικής. Η εργασία βασίστηκε σε βιβλιογραφική ανασκόπηση ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας και παρουσιάζει μια διαδρομή από αξιοθέατα αντιπροσωπευτικά της ιστορικής, αρχιτεκτονικής και θρησκευτικής κληρονομιάς της πόλης, εντασσόμενα αρμονικά μεταξύ τους σε μια διαδρομή που διανύεται με τα πόδια και παρουσιάζει στον επισκέπτη μια ιστορία είκοσι περίπου αιώνων της πόλης των Πατρών.

Λέξεις κλειδιά: Πολιτιστικός τουρισμός, Πάτρα, πολιτιστική διαδρομή, πολιτισμός, τουρισμός, μνημεία

Συνεδρία:

"ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"

ΝΗΣΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ (ΘΗΡΑ): ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ιωάννα Ιωάννου
Τριτοετής φοιτήτρια στο τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών (προπτυχιακό)
hs221028@hua.gr

Περίληψη
Η εργασία που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του μαθήματος "Βιώσιμος Τουρισμός, Περιβάλλον, Πολιτισμός, Κοινωνία" αφορά στη παρουσίαση των πόρων και των ειδικών ή εναλλακτικών προϊόντων που διαθέτει το νησί της Σαντορίνης (Θήρα) που λειτουργούν ως πόλοι έλξης για τους ταξιδιώτες διακοπών και στις προοπτικές αξιοποίησής τους με τρόπους που θα συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη του νησιού.

Δύο από τους πόρους, ο ένας από τη κατηγορία των υποδομών (καταλύματα για διαμονή) και ο δεύτερος από τη κατηγορία των υπηρεσιών για γαστρονομικό τουρισμό (οινοτουρισμός) αναλύονται εκτενέστερα υπό το πρίσμα της αναβάθμισης της βιώσιμης τουριστικής ταυτότητας του τόπου, η οποία θα ευεργετήσει τόσο το νησί όσο και τους κατοίκους του.

Εν συνεχεία, και αφού έχουν αναφερθεί οι ορισμοί του ειδικού και εναλλακτικού τουριστικού προϊόντος επιλέγονται για να αξιολογηθούν τρία από αυτά - το άθλημα του παρκούρ (freerunning), ο καταδυτικός τουρισμός και ο γαμήλιος τουρισμός, τα οποία ήδη λαμβάνουν χώρα στο προορισμό - ως τα ισχυρότερα προς αξιοποίηση προϊόντα για την εξασφάλιση τηςβραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης ευημερίας σε οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο του τόπου, της βιώσιμης δηλαδή ανάπτυξής του.

Εξηγείται τι είναι οι «ομάδες συμφερόντων», αναφέρονται οι ομάδες συμφερόντων του νησιού που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τον τουρισμό ως προϊόν και προτείνονται πρακτικές / πολιτικές που μπορούν να υιοθετηθούν ώστε και αυτές (οι τοπικές ομάδες) να συμβάλλουν στην υλοποίηση της βιώσιμης ανάπτυξης του νησιού. Τέλος, τονίζεται η σημασία για προσπάθεια συνεργασίας όλων των εμπλεκομένων στον τομέα του τουρισμού, αφού με αυτό τον τρόπο μπορεί να διασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού στη Σαντορίνη και κατ' επέκταση η βιωσιμότητα του νησιού σε επίπεδο περιβάλλοντος, κοινωνίας και οικονομίας.

Λέξεις κλειδιά : Βιώσιμη ανάπτυξη, βιώσιμος τουρισμός, Σαντορίνη, εναλλακτικά τουριστικά προϊόντα, ομάδες συμφερόντων

Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΣΥΡΟΥ

Δρόσης Σωτήριος
Μεταπτυχιακός Φοιτητής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης
sdrosis1999@gmail.com

Περίληψη
Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι ο προσδιορισμός της περιβαλλοντικής φυσιογνωμίας της Σύρου και της Γυάρου. Η έννοια της περιβαλλοντικής φυσιογνωμίας περιλαμβάνει όχι μόνο το φυσικό περιβάλλον ενός τόπου, αλλά και το ανθρωπογενές: το τεχνητό αλλά και το κοινωνικό (οικονομία, ιστορία, μύθοι και παραδόσεις, κλπ).

Καθοριστικό ρόλο στη φυσιογνωμία της Σύρου παίζει ο νησιωτικός της χαρακτήρας, αλλά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της: όντας το διοικητικό κέντρο των Κυκλάδων και της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, λειτουργεί η ίδια ως η «ηπειρωτική χώρα» των γύρω νησιών, με αρκετά μεγάλο πληθυσμό αναλογικά με το μέγεθός της. Το νότιο τμήμα του νησιού χαρακτηρίζεται από ένα μοναδικό για το είδος του αστικό και βιομηχανικό περιβάλλον, συγκεντρωμένο κυρίως στην Ερμούπολη, ενώ στο βόρειο τμήμα υπάρχουν σημαντικοί αρχαιολογικοί και γεωλογικοί χώροι, ενώ η τοπική φύση και παραδόσεις έχουν διατηρηθεί πρακτικά ανέπαφα στο πέρασμα των αιώνων. Το ίδιο συμβαίνει και στην εγκαταλελειμμένη σήμερα Γυάρο (η οποία υπάγεται στον Δήμο Σύρου-Ερμούπολης), η οποία όχι μόνο παίζει σημαντικό ρόλο στην εξισορρόπηση των θαλασσών και τη διασφάλιση της αλιείας και της τοπικής οικονομίας των γύρω νησιών, αλλά φέρει και μεγάλο ιστορικό βάρος σαν τόπος εξορίας.

Μέσω της καταγραφής των στοιχείων που συνθέτουν την περιβαλλοντική φυσιογνωμία της Σύρου, γίνεται επισήμανση των θετικών και αρνητικών στοιχείων της, των ζωτικών προβλημάτων και των ευκαιριών που παρουσιάζονται για την προστασία, ανάδειξη και ανάπτυξη της.

Λέξεις κλειδιά: Σύρος, Περιβαλλοντική Φυσιογνωμία, Βιώσιμη Ανάπτυξη

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΝΑΞΟ

Μιχαλάκη Ευανθία
Υποψήφια Διδάκτωρ, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Σχολή Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης, Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης
michalakievanthia@gmail.com

Δεληθέου Βασιλική
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Σχολή Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης, Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης
v.delitheou@panteion.gr

Περίληψη
Τη δεκαετία του ΄80 άρχισε να γίνεται αισθητή η υποβάθμιση του περιβάλλοντος με τις επιπτώσεις της, να είναι σε αρκετές περιπτώσεις μη αναστρέψιμες. Για τον περιορισμό των συνεπειών δημιουργήθηκε η ανάγκη εφαρμογής πολιτικών, που θα αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Ο κλάδος του τουρισμού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους φυσικούς πόρους και την ποιότητά τους. Στην Ελλάδα η επικράτηση του μοντέλου του μαζικού τουρισμού σε συνδυασμό με την εποχικότητα της ζήτησης του τουριστικού προϊόντος την οδήγησαν στην υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, τη σπατάλη πόρων, την ανεπάρκεια των υποδομών και σε αρκετές περιπτώσεις στην αλλοίωση της τοπικής ταυτότητας των περιοχών με έντονο τουριστικό ενδιαφέρον.

Η Νάξος, εδώ και δεκαετίες, στηρίζει την ανάπτυξή της στο μαζικό τουρισμό. Η επικράτηση της συγκεκριμένης μορφής τουρισμού, δημιούργησε προβλήματα στο νησί, όπως η μη επάρκεια βασικών υποδομών, προβλήματα στη διαχείριση των λυμάτων και των απορριμμάτων της και γενικότερα υποβάθμιση της ποιότητας του περιβάλλοντος.

Σκοπός του άρθρου είναι να παρουσιαστούν τα φυσικά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Νάξου, που μπορούν να συμβάλουν στην ανάδειξη και στη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της με στόχο τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη. Με τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, που δύναται να αναπτυχθούν και προτείνονται έπειτα από τη διεξαχθείσα βιβλιογραφική έρευνα, θα επιτευχτεί ταυτόχρονη ανάπτυξη φιλική προς το περιβάλλον της Νάξου, χωρίς ωστόσο να περιορίζονται τα έσοδα από τις οικονομικές δραστηριότητες σε αυτή.

Λέξεις κλειδιά: Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού, Βιώσιμη Ανάπτυξη, Νάξος

ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΑ ΧΩΡΙΑ) ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ

Χρήστος Δραγώτης
Υποψήφιος Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο *Αιγαίου, Σχολή Επιστημών Διοίκησης, Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών,*
dragotis@yahoo.gr

Μαρία Λεκάκου
Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο *Αιγαίου, Σχολή Επιστημών Διοίκησης, Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών,*
mlek@aegean.gr

Ιωάννης Δάγγινης
ΕΔΙΠ, Πανεπιστήμιο *Αιγαίου, Σχολή Επιστημών Διοίκησης, Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών,*
idag@aegean.gr

Νικήτας Νικητάκος
Καθηγητής, Πανεπιστήμιο *Αιγαίου, Σχολή Επιστημών Διοίκησης, Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών,*
nnik@aegean.gr

Δημήτριος Παπαχρήστος
Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Πανεπιστήμιο *Αιγαίου, Σχολή Επιστημών Διοίκησης, Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών,*
dimpap2009@gmail.com

Περίληψη
Η επιχειρηματικότητα αποτελεί ένα φαινόμενο που συναντάται με διαφορετική θεώρηση από τα αρχαία χρόνια. Οι ανθρώπινες ανάγκες είναι διαφορετικές από κοινωνία σε κοινωνία, αλλά και μεταξύ των ατόμων που συνιστούν μια κοινωνία και καλύπτονται από την παραγωγή και προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών. Η ύπαρξη επιχειρήσεων συμβάλλει σημαντικά στην παραγωγή και προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, ενώ στην ελεύθερη οικονομία της αγοράς θεωρείται η πλέον αποδοτική, η ιδιωτική επιχείρηση και κατ΄ επέκταση επιχειρηματικότητα.

Τα φυσικά περιβαλλοντικά ζητήματα γίνονται ολοένα και περισσότερο αναπόσπαστο μέρος των επιχειρήσεων κάθε ημέρα που περνάει χωρίς να αναγνωρίζονται ως τέτοια. Έχει υποστηριχθεί από πολλούς μελετητές ότι οι ολιστικές πράσινες επιχειρηματικές λύσεις που προσθέτουν αξία στους οργανισμούς και τα ενδιαφερόμενα μέρη τους θα πρέπει να αποτελέσουν μέρος του βασικού συστήματος των επιχειρήσεων. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις οι πράσινες επιχειρηματικές πρακτικές δεν υπάρχουν μεμονωμένα- μάλλον ευδοκιμούν ως μια ολοκληρωμένη επιχειρηματική φιλοσοφία και κουλτούρα που οδηγεί σε ανώτερες επιδόσεις της επιχείρησης.

Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό η ανάπτυξη ενός πλαισίου υιοθέτησης πράσινων πρακτικών από μικρές έως πολύ μικρές επιχειρήσεις που δρουν σε απομακρυσμένες περιοχές (μικρά νησιά ή ορεινούς όγκους), όπως η περίπτωση της Ελλάδας

που διακρίνεται από πολύ απομακρυσμένους ορεινούς όγκους με παράλληλη αρχιπελαγική δομή με πολλά μικρά νησιά. Συγκεκριμένα, η σχεδίαση ενός εννοιολογικού πλαισίου υιοθέτησης της πράσινης επιχειρηματικής δράσης, σε συνάρτηση με την τοπική κοινωνία, αρχές, οικονομία και αγορά (αξιοποίηση της συστημικής μεθοδολογίας). Ειδικότερα, το προτεινόμενο εννοιολογικό πλαίσιο εμπλέκει όλους εκείνους τους παραγόντες (συμμετοχικότητα, διαφάνεια, συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο), για ενεργοποίηση και ενσωμάτωση της τοπικής κοινωνίας, επιχειρηματικής κοινότητας και αρχών, στο νέο πλαίσιο ανάπτυξης για απομακρυσμένες περιοχές, με εστίαση στην πράσινη επιχειρηματικότητα. Είναι σημαντικό να μη χαθεί η ευκαιρία αρμονικής και αποδοτικής αξιοποίησης της πράσινης επιχειρηματικότητας για ορεινά χωριά και πολύ μικρά νησιά, προκειμένου να αποτελέσει ένα οδηγό ή εργαλείο για καινούργιες προτάσεις τοπικής ανάπτυξης με σεβασμό, στην κοινωνία, οικονομία και περιβάλλον.

Λέξεις κλειδιά: πράσινη επιχειρηματικότητα, τοπική ανάπτυξη, καινοτομία, συμμετοχικότητα, αειφορία, συστημική μεθοδολογία

Συνεδρία:

"ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ"

Οργάνωση και Προεδρείο:
Μαρία Μανώλα

Η ΙΕΡΑ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΘΗΒΑΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗ

Τρικαλίτης Κωνσταντίνος
Υποψήφιος Διδάκτωρ Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
trikaliteskonstantinos@gmail.com

Μανώλα Μαρία
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
mmanola@uniwa.gr

Περίληψη
Η Θήβα και η Βοιωτία είναι μια από τις περιοχές που δέχτηκε τον Χριστιανισμό από τα πρώτα χρόνια της ανάπτυξης του. Στην Βοιωτία βρήκε πρόσφορο έδαφος και ο μοναχισμός με φυσικό επακόλουθο την ίδρυση πολλών Ιερών Μονών, ιδιαίτερα όταν η Θήβα αποτέλεσε οικονομικό κέντρο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας με την ανάπτυξη στην περιοχή της επεξεργασίας μεταξιού. Η δημιουργία και ανάπτυξη αυτών των μοναστηριών συνδέθηκε πέρα από την θρησκευτική λατρεία και σε εθνικό πολιτιστικό και εκπαιδευτικό επίπεδο με τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής. Στη Βοιωτία δεσπόζουν ως σήμερα το Βασιλομονάστηρο και μνημείο UNESCO η Ι.Μ. Οσίου Λουκά, η Παναγία Σκριπού, η Ι.Μ. Μεταμορφώσεως Σωτήρος Σαγματά και άλλες 27 περίπου βυζαντινές και νεότερες μονές δείγματα εξαιρετικής αρχιτεκτονικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας. Η ανασυγκρότηση των μονών έγινε τα τελευταία χρόνια με πρωτοβουλία του τότε Μητροπολίτη Θηβών και Λεβαδείας, νυν Αρχιεπισκόπου Αθηνών Ιερωνύμου. Το εγχείρημα της αναστήλωσης και αποκατάστασης των μονών συνεχίζεται ως σήμερα και μάλιστα κάποιες Μονές έχουν προχωρήσει με επιτυχία στον επιχειρηματικό τομέα με την ίδρυση γαλακτοκομικής μονάδας (Μονή Μακαριώτισσας) ή με εκδοτική δραστηριότητα (Μονή Πελαγίας) κ.ά.

Επιπροσθέτως οι Μονές της Βοιωτίας δέχονται ετησίως μια τεράστια ροή επισκεπτών στα πλαίσια ενός ταχέως αναπτυσσόμενου Προσκυνηματικού Τουρισμού στην περιοχή, αλλά και πλήθος ερευνητών διεξάγουν μελέτες για την αρχιτεκτονική των μοναστηριών. Σε τοπικό επίπεδο έχει αναπτυχθεί μια διαλειτουργικότητα των τοπικών οργανισμών αυτοδιοίκησης που συνδράμει τις μονές ώστε να σχεδιαστεί η περαιτέρω προβολή, ανάπτυξη και ευκολότερη πρόσβαση σε αυτές που θα τις καθιστά παγκόσμιο πολιτιστικό πόλο έλξης.

Λέξεις κλειδιά: Μονές Βοιωτίας, Μνημεία UNESCO, Βιώσιμη ανάπτυξη, πολιτιστική κληρονομιά.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ ΜΟΝΤΑLΒΑΝΟΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ "VIGATA"

Τσαταλμπασόγλου Άννα-Ειρήνη
Υποψήφια Διδάκτορας Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
atsatalpasoglou@uniwa.gr

Κολτσίκογλου Γεώργιος
Υποψήφιος Διδάκτορας Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
gkoltsikoglou@uniwa.gr

Μανώλα Μαρία
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
mmanola@uniwa.gr

Περίληψη
Σύμφωνα με την έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού UNWTO του 2024, ο τουρισμός ως δραστηριότητα αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της οικονομικής ανάπτυξης μίας περιοχής καθώς πέρα από τις άμεσες για τους κατοίκους απολαβές, όπως για παράδειγμα τη μείωση της ανεργίας, υπάρχουν και οι μακροπρόθεσμες που αφορούν στις υποδομές. Βασικός πλέον στόχος η βιωσιμότητα του τόπου και οι εναλλακτικές μορφές που συνδυάζονται με μία ήπια τουριστική ανάπτυξη που δεν επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην ζωή των κατοίκων. Ο λογοτεχνικός τουρισμός αποτελεί μία από τις πλέον αειφόρες εκφάνσεις αυτής της δραστηριότητας καθώς αναπτύσσεται σε περιοχές με έντονη πολιτιστική ταυτότητα. Γνωρίζει στους επισκέπτες σημεία υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και προωθεί την ανάδειξη στοιχείων που πολλές φορές δεν είναι εμφανή με την πρώτη ματιά. Ιδιαίτερα όταν τα βιβλία περνούν στην μεγάλη ή την μικρή οθόνη, ο τουριστικός προορισμός αποκτά και μία επιπλέον δυναμική καθώς ο περιηγητής επιλέγει να επισκεφτεί μία περιοχή και με βάσει το σημείο που γυρίστηκε το αγαπημένο του βιβλίο. Στο παρόν άρθρο μέσα από την βιβλιογραφική ανασκόπηση και μία έρευνα σε 150 άτομα γίνεται μία προσπάθεια να κατανοηθεί ο τρόπος με τον οποίο ένας τουρίστας που ακολουθεί το βιβλίο ενός συγγραφέα ή μία τηλεοπτική σειρά που στηρίζεται σε αυτό, θα μπορούσε να στηρίξει την βιωσιμότητα ενός τόπου. Ποιοι είναι οι λόγοι που δημιουργούν νέες οδούς στην προώθηση μίας περιοχής και οι οποίοι στηρίζονται στην βιωσιμότητα που προσφέρει ο λογοτεχνικός ή κινηματογραφικός τουρισμός. Για την συγκεκριμένη περίπτωση χρησιμοποιείται ως παράδειγμα ο συγγραφέας AndreaCamilleri και ο αγαπημένος για πολλούς αναγνώστες, επιθεωρητής Montalbano που δρα με φόντο την Σικελία.

Λέξεις Κλειδιά: λογοτεχνικός τουρισμός, κινηματογραφικός τουρισμός, βιωσιμότητα, αστυνομική λογοτεχνία, Montalano, Vigata

Η ΡΟΔΟΣ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Κολτσίκογλου Γεώργιος
Υποψήφιος Διδάκτορας Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
gkoltsikoglou@uniwa.gr

Τσαταλμπασόγλου Άννα-Ειρήνη
Υποψήφια Διδάκτορας Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
atsatalpasoglou@uniwa.gr

Μανώλα Μαρία
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
mmanola@uniwa.gr

Περίληψη
Η Ρόδος που είναι το τέταρτο σε έκταση νησί της χώρας και μεγαλύτερο των Δωδεκανήσων, αποτελούσε και αποτελεί σημείο αναφοράς για την ομορφιά της και τον πολιτισμό της από τους αρχαίους χρόνους. Γνωστή και ως 'νησί των Ιπποτών' καθώς φιλοξένησε τους Ιωαννίτες Ιππότες, γοήτευε ανέκαθεν τους Δυτικοευρωπαίους περιηγητές που περιέγραφαν όχι μόνο στοιχεία του υλικού αλλά και του άυλου πολιτισμού της στις σημειώσεις τους.Πέρα όμως από τα μεσαιωνικά κτίσματα, ιδιαίτερης αξίας είναι εκείνα της εποχής της Ιταλοκρατίας, που κτίστηκαν δηλαδή κατά τη διάρκεια των τριάντα χρόνων κατά τα οποία το νησί βρέθηκε κάτω από την Ιταλική κυριαρχία.

Το Grande Albergodelle Rose,το Palazzo del Governatore di Rodi, η Casadel Fascio di Rodi, η εκκλησία του San Marco, το Ενυδρείο, το Ακταίον, το χωριό των διακοπών το Campochiaro, ή η Καλλιθέα και άλλα, που χτίστηκαν για να εξυπηρετούν τους Ιταλούς εποίκους, σήμερα αποτελούν σημαντικά αξιοθέατα του νησιού.

Στην παρούσα εργασία γίνεται αρχικά η διερεύνηση των Ιταλικών μνημείων της Ρόδου, τα οποία διασώθηκαν στο πέρασμα των χρόνων και στη συνέχεια ερευνάται η σημερινή αξιοποίηση των εν λόγω ιστορικών κτισμάτων στο νησί. Το χαρακτηριστικό που καθιστά τα συγκεκριμένα μνημεία, τόσο σημαντικά και ιδιαίτερα, είναι το γεγονός πως εμπεριέχουν τα απαραίτητα εκείνα στοιχεία που προκαλούν το ενδιαφέρον των επισκεπτών και τη συγκίνηση των κατοίκων, αφού σήμερα θεωρούνται στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ιστορίας της Ιταλοκρατίας. Για τον παραπάνω λόγο, η Ρόδος αποτελεί τουριστικό προορισμό με ισχυρό προσανατολισμό καθώς διαθέτει μνημεία, αλλά και τις κατάλληλες υποδομές για την υποστήριξή τους.

Για τις ανάγκες της μελέτης διεξάγεται ποσοτική έρευνα και ερευνάται η σημερινή κατάσταση και χρήση των κτισμάτων, καθώς και οι δυνατότητες περαιτέρω ανάδειξης της ιταλικής παρακαταθήκης στο νησί.

Λέξεις κλειδιά: Ιταλικά μνημεία, Ρόδος, Ιστορικά κτίσματα, Πολιτιστική κληρονομιά, Ιταλοκρατία, Σημερινή αξιοποίηση, Ανάδειξη παρακαταθήκης

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΒουγλάνηςΤαξιάρχης
Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αιγαίου, Τμήμα Κοινωνιολογίας
tvouglan@gmail.com

Μανώλα Μαρία
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
mmanola@uniwa.gr

Περίληψη
Βασικός σκοπός της έρευνας ήταν η διερεύνηση της αξιοποίησης των πολιτιστικών διαδρομών, σε πόλεις και σε περιφέρειες της Ελλάδος και του εξωτερικού, ως μέσο για την βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη τους. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε ήταν η βιβλιογραφική ανασκόπηση μέσα από την συλλογή δευτερογενών δεδομένων ερευνών που διεξήχθησαν στην Ελλάδα και διεθνώς εστιάζοντας σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Τα δεδομένα που προέκυψαν έδειξαν ότι οι πολιτιστικές διαδρομές αποτελούν ένα καινοτόμο μέσο για την ανάπτυξη των πόλεων και των περιφερειών που μπορούν να αξιοποιηθούν με διαφορετικούς τρόπους. Ειδικότερα, οι πολιτιστικές διαδρομές εστιάζουν στους πόρους που κάθε περίπτωση διαθέτει οι οποίες συμβάλλουν στο να αποκτά υψηλή προστιθέμενη αξία ως τουριστικός προορισμός και να δημιουργούν οφέλη τα οποία δεν είναι βραχυπρόθεσμα αλλά αντίθετα λειτουργούν πολλαπλασιαστικά και θέτουν τις βάσεις για μία ανάπτυξη που είναι τόσο αειφόρος όσο και βιώσιμη. Οι πολιτιστικές διαδρομές περιλαμβάνονταν διαφορετικούς πολιτιστικούς πόρους και μπορούν να έχουν παραπάνω από μία μορφή, ακόμα και στον ίδιο προορισμό, με αποτέλεσμα να μπορούν να προσελκύσουν διαφορετικές ομάδες επισκεπτών, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα τους. Αυτό με την σειρά του συνεπάγεται αναβάθμιση του κάθε προορισμού, δημιουργία ενός ισχυρού brandname που διαφέρει από τα υπόλοιπα, και προϋποθέσεις για κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Οι πολιτιστικές διαδρομές συμβάλλουν στην ανάπτυξη της οικονομίας, των συνεργειών, των υποδομών αλλά και της προσέλκυσης των επενδύσεων ενώ παράλληλα οι πολιτιστικοί πόροι προστατεύονται και αναβαθμίζονται. Αυτό δείχνει ότι τα οφέλη που προσφέρονται είναι πολλαπλά, μακροχρόνια και με την κατάλληλη διαχείριση τους μπορούν να οδηγήσουν σε μία ανάπτυξη τους τουριστικούς προορισμούς η οποία δεν ήταν εφικτή με άλλα μέσα.

Λέξεις-κλειδιά: πολιτιστικές διαδρομές, ανάπτυξη, βιωσιμότητα, αειφορία.

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΩΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ: ΕΝΑ ΜΟΝΤΕΛΟ ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ

Ραχιώτης Θεόδωρος
Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
theorax@phed.uoa.gr

Πουλάκη Πανωραία
Ακαδημαϊκό Διδακτικό Προσωπικό
Πανεπιστήμιο Αιγαίου
panoraia@aegean.gr

Περίληψη
Το προτεινόμενο θέμα επικεντρώνεται στη δημιουργία πράσινων διαδρομών στην περιφέρεια της Αττικής, με στόχο την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ολιστικής αστικής ανάπλασης. Οι πράσινες διαδρομές συνδυάζουν περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις για τη δημιουργία πιο ανθεκτικών και ζωντανών πόλεων. Με την ενσωμάτωση φυσικών στοιχείων και χώρων πρασίνου στον αστικό ιστό, οι πράσινες διαδρομές μπορούν να ενισχύσουν την οικολογική ανθεκτικότητα της περιοχής, αντιμετωπίζοντας προκλήσεις όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση και οι αστικές θερμικές νησίδες.

Η ενσωμάτωση βιώσιμων πρακτικών είναι θεμελιώδης για την προσέγγιση αυτή. Οι πράσινες διαδρομές έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν την ποιότητα του αέρα και να μειώσουν τα επίπεδα θερμοκρασίας με τη διεύρυνση των χώρων πρασίνου, τη φύτευση δέντρων και τη δημιουργία υδάτινων χαρακτηριστικών. Αυτές οι τροποποιήσεις μπορούν να ενισχύσουν τη βιοποικιλότητα δημιουργώντας ένα κατάλληλο περιβάλλον για ένα ευρύ φάσμα φυτικών και ζωικών ειδών. Ταυτόχρονα, η χρήση ευφυούς τεχνολογίας για την επιτήρηση και τη διαχείριση των πράσινων διαδρομών είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική λειτουργία τους. Η εφαρμογή τεχνολογιών όπως αισθητήρες ποιότητας αέρα και υγρασίας, καθώς και συστήματα διαχείρισης νερού, μπορούν να εγγυηθούν την αποτελεσματική χρήση των πόρων και τη συνεχή βελτίωση των διαδρομών.

Η εφαρμογή πράσινων διαδρομών έχει σημαντικές κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες. Ορισμένα από τα πλεονεκτήματα που μπορεί να προκύψουν περιλαμβάνουν τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και την ενίσχυση των τιμών των ακινήτων. Οι πράσινες διαδρομές μπορούν να λειτουργήσουν ως χώροι αναψυχής και κοινωνικής συμμετοχής, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή και καλλιεργώντας το αίσθημα της κοινότητας. Η εξέταση των πρωτοβουλιών του εξωτερικού μέσω συγκριτικής ανάλυσης θα μπορούσε να προσφέρει σημαντικές γνώσεις και βέλτιστες πρακτικές που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην Αττική. Η ανταλλαγή εμπειριών και βελτιώσεων μπορεί να ενισχύσει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των πράσινων διαδρομών, καθιστώντας τες πιο βιώσιμες και προσαρμοσμένες στις τοπικές απαιτήσεις.

Συνοψίζοντας, η δημιουργία πράσινων διαδρομών στην Αττική μπορεί να αποτελέσει μια αποτελεσματική στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την αστική αναζωογόνηση. Μέσω μιας συνδυασμένης προσέγγισης περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων, οι πράσινες διαδρομές μπορούν να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα της πόλης και να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην προστασία και την προώθηση της βιοποικιλότητας.

Λέξεις κλειδιά: αστική αναγέννηση, πράσινες διαδρομές, βιώσιμη ανάπτυξη, Αττική, στρατηγικό πλάνο.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ -ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΟ-ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΡΑΝΑ ΣΤΗ ΓΕΡΑ ΛΕΣΒΟΥ

Μανιού Φωτεινή
Υπ.Δρ. Χαροκοπείου Πανεπιστημίου Αθηνών
fmaniou@hua.gr

Μητούλα Ρόϊδω
Καθηγήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών
mitoula@hua.gr

Περίληψη
Στην παρούσα εργασία θα ερευνηθεί η σημασία της αξιοποίησης των βιομηχανικών κτιρίων της Λέσβου, λαμβάνοντας ως μελέτη περίπτωσης το Μουσείο Βρανά στον Παππάδο της Γέρας. Στόχος της μελέτης αυτής είναι να δείξει τον τρόπο και την σημασία των κτισμάτων η συγκροτημάτων, τα οποία λειτούργησαν ως ελαιοτριβεία, σαπωνοποιία και βυρσοδεψία τον 19ο και 20ο αιώνα στο εν λόγω νησί, με βάση το σπουδαίο προϊόν της ελιάς και πως αυτά θα μπορούσαν σήμερα να αποτελέσουν στοιχεία πολιτιστικής επιχειρηματικότητας και πόλο λέξης εσωτερικού και εξωτερικού τουρισμού. Βιομηχανικά κτίρια με σπουδαία αρχιτεκτονική, τα οποία κατά το παρελθόν αποτέλεσαν ζωντανό και χρηστικό σημείο του τόπου, επαναχρησιμοποιούνται λειτουργικά και συμβάλλουν στη βιωσιμότητα των λεσβιακών χωριών και την περαιτέρω ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

Το Ελαιοτριβείο - Μουσείο Βρανά αποτελεί δείγμα ενός από τα Αρχαιότερα Ατμοκίνητα Ελαιοτριβεία της Λέσβου, το οποίο άνηκε στην οικογένεια του Νομπελίστα ποιητή Οδυσσέα Ελύτη και οι εργασίες αναστήλωσης του ολοκληρώθηκαν το 2009. Μετα την ανακαίνιση, τον προαύλιο χώρο του μουσείου κοσμούν εκθέματα του 19ου και 20ου αιώνα από τα οποία ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να ζήσει μια εμπειρία στον χρόνο ενώ τον εσωτερικό χώρο αποτελεί ένα πλήρες λειτουργικό ελαιοτριβείο του 19^{ου} , έργα του Θεόφιλου ενώ παράλληλα υπάρχουν αίθουσες, οι οποίες φιλοξενούν εκθέσεις, διαλέξεις, συνέδρια, συναυλίες. Το συγκεκριμένο αρχιτεκτονικό και βιομηχανικό μνημείο της Λέσβου αποτελεί πολιτιστική κληρονομιά και παράδειγμα πολιτιστικής επιχειρηματικότητας κυρίως την τελευταία διετία με συναυλίες επωνύμων και με την πραγματοποίηση διεθνούς συνεδρίου με επίκεντρο την «ελιά», που βοήθησε στην προβολή της περιοχής και κυρίως στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και ανάπτυξης.

Λέξεις Κλειδιά: Πολιτιστική επιχειρηματικότητα, πολιτιστική κληρονομιά, βιομηχανικά κτίρια, Μουσείο Βρανά, Γέρα Λέσβου, βιώσιμη ανάπτυξη.

Συνεδρία:

"ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"

Η ΚΟΖΑΝΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΙΓΝΙΤΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ

Τσιμπούλης Γεώργιος
Ερευνητής, ΤμήμαΟικονομίαςκαιΒιώσιμηςΑνάπτυξης, International Master Programme (MSc)"Sustainable Tourism Development: Heritage, Environment, Society", Harokopio University of Athens and University of Paris 1 – Panthéon Sorbonne (IREST – Institut de Recherche et d' Etudes Supérieures du Tourisme)
george.tsimp1@hotmail.gr

Ντανά Ραφαέλλα
Ερευνήτρια, ΤμήμαΟικονομίαςκαιΒιώσιμηςΑνάπτυξης, International Master Programme (MSc)"Sustainable Tourism Development: Heritage, Environment, Society", Harokopio University of Athens and University of Paris 1 – Panthéon Sorbonne (IREST – Institut de Recherche et d' Etudes Supérieures du Tourisme)
rafaelladana97@gmail.com

Λέπουρα Ζωγραφιά
Ερευνήτρια, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, International Master Programme (MSc)"Sustainable Tourism Development: Heritage, Environment, Society", Harokopio University of Athens and University of Paris 1 – Panthéon Sorbonne (IREST – Institut de Recherche et d' Etudes Supérieures du Tourisme)
zografialepoura@gmail.com

Καραμέτου Παναγιώτα
Διδάκτωρ, Μέλος Ε.ΔΙ.Π., Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
karametou@hua.gr

Περίληψη
Η παρούσα έρευνα εστιάζει στην ανάπτυξη ενός στρατηγικού σχεδίου τουριστικής διαχείρισης για την περιοχή της Κοζάνης, με έμφαση στην προώθηση βιώσιμων πρακτικών για την αξιοποίηση του πλούσιου πολιτιστικού αποθεματός της καθώς και του φυσικού της περιβάλλοντος.

Στόχος είναι η διατύπωση μιας στρατηγικής βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής η οποία περιλαμβάνει τη δημιουργία πολιτιστικών και άλλων διαδρομών ενεργειακού ενδιαφέροντος, οι οποίες συνδέονται με την ιστορία και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής.

Τις τελευταίες δεκαετίες, η Κοζάνη παρουσίασε σημαντική βιομηχανική ανάπτυξη και έναν διαφοροποιημένο αγροτικό τομέα με καλλιέργειες σιτηρών, καπνού, φρούτων και του πολύτιμου κρόκου Κοζάνης, ενός σημαντικού εξαγωγικού προϊόντος. Ωστόσο, η σταδιακή απολιγνιτοποίηση και η συνεχής μείωση του πληθυσμού φέρνουν νέες οικονομικές και άλλες προκλήσεις, καθώς πάνω από το ένα τρίτο του πληθυσμού εργαζόταν στον τομέα αυτό, δημιουργώντας την ανάγκη για νέες θέσεις εργασίας προκειμένου να διατηρηθεί η κοινωνική συνοχή στην περιοχή.

Το ερευνητικό κομμάτι βασίστηκε στην ανάλυση βιβλιογραφικών πηγών σχετικά με την ανάπτυξη του τουρισμού στην Κοζάνη και διεθνών παραδειγμάτων βιώσιμου τουρισμού. Τα αποτελέσματα της μελέτης υποδεικνύουν πως με την κατάλληλη στήριξη και συνεργασία των τοπικών αρχών, των επιχειρήσεων και της τοπικής κοινωνίας, η Κοζάνη μπορεί να αποτελέσει πρότυπο βιώσιμης ανάπτυξης στη μεταλιγνιτική εποχή. Η απολιγνιτοποίηση αποτελεί σημαντική πρόκληση η οποία μπορεί να μετατραπεί σε ευκαιρία για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Επιπλέον, η υιοθέτηση βιώσιμων τουριστικών πρακτικών είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της τοπικής κοινότητας.

Λέξεις κλειδιά: Βιώσιμος τουρισμός, πολιτιστικές διαδρομές, ενεργειακές διαδρομές, απολιγνιτοποίηση, πολιτιστική κληρονομιά, στρατηγικός σχεδιασμός, τοπική ανάπτυξη

ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΩΣ ΜΟΡΦΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ-ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Αστάρα Όλγα Ελένη
Επίκουρη Καθηγήτρια, Ιόνιο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Οικονομικών Επιστημών, Τμήμα Περιφερειακής Ανάπτυξης
oastara@ionio.gr

Δίπλας Σπύρος
Απόφοιτος, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Σχολή Οικονομικών Επιστημών, Τμήμα Περιφερειακής Ανάπτυξης
spyrosd1999@gmail.com

Περίληψη
Η παρούσα εργασία δημοσίευση έχει ως στόχο να διερευνήσει το βαθμό στον οποίο ο οικοτουρισμός, ως μορφή εναλλακτικού τουρισμού, έχει αναπτυχθεί στην Ελλάδα. Πραγματοποιήθηκε έρευνα πεδίου για την περιοχή του Μεσολογγίου και δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην πλούσια φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας σε δείγμα N=133 τουριστών που είχαν επισκεφτεί την περιοχή, ο οικοτουρισμός είναι διακριτός και προτιμητέος συγκρινόμενος με τον μαζικό τουρισμό. Επιπρόσθετα, στη συνείδηση των τουριστών, ο οικοτουρισμός συνδέεται με την Βιώσιμη Ανάπτυξη. Αυτό οφείλεται πιθανότατα στο γεγονός ότι η περιοχή ενέχει όλες τις προϋποθέσεις για να προωθήσει μια ανάπτυξη που στηρίζεται και προστατεύει τους πλούσιους φυσικούς πόρους και κατ' επέκταση το πλούσιο φυσικό περιβάλλον στηρίζοντας παράλληλα και την τοπική οικονομία. Επιπρόσθετα μεγάλο μέρος των συμμετεχόντων στην έρευνα, φαίνεται πως έχει επίγνωση της ιστορίας της περιοχής και αρέσκεται στο να συνδυάζει την ιστορία και το φυσικό περιβάλλον με πολιτιστικές και οικοτουριστικές δραστηριότητες. Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό εύρημα είναι η έλλειψη οργάνωσης και ανεπάρκειας των πόρων καθώς και των υποδομών όπως επίσης και η αναποτελεσματικότητα των μέσων δημοσιότητας για την ανάδειξη της περιοχής. Κατά συνέπεια προκύπτει η αναντίρρητη ανάγκη για τη βελτίωση των υπηρεσιών τουρισμού στην περιοχή μέσα από τη στρατηγική αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων του Μεσολογγίου με τη διατήρηση του περιβάλλοντος, να είναι πάντα η πρώτη προτεραιότητα, ακολουθούμενη από την οικονομική της ανάπτυξη.

Λέξεις κλειδιά: Τουρισμός, Εναλλακτικός τουρισμός, Οικοτουρισμός, Βιώσιμη ανάπτυξη, Μεσολόγγι.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΟΚΡΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Σανιδά Παναγιώτα
Προπτυχιακή φοιτήτρια, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών
hs221076@hua.gr

Κωνσταντίνος Χαλιορής
Υπ. Διδάκτωρ, Οικονομολόγος, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών
kchalioris@hua.gr

Παναγιώτα Καραμέτου
Διδάκτωρ, Μέλος Ε.ΔΙ.Π., Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών
karametou@hua.gr

ΡόϊδωΜητούλα
Καθηγήτρια,Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών
mitoula@hua.gr

Περίληψη
Στόχος της παρούσας εργασίας ήταν η καταγραφή των πολιτιστικών συλλογών και των αθλητικών σωματείων στο Δήμο Λοκρών της περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας καθώς επίσης η εκτίμηση της άποψης των κατοίκων του Δήμου Λοκρών αναφορικά με την συμβολή των πολιτιστικών συλλογών και των αθλητικών σωματείων στη διάσωση και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της εν λόγω περιοχής αλλά και στην ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης αυτής.

Για την επίτευξη των στόχων της έρευνας πραγματοποιήθηκε έρευνα με τη χρήση ειδικά διαμορφωμένου ερωτηματολογίου κατά το διάστημα Οκτώβριος 2023 -Φεβρουάριος 2024. Ο Δήμος Λοκρών αποτελεί μια περιοχή με πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα και ιστορία. Μάλιστα στα οριά του δαστηριοποιούνται πλήθος πολιτιστικών συλλόγων και αθλητικών σωματείων.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας η πλειοψηφία των συμμετεχόντων θεωρεί σημαντική τη συνεισφορά των πολιτιστικών συλλόγων και των αθλητικών σωματείων στην ενίσχυση της οικονομικής, της πολιτισμικής και της κοινωνικής βιωσιμότητας της περιοχής. Μάλιστα οι περισσότεροι από αυτούς συμμετέχουν σε αρκετές πολιτιστικές δραστηριότητες και δηλώνουν πως στο μέλλον θα επιθυμούσαν να συμμετέχουν πιο δυναμικά στα πολιτιστικά δρώμενα της περιοχής συμβάλλοντας ενεργά στην διατήρηση της πολιτισμικής κληρονομίας του τόπου τους.

Λέξεις κλειδιά: πολιτιστικοί σύλλογοι, αθλητικά σωματεία, πολιτισμική κληρονομία, βιώσιμη ανάπτυξη, Δήμος Λοκρών

ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ - 1ο Εθνικό Συνέδριο με τίτλο "Αστική Βιωσιμότητα - Ιστορικές Πόλεις", *Αρχαία Ολυμπία, 18-20 Οκτωβρίου 2024*

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΘΗΒΑΣ ΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Λεβεντάκη Μυρτώ
Φοιτήτρια, Goldsmiths University of London
hp12235207@hua.gr, leventaki.myrto@gmail.com

Περίληψη
Ο χώρος και οι τρόποι με τους οποίους οργανωνόμαστε σε αυτόν είναι δύο αλληλένδετα στοιχεία αμοιβαίας ανατροφοδότησης. Το πολιτισμικό υπόβαθρο, οι οικονομικοί και οι κοινωνικοί θεσμοί αποτυπώνονται και παίρνουν υπόσταση μέσα από το σχεδιασμό του χώρου, όπως επίσης μέσα από τις ενέργειες και τις συνήθειες των ατόμων που κατοικούν και υπάρχουν σε αυτόν. Από την άλλη, οι ιδιαιτερότητες του ίδιου του χώρου αλλά και η διαμόρφωσή του από ανθρώπινες επεμβάσεις, επιδρούν με τη σειρά τους στις αξίες και τις συμπεριφορές των ατόμων.

Εστιάζοντας στο αστικό περιβάλλον, και συγκεκριμένα μέσα από το παράδειγμα της πόλης της Θήβας, διερευνάται η σχέση αυτή του χώρου και των στάσεων και συμπεριφορών των ανθρώπων και εξετάζονται οι τρόποι με τους οποίους η αρχιτεκτονική, η χωροταξία και ο σχεδιασμός προάγουν και προέρχονται από ιδεολογία. Μέσα από δευτερογενή έρευνα, παρατήρηση και άτυπες συνεντεύξεις μελετώνται συγκεκριμένα παραδείγματα δομικών στοιχείων και υποδομών της πόλης της Θήβας και παρακολουθείται η εξέλιξη τους μέσα στο χρόνο. Γίνεται διάκριση μεταξύ των εννοιών του *χώρου* και του *τόπου* και η προσπάθεια να προσεγγιστούν οι έννοιες της *αλλοίωσης* και αυτή της *αναβάθμισης* ενός τόπου, αλλά και να κατανοηθούν τα κριτήρια αυτών. Επιπλέον, το στοιχείο της φύσης, αν και διαφοροποιημένο από την πόλη, αναγνωρίζεται ως αναπόσπαστο κομμάτι της χωροταξίας και της αστικής ζωής και εξετάζεται ως ρυθμιστής του αστικού κλίματος, ως παραγωγικός χώρος και ως χώρος που ευνοεί την κοινωνική συμμετοχή. Τέλος, προστίθεται η διάσταση της γλώσσας στην κατανόηση και στη δημιουργία αντίληψης των δομικών στοιχείων της πόλης.

Λέξεις κλειδιά: οργάνωση του χώρου, υπαίθριοι χώροι, αστική φύση, πόλη της Θήβας

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ «ΕΡΕΤΡΙΑΣ» ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ.

Καραγιάννης Γεώργιος
Πτυχίο Στατιστικής Ασφαλιστικής Επιστήμης, Μεταπτυχιακό Βιώσιμης Ανάπτυξης Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
georgkar87@yahoo.com

Ξύλας Αντώνιος
Πτυχίο Marketing Παν. Αθηνών, Μεταπτυχιακός φοιτητής Τμήματος Στατιστικής Παν/μιο Αθηνών
antonysxylas797@yahoo.com

Περίληψη
Η εργασία πραγματεύεται τον πολιτισμό της Ερέτριας, ιχνηλατώντας τις βασικότερες συνιστώσες, της βιώσιμης ανάπτυξης, κυρίως στον τριτογενή τομέα, με τη συμβολή και ενός μαθηματικού μοντέλου.

Κατά την χαρτογράφηση του χώρου του πολιτισμού και την σκιαγράφηση της ιστορικής πόλης, καταγράψαμε ενδιαφέροντα για την εργασία μας στοιχεία, από την επιτόπια περιδιάβαση, στην Ερέτρια.

Ταυτόχρονα με τη χρήση και των δευτερογενών πηγών πληροφόρησης, ανιχνεύσαμε τους θεματικούς άξονες όπως: τα αρχαιολογικά μνημεία, τα ιστορικά κτίρια και το μουσείο. Στη συνέχεια, συμπεριλάβαμε τον άϋλο πολιτισμό, ακόμα δε αλιεύσαμε τους τοπικούς μύθους και θρύλους καθώς και τις λαϊκές αφηγηματικές παραδόσεις, παραμύθια και διηγήσεις, τις θρησκευτικές εκδηλώσεις, και δοξασίες των ντόπιων, όπως και τις σύγχρονες τουριστικές υποδομές.

Με βάση την παραπάνω καταλήξαμε στο κυρίως ζητούμενο που είναι η βιώσιμη ανάπτυξη στην Ερέτρια, προσβλέποντας στη διαφύλαξη του πλούσιου πολιτισμού και της ιστορία της. Σκιαγραφήσαμε τη δυνατότητα της Ερέτριας ν' αποτελέσει ένα πρότυπο, για τη βιώσιμη ανάπτυξη, συνδυάζοντας την οικονομική ευημερία με την προστασία του περιβάλλοντος και την κοινωνική συνοχή.

Με τις κατάλληλες στρατηγικές, χαρτογραφήσαμε το βιώσιμο μέλλον των κατοίκων και των επισκεπτών. Προς την κατεύθυνση αυτή, κρίθηκε απαραίτητη, η εκπόνηση ενός Μαθηματικό Μοντέλου που να συμβάλλει στην τουριστική ανάπτυξη και τη βιώσιμη ανάπτυξη της ιστορικής πόλης της Ερέτριας. Στο μαθηματικό μοντέλο λάβαμε υπόψη μεταβλητές, που επηρεάζουν αυτή τη σχέση, όπου οι μεταβλητές είναι:

Το T: αριθμός τουριστών που επισκέπτονται την Ερέτρια. Το R: τα έσοδα από τον τουρισμό. Το C: το κόστος συντήρησης των ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων. Το E: η περιβαλλοντική επίδραση του τουρισμού. Το S: ο δείκτης βιωσιμότητας της Ερέτριας, με βάση την αναγνώριση της πολυεπίπεδης φύση του πολιτισμού.

Εκτός αυτού, προκύπτουν και τα διαφορετικά χαρακτηριστικά του πολιτισμού. Η πρότασή μας, λαμβάνει υπόψη επίσης την προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος, από καταστροφές και φθορές της υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς προκειμένου να κληροδοτηθεί αυτούσια, στις επόμενες γενιές των κατοίκων της Ερέτριας. Ακροτελεύτια επιθυμία μας είναι, να ληφθούν σοβαρά υπόψη οι πρακτικές διαχείρισης από τις αρχές της τοπικής κοινωνίας της Ερέτριας, για τη διάσωση των αρχαιολογικών μνημείων και των υπολοίπων πολιτιστικών χώρων και μεταβλητών.

Λέξεις κλειδιά: Ερέτρια, Ιστορική πόλη, βιώσιμη ανάπτυξη, Μαθηματικό μοντέλο

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ:ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Δρ. Κυριακοπούλου Βασιλική
(MA, MRes, PhD), Μεταδιδακτορική ερευνήτρια, Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων & Πολιτισμού, Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών
vkyriakopoulou@hotmail.com

Περίληψη
Η παρούσα εισήγηση παρουσιάζει προγράμματα προσέγγισης αρχαιολογικών χώρων σε ιστορικές πόλεις. Ως κομμάτι της Δημόσιας Αρχαιολογίας, τα προγράμματα προσέγγισης έχουν την ιδιαιτερότητα της αμφίδρομης επικοινωνίας ανάμεσα στον ακαδημαϊκό κόσμο και το ευρύ κοινό και στοχεύουν στην εξοικείωση του κοινού με την αξία της έρευνας. Από την άλλη πλευρά, οι αρχαιολογικοί χώροι έχουν την ιδιαιτερότητα της άμεσης σύνδεσής τους με το φυσικό περιβάλλον, αλλά και το παρελθόν και το παρόν της πόλης στην οποία βρίσκονται.

Εκπαιδευτικά προγράμματα σε αρχαιολογικούς χώρους διοργανώνονται από διάφορους φορείς, αρχαιολογικά μουσεία, εφορείες αρχαιοτήτων ή άλλους φορείς. Η παρουσίαση αυτή όμως, εστιάζει σε προγράμματα που σχεδιάζονται και υλοποιούνται από τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, μέσα από την μελέτη δύο περιπτώσεων. Πρώτη είναι η περίπτωση του προγράμματος του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ελευσίνας με τίτλο 'Ελευσίνα, αστικό μονοπάτι για μύστες… στην αειφορία', ένα πρόγραμμα που ανήκει στην κατηγορία των 'αστικών μονοπατιών' όπου ανιχνεύονται και μελετώνται ιστορικά, μυθολογικά, πολιτιστικά, αρχιτεκτονικά, κοινωνικά και άλλα στοιχεία. Πρόκειται για ένα μονοπάτι μέσα στην πόλη, κατά τη διάρκεια του οποίου οι μαθητές συναντούν τμήμα της Ιεράς οδού, ένα εκκλησάκι με ενσωματωμένα αρχαία αρχιτεκτονικά μέλη, καθώς και βιομηχανικά μνημεία και 'μυούνται' στη έννοια της αειφορίας. Δεύτερη είναι η περίπτωση του προγράμματος 'Φύση και άθληση στο Ιερό της Ολυμπίας' που υλοποιήθηκε από το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κρεστένων. Σκοπός του προγράμματος είναι να αποκτήσουν οι συμμετέχοντες τα κατάλληλα εφόδια ώστε να μπορούν να διακρίνουν τη διασύνδεση και αλληλεπίδραση φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος και να διαμορφώνουν συμπεριφορές, στάσεις και αξίες στην κατεύθυνση της αειφορικής διαχείρισης της βιολογικής και πολιτισμικής ποικιλότητας. Μέσα από τα δύο αυτά παραδείγματα, θα επιχειρηθεί η αποτύπωση του ρόλου των προγραμμάτων προσέγγισης για την σύνδεση του παρελθόντος με το παρόν των ιστορικών πόλεων, αλλά και ο ιδιαίτερος ρόλος των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην προβολή της αξίας της βιώσιμης ανάπτυξης μέσα από την διαμόρφωση συνείδησης 'ενεργών πολιτών'.

Λέξεις-κλειδιά: προγράμματα προσέγγισης, δημόσια αρχαιολογία, αρχαιολογικοί χώροι, περιβαλλοντική εκπαίδευση, αειφορία

Συνεδρία:

"ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ"

ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ: ΜΙΑ ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Αλέπης Σοφοκλής
Υποψήφιος Διδάκτορας Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών
s.alepis@aegean.gr

Πόλη Μαρία
Λέκτορας Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού, Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής
mpoli@uniwa.gr

Μαλάγας Κωνσταντίνος
Επιστημονικός Συνεργάτης Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Επιστημών της Διοίκησης Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών
kmalagas@aegean.gr

Λίλας Θεόδωρος
Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Επιστημών της Διοίκησης Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών
lilas@aegean.gr

Παπαχρήστος Δημήτριος
Επιστημονικός Συνεργάτης Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχ/κων Υπηρεσιών
dimpap2009@gmail.com

Περίληψη
Τα μουσεία διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στη διατήρηση και προώθηση της ιστορίας, της τέχνης και των παραδόσεων των διαφόρων πολιτισμών. Αποτελούν πολιτιστικά κληροδοτήματα και η συμβολή τους στην ανάπτυξη του τουρισμού είναι ιδιαίτερα σημαντική. Συνεπώς, τα μουσεία θα πρέπει να είναι πλήρως προσβάσιμα σε όλους τους πολίτες, και ιδίως σε όσους αντιμετωπίζουν ορισμένα είδη αναπηρίας. Με τον πληθυσμό να αυξάνεται ηλικιακά τα τελευταία χρόνια και ο αριθμός των ατόμων με διαφορετικά είδη αναπηριών να υπερβαίνει παγκόσμια τα 1,3 δισεκατομμύρια, η πρόσβαση αυτών είναι σημαντική και τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν πρέπει να επιλύονται.

Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται στο ζήτημα της προσβασιμότητας και των σχετικών παρεχόμενων υπηρεσιών στα μουσεία, ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες των ατόμων με αναπηρία. Επιλέχθηκε προς εξέταση δείγμα μουσείων των Αθηνών. Για την συλλογή των σχετικών δεδομένων, πραγματοποιήθηκαν οκτώ (8) συνεντεύξεις με ειδικούς και άτομα με αναπηρία. Η επιλεκτική προσέγγιση του δείγματος της έρευνας (n=8) ακολουθήθηκε στην παρούσα έρευνα. Επίσης, όλοι οι συμμετέχοντες στην έρευνα είχαν σημαντική γνώση και εμπειρία του εξεταζόμενου θέματος. Οι συνεντεύξεις διεξήχθησαν διαδικτυακά μέσω zoom και τα εξεταζόμενα θέματα συζητήθηκαν σε βάθος και συλλέχθηκαν χρήσιμες πληροφορίες.

Τα βασικά ευρήματα των συνεντεύξεων έδειξαν ότι έχουν ληφθεί σημαντικές δράσεις βελτίωσης τα τελευταία χρόνια, αλλά είναι επιτακτική η ανάγκη να γίνουν ακόμη περισσότερα. Τονίστηκε επίσης ότι απαιτείται η υιοθέτηση μιας ολιστικής προσέγγισης για την περαιτέρω βελτίωση της εμπειρίας των ατόμων με αναπηρία όταν επισκέπτονται μουσεία, με στόχο την συμπερίληψη και την κοινωνική ενσωμάτωση. Εκτός από τη βελτιστοποίηση της προσβασιμότητας στα μουσεία, επισημαίνονται οι βελτιώσεις στα μέσα μεταφοράς προκειμένου τα άτομα με αναπηρία να επισκέπτονται με ασφάλεια και ευκολία τους πολιτιστικούς προορισμούς, καθώς και η υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών. Επίσης, η Ελλάδα, χώρα πλούσια σε πολιτισμό και σημαντικός πόλος έλξης τουριστικής κίνησης έχει σημαντικά οφέλη να αποκομίσει από την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών στα μουσεία.

Η έρευνα αυτή παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για όλους τους ενδιαφερόμενους και με βάση αυτές μπορούν να γίνουν περαιτέρω βελτιώσεις των παρεχόμενων υπηρεσιών στα μουσεία για τα άτομα με αναπηρία.

Λέξεις κλειδιά: Προσβάσιμα μουσεία; προσβάσιμος τουρισμός; άτομα με αναπηρία; ελληνικά μουσεία.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΑΜΕΑ ΣΕ ΛΙΜΑΝΙΑ

Αλέπης Σοφοκλής
Υποψήφιος Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, *Σχολή Επιστημών Διοίκησης, Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών,*
sophalepis@gmail.com

Λίλας Θεόδωρος
Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, *Σχολή Επιστημών Διοίκησης, Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών,*
lilas@aegean.gr

Πόλη Μαρία
Λέκτορας Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού, Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής
mpoli@uniwa.gr

Μαλάγας Κωνσταντίνος
Επιστημονικός Συνεργάτης Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Επιστημών της Διοίκησης Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών
kmalagas@aegean.gr

Παπαχρήστος Δημήτριος
Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, *Σχολή Επιστημών Διοίκησης, Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών,*
dimpap2009@gmail.com

Περίληψη
Τα τελευταία χρόνια έχει διαπιστωθεί από σχετικές έρευνες μια αυξητική συγκέντρωση του πληθυσμού στις αστικές περιοχές. Παράλληλα, η αστική ανάπτυξη και η αστική διάχυση χαρακτηρίζονται ως το μείζον ζήτημα για την βιωσιμότητα των πόλεων σήμερα. Οι επιπτώσεις τους αφορούν κυρίως το φυσικό και το κοινωνικό - οικονομικό περιβάλλον. Επίσης, ο τομέας των μεταφορών ευθύνεται για τα επιβλαβή επίπεδα των ατμοσφαιρικών ρύπων και για το ένα τέταρτο των εκπομπών αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου καθώς και τα επικίνδυνα επίπεδα θορύβου. Από την άλλη πλευρά, η προσβασιμότητα είναι ένα ζήτημα που αφορά όλους. Ειδικότερα, σε μια αυξανόμενα πολύμορφη κοινωνία (στην Ελλάδα και Ευρώπη) που διακρίνεται από δημογραφική συρρίκνωση, με ένα γηράσκοντα πληθυσμό, η προσβασιμότητα πρέπει να απασχολήσει ένα ευρύτερο φάσμα πολιτικών, καθώς οφείλουν να εξυπηρετήσουν τα δικαιώματα των εμποδιζόμενων ατόμων και να ανταποκριθούν στην διαφορετικότητα των αναγκών τους. Συγκεκριμένα, το επίπεδο του ποσοστού των Ατόμων με Αναπηρίες εκτιμάται στο 10-15% περίπου του συνολικού πληθυσμού, σύμφωνα με μελέτη της Eurostat, με διαφορές μεταξύ των κρατών-μελών (από 10% έως 12% στην Ελλάδα), ενώ συμπεριλαμβάνονται τα άτομα τρίτης και τέταρτης ηλικίας, τα άτομα με παροδικές αναπηρίες και τα λοιπά εμποδιζόμενα άτομα (έγκυες, νήπια, μικρά παιδιά κ.λπ.). Ουσιαστικά, το ποσοστό του πληθυσμού που εμποδίζεται ή δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει ισότιμα και με ευκολία το δομημένο περιβάλλον,

ανέρχεται στο 50% περίπου του πληθυσμού της χώρας (δηλ. ένας στους δύο πολίτες) με αυξητικές τάσεις.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο η παρούσα εργασία, εξετάζει την προσβασιμότητα των εμποδιζόμενων ατόμων στα λιμάνια της Ελλάδας, εστιάζοντας στην παροχή υπηρεσιών, καταλληλότητα υποδομών και χρήση νέων τεχνολογιών που διευκολύνουν την πρόσβαση και αυτονομία τους. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο Νοεμβρίου 2023 – Μαρτίου 2024 σε δείγμα 80 ατόμων. Τα συμπεράσματα που εξάγονται από την έρευνα μπορεί να βοηθήσουν τους αρμόδιους φορείς για την καλύτερη σχεδίαση του δομημένου περιβάλλοντος των Λιμανιών της χώρας, και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. Άλλωστε, η προώθηση της προσβασιμότητας ειδικότερα στο αστικό περιβάλλον, προάγει τους ήπιους τρόπους μετακίνησης, την πεζή μετακίνηση και την μετακίνηση με τα ΜΜΜ, συνεπώς μπορεί να συμβάλλει στην άμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεων των μεταφορών.

Λέξεις κλειδιά: εμποδιζόμενα άτομα, Α.με.Α., λιμάνια, προσβασιμότητα, βιωσιμότητα

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δερβέντη Μαρία
Υπ.Δρ. Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, Φαρμακοποιός
mderventi@hua.gr

Μητούλα Ρόϊδω
Καθηγήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
mitoula@hua.gr

Θεοδωροπούλου Ελένη
Καθηγήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
etheodo@hua.gr

Καραγιάννη Βιλελμίνη
Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
vkaragian@uniwa.gr

Περίληψη
Αντικείμενο της παρούσας εργασίας είναι να διερευνηθούν η επίδραση των περιβαλλοντολογικών παραγόντων στην ανθρώπινη υγεία και η αντιλαμβανόμενη ποιότητα ζωής των κατοίκων. Ως μελέτη περίπτωσης επιλέχθηκε η περιφερειακή ενότητα Νοτίου Τομέα Αθηνών Αττικής στην Ελλάδα.

Διενεργήθηκε βιβλιογραφική μελέτη σχετικά με την επιβάρυνση της ανθρώπινης υγείας στα μεγάλα αστικά κέντρα καθώς και πρακτική προσέγγιση -επιτόπια έρευνα.Για τις ανάγκες της έρευνας δημιουργήθηκε ερωτηματολόγιο, το οποίο περιλάμβανε είκοσι εννιά (29) ερωτήσεις κλειστού τύπου δομημένης απάντησης, ήταν ανώνυμο και μοιράστηκε σε 457 άτομα. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε τους μήνες από Μάρτιο έως Ιούνιο του 2022.

Το ερωτηματολόγιο στόχευσε στο να καταγράψει τις απόψεις των κατοίκων της περιφερειακής ενότητας Νοτίου Τομέα Αθηνών Αττικής στην Ελλάδα, όσον αφορά στην αντιλαμβανόμενη ποιότητα ζωής στο περιβάλλον που κατοικούν και να εντοπιστούν οι μεταβλητές που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής και την ανθρώπινη υγεία στο αστικό περιβάλλον.

Η εργασία καταλήγει σε ενδιαφέροντα συμπεράσματα όσον αφορά στο βαθμό πυκνοκατοίκητης, στην ύπαρξη χώρων πρασίνου που παρέχουν τη δυνατότητα άθλησης, στην παροχή κινήτρων για κινητοποίηση των κατοίκων όπως για παράδειγμα η ύπαρξη ποδηλατοδρόμων, στο βαθμό δυσκολίας καθημερινής μετακίνησης λόγω κυκλοφοριακού προβλήματος ή λόγω ανεπαρκούς συγκοινωνιακού δικτύου κ.ά.. και προκύπτουν ενδιαφέροντα συμπεράσματα.

Πέραν των βασικών συμπερασμάτων, στην εργασία προτείνονται τρόποι βελτίωσης των περιβαλλοντικών συνθηκών και των συνθηκών διαβίωσης, ώστε να ομαλοποιηθούν οι ανισότητες των κατοίκων στους διαφορετικούς τομείς της Αττικής και να μειωθούν οι πιθανές επιπτώσεις στην υγεία τους στα πλαίσια του δημιουργικού χαρακτήρα της ποιότητας της ζωής που οικοδομείται πάνω σε βιώσιμη ανάπτυξη.

Λέξεις κλειδιά: Περιφερειακή ενότητα Νοτίου Τομέα Αθηνών Αττικής, ανθρώπινη υγεία, μεγάλα αστικά κέντρα, ποιότητα ζωής

COWORKING SPACES, MS-MAKER SPACESKAIFAB LABSΣΤΗΝΑΤΤΙΚΗ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: Ο ΔΗΜΟΣ ΦΥΛΗΣ

Παγώνης Χρήστος
Απόφοιτος Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, ΧαροκόπειοΠανεπσιτήμιο
hs217040@hua.gr

Παπαβασιλείου Άγγελος
Διδάκτωρ, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
apapavasileiou@hua.gr

Καραμέτου Παναγιώτα
Διδάκτωρ, Μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
karametou@hua.gr

ΜητούλαΡόϊδω
Καθηγήτρια,Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
mitoula@hua.gr

Περίληψη
Είναι γενικά αποδεκτό ότι η σύγχρονη εποχή χαρακτηρίζεται από ραγδαίες εξελίξεις και μεταβολές, που επηρεάζουν κάθε πτυχή της καθημερινότητας του σύγχρονου ανθρώπου. Σήμερα, σε οποιονδήποτε τομέα και ειδικότερα σε αυτόν των τεχνολογιών, των πληροφοριών και της επικοινωνίας, εφαρμόζονται νέες και πρωτοποριακές ιδέες, που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής και συνεισφέρουν στην παροχή σημαντικών κοινωνικών υπηρεσιών.

Η ανάγκη για επαναπροσδιορισμό του χώρου και του χρόνου εργασίας φαίνεται να αποτελεί ζήτημα μεγίστης σημασίας και προβληματισμού. Είναι αδήριτη ανάγκη η κινητοποίηση όλων των δυνάμεων της αγοράς, ώστε να γίνει ευρέως γνωστός ο ρόλος των Χώρων Συνεργασίας και των Χώρων Δημιουργών, καθώς σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία επιτελούν σημαντικό κοινωνικό έργο.

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο της την καταγραφή των απόψεων των απασχολούμενων στον τομέα υπηρεσιών του Δήμου Φυλής σχετικά με το βαθμό ενημέρωσής τους αναφορικά με την ύπαρξη αυτών των χώρων και την εν δυνάμει πρόθεση τους να μετακινηθούν μελλοντικά και να εργασθούν σε αυτούς. Επίσης, διερευνάται το επίπεδό ενημέρωσης τους σχετικά με την αναπτυξιακή δράση και τη συμβολή, των εν λόγω χώρων, στην ευρύτερη αναβάθμιση της περιοχής.

Ο Δήμος Φυλής αποτελεί έναν από του Δήμους της Αττικής με σημαντικό περιβαλλοντικό, πολιτιστικό και ιστορικό πλούτο, αλλά με ασθενή οικονομική ανάπτυξη παρά την στρατηγική γεωγραφική του θέση, στο βορειοδυτικό άκρο του Λεκανοπεδίου Αττικής, όπου συνορεύει με τις παρυφές του Θριασίου Πεδίου

Λέξεις Κλειδιά: Χώροι Συνεργασίας, Χώροι Δημιουργών, Χώροι Δημιουργικών- Ανοιχτών Εργαστηρίων, Βιώσιμη Ανάπτυξη, Δήμος Φυλής

Συνεδρία:

"ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ"

ΚΑΛΛΙΘΕΑ: ΕΝΑΣ ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕ ΠΡΟΣΗΛΩΣΗ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Στούρη Βασιλική
Φοιτήτρια Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
hs222103@hua.gr

Βελάγια Μαρία
Φοιτήτρια Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
hs221008@hua.gr

Περίληψη
Ο Δήμος Καλλιθέας, ένας από τους πιο ζωντανούς δήμους της Αττικής, αποτελεί κέντρο πολιτιστικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που προσελκύουν κατοίκους και επισκέπτες από όλο τον κόσμο. Με πληθυσμό περίπου 200.000 κατοίκους και έκταση 4.500 στρεμμάτων, η Καλλιθέα βρίσκεται ανάμεσα στην Αθήνα και τον Φαληρικό Όρμο.

Το αντικείμενο της εργασίας αφορά την ανάλυση και αξιολόγηση του Δήμου Καλλιθέας στην Αττική, με έμφαση στους πολιτιστικούς χώρους, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τις πρωτοβουλίες βιωσιμότητας.

Ο κύριος στόχος της εργασίας είναι να διερευνηθεί πώς ο Δήμος Καλλιθέας λειτουργεί ως πρότυπο πολιτιστικής και εκπαιδευτικής ανάπτυξης, ενώ παράλληλα προωθεί τη βιωσιμότητα. Η εργασία αποσκοπεί στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι πολιτιστικές δραστηριότητες και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και στην ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας.

Η έρευνα βασίζεται σε βιβλιογραφικές αναφορές, επίσημες εκθέσεις του Δήμου Καλλιθέας και παρατηρήσεις από επιτόπιες επισκέψεις. Συλλέχθηκαν δεδομένα σχετικά με τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, και τις πρακτικές βιωσιμότητας που εφαρμόζονται.

Η μεθοδολογία περιλαμβάνει ποιοτική ανάλυση των δεδομένων. Χρησιμοποιήθηκαν παρατηρήσεις για να αποτυπωθούν οι εμπειρίες και οι αντιλήψεις των κατοίκων και των υπευθύνων των εκπαιδευτικών και πολιτιστικών ιδρυμάτων. Επιπλέον, αναλύθηκαν οι στρατηγικές και οι πολιτικές του Δήμου.

Τα βασικά ευρήματα της εργασίας αποκαλύπτουν ότι ο Δήμος Καλλιθέας έχει επιτύχει σημαντική πρόοδο στην ενίσχυση της πολιτιστικής και εκπαιδευτικής ανάπτυξης. Το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ) και τα πανεπιστήμια της περιοχής προσφέρουν πλούσιο πρόγραμμα εκδηλώσεων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της τοπικής κοινότητας. Επιπλέον, οι πρωτοβουλίες βιωσιμότητας, όπως η διατήρηση των πράσινων χώρων και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, έχουν θετικό αντίκτυπο στην ποιότητα ζωής των κατοίκων και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Λέξεις κλειδιά: Πολιτισμός, Εκπαίδευση, Βιωσιμότητα, Καλλιθέα, ΚΠΙΣΝ, Πανεπιστήμια, Περιβάλλον

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Παπαδοπούλου Κλ. Βασιλική
Υπ. Διδάκτωρ, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης
vpapadopoulou@hua.gr

Περίληψη
Η έννοια της Βιώσιμης Ανάπτυξης αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για την ευημερία της ζωής των ανθρώπων. Αυτό αναφέρεται ρητά στους 17 Παγκόσμιους Στόχους που θα πρέπει να υλοποιηθούν από το 2015 έως το 2030, όπως θεσπίστηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη και αφορούν στη μελλοντική διεθνή ανάπτυξη. Οι κύριοι πυλώνες αυτής είναι η Οικονομία, το Περιβάλλον, η Κοινωνία και ο Πολιτισμός, με απαραίτητη τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση και διασύνδεση για την καλή ποιότητα της ζωής των ανθρώπων, προκειμένου να επιτευχθεί η συνεχής ανάπτυξη και πρόοδος χάρις στην πνευματική εξέλιξη του ανθρώπου και τη ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας.

Δεδομένου πως τα περιβαλλοντικά προβλήματα ολοένα και ''γιγαντώνονται'' σε τοπικό και σε παγκόσμιο επίπεδο, κρίνεται απαραίτητη η εκπαίδευση των παιδιών ως οι μελλοντικοί χρήσιμοι πολίτες της κοινωνίας. Ως εκ τούτου, βασικό θεμέλιο των 17 Παγκόσμιων Στόχων είναι η σωστή εκμάθηση των αρχών της Βιώσιμης Ανάπτυξης από την έναρξη της σχολικής ζωής των παιδιών, διατρέχοντας τα συστήματα εκπαίδευσης στην Ελλάδα, με τη σημαντικότερη θέση να κατέχει αυτό της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Τέλος, η ενεργός συμμετοχή των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία της βιωσιμότητας σηματοδοτεί τη μείζονος σημασίας ανάγκη του ρόλου που διαδραματίζουν.

Λέξεις Κλειδιά: Ρόλος Παιδιών, Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Τσιρέκη Έλενα
Επί πτυχίω φοιτήτρια,Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
hs220097@hua.gr

Νάστος Γεώργιος
Υποψήφιος διδάκτωρ Χαροκοπείου Πανεπιστήμιο Αθηνών
Απόφοιτος MSc. «Αειφόρος Ανάπτυξη» Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών
Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Διευθυντής στο 25ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας
gnastos@hua.gr

Καραμέτου Παναγιώτα
Διδάκτωρ, Μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
karametou@hua.gr

Μητούλα Ρόϊδω
Καθηγήτρια,Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
mitoula@hua.gr

Περίληψη
Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση απασχολεί ολόκληρο τον πλανήτη για περισσότερο από εξήντα χρόνια και έχει συμβάλλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης. Αποσκοπεί στην εκπαίδευση του συνόλου του πληθυσμού εντός ή εκτός σχολικών μονάδων όπως και των φορέων που ασκούν πολιτική. Είναι καθοριστικής σημασίας όχι μόνο για τη διασφάλιση της ποιότητας της ζωής των παρόντων αλλά και των μελλοντικών γενεών.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η εκτίμηση της μακροχρόνιας επίδρασης και αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, που υλοποιούνται στα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, στην ευαισθητοποίηση των πολιτών που ως μαθητές συμμετείχαν σε αυτά ώστε σταδιακά να αναπτύξουν μια πιο φιλική προς το περιβάλλον στάσης ζωής.

Για την επίτευξη των στόχων της έρευνας πραγματοποιήθηκε έρευνα με τη χρήση ειδικά διαμορφωμένου ερωτηματολογίου το οποίο διανεμήθηκε ηλεκτρονικά και απευθυνόταν σε άτομα της ηλικιακής ομάδας 19-29 ετών που κατοικούν στο Δήμο Αμαρουσίου Αττικής.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων σε αυτή παρά το γεγονός ότι ως μαθητές έχουν παρακολουθήσει μαθήματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης δεν έχουν ωστόσο ευαισθητοποιηθεί επαρκώς και δεν έχουν υιοθετήσει ένα τρόπο ζωής φιλικό προς το περιβάλλον. Παράλληλα, θεωρούν πολύ σημαντική την υλοποίηση των προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα πρώιμα στάδια της ζωής ενός παιδιού διατυπώνοντας τις δικές τους προτάσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των εν λόγω προγραμμάτων.

Λέξεις κλειδιά: περιβαλλοντική εκπαίδευση, προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, πρωτοβάθμια εκπαίδευση, βιωσιμότητα

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΗΓΕΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Δρ. Μαρία Δόλογλου
Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης
Διδάκτορας Ηγεσίας και Οργανωσιακής Συμπεριφοράς -Ψυχολογίας , Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.
mdologlou@hua.gr

Ρόϊδω Μητούλα
Καθηγήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών,Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης.
mitoula@hua.gr

Περίληψη
Η βιώσιμη ανάπτυξη ιστορικών και παραδοσιακών πόλεων και περιφερειών προϋποθέτει την ισορροπία μεταξύ της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ενίσχυσης της σύγχρονης κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης. Σε αυτό το πλαίσιο, η εταιρική και κοινωνική ευθύνη (CorporateSocialResponsibility) διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο. Η CSR, μέσω της εφαρμογής στρατηγικών που προάγουν την υπευθυνότητα και τη βιωσιμότητα, συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη υποδομών και συστημάτων εκπαίδευσης που σέβονται και αναδεικνύουν τον ιστορικό και παραδοσιακό χαρακτήρα αυτών των περιοχών.

Η δημιουργία και συντήρηση βιώσιμων υποδομών αποτελεί θεμελιώδη παράγοντα για την ανάπτυξη των ιστορικών πόλεων. Εταιρείες που εφαρμόζουν πρακτικές CSR επενδύουν σε πράσινες τεχνολογίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και βιώσιμες μεθόδους κατασκευής, προωθώντας την περιβαλλοντική προστασία και την ενεργειακή αποδοτικότητα. Επιπλέον, η υποστήριξη των τοπικών εκπαιδευτικών συστημάτων μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και υποτροφιών ενισχύει την κοινωνική συνοχή και δημιουργεί ένα μορφωμένο και ευαισθητοποιημένο ανθρώπινο δυναμικό, ικανό να υποστηρίξει τη βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών.

Ο ρόλος των ηγετικών στελεχών στις επιχειρήσεις είναι καθοριστικός για την υλοποίηση της CSR. Οι ηγέτες αυτοί προάγουν μια κουλτούρα υπευθυνότητας εντός των οργανισμών τους, ενθαρρύνοντας την υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών και τη συνεργασία με τοπικούς φορείς και κοινότητες. Μέσω διαρκούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης, τα ηγετικά στελέχη διαμορφώνουν τη στρατηγική κατεύθυνση των επιχειρήσεων προς μια πορεία που συνδυάζει την οικονομική επιτυχία με την κοινωνική και περιβαλλοντική ευημερία.

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι η ανάδειξη: α) της συμβολής της CSR στη βιώσιμη ανάπτυξη των ιστορικών και παραδοσιακών πόλεων και περιφερειών και β) του ρόλου που διαδραματίζουν τα ηγετικά στελέχη των εταιρειών ως μοχλός θετικής αλλαγής, προάγοντας την βιωσιμότητα και την κοινωνική πρόοδο, ενώ παράλληλα διατηρούν και αναδεικνύουν την πολιτιστική κληρονομιά.

Λέξεις κλειδιά: Βιώσιμη Ανάπτυξη, Εταιρική και Κοινωνική Ευθύνη (CSR), Πολιτιστική Κληρονομιά, Ηγετικά Στελέχη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ-ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Βλαχάδη Μαρία
PhD, Λέκτορας, Τμ.Πολιτικής Επιστήμης, Παν/μιο Κρήτης
mvlahadi@yahoo.gr, blachadim@uoc.gr

Παρασκευόπουλος Ευάγγελος,
Νοσηλευτής, MSc Analysis and management of human and natural disasters
vaggosparas99@gmail.com

Περίληψη
Η μελέτη εστιάζει στις τρέχουσες πολιτικές για την υγεία των μεταναστών και των προσφύγων και προτείνει επιλογές για μεταρρύθμιση, αξιολογεί επίσης κριτικά αυτές τις πολιτικές. Περιγράφει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι κοινότητες μεταναστών και προσφύγων στην απόκτηση υγειονομικής περίθαλψης, όπως γλωσσικά εμπόδια, πολιτισμικές ανισότητες και νομικοί περιορισμοί. Υπογραμμίζει την ανάγκη για μία πολύπλευρη στρατηγική για την αποτελεσματικότερη διαχείριση αυτών των ζητημάτων μεταξύ των επαγγελματιών υγείας, των εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης ιδιαίτερα σε περιοχές με υψηλή συγκέντρωση μεταναστών, μέσα από την ενθάρρυνση και συνεργασία μεταξύ των εμπλεκομενων φορέων. Με μία επισκόπηση των υφιστάμενων πολιτικών υγείας και με συγκριτική ανάλυσή τους από σχετικές μελέτες, υπογραμμίζει πόσο κρίσιμο είναι να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία, δυσανάλογα τους πληθυσμούς μεταναστών και προσφύγων, όπως η ανεργία, η φτώχεια και η έλλειψη προσβάσιμης στέγασης με στόχο να ενισχυθούν τα αποτελέσματα σε επίπεδο υγείας για τις κοινότητες μεταναστών και προσφύγων με ολοκληρωμένες αποτελεσματικές πολιτικές. Η έρευνα ολοκληρώνεται με προτάσεις προς τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους πολιτικούς ώστε να βελτιώσουν τις πολιτικές-στρατηγικές υγείας και να αυξήσουν την πρόσβαση των κοινοτήτων μεταναστών και προσφύγων σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης. Προκειμένου, τέλος, να προωθηθεί η υγεία και η ευημερία των κοινοτήτων μεταναστών και προσφύγων, τονίζει τη σημασία της πολιτιστικής ικανότητας, της ίσης πρόσβασης στην κάλυψη υγείας, της συμμετοχής της αστικής κοινότητας και της διαχείρισης των κοινωνικοοικονομικών καθοριστικών παραγόντων της υγείας.

Λέξεις-κλειδιά: μετανάστες, πρόσφυγες, πολιτικές υγείας, υγειονομική περίθαλψη, αστικό περιβάλλον

*Το 1ο Εθνικό Συνέδριο με τίτλο **"Αστική Βιωσιμότητα – Ιστορικές Πόλεις"**, αποτελεί συνδιοργάνωση του OLYMPIA FORUM, του Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ, του ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΥΡΟΥ και του OPEN-AIR CITIES.*

Το συνέδριο στοχεύει στην παρουσίαση και διάδοση ερευνητικών αποτελεσμάτων σε εθνικό επίπεδο, σχετικών με τη βιώσιμη ανάπτυξη πόλεων, με έμφαση στον πολιτισμό. Βασικό ζητούμενο είναι η παρουσίαση σχετικών ερευνών υπό το πρίσμα της Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Το συνέδριο στοχεύει στο να προσελκύσει και να συγκεντρώσει πολλούς διακεκριμένους ερευνητές σχετικούς με τα θέματα της Αστικής Βιώσιμης Ανάπτυξης, της Ιστορίας και του Πολιτισμού. Οι συμμετέχοντες έχουν την ευκαιρία να παρουσιάσουν τις ερευνές τους, να ανταλλάξουν πληροφορίες και να συζητήσουν για επίκαιρα θέματα. Όλες οι υποβληθέντες περιλήψεις έχουν υποβληθεί σε αξιολόγηση από δύο μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου.

*Το συνέδριο πραγματοποιείται με φυσική παρουσία στην **Αρχαία Ολυμπία, 18-20 Οκτωβρίου του 2024**.*

ISBN: 978-618-87070-2-3